

ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΣΧΟΛΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

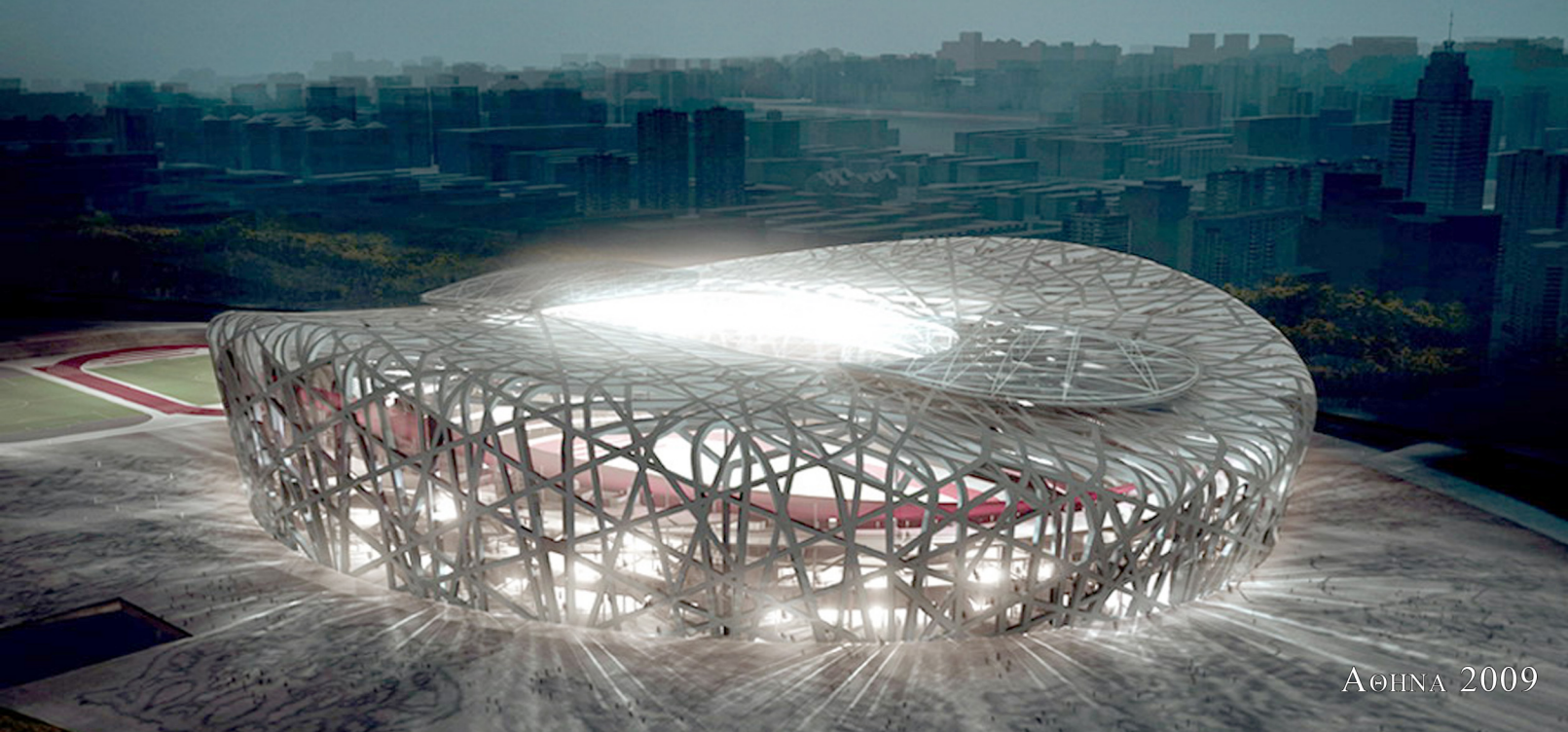
ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΕΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ

ΚΟΥΤΟΥΓΚΟΣ Α.
ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ Σ.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

ΛΙΑΣΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΣΙΑΦΑΚΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Ευχαριστούμε πολύ την καθηγήτριά μας, κ. Αλίκη Τζίκα – Χατζοπούλου, καθώς χωρίς τη συμβολή και καθοδήγησή της η διπλωματική μας δε θα είχε το επιθυμητό αποτέλεσμα.

Επίσης, ευχαριστούμε θερμά, τον κ. Στέφανο Γερασίμου για τη βοήθεια, συμπαράσταση και την υποδειγματική συνεργασία.

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
1 ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ.....	8
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ	8
1.1 Η πορεία από την εθνικοποίηση προς τα πρώιμα στάδια ιδιωτικοποίησης....	8
1.2 Λόγοι εμπλοκής του Ιδιωτικού Φορέα στα Δημόσια δρώμενα	9
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	12
2 ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ	13
ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ-ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ	
ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ	13
2.1 Η έννοια των ΣΔΙΤ.....	13
2.1.1 Ορισμός των ΣΔΙΤ και νέες προοπτικές επένδυσης	13
2.1.2 Χαρακτηριστικά των ΣΔΙΤ	14
2.1.3 Στόχοι και αποτελεσματικότητα των Συμπράξεων.....	15
2.2 Συμβάσεις Παραχώρησης	16
2.2.1 Εισαγωγή	16
2.2.2 Οδηγία 2004/18/ΕΚ για Συμβάσεις Παραχώρησης δημοσίων έργων - Κοινοτικές ρυθμίσεις	17
2.2.3 Σύμβαση Παραχώρησης δημοσίων υπηρεσιών - Σχόλια	19
2.3 Σύγκριση Σύμβασης Παραχώρησης και Σύμπραξης Δημοσίου- Ιδιωτικού Τομέα σύμφωνα με τα ελληνικά δεδομένα (ν.3389/2005)	21
2.3.1 Ψήφιση του ελληνικού ν.3389/2005 περί ΣΔΙΤ	21
2.3.2 Ομοιότητες ΣΔΙΤ και Συμβάσεων Παραχώρησης.....	22
2.3.3 Διαφορές ΣΔΙΤ και Συμβάσεων Παραχώρησης	25
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	28
3 ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ.....	29
ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΜΟΡΦΕΣ ΣΔΙΤ	29
3.1 Κατηγορίες έργων ΣΔΙΤ.....	29
3.1.1 Μη ανταποδοτικά έργα	29
3.1.2 Ανταποδοτικά έργα (πλήρως)	30
3.1.3 Μη πλήρως ανταποδοτικά έργα.....	30
3.2 Διάκριση των μορφών ΣΔΙΤ	32
3.2.1 Σύμβαση παροχής υπηρεσιών: λειτουργία και συντήρηση	33
3.2.2 Συμβάσεις διαχείρισης: (management contracts)	35

3.2.3	Σύμβαση μίσθωσης: (lease contracts / affermage)	36
3.2.4	Κατασκευή-λειτουργία-κυριότητα-μεταβίβαση	38
3.2.5	Κατασκευή-ενοικίαση-λειτουργία-μεταβίβαση/.....	40
3.2.6	Σχεδιασμός-κατασκευή-χρηματοδότηση-λειτουργία	42
3.2.7	Κατασκευή - κυριότητα - λειτουργία.....	42
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ		44
4 ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ.....		47
ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΦΟΡΕΙΣ - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ		47
4.1	Αρμόδιοι Φορείς.....	47
4.1.1	Δημόσιος Φορέας.....	47
4.1.2	Ιδιωτικός Φορέας	51
4.1.3	Εταιρεία Ειδικού Σκοπού.....	52
4.1.4	Χρηματιστηριακοί σύμβουλοι	54
4.1.5	Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων	56
4.2	Διαδικασίες Ανάθεσης	57
4.2.1	Διαδικασίες Ανάθεσης σύμφωνα με τον ελληνικό νόμο 3389/2005	57
4.2.2	Βασικές Διαδικασίες Ανάθεσης στον Ευρωπαϊκό χώρο	73
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ		80
5 ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ.....		81
ΠΕΔΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΣΔΙΤ		81
5.1	Εισαγωγή	81
5.1.1	Κτιριακές εγκαταστάσεις.....	81
5.1.2	Παιδεία - εκπαίδευση.....	82
5.1.3	Υγεία	83
5.1.4	Λιμενικές υποδομές	84
5.1.5	Περιβάλλον	85
5.1.6	Μεταφορές	86
5.1.7	Τεχνολογία.....	86
5.1.8	Άλλες εφαρμογές των ΣΔΙΤ	87
5.2	Οι ΣΔΙΤ στην Τοπική Αυτοδιοίκηση	87
5.2.1	Εισαγωγή	87
5.2.2	Ελλείψεις της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.....	87
5.2.3	Αναπτυξιακό Πρόγραμμα «Θησέας» και προσδοκώμενα οφέλη από τις ΣΔΙΤ	88

5.2.4	Ρυθμίσεις και υποστηρικτές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο	89
5.2.5	Συμπεράσματα για την αξιοποίηση των ΣΔΙΤ στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και προτάσεις για έργα.....	90
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ		92
6 ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ.....		94
ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΣΤΑ ΣΤΑΔΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ		94
6.1	Κίνδυνοι – κατανομή κινδύνων	94
6.1.1	Στάδιο μελέτης και κατασκευής	94
6.1.2	Στάδιο λειτουργίας και εκμετάλλευσης.....	96
6.1.3	Στάδιο εκκαθάρισης.....	97
6.1.4	Κίνδυνοι σε διάφορα στάδια της Σύμπραξης	98
6.2	Κριτήρια κατανομής κινδύνων.....	99
6.3	Ο ρόλος των τραπεζών - ανάληψη κινδύνων	100
6.3.1	Κίνδυνος κατασκευής	102
6.3.2	Κίνδυνος λειτουργίας.....	103
6.3.3	Κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου	104
6.3.4	Πολιτικός κίνδυνος	104
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ		105
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ		107
ΓΕΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....		114

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Ελληνικές

αρ.	αριθμός
βλ.	βλέπε
ΔιΔικ	Διοικητική Δίκη
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΕΣ	Εταιρεία Ειδικού Σκοπού
ΕΚ	Ευρωπαϊκή Κοινότητα
ΕΟΚ	Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα
ΕΤΕπ	Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων
ΙΦΣ	Ιδιωτικός Φορέας Σύμπραξης
ΚΕΔ	Κτηματική Εταιρεία Δημοσίου
κλπ.	και λοιπά
ν.	νόμος
ΝΠΔΔ	Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου
ΝΠΙΔ	Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου
ο.αν.	όπως ανωτέρω
ΟΤΑ	Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Π.Δ.	Προεδρικό Διάταγμα
παρ.	παράδειγμα
σ.	σελίδα
ΣΔΙΤ	Συμπράξεις Δημοσίου Ιδιωτικού Τομέα
ΣτΕ	Συμβούλιο της Επικρατείας
ΦΕΚ	Φύλλο Εφημερίδας της Κυβερνήσεως

Ξενόγλωσσες

EBRD	European Bank for Reconstruction and Development
ISO	International Organization for Standardization (ISO)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αντικείμενο: Η παρούσα διπλωματική εργασία έχει ως αντικείμενο το θεσμό των Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ).

Σκοπός: Οι σημειώσεις αυτές απευθύνονται σε όποιον επιθυμεί να ενημερωθεί σχετικά με τις ΣΔΙΤ, αλλά και σε γνώστες του αντικειμένου. Αποβλέπει στην παρουσίαση της έννοιας, των χαρακτηριστικών και των πεδίων εφαρμογής των Συμπράξεων, ως ένα νέο συμπληρωματικό χρηματοοικονομικό εργαλείο για τα ελληνικά δρώμενα, που στοχεύει στην κάλυψη των δημοσίων αναγκών (έργων και υπηρεσιών) με τη συνεργασία του Ιδιωτικού τομέα.

Μεθοδολογία: Αρχικά, μελετήθηκε ο νόμος 3389/2005. Στη συνέχεια εντοπίστηκε το πεδίο εφαρμογής του και τα πιθανά προβλήματα που προκύπτουν κατά τη διαδικασία υλοποίησής του. Τέλος, εξακριβώθηκαν τα οφέλη που αποκομίζουν οι αρμόδιοι εμπλεκόμενοι φορείς, κυρίως από την πλευρά του Δημοσίου, οι κίνδυνοι που αυτοί αναλαμβάνουν και αν πραγματικά υπάρχει ανάγκη για υλοποίηση των ΣΔΙΤ.

Πηγές: Για την ανάπτυξη του θέματος διεξήχθη έρευνα σε βιβλιογραφία, πρακτικά συνεδρίων, πρότυπα κείμενα νόμων, άρθρα και στο διαδίκτυο, τόσο σε ελληνικές όσο και σε ξενόγλωσσες πηγές. Σχετικοί εμπειρογνώμονες του Δημοσίου και Ιδιωτικού τομέα, παρείχαν κατευθύνσεις, διευκρινίσεις και πληροφορίες σε εξειδικευμένα θέματα περί ΣΔΙΤ. Η τελική διαμόρφωση του κειμένου πραγματοποιήθηκε με τη συμβολή και καθοδήγηση του επιβλέποντα καθηγητή.

Δομή: Το παρόν σύγγραμμα αποτελείται από επτά (7) κεφάλαια και παράρτημα.

Στο κεφάλαιο 1 με τίτλο «Εισαγωγικά ζητήματα» (σ.8-12), εξετάζεται η πορεία από την εθνικοποίηση προς την ιδιωτικοποίηση και οι λόγοι εμπλοκής του Ιδιωτικού Φορέα στα δημόσια δρώμενα.

Στο κεφάλαιο 2 με τίτλο «Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα – Συμβάσεις Παραχώρησης» (σ.13-28), γίνεται μια εισαγωγή σχετικά με τα χαρακτηριστικά, τους στόχους και την αποτελεσματικότητα των Συμπράξεων και των Συμβάσεων Παραχώρησης και ακολουθεί η σύγκρισή τους.

Στο κεφάλαιο 3 με τίτλο «Κατηγορίες και μορφές ΣΔΙΤ» (σ.29-46) κατατάσσονται τα έργα σε ανταποδοτικά και μη. Αναλύονται οι σημαντικότερες μορφές των ΣΔΙΤ σύμφωνα με τη διεθνή εμπειρία παραθέτοντας σχετικά παραδείγματα για κάθε μία από αυτές.

Στο κεφάλαιο 4 με τίτλο «Αρμόδιοι φορείς – Διαδικασίες Ανάθεσης» (σ.47-80) γίνεται λόγος για τα συμβαλλόμενα μέρη των Συμπράξεων, και αναλύονται οι Διαδικασίες Ανάθεσης τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

Στο κεφάλαιο 5 με τίτλο «Πεδία εφαρμογής των έργων ΣΔΙΤ» (σ.81-93) παρουσιάζονται οι βασικότεροι τομείς υλοποίησης έργων ΣΔΙΤ με αναφορές στον ελληνικό χώρο.

Στο κεφάλαιο 6 με τίτλο «Κατανομή κινδύνων στα στάδια της Σύμπραξης» (σ.94-106) εξετάζονται οι κίνδυνοι που απαντώνται στα διάφορα στάδια της Σύμπραξης, ο επιμερισμός τους στα συμβαλλόμενα μέρη και μέτρα αντιμετώπισής τους.

Στο τέλος της διπλωματικής, παρουσιάζονται τα συμπεράσματα και οι προτάσεις σχετικά με την εφαρμογή των ΣΔΙΤ, όπως προέκυψαν από την ανάλυση του θέματος. (σ.107-113).

Το παράρτημα περιλαμβάνει μια περίληψη των διατάξεων του ν.3389/2005, για τις Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα. Στη συνέχεια επισυνάπτεται ο νόμος όπως δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης (ΦΕΚ 232). Ακολουθούν πίνακες σχετικοί με τα κεφάλαια της διπλωματικής.

1 ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

1.1 Η πορεία από την εθνικοποίηση προς τα πρώιμα στάδια ιδιωτικοποίησης

Από τα μέσα του 20^{ου} αιώνα, έγινε φανερή, η ανάγκη της πολιτείας να βρει νόμιμο τρόπο, ώστε να εμπλέκεται ενεργότερα στην οικονομική ζωή, να καλύπτει τα κενά που θεωρητικά κάλυπτε η ιδιωτική δραστηριότητα, ή ακόμα και να υποκαθιστά την ιδιωτική πρωτοβουλία. Σε κάποια Ευρωπαϊκά κράτη, η ανάγκη του Δημοσίου Τομέα να συμμετάσχει ή να εξαγοράσει μια επιχείρηση του Ιδιωτικού, κατοχυρώθηκε με Συνταγματικές ρυθμίσεις. Σταδιακά, οι περισσότεροι τομείς κοινωνικής ωφέλειας και υποδομών ανήκαν αποκλειστικά σε Δημόσιους Φορείς¹.

Ωστόσο, τα τελευταία 30 χρόνια, η υπερβολική επέκταση και παρέμβαση του Δημοσίου στην οικονομική ζωή, προκάλεσε σε κάποιες περιπτώσεις, αντιδράσεις και περισσότερα προβλήματα από αυτά που επέλυε.

Συνειδητά, γεννήθηκε η ανάγκη να αποχωρήσει το κράτος από τομείς της οικονομίας, στους οποίους θα μπορούσε ο Ιδιωτικός Τομέας να δραστηριοποιηθεί εξίσου ή περισσότερο αποτελεσματικά. Έτσι, μεταβιβάστηκαν σε αυτόν δραστηριότητες που στο παρελθόν είχε κατοχυρώσει προνομιακά και αποκλειστικά το Δημόσιο. Για να επιτευχθεί η μεταστροφή αυτή, το Δημόσιο παρείχε στον Ιδιώτη διάφορα μέσα όπως: **την αποκρατικοποίηση, την απελευθέρωση, την απορρύθμιση και κυρίως την ιδιωτικοποίηση.**

Η έννοια της αποκρατικοποίησης συνδέεται με την αποχώρηση του Δημοσίου από πεδία που δραστηριοποιούνταν στο παρελθόν.

Η απελευθέρωση, δίνει τη δυνατότητα στην ιδιωτική πρωτοβουλία, να επεκταθεί σε τομείς που είτε το Δημόσιο είχε κατοχυρώσει για το ίδιο, είτε απαγόρευε την ιδιωτική δραστηριότητα ακόμα και αν δεν κάλυπτε την απουσία της.

¹Στην Ελλάδα οι εθνικοποιήσεις έλαβαν χώρα κυρίως με την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου των επιχειρήσεων και διάθεση των νέων μετοχών στο Δημόσιο, ή ακόμα και με ανάληψη των χρεών των προβληματικών επιχειρήσεων και έπειτα κεφαλαιοποίηση των χρεών αυτών. Με αυτόν τον τρόπο το Δημόσιο έχει την πλειοψηφία ή και το σύνολο των μετοχών της πρώην ιδιωτικής επιχείρησης.

Η απορρύθμιση συνίσταται στην κατάργηση του ασφυκτικού νομοθετικού ελέγχου σε τομείς της αγοράς, που θεωρείται ότι μπορούν να ρυθμιστούν εξίσου ικανοποιητικά με βάση τους δικούς της κανόνες.

Αρχικά, το κράτος αναθέτει καθήκοντα δημόσιου συμφέροντος σε ΝΠΙΔ του ευρύτερου Δημοσίου Τομέα, και σταδιακά προχωρά πιο ενεργά στην ανάθεση και σε Ιδιώτες. Ο ρόλος του μειώνεται και περιορίζεται σε ζητήματα κρατικής εξουσίας και κοινωνικής μέριμνας.

Έχει σημασία να ειπωθεί, ότι ήταν σύνηθες διεθνώς, ο Δημόσιος Φορέας να έχει την αποκλειστικότητα της διάθεσης των δημοσίων υπηρεσιών. Πλέον, με την αναστροφή των ρόλων, οι Ιδιωτικοί Φορείς παρέχουν δημόσιες υπηρεσίες στον πολίτη, είτε άμεσα, είτε έμμεσα με τη διαμεσολάβηση του Δημοσίου. Χαρακτηριστικά, αναφέρεται η περίπτωση όπου ο Δημόσιος Φορέας πρώτα ‘αγοράζει’ από τον Ιδιώτη τη δημόσια υπηρεσία, και μετέπειτα την προωθεί προς τον πολίτη (αγορά ηλεκτρικής ενέργειας από ιδιωτική εταιρεία και προώθηση της στον πολίτη), ή η περίπτωση όπου ο πολίτης την προμηθεύεται απευθείας από τον Ιδιώτη (ιδιωτική εταιρεία τηλεπικοινωνιών).

Σε σχέση με τη δημιουργία υποδομών, το κράτος έχει την επιλογή να τις κατασκευάσει με δικά του μέσα, ή να αναθέσει την υλοποίησή τους στον Ιδιωτικό Τομέα. Επικρατεί πλέον η άποψη πως για κάθε δραστηριότητα για την οποία μπορεί να ενεργοποιηθεί ο Ιδιωτικός Τομέας δεν χρειάζεται να εμπλακεί και ο Δημόσιος.

1.2 Λόγοι εμπλοκής του Ιδιωτικού Φορέα στα Δημόσια δρώμενα

Η μεταστροφή από την εθνικοποίηση, στην ανάθεση δημοσίων δραστηριοτήτων στον Ιδιωτικό Τομέα οφείλεται πρωτίστως σε οικονομικούς λόγους.

Το Δημόσιο οφείλει να εμπλέκεται σε τομείς που αφορούν κοινωνική προσφορά ή κάλυψη κοινωνικής ανάγκης, και να αποδεσμεύει υλικά μέσα και ανθρώπινο δυναμικό από δραστηριότητες που μπορεί να αναλάβει ο Ιδιωτικός Τομέας. Στις περιπτώσεις που η ιδιωτική πρωτοβουλία επεμβαίνει ή έχει την δυνατότητα να επέμβει, το κράτος αποσύρεται. Επανερχεται μόνο, όπου ο Ιδιώτης αδυνατεί να φανεί αποτελεσματικός, στα καθήκοντα που του ανατέθηκαν από την οικονομία και την κοινωνία².

² Αρχή της επικουρικότητας

Επιπρόσθετα, ο Δημόσιος Τομέας σε πολλές περιπτώσεις διακρίνεται από γραφειοκρατική δυσκινησία, έλλειψη ανταγωνιστικότητας και ευρηματικότητας, έλλειψη αξιοκρατίας και αδυναμία συντονισμού με τους κανόνες της αγοράς. Η παροχή δημοσίων υπηρεσιών στον πολίτη, υπό αυτές τις συνθήκες, στερείται ποιότητας, αμεσότητας και αποτελεσματικότητας και συνδυάζεται με οικονομική κακοδιαχείριση και αστοχία χρήσης των υποδομών.

Ως λύση προτείνεται η σύσταση Δημοσίων Φορέων με επιχειρηματικά χαρακτηριστικά του Ιδιωτικού, και εφαρμογή των κανόνων της ιδιωτικής οικονομίας στη λειτουργία του Δημοσίου, στη διαχείριση του δημόσιου χρήματος και στην ανάληψη δραστηριοτήτων. Η προσπάθεια για εξυγίανση και εκσυγχρονισμό, καθιστά αναγκαία την καθιέρωση ενός νέου τρόπου διαχείρισης στον Δημόσιο Τομέα³.

Επιπλέον η προσφορά δημόσιων υπηρεσιών από το κράτος, δε γίνεται χωρίς τη χρήση κεφαλαίων. Τα κεφάλαια είναι κρατικά και προέρχονται από την ικανοποίηση των φορολογικών υποχρεώσεων του πολίτη. Ωστόσο, έγινε αντιληπτό ότι δημιουργείται έτσι, μια κοινωνία υποχρεώσεων των πολιτών, ακόμα και αν εκείνοι δεν απολαμβάνουν τη δημόσια υπηρεσία ή δεν την επιθυμούν.

Στο «κοινωνικό κράτος» υπήρχε η αντίληψη ότι στην παροχή των δημοσίων υπηρεσιών δε χρειάζεται η επιδίωξη του κέρδους⁴. Για το λόγο αυτό, ακόμα και αν το Δημόσιο ενδιαφερόταν να παραχωρήσει κάποια τέτοια δραστηριότητα στον Ιδιωτικό Τομέα, το μη περιθώριο κέρδους δε θα μπορούσε να προσελκύσει το ενδιαφέρον του.

Οι κατάλληλες συνθήκες προκειμένου η προσφορά δημοσίων υπηρεσιών να προκαλέσει τον Ιδιωτικό Τομέα, διαμορφώθηκαν από τη στιγμή που αυτές άρχισαν να παρέχονται στους πολίτες έναντι οικονομικού ανταλλάγματος σύμφωνα με τα κριτήρια της αγοράς. Επομένως, καθοριστικό βήμα αποτέλεσε η προσφορά δημοσίων υπηρεσιών με όρους εμπορικούς και ανταγωνιστικούς, και η χρήση στοιχειωδών οικονομικών κανόνων όπως η διατήρηση χαμηλού κόστους και η επιδίωξη κέρδους⁵.

Ο Ιδιωτικός Τομέας εμφανίζει σε πολλές περιπτώσεις, τεχνική πρόοδο και ανάπτυξη μεθόδων που ο Δημόσιος Τομέας δεν μπορεί να επιδείξει. Οι Ιδιωτικοί Φορείς αποκτούν εμπειρία και τεχνικές γνώσεις, ενώ επίσης διαθέτουν

³ New public management

⁴Οι συγκοινωνίες ως κοινωνικό αγαθό εξαιρούνταν από τους βασικούς κανόνες οικονομικής διαχείρισης, δηλαδή από τη σχέση κόστους και εσόδων και επιδίωξης κέρδους.

⁵Η χρήση των εθνικών οδών με καταβολή αντιτίμου κάλυπτε τουλάχιστον το κόστος κατασκευής και θα μπορούσε με πιο αυξημένο αντίτιμο να οδηγήσει σε εξασφάλιση κέρδους.

χρηματοοικονομικά εργαλεία, που μπορούν να χρησιμοποιηθούν με αποτελεσματικό τρόπο. Η εμπλοκή του Ιδιωτικού Τομέα ειδικά στη χρηματοδότηση αλλά και στην εκτέλεση έργων δημόσιου ενδιαφέροντος, αποτέλεσε διέξοδο στην ανάγκη εύρεσης χρηματοδοτικών κεφαλαίων αλλά και στην μείωση της ροής των κεφαλαίων αυτών από κρατικές πηγές⁶.

Επιπλέον, ο Ιδιωτικός Τομέας αναλαμβάνοντας το χρηματοδοτικό κίνδυνο εμπλέκεται και στα υπόλοιπα στάδια του έργου, δηλαδή σχεδίαση, κατασκευή, λειτουργία και εκμετάλλευση, οδηγώντας έτσι στην κάλυψη δημοσίων αναγκών και στην παροχή δημόσιων υπηρεσιών. Με αυτόν τον τρόπο ελέγχει και διασφαλίζει την κερδοφόρα απόδοση της επένδυσης του.

Οι παραπάνω λόγοι οδήγησαν στην ενεργότερη και σημαντικότερη εμπλοκή του Ιδιωτικού Τομέα, σε αμιγείς δραστηριότητες του Δημοσίου. Η Σύμπραξη Δημοσίου και Ιδιωτικού Φορέα στην εκτέλεση δημόσιων έργων και στην παροχή δημόσιων υπηρεσιών παρουσιάζει πολλές ιδιαιτερότητες και είναι ίσως η σημαντικότερη μορφή αποχώρησης του Δημοσίου από δραστηριότητες κρατικού χαρακτήρα και συμφέροντος.

⁶ Είναι σημαντική η συνεχής αύξηση των Δημόσιων Επενδύσεων και αναπόφευκτη η απορρόφηση τμήματος του κρατικού προϋπολογισμού για την ανάπτυξη της οικονομίας και τη συντήρηση του «κοινωνικού κράτους». Ωστόσο οι οικονομικές κρίσεις οδήγησαν στην ανάγκη υποκατάστασης του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων από την ιδιωτική πρωτοβουλία και τη χρηματοδότηση μέσω Ιδιωτών σε διάφορες Ευρωπαϊκές χώρες.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Ελληνική Βιβλιογραφία

1. Δάγτογλου Π., «Γενικό διοικητικό Δίκαιο», Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα – Κομοτηνή, 2005

2. Καϊδατζής Α., «Συνταγματικοί περιορισμοί των ιδιωτικοποιήσεων», Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα – Κομοτηνή, 2006

Ιστοσελίδες

1. ENHM55-Ιδιωτικοποίηση και Εργασιακές Σχέσεις: η περίπτωση της Ελλάδας, Ευαγγελία Σουμέλη
www.inegsee.gr/enimerwsi-55-doc4.htm

2. An Economic and Financial Analysis of Public Private Partnerships by Adriana De Luca.
<http://mspace.lib.umanitoba.ca/bitstream/1993/2295/1/MQ53146.pdf>

3. «Ιδιωτικοποιήσεις: Μύθοι και πραγματικότητα»
www.okde.org/spartakos/keimena/s30_privatisations.htm

2 ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ- ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

2.1 Η έννοια των ΣΔΙΤ

2.1.1 Ορισμός των ΣΔΙΤ και νέες προοπτικές επένδυσης

Ένας γενικός ορισμός, θα ταξινομούσε τις Συμπράξεις, ως οποιαδήποτε συμφωνία μεταξύ μιας δημόσιας υπηρεσίας και μιας ιδιωτικής εταιρείας. Ο ακριβής προσδιορισμός δεν υπάρχει εξαιτίας της πολυμορφίας που χαρακτηρίζει την εμφάνιση των Συμπράξεων και της μη ύπαρξης συγκεκριμένου νομοθετικού πλαισίου.

Είναι γενικά αποδεκτό, ότι η Σύμπραξη είναι Σύμβαση συγγενής στους παραδοσιακούς τύπους δημοσίων Συμβάσεων, χωρίς όμως να μπορεί να ενταχθεί αυτούσια σε κάποια προϋπάρχουσα συμβατική μορφή του Αστικού ή Εμπορικού Δικαίου. Αυτό που διαφέρει, είναι οι χρηματοοικονομικές πλευρές της συμφωνίας και της ακριβούς μεταφοράς των κινδύνων μέσα στη Σύμπραξη.

Η αγορά των ΣΔΙΤ είναι ολοκληρωτικά καινούργια και παρουσιάζει μια ενθουσιώδη νέα προοπτική επένδυσης θέτοντας νέες προκλήσεις σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση και τους ενδιαφερόμενους φορείς: το νομοθετικό σώμα, τα κράτη - μέλη, τις κυβερνήσεις των κρατών - μελών, τις δημόσιες αρχές, τις ιδιωτικές επιχειρήσεις και βιομηχανίες της ΕΕ, και τέλος αλλά όχι λιγότερο σημαντικό, τους πολίτες της ΕΕ, που έχουν το δικαίωμα στις καλύτερες δυνατές δημόσιες υπηρεσίες ως αντάλλαγμα για τη φορολογία.

Οι γρήγορες εξελίξεις της σημερινής ανταγωνιστικής παγκόσμιας οικονομίας, έχουν επαναπροσδιορίσει τον τρόπο του επιχειρηματικού γίγνεσθαι με την εισαγωγή μιας νέας αγοράς, στην οποία κυριαρχούν σύνθετοι και ποικίλοι τύποι εργαλείων για τις Συμπράξεις και την οικονομία.

Οι ΣΔΙΤ, έχουν αποτελέσει αντικείμενο δημόσιων συζητήσεων στην Ευρώπη και σε όλο τον κόσμο. Έχουν ονομαστεί συστατικό κλειδί του προγράμματος των Η.

Εθνών για βιώσιμη ανάπτυξη αποτελώντας πρόσφορη συμπληρωματική λύση, και ευκαιρία για ευρεία δυνατότητα επένδυσης. Είναι αξιοσημείωτο ότι μετά τη Σύνοδο Κορυφής της χιλιετίας, τα Η. Έθνη εξέδωσαν την Ανακοίνωση, που απαιτεί την ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα, ώστε να εξεταστούν τα κρίσιμα προβλήματα της ένδειας και κοινωνικής στέρησης.

2.1.2 Χαρακτηριστικά των ΣΔΙΤ

Η Σύμπραξη και τα διάφορα μέρη της, θεμελιώνονται από Σύμβαση των Δημοσίων και Ιδιωτικών Φορέων, και αποκλίνουν από νομοθετικές ρυθμίσεις όσο επιτρέπει η συμβατική ελευθερία των μερών. Μια ΣΔΙΤ δεν ολοκληρώνεται την ημερομηνία που υπογράφεται. Αποτελεί τη σύναψη μιας συναλλακτικής σχέσης με μακροπρόθεσμες δεσμεύσεις εκατέρωθεν, που στοχεύουν στη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών του κράτους προς τον πολίτη.

Οι ΣΔΙΤ αντιπροσωπεύουν έναν εναλλακτικό δρόμο, για την επίτευξη του κατάλληλου μίγματος κράτους και ιδιωτικής πρωτοβουλίας. Σκοπός τους είναι η κατανομή αρμοδιοτήτων και υποχρεώσεων στους φορείς, και η χρήση των μέσων που αυτοί μπορούν να διαθέσουν για την επίτευξη των δημόσιων έργων και υπηρεσιών.

Ο Δημόσιος Τομέας δεν καλύπτει με χρηματοδότηση το κόστος της Σύμπραξης, ή το καλύπτει σε μικρό ποσοστό. Η κάλυψη γίνεται κυρίως¹ από τον Ιδιωτικό Τομέα ενώ η απόσβεση του κόστους προέρχεται άμεσα, ή έμμεσα από την εκμετάλλευση των δημοσίων έργων και υπηρεσιών.

Τα συνεργαζόμενα μέρη δε χάνουν την αυτονομία τους, ενώ ο καθένας αναλαμβάνει τις αρμοδιότητες και υποχρεώσεις που μπορεί να φέρει εις πέρας καλύτερα, χωρίς να χρειάζεται να συγκρίνονται μεταξύ τους ως προς τη βαρύτητα, τη σημασία και την οικονομική τους αξία.

¹Κατά κανόνα οι Ιδιωτικοί Φορείς παρέχουν τη χρηματοδότηση του έργου, με εξαίρεση κάποιων περιπτώσεων που συμβάλλει και το Δημόσιο και ως εκ τούτου τίθεται η λέξη «κυρίως».

2.1.3 Στόχοι και αποτελεσματικότητα των Συμπράξεων

Οι ΣΔΙΤ εστιάζουν στην παροχή υπηρεσιών μέσα από μια εξειδικευμένη και αποτελεσματική προσέγγιση που μπορεί να επιτύχει καλύτερα η ιδιωτική πρωτοβουλία. Στόχος είναι να δημιουργούνται ταχύτερα, αποτελεσματικότερα και με χαμηλότερο δημοσιονομικό κόστος, υποδομές που θα έχουν άμεσο θετικό αντίκτυπο στην αύξηση της παραγωγικότητας, και θα βελτιώσουν αισθητά την καθημερινή ζωή των πολιτών. Επιδιώκεται η ανάπτυξη της οικονομίας, και η χρήση από το Δημόσιο, ιδιωτικών πόρων και των πλέον σύγχρονων μέσων, για την παροχή δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών προς τον πολίτη.

Σκοπός είναι να αυξηθούν οι ρυθμοί της οικονομικής ανάπτυξης και να διασφαλιστεί η έγκαιρη ολοκλήρωση πολλών υποδομών, για τις οποίες δεν υπάρχουν διαθέσιμοι δημόσιοι πόροι.

Οι Ιδιώτες προσφέρουν συνήθως την τεχνογνωσία, το εξειδικευμένο προσωπικό, τον εξοπλισμό καθώς και τη χρηματοδότηση. Συμπληρωματικά ο Δημόσιος Φορέας παρέχει την εξομάλυνση των νομοθετικών, διοικητικών και εκτελεστικών ζητημάτων, την εποπτεία ορθής εκτέλεσης και παροχής υπηρεσιών, όπως και την εύρεση των απαραίτητων υλικών μέσων και εκτάσεων, στοιχεία τα οποία ο Ιδιωτικός Τομέας δεν έχει σε τόση αφθονία.

Οι υποχρεώσεις του Ιδιωτικού δεν σταματούν με την αποπεράτωση του έργου. Συνεχίζονται με τη λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση του έργου αυτού. Ουσιαστικά, η Σύμπραξη περιλαμβάνει την μελέτη, οργάνωση, κατασκευή, χρηματοδότηση, εκμετάλλευση, λειτουργία και συντήρηση του έργου καθώς και την γενικότερη νομική και οικονομική του τύχη, έτσι ώστε να είναι εφικτή η συνεχής παροχή υπηρεσιών, που απορρέουν από αυτό.

Οι κίνδυνοι, οικονομικοί και επιχειρηματικοί, αναλαμβάνονται σε ένα μεγάλο μέρος τους από τον Ιδιώτη, που καλείται να εφαρμόσει την επιχειρηματική του εμπειρία, ώστε να αντιμετωπιστούν με επιτυχία οι δυσκολίες που προκύπτουν από το δημόσιο έργο και την παροχή υπηρεσιών. Συνεπάγεται ότι, ο Δημόσιος Φορέας δεν αναλαμβάνει ούτε το μέγεθος, ούτε και το είδος των κινδύνων που χαρακτηρίζαν έως τώρα τη δημιουργία δημοσίων έργων και την παροχή υπηρεσιών στα πλαίσια της εξυπηρέτησης κοινωφελών συμφερόντων.

Εν κατακλείδι, η χρηματοδότηση και η συντήρηση του έργου γίνεται κυρίως από ιδιωτικά κεφάλαια. Οι Ιδιώτες χορηγοί των κεφαλαίων δεν αναμένουν το εργολαβικό αντάλλαγμα του Δημοσίου κατά την παράδοση του έργου. Αντιθέτως, λαμβάνουν ανταλλάγματα και πληρωμές καθ' όλη τη διάρκεια της Σύμπραξης, μέχρι αυτή να θεωρηθεί πως έχει εκπληρώσει το σκοπό της και έχει λήξει. Πιθανόν το αντάλλαγμα να προέρχεται από τους χρήστες του έργου, και τους αποδέκτες των δημόσιων υπηρεσιών.

2.2 Συμβάσεις Παραχώρησης

2.2.1 Εισαγωγή

Σύμβαση Παραχώρησης, είναι σύστημα υποβολής προσφορών στην κατασκευή έργων ή παροχή υπηρεσιών, με χρηματοδότηση από τον Ανάδοχο, και παραχώρηση σε αυτόν της εκμετάλλευσης για ορισμένη χρονική περίοδο, ώστε να καλυφθεί το επενδυμένο κεφάλαιο.

Οι αναπτυσσόμενες χώρες, χαρακτηρίζονται από θέματα όπως η έλλειψη του αναγκαίου κεφαλαίου, η περιορισμένη δανειοληπτική ικανότητα, ακόμη και η επιθυμία αποφυγής δανεισμού ή το χαμηλό τεχνολογικό επίπεδο. Εντούτοις αυτά, δεν αποτελούν πρωταρχικές αιτίες προσφυγής στη Σύμβαση Παραχώρησης, καθώς και σε αναπτυγμένες χώρες εκτελέστηκαν σημαντικά έργα υποδομής με τον τρόπο αυτό².

Σημαντικοί λόγοι για τους οποίους τα κράτη μπορεί να ακολουθήσουν το σύστημα της Παραχώρησης, θεωρούνται ο περιορισμός του κόστους της κατασκευής, συντήρησης, λειτουργίας του έργου, το επίπεδο των υπηρεσιών που θα προσφερθούν στο κοινωνικό σύνολο που αναμένεται σημαντικά υψηλότερο εκείνων που θα προσφέρονταν αν είχε την ευθύνη της εκμετάλλευσης η Αναθέτουσα Αρχή (κράτος).

Επιπλέον η ανάγκη διάθεσης σε μια ορισμένη χρονική περίοδο και εκτάκτως σημαντικών κεφαλαίων για ικανοποίηση αυστηρά κρατικών λειτουργιών, όπως είναι

² Σημαντικά έργα υποδομής εκτελέστηκαν ή εκτελούνται με τη μέθοδο της Παραχώρησης σε χώρες ανεπτυγμένες όπως είναι η Δανία (Great Belt Bridge), η Ελβετία (Tunnels through the Swiss Alps), η Αγγλία (Dart ford River), η Γαλλία (Orlyval) και τέλος Γαλλία και Αγγλία (Channel Tunnel).

η κοινωνική μέριμνα, ενισχύουν το λόγο που είναι θεμιτή μια Σύμβαση Παραχώρησης.

2.2.2 Οδηγία 2004/18/EK για Συμβάσεις Παραχώρησης δημοσίων έργων - Κοινοτικές ρυθμίσεις

Οι δημόσιες Συμβάσεις, είναι Συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας, οι οποίες συνάπτονται γραπτώς μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων και μιας ή περισσότερων Αναθετουσών Αρχών. Αντικείμενό τους είναι η μελέτη, η εκτέλεση ενός έργου ή και τα δύο μαζί, η προμήθεια προϊόντων ή παροχή υπηρεσιών, όπως έχουν οριστεί επακριβώς με βάση τις ανάγκες της Αναθέτουσας Αρχής.

Σύμφωνα με το γαλλικό Δίκαιο, η Σύμβαση Παραχώρησης αντιπροσωπεύει συμφωνία Δημοσίου Φορέα με άλλο πρόσωπο, προκειμένου αυτό να αναλάβει τόσο την εκτέλεση του δημοσίου έργου, όσο και την εκμετάλλευσή του³.

Στην **Οδηγία 2004/18/EK** ορίζεται ότι, **έργο** νοείται το αποτέλεσμα ενός συνόλου οικοδομικών εργασιών ή εργασιών πολιτικού μηχανικού, που προορίζεται να πληροί μια οικοδομική ή τεχνική λειτουργία.

Προϋπόθεση για τη δημιουργία Σύμβασης Παραχώρησης, είναι το έργο αυτό, από τη λειτουργία και εκμετάλλευση του οποίου παράγεται οικονομικό αποτέλεσμα μέσω του οποίου ο Ανάδοχος θα καλύψει σταδιακά το κόστος κατασκευής, συντήρησης και λειτουργίας του και θα αποκομίσει εργολαβικό όφελος - κέρδος.

Ενδιαφέρον στοιχείο αποτελεί η δυσκολία διάκρισης μιας Σύμβασης Παραχώρησης από μια δημόσια Σύμβαση, καθώς η πρώτη θεωρείται πως αποτελεί υποπερίπτωση της δεύτερης⁴. Πάντως τα βασικά χαρακτηριστικά της Παραχώρησης όπως προκύπτουν από την παραπάνω Οδηγία, είναι εκείνα που αναφέρθηκαν για μια δημόσια Σύμβαση, εκτός από το γεγονός ότι το εργολαβικό αντάλλαγμα προκύπτει με διαφορετικές διαδικασίες.

Αναλυτικότερα, το Δημόσιο ως Αναθέτουσα αρχή, δεν αμείβει τον Ιδιώτη με καταβολή των δαπανών του, όπως συμβαίνει σε μια κλασική Σύμβαση δημοσίου

³ Τροβά Ε. / Κούτρας Δ., «Η κατασκευή του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου και η Σύμβαση Παραχώρησης δημοσίων έργων», Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα - Κομοτηνή 2001, σ.45

⁴ Τροβά Ε. / Κούτρας Δ., *όπ.αν.*

έργου. Αντιθέτως, ως εργολαβικό αντάλλαγμα νοείται το δικαίωμα και η ευθύνη του Ιδιώτη να εισπράξει τα έξοδά του εκμεταλλευόμενος το ίδιο το έργο.

Όσον αφορά στην ευθύνη του Ιδιώτη, αυτή περιλαμβάνει τους αστάθμητους κινδύνους που ενδέχεται η εκμετάλλευση του έργου να επιφέρει. Ο Ιδιώτης οφείλει να καλύψει οικονομικά τη συντήρηση και διαχείριση του έργου, να αντιμετωπίσει τα όποια τεχνικά προβλήματα ανακύψουν και να αποσβέσει το κόστος.

Πάντως, το κόστος κατασκευής στη Σύμβαση Παραχώρησης, βαρύνει μεν τον Κύριο του έργου, δεν καλύπτεται όμως άμεσα από δικά του κεφάλαια, τα οποία διαθέτει ο ίδιος και καταβάλλει σταδιακά κατά τη φάση εκτέλεσης του έργου ή εφάπαξ κατά το πέρας. Ο Ανάδοχος, διαθέτει και ουσιαστικά δανείζει το σύνολο ή μέρος του αναγκαίου κεφαλαίου για την κάλυψη της δαπάνης εκτέλεσης του έργου, και δέχεται να του αποδοθεί με τις ανάλογες προσαυξήσεις και αναπροσαρμογές, από το προϊόν της εκμετάλλευσής του, την οποία και αναλαμβάνει ο ίδιος για ορισμένη χρονική περίοδο.

Κατά τη διάρκεια της περιόδου εκμετάλλευσής, ο Ανάδοχος αναλαμβάνει τη συντήρηση και τον τεχνολογικό εξοπλισμό του έργου, το οποίο θα πρέπει κατά το πέρας της εκμετάλλευσής, που αντιστοιχεί στο χρόνο παράδοσης στον εργοδότη, να βρίσκεται στην κατάσταση που θα έχει συμφωνηθεί και θα είναι ικανό να λειτουργήσει και για περαιτέρω χρόνο.

Υπάρχει φυσικά, και σύμφωνα με την **Οδηγία 2004/18/EK**, η περίπτωση να συνεισφέρει το Δημόσιο **συμπληρωματικά** και μόνο, ως προς τις προκύπτουσες από την εκμετάλλευση χρηματικές ροές. Βέβαια ο ρόλος του σε αυτή την περίπτωση έχει κοινωνικό χαρακτήρα, που είναι η μείωση της τελικής τιμής για τον πολίτη - χρήστη του δημοσίου έργου.

Ο χαρακτηρισμός παραμένει Σύμβαση Παραχώρησης, εκτός αν η αμοιβή του Ιδιώτη από το Δημόσιο αποτελεί σταθερό ποσό, ανεξάρτητο από εκείνο που προκύπτει εκ της διαχείρισης. Τότε, θεωρείται ότι πρόκειται για Σύμβαση Δημοσίου έργου.

Στην περίπτωση μάλιστα που κυρίως το Δημόσιο αναλάβει από την πλευρά του το βάρος της χρηματοδότησης μέσω δανείου, τότε και πάλι θεωρείται Σύμβαση δημοσίου έργου.

Γενικά, οι Κοινοτικές ρυθμίσεις αποτελούν εργαλείο διάκρισης των δύο Συμβάσεων και αφορούν τη φάση Ανάθεσης μέχρι τη σύναψη της Σύμβασης και την

επιλογή των Αναδόχων. Η διαδικασία εκτέλεσης της Σύμβασης και το περιεχόμενό της διαμορφώνονται από τα μέρη που συμβάλλονται.

Στην Ελλάδα, η πρώτη εισαγωγή Κοινοτικών ρυθμίσεων στο ελληνικό Δίκαιο, ώστε να προσαρμοσθεί προς τις διατάξεις των Οδηγιών, έγινε με το Προεδρικό Διάταγμα 23/1993⁵.

Η ενσωμάτωση της Οδηγίας 93/37/ΕΟΚ μέσω του ΠΔ 334/2000 που ακολούθησε, ορίζει μεταξύ άλλων πως Συμβάσεις Παραχώρησης είναι Συμβάσεις δημοσίων έργων όπου το εργολαβικό αντάλλαγμα προέρχεται είτε μόνο από την εκμετάλλευση του έργου από τον Ανάδοχο, είτε σε συνδυασμό με καταβολή αμοιβής από το Δημόσιο Φορέα. Προβλέπει επίσης ότι ο Ανάδοχος είναι επιχείρηση, επιχειρήσεις ή όμιλος επιχειρήσεων και καθορίζει τα καθήκοντα και τις ευθύνες του στη Σύμβαση, που πηγάζουν από την εκτέλεση και εκμετάλλευση του έργου.

2.2.3 Σύμβαση Παραχώρησης δημοσίων υπηρεσιών - Σχόλια

Αρχικά, όχι μόνο δεν είχε προβλεφθεί ορισμός περί Συμβάσεων Παραχώρησης δημοσίων υπηρεσιών, αλλά και η ρύθμισή τους είχε εξαιρεθεί από τις Κοινοτικές διατάξεις⁶. Το κενό αυτό ήρθε να καλύψει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με μια ερμηνευτική της Ανακοίνωση⁷, η οποία τονίζει μεταξύ άλλων, ότι η Σύμβαση Παραχώρησης δημοσίων υπηρεσιών δεν αφορά κατά κύριο λόγο μελέτη, κατασκευή και διαχείριση του έργου αλλά δραστηριότητες που παραδοσιακά έχει αναλάβει να παρέχει το κράτος, στα πλαίσια του κοινωνικού ρόλου του.

Ωστόσο η πραγματική έννοια δεν είναι ξεκάθαρη, καθώς πολλά έργα που κατασκευάζονται από τον Ιδιώτη, διαχειρίζονται με τέτοιο τρόπο, ώστε από αυτά να προκύπτει παροχή δημοσίων υπηρεσιών προς τον πολίτη⁸.

⁵ Τροβά Ε., «Η Σύμβαση Παραχώρησης δημοσίων έργων στα ελληνικά δικαστήρια: Ένας ξαφνικός και απρόσμενος επισκέπτης», Εκδ. ΔιΔικ 2003, σ.603

⁶ Η οδηγία 92/50/ΕΟΚ δεν κάλυπτε ρυθμιστικά τις Συμβάσεις Παραχώρησης δημοσίων υπηρεσιών και δεν απέδιδε τον ορισμό τους

⁷ C 121/2000/02 Ανακοίνωση, παρ.2.2

⁸ Τροβά Ε. / Κούτρας Δ., «Η κατασκευή του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου και η Σύμβαση Παραχώρησης δημοσίων έργων», Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα - Κομοτηνή 2001, σ.46 (προσπάθειες διάκρισης μεταξύ Σύμβασης Παραχώρησης δημοσίων έργων και δημοσίων υπηρεσιών στη Γαλλία).

Συνεπώς, για να είναι σαφής η διάκριση, όταν το κύριο αντικείμενο είναι η παροχή υπηρεσιών, η κατασκευή του έργου και οι σχετικές εργασίες δεν αλλοιώνουν την ουσία της Σύμβασης.

Ωστόσο, ενώ το κύριο μέλημα του κράτους είναι η παροχή υπηρεσιών, ο Ιδιώτης αποσκοπεί στην απόσβεση του κόστους των εργασιών του, και στην απολαβή κέρδους.

Επομένως, αν η παροχή υπηρεσιών αντισταθμίζει σε σημασία την κατασκευή του έργου, θεωρήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως βέλτιστη λύση, ο χαρακτηρισμός της Σύμβασης ως μικτής, δηλαδή να εφαρμοσθούν παράλληλα οι διατάξεις που αφορούν και τα δύο είδη των Συμβάσεων Παραχώρησης.

Ομοίως με προηγουμένως, το διαφοροποιό στοιχείο με τις Δημόσιες Συμβάσεις, αποτελεί η καταβολή εργολαβικού ανταλλάγματος, το οποίο καλείται να πληρώσει ο πολίτης ως αποδέκτης των υπηρεσιών, με συνεισφορά του Δημοσίου στα πλαίσια του κοινωνικού του ρόλου, αν το τίμημα αυτό είναι μεγάλο⁹.

Όσον αφορά στο ελληνικό Δίκαιο, η παραχώρηση δημόσιας υπηρεσίας έχει την έννοια της παροχής αγαθών και υπηρεσιών προς τους πολίτες, και συνδέεται με την έννοια της διοίκησης και την άσκηση δημόσιας εξουσίας¹⁰. Για το λόγο αυτό, η δημόσια υπηρεσία, παραχωρείται με νόμο στον Ιδιώτη, ο οποίος εποπτεύεται από το κράτος.

Σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική, η Παραχώρηση γίνεται με Σύμβαση, όμως μπορεί να γίνει και με Διοικητική Πράξη. Περιλαμβάνει υπηρεσίες όπως ύδρευση, παραγωγή και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας, παροχή μέσων συγκοινωνίας και επικοινωνιών.

Ο Ιδιώτης αναλαμβάνει την παροχή αυτών, και μαζί την εκμετάλλευση και τον επιχειρηματικό κίνδυνο που απορρέει.

⁹ Οδηγία 2004/18/EK

¹⁰ Τάχος Α., «Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο», Εκδ. Αντ. Ν. Σάκουλας, Αθήνα - Θεσσαλονίκη 2005, σ.234

2.3 Σύγκριση Σύμβασης Παραχώρησης και Σύμπραξης Δημοσίου-Ιδιωτικού Τομέα σύμφωνα με τα ελληνικά δεδομένα (ν.3389/2005)

2.3.1 Ψήφιση του ελληνικού ν.3389/2005 περί ΣΔΙΤ

Το θέμα των Συμπράξεων, αποτέλεσε αντικείμενο διαβουλεύσεων και τα προηγούμενα χρόνια στην Ελλάδα. Αρκετοί ήταν εκείνοι οι οποίοι, είτε λόγω της εμπλοκής τους στα έργα Παραχώρησης, είτε παρακολουθώντας τις εξελίξεις στις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης αλλά και διεθνώς, επεσήμαναν την ανάγκη διαμόρφωσης ενός νομικού πλαισίου το οποίο θα επέτρεπε την ευρύτερη υλοποίηση των Συμπράξεων.

Ύστερα από αρκετές τροποποιήσεις του αρχικού νομοσχεδίου, ψηφίστηκε ο ν.3389/2005 ο οποίος ρυθμίζει το καθεστώς των Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα.

Στη διεθνή πρακτική, δεν υπάρχει σαφής ορισμός που να διαχωρίζει εννοιολογικά τις Συμβάσεις Παραχώρησης από τις Συμπράξεις. Στόχος και των δύο είναι η υποκατάσταση της δημόσιας από την ιδιωτική πρωτοβουλία για παροχή έργων και υπηρεσιών προς τον πολίτη, ωστόσο ο ν.3389/2005 προκάλεσε ερωτήματα που πρέπει να αποσαφηνιστούν. Δε γίνεται εύκολα αντιληπτό αν ο θεσμός των ΣΔΙΤ αποτελεί ένα καινούριο εργαλείο στα ήδη υπάρχοντα, αν είναι υποπερίπτωση των Παραχωρήσεων, ή αν αντιπροσωπεύει κάτι και από τα δύο, αν δηλαδή ρυθμίζεται από το ν.3389/2005 με τέτοιο τρόπο, ώστε να εισάγει κάτι νέο στο σύστημα.

Η Εισηγητική Έκθεση του συγκεκριμένου νόμου μεταξύ άλλων, ενσωματώνει την **Οδηγία 2004/18/EK** σχετικά με τη **Διαδικασία Ανάθεσης** των δημοσίων δραστηριοτήτων σε Ιδιώτη.

Τόσο οι διατάξεις που ρυθμίζουν τις Συμβάσεις Παραχώρησης, όσο και εκείνες για τις ΣΔΙΤ, αναφέρονται σε στοιχεία από τα οποία πηγάζουν ομοιότητες μεταξύ των δύο, αλλά και σημαντικές διαφορές.

2.3.2 Ομοιότητες ΣΔΙΤ και Συμβάσεων Παραχώρησης

Αναπτύσσοντας τις ομοιότητες, είναι αναγκαίο να αναφερθεί ως πρώτη, εκείνη που σχετίζεται με τον τρόπο επιλογής των Ιδιωτών. Οι διατάξεις και των δύο Συμβάσεων κάνουν ιδιαίτερη μνεία **στα συγκεκριμένα στάδια** που πρέπει να ακολουθούνται κατά τη Διαδικασία Ανάθεσης και την επιλογή των Ιδιωτών και Αναδόχων, όπως και στις συνθήκες διαφάνειας και ελεύθερου ανταγωνισμού που πρέπει να τις χαρακτηρίζουν.

Συγκεκριμένα, αυτό το ίδιο στοιχείο, υπάρχει στην **Οδηγία 2004/18/ΕΚ** για τις Συμβάσεις Παραχώρησης και έχει **ενσωματωθεί** στο ν.3389/2005 περί ΣΔΙΤ, όπως αναφέρει η εισηγητική του έκθεση.

Συνεχίζοντας τη διερεύνηση, προκύπτουν από τις κοινοτικές Οδηγίες όμοια στοιχεία σχετικά με τα χαρακτηριστικά των δύο ειδών Συμβάσεων. Η Σύμβαση Παραχώρησης όπως έχει αναφερθεί, προκύπτει εξ επαχθούς αιτίας και συνάπτεται γραπτώς μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων και μιας ή περισσότερων Αναθετουσών Αρχών.

Κατά τον ίδιο τρόπο, στο νόμο περί ΣΔΙΤ (άρθρο 1, §2) αναλύεται, πως οι συμπράξεις είναι έγγραφες Συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας με νομικά πρόσωπα του Ιδιωτικού Τομέα, για την παροχή υπηρεσιών ή εκτέλεση έργων του Δημοσίου (Συμπράξεις Δημοσίου – Ιδιωτικού Τομέα). Επιπλέον η τελευταία αυτή παρατήρηση του ν.3389/2005 συμπεριλαμβάνει και το σκοπό τόσο των Παραχωρήσεων δημοσίων έργων, όσο και των δημοσίων υπηρεσιών.

Ο **ορισμός του έργου** που αποδίδεται από την Κοινοτική Οδηγία (Συμβάσεις Παραχώρησης), **ενσωματώνεται** επίσης στο νέο νόμο περί ΣΔΙΤ.

Παρατηρώντας περισσότερο τα χαρακτηριστικά που διέπουν τα δυο είδη Συμβάσεων, γίνεται αντιληπτό ότι ο ν.3389/2005 ορίζει με ανάλογο τρόπο ως προς τις Συμβάσεις Παραχώρησης, την ανάληψη των κινδύνων από τον Ανάδοχο – Ιδιώτη.

Όπως είναι γνωστό, η τελευταία συνδέεται άμεσα με το δικαίωμα του Αναδόχου να διαχειριστεί τοιουτοτρόπως το έργο ή την παροχή της υπηρεσίας, ώστε να έχει τέτοιες χρηματικές ροές, με τις οποίες θα αποσβέσει τα έξοδά του, και θα καλύψει το επιχειρηματικό του κέρδος. Το βάρος του Αναδόχου από την διαδικασία αυτή, συνίσταται πρώτον στον κίνδυνο της μη ικανοποίησης των προσδοκιών αυτών, και δεύτερον αφορά την ίδια τη χρηματοδότηση του έργου αυτού ή της υπηρεσίας.

Κατά την ίδια έννοια ο ν.3389/2005 ορίζει ότι ο Ιδιωτικός Φορέας αναλαμβάνει σημαντικό μέρος των κινδύνων σχετικά με τη χρηματοδότηση, την κατασκευή, τη διαθεσιμότητα και τη ζήτηση, το διαχειριστικό και τεχνικό κίνδυνο, έναντι ανταλλάγματος που θα καταβληθεί από το Δημόσιο Φορέα ή τους τελικούς χρήστες εφάπαξ ή τμηματικά. Προβλέπει επίσης ότι οι Ιδιωτικοί Φορείς θα εξασφαλίσουν τα κεφάλαια για τη χρηματοδότηση όλης ή μέρους της κατασκευής, ή των έργων παροχής υπηρεσιών.

Ένα επιπλέον ενδιαφέρον στοιχείο που αξίζει να αναφερθεί, αφορά την κύρωση της Σύμβασης με νόμο. Σύμφωνα με το ελληνικό Δίκαιο, οι Συμβάσεις Παραχώρησης συνήθως κυρώνονται με νόμο, ο οποίος αποτελεί την έναρξη της ισχύος τους. Ο νόμος δεν είναι ουσιαστικός, αλλά έχει τυπική ισχύ, δηλαδή δεν μετατρέπει τη Συμβατική σχέση των μερών σε κανόνα Δικαίου, αλλά διασφαλίζει τα ήδη συμφωνηθέντα μεταξύ τους¹¹. Η κύρωση με νόμο ωστόσο θεωρείται αναγκαία, καθώς ο Ιδιώτης αναλαμβάνει αρμοδιότητες που παραδοσιακά ανήκουν στη δημόσια αρχή, και ως τέτοιες Πράξεις Διοίκησης πρέπει να κινούνται υπό και κατά το νόμο.

Επιπλέον, υπάρχει περίπτωση με Συμβάσεις Παραχώρησης να θεσπίζονται ρυθμίσεις που δεσμεύουν και τρίτα πρόσωπα, μη συμβαλλόμενα, το οποίο κάνει απαραίτητη την κύρωση με νόμο, ώστε να διασφαλιστούν η προστασία και τα δικαιώματά τους¹².

Ένας άλλος παράγοντας εξίσου σημαντικός, είναι ότι με τις Συμβάσεις αυτές παραχωρούνται στον Ιδιώτη προνόμια του Δημοσίου συνήθως κατ' αποκλειστικότητα, με αποτέλεσμα ο πολίτης να μην έχει δυνατότητα επιλογής άλλου Ιδιώτη στην παροχή της συγκεκριμένης υπηρεσίας.

Όσον αφορά στη ΣΔΙΤ, μπορεί να θεωρηθεί ότι εφόσον πληρούνται τα παραπάνω ως προϋποθέσεις, για να αποκτήσουν ισχύ θα πρέπει να κυρωθούν με νόμο¹³.

Υπάρχει όμως και η περίπτωση, ο ν.3389/2005 να προβλέπει ήδη κάποια στοιχεία, ώστε να μη χρειάζεται περαιτέρω κύρωση μετά τη σύναψη της Σύμβασης. Όπως αναφέρθηκε, είναι απαραίτητο να νομιμοποιείται κάθε Διοικητική Πράξη.

¹¹ Χρυσανθάκης Χ. «Εισηγήσεις Διοικητικού Δικαίου: όργανα και περιεχόμενο της Διοικητικής δράσης», Εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2006, αρ.339

¹² Τροβά Ε. / Κούτρας Δ., «Η κατασκευή του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου και η Σύμβαση Παραχώρησης δημοσίων έργων», Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα - Κομοτηνή 2001, σ.213

¹³ Σύμφωνα με το ΣτΕ, αν δεν πληρούνται δε χρειάζεται νομοθετική κύρωση της σύμβασης ΣΔΙΤ (πχ. παραχώρηση αρμοδιοτήτων που ανήκουν στην κρατική εξουσία).

Στην περίπτωση των ΣΔΙΤ ο ίδιος ο νόμος προβλέπει αναλυτικά τα αρμόδια όργανα, τη διαδικασία και τους όρους παραχώρησης κρατικών καθηκόντων σε Ιδιώτη.

Επιπλέον, αν δε συντρέχουν οι προϋποθέσεις που καθορίζουν μια Σύμβαση ως Διοικητική¹⁴ δηλαδή αν ο Δημόσιος Φορέας είναι δημόσια επιχείρηση και όχι ΟΤΑ ή ΝΠΔΔ που ασκεί δημόσια εξουσία, ή αν ο Δημόσιος Φορέας δεν μπορεί να επέμβει μονομερώς¹⁵, τότε στις συμπράξεις Δημοσίου – Ιδιωτικού Τομέα, δε χρειάζεται κύρωση με νόμο. Η μόνη προϋπόθεση που δύσκολα αποφεύγεται στη ΣΔΙΤ αφορά το δικαίωμα που παρέχεται από το Δημόσιο στον Ιδιωτικό Φορέα να εκτελεί έργα ή να προσφέρει υπηρεσίες στους διοικούμενους.

Υπάρχει η αντίληψη ότι η δημοσίευση της Σύμβασης Παραχώρησης στο ΦΕΚ υποκαθιστά την κύρωση με νόμο. Στην περίπτωση μάλιστα των ΣΔΙΤ, η απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής (ΔΕΣΔΙΤ), δημοσιευμένη στο ΦΕΚ, εγκρίνει την υπαγωγή της συγκεκριμένης Σύμπραξης στις διατάξεις του ν.3389/2005.

Τέλος, η ανάγκη νομοθετικής κύρωσης εκλείπει όταν υπάρχει ειδική νομοθετική εξουσιοδότηση¹⁶ παραχώρησης της δημόσιας υπηρεσίας μέσω Σύμπραξης. Από το ν.3389/2005 υπάρχει τέτοια και θεωρείται ότι υποκαθιστά τη νομοθετική κύρωση.

Συμπερασματικά, τα δυο είδη Συμβάσεων έχουν κοινά χαρακτηριστικά ως προς την κύρωση με νόμο, καθώς και η ΣΔΙΤ χρειάζεται κάποιες φορές νομοθετική έγκριση για να θεωρηθεί ισχύουσα. Η ουσιαστική λύση στο πρόβλημα της κύρωσης αποτελεί προσεχτική διαμόρφωση της Σύμπραξης με τέτοιο τρόπο, ώστε να εκλείπουν οι προϋποθέσεις που χαρακτηρίζουν μια Σύμβαση ως Διοικητική.

¹⁴ Προϋποθέσεις που χαρακτηρίζουν μια Σύμβαση ως Διοικητική. Τέτοια είναι η Σύμβαση Παραχώρησης.

¹⁵ Σπηλιωτόπουλος Ε., «Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου», Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα - Κομοτηνή 2002, αρ.186

¹⁶Φλογαΐτης Σ., «Η Διοικητική Σύμβαση: έννοια και φύση», Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα - Κομοτηνή 1991, σ.116

2.3.3 Διαφορές ΣΔΙΤ και Συμβάσεων Παραχώρησης

Οι ΣΔΙΤ και οι Συμβάσεις Παραχώρησης πέρα από τις ομοιότητες τους, έχουν και διαφορές, κυρίως διαδικαστικές, που πηγάζουν από το ν.3389/2005. Αυτές αφορούν θέματα, ένα εκ των οποίων είναι και η αποπληρωμή του Ιδιωτικού Φορέα.

Στη Σύμβαση Παραχώρησης, ο Ιδιώτης αποπληρώνεται κυρίως από το χρήστη του δημοσίου έργου – υπηρεσίας, ή απολαμβάνει καταβολή αμοιβής με συμπληρωματικό χαρακτήρα από το Δημόσιο. Το τελευταίο αφορά περιπτώσεις εξυπηρέτησης κοινωνικού σκοπού, ειδικά τη μείωση του ύψους του ποσού που καλείται να καταβάλλει ο πολίτης που χρησιμοποιεί το έργο ή την υπηρεσία. Στη Σύμβαση Παραχώρησης, η ανάληψη των κινδύνων είναι ένα συνοδευτικό στοιχείο της διαδικασίας εκμετάλλευσης – αποπληρωμής και δεν έχει τον ουσιαστικό ρόλο που αποτυπώνεται στο ν.3389/2005 περί ΣΔΙΤ. Εκεί, ο Ιδιώτης αναλαμβάνει σημαντικό μέρος των κινδύνων που συνδέονται με τη χρηματοδότηση της κατασκευής (αρθρ.2, §1), τη διαθεσιμότητα, ζήτηση, διαχειριστικό και τεχνικό μέρος, έναντι ανταλλάγματος που καταβάλλεται εφάπαξ ή τμηματικά από το Δημόσιο Φορέα ή τους τελικούς χρήστες των έργων - υπηρεσιών.

Ένα ακόμα διαφοροποιό στοιχείο αποτελεί το εφαρμοστέο Δίκαιο. Οι Συμβάσεις Παραχώρησης θεωρούνται Διοικητικές Συμβάσεις, επομένως οποιαδήποτε διαφορά σχετικά με το κύρος, την ερμηνεία κ.ά. επίλυεται στα Διοικητικά δικαστήρια. Αντιθέτως, οι Συμπράξεις Δημοσίου – Ιδιωτικού Τομέα, έστω και αν πληρούνται οι προϋποθέσεις που αναφέρθηκαν προηγουμένως ώστε να χαρακτηριστούν Διοικητικές, διέπονται από το Δίκαιο των Ιδιωτικών Συμβάσεων.

Επιπλέον, σύμφωνα με το ν.3389/2005, οποιαδήποτε επίλυση διαφορών γίνεται με διαιτησία. Συγκεκριμένα (αρθρ.31, §2), καθορίζονται κανόνες για τον ορισμό των διαιτητών, τη διαδικασία της διαιτησίας, την έδρα του Διαιτητικού δικαστηρίου, τις αμοιβές των διαιτητών και τη γλώσσα στην οποία θα διεξαχθεί η διαιτησία. Η διαιτητική απόφαση είναι οριστική και τα αντίδικα μέρη οφείλουν να δεσμευτούν αμετάκλητα με τους όρους της. Δεν υπόκειται σε τακτικό ή έκτακτο ένδικο μέσο και αποτελεί τίτλο εκτελεστό, χωρίς να χρειαστεί να κηρυχθεί αυτό από τακτικά δικαστήρια.

Εν συνεχεία, όσον αφορά στο αντικείμενο των Συμβάσεων Παραχώρησης, οι Κοινοτικές ρυθμίσεις διαχωρίζουν εκείνες των δημοσίων έργων από των δημοσίων

υπηρεσιών, αφήνοντας μάλιστα τις τελευταίες εκτός ρυθμιστικού πλαισίου. Στην περίπτωση των ΣΔΙΤ ορίζεται (αρθρ.2, §1), ότι αν το αντικείμενο είναι η εκτέλεση έργων, ή η παροχή υπηρεσιών που ανήκουν στο Δημόσιο Φορέα, υπάγονται και οι δυο στο ν.3389/2005. Επίσης, αν η Σύμπραξη χαρακτηρίζεται μικτή, δεν ενδιαφέρει στη διαδικασία μέχρι την κατάρτισή της, ποιο στοιχείο (έργο ή υπηρεσία) υπερτερεί, σε αντίθεση με τις Συμβάσεις Παραχώρησης όπως έχει ήδη αναφερθεί.

Διαφορά σημαντική είναι αυτή που προκύπτει από τον τρόπο χρηματοδότησης από τον Ιδιωτικό Φορέα. Η έλλειψή της συνδέεται με τη μη ανάληψη κινδύνων, αποχαρακτηρίζοντας έτσι τη Σύμβαση Παραχώρησης. Αντιθέτως σύμφωνα με απόφαση της ΔΕΣΔΙΤ είναι δυνατό σε εξαιρετικές περιπτώσεις, το Δημόσιο να επωμιστεί το βάρος της χρηματοδότησης, απαλλάσσοντας τον Ιδιώτη από τον κίνδυνο που τις συνοδεύει, χωρίς να αφαιρεί όμως τον χαρακτηρισμό του εγχειρήματος, το οποίο εξακολουθεί να αποτελεί είδος ΣΔΙΤ.

Διακριτό στοιχείο, αποτελεί το γεγονός ότι στις Συμβάσεις Παραχώρησης το Δημόσιο συμβάλλεται με τους Ιδιωτικούς Φορείς, ενώ στη ΣΔΙΤ αν και ο Δημόσιος Φορέας συνεργάζεται με τον Ιδιωτικό προς επίτευξη δημοσίων σκοπών, **δεν συμβάλλεται μαζί τους αλλά μέσω Εταιρειών Ειδικού Σκοπού**. Οι Εταιρείες αυτές συνιστώνται από τους Ιδιωτικούς Φορείς αποκλειστικά και μόνο για τους σκοπούς της Σύμπραξης, σύμφωνα με το ν.3389/2005.

Η χρησιμότητα της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού, έγκειται στην καλύτερη και πιο κερδοφόρα διάρθρωση της διαδικασίας Σύμπραξης, στην ασφαλέστερη εξυπηρέτηση των συμφερόντων των συμμετεχόντων, και γενικότερα σε χρηματοοικονομικούς λόγους. Είναι αναγκαίο να ειπωθεί ότι αν και η ύπαρξη της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού είναι διαδικαστική διαφορά, εντούτοις η απουσία της υπάγει τη συνεργασία στην κατηγορία Παραχώρησης και όχι Σύμπραξης.

Ένα άλλο στοιχείο που αξίζει να αναφερθεί, είναι ότι στο ν.3389/2005 περί ΣΔΙΤ, ορίζονται χαρακτηριστικά τα εποπτικά όρια και οι γενικότερες αρμοδιότητες του Δημοσίου. Στις Συμβάσεις Παραχώρησης παρόλο που η ευθύνη παροχής δημοσίων υπηρεσιών ή κατασκευής δημοσίων έργων μετατίθεται στον Ιδιώτη, δεν απαλλάσσεται πλήρως το Δημόσιο από την εποπτική του αρμοδιότητα, και για το λόγο αυτό θα έπρεπε εκείνη να είναι περισσότερο οργανωμένη και θεσμοθετημένη.

Μια ακόμη διαφορά χρηματοοικονομικής φύσης αναφέρεται στην απόκλιση από τα ισχύοντα στην περίπτωση της πτώχευσης, με σκοπό την προστασία των δανειστών που συμμετέχουν άμεσα ή έμμεσα στη διαδικασία Σύμπραξης. Χαρακτηριστικό του

ν.3389/2005 είναι το άρθρο 26 που προβλέπει ότι απαγορεύεται η διάθεση των περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού .

Συμπερασματικά, οι ΣΔΙΤ αποτελούν είδος ή υποπερίπτωση Παραχώρησης δημοσίου έργου ή υπηρεσίας σε Ιδιώτη. Οι διατάξεις για τις Συμβάσεις Παραχώρησης καθώς είναι πιο γενικές μπορούν να καλύψουν ρυθμιστικά κενά που ο ν.3389/2005 ως πιο ειδικός μπορεί να περιέχει. Πάντως είναι σημαντικό να αναφερθεί, ότι στην περίπτωση που η συνεργασία Ιδιωτικού και Δημοσίου Τομέα δεν παρουσιάζει τα απαιτούμενα στοιχεία που παραθέτει ο νόμος, τότε δεν υπάρχει ΣΔΙΤ αλλά το πιθανότερο Σύμβαση Παραχώρησης.

Θα μπορούσε να ειπωθεί ότι όταν επιβάλλεται να εκτελεστεί ορισμένο έργο υποδομής, για το οποίο η διάθεση των αναγκαίων κεφαλαίων είναι αδύνατη ή εξαιρετικά δυσχερής ή δαπανηρή, η προσφυγή στη μέθοδο Παραχώρησης ή Σύμπραξης αποτελεί την καλύτερη λύση, καθώς δε δεσμεύει κεφάλαια της Αναθέτουσας Αρχής (κράτος), ούτε την αναγκάζει σε δανεισμό, ενώ ταυτόχρονα συνδυάζει την εισαγωγή σημαντικών κεφαλαίων σε συνάλλαγμα, με επενδυτική δραστηριότητα του Αναδόχου.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Ελληνική Βιβλιογραφία

1. Βερβενιώτης Γ., «Κατασκευές και διαιτησία - εκτέλεση έργων με παραχώρηση της εκμετάλλευσης - ΒΟΤ Συμβάσεις» Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα - Κομοτηνή 1993,
2. Κούτρας Δ. / Τροβά Ε., «Η κατασκευή του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου και η Σύμβαση Παραχώρησης δημοσίων έργων - Σπουδή στη διαλεκτική των πόλων εξουσίας», Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα - Κομοτηνή 2001
3. Σκουρής Π. - Τροβά Ε., «Το Δίκαιο των Συμβάσεων Παραχώρησης και των Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα, Π. Ο ν.3389/2005», Εκδ. Ελληνικά Γράμματα, 2005
4. Σπηλιωτόπουλος Ε., «Εγχειρίδιο διοικητικού Δικαίου», Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα - Κομοτηνή 2002, αρ.186
5. Τάχος Α., «Ελληνικό διοικητικό Δίκαιο», Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα - Θεσσαλονίκη 2005
6. Τάχος Α., «Παρατηρήσεις επί του ν.3389/2005 Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα», ΔΕΕ 2005
7. Τροβά Ε., «Η Σύμβαση Παραχώρησης δημοσίων έργων στα ελληνικά δικαστήρια: Ένας ξαφνικός και απρόσμενος επισκέπτης», Εκδ. Διοικητική Δίκη 2003, σ. 603 - 621.
8. Χρυσανθάκης Χ., «Εισηγήσεις διοικητικού Δικαίου: όργανα και περιεχόμενο της διοικητικής δράσης» Εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη 2006, αρ.339

Κοινοτικά Έγγραφα

1. Εισηγητική Έκθεση, ν.3389/2005
2. Εφημερίδα Της Κυβερνήσεως (Π.Δ. 334/2000)
www.epeaek.gr/epeaek/sitecontent/334.pdf
3. Οδηγία 93/37/ΕΟΚ, Του Συμβουλίου της 14ης Ιουνίου 1993
www.alieia.gr/documents/9337.pdf
4. Commission Interpretative Communication On Concessions Under Community Law (2000/C 121/02)

3 ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΜΟΡΦΕΣ ΣΔΙΤ

3.1 Κατηγορίες έργων ΣΔΙΤ

Τα έργα ΣΔΙΤ, χωρίζονται σε δύο βασικές κατηγορίες: στα μη ανταποδοτικά και στα ανταποδοτικά έργα. Και τα δύο έχουν στόχο την εξυπηρέτηση των κοινωνικών αναγκών - υπηρεσιών, και διαφέρουν ως προς τον τρόπο αποπληρωμής του Αναδόχου.

3.1.1 Μη ανταποδοτικά έργα

Ονομάζονται τα έργα εκείνα, κατά τα οποία ο Ιδιώτης αναλαμβάνει το σχεδιασμό, χρηματοδότηση, κατασκευή και συντήρηση του έργου. Πρόκειται ουσιαστικά, για κοινωνικού χαρακτήρα υποδομές (νοσοκομεία, σχολεία, κτίρια δημόσιων υπηρεσιών), τις οποίες λειτουργεί το κράτος, και απολαμβάνουν δωρεάν οι πολίτες.

Η πληρωμή του Ιδιώτη, γίνεται απευθείας από την Αναθέτουσα Αρχή, σε ετήσιες δόσεις, που ονομάζονται **πληρωμές διαθεσιμότητας** (availability payments), η έναρξη των οποίων γίνεται μετά την παράδοση του έργου.

Το αντίτιμό της, έχει προκαθοριστεί στη Σύμβαση Σύμπραξης, και δε μπορεί να αυξηθεί προς όφελος του Ιδιώτη, αλλά μπορεί να μειωθεί¹, καθώς συναρτάται άμεσα από την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών. Χαμηλό επίπεδο υπηρεσιών ή υποδομών από πλευράς του Ιδιώτη, σημαίνει και μείωση των απολαβών του.

Το έργο πρέπει να είναι λειτουργικό και διαθέσιμο σε όλη τη διάρκεια της Σύμβασης, και να διατηρεί τις προδιαγραφές ποιότητας που έχει ορίσει το Δημόσιο. Την ευθύνη αυτή (κίνδυνος διαθεσιμότητας), όπως και την ευθύνη της κατασκευής και χρηματοδότησης, αναλαμβάνει αποκλειστικά ο Ιδιώτης. Τον κίνδυνο της ζήτησης για το συγκεκριμένο έργο ή υπηρεσία, αναλαμβάνει το Δημόσιο, το οποίο αποπληρώνει τον Ιδιώτη είτε χρησιμοποιούνται πλήρως οι εγκαταστάσεις είτε όχι²,

¹ Η μείωση αυτή καθορίζεται με βάση διάφορους μηχανισμούς παρακολούθησης, και κριτήρια ποινολόγησης.

² Ο Ιδιώτης ενδιαφέρεται μόνο για τη διαθεσιμότητα των υπηρεσιών

και η κυριότητα του έργου μεταβιβάζεται σε αυτό, μετά το πέρας της Συμβατικής περιόδου λειτουργίας.

3.1.2 Ανταποδοτικά έργα (πλήρως)

Η διαφορά τους με τα μη ανταποδοτικά, είναι ότι οι Ιδιωτικοί Φορείς αναλαμβάνουν την εκμετάλλευση του έργου. Η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού αναλαμβάνει πλήρως τον κίνδυνο αγοράς ή ζήτησης, όπως και τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους.

Η αποπληρωμή τους γίνεται απευθείας από τους τελικούς χρήστες των εγκαταστάσεων ή υποδομών, οι οποίοι καταβάλλουν αντίτιμο για τη χρησιμοποίηση του έργου ή την παροχή της υπηρεσίας που απορρέει από αυτό. Ο καθορισμός των τελών χρήσης και ο τρόπος είσπραξής τους, προκαθορίζονται με ακρίβεια στη Σύμβαση Σύμπραξης.

Με τη λήξη της Σύμβασης Σύμπραξης, το έργο μεταβιβάζεται στο Δημόσιο. Τέτοια έργα είναι: συγκοινωνιακά όπως λιμάνια, αεροδρόμια, δρόμοι, έργα ύδρευσης, αποχέτευσης και διαχείρισης αποβλήτων, ενεργειακά έργα κ.α.

3.1.3 Μη πλήρως ανταποδοτικά έργα

Στα μη πλήρως ανταποδοτικά έργα, η καταβολή του αντιτίμου γίνεται από τους χρήστες, αλλά το ποσό αυτό, δεν επαρκεί για να καλύψει το κόστος χρήσης και το κέρδος του Αναδόχου.

Εφόσον πρόκειται για έργο ή υπηρεσία κοινής ωφέλειας, το ύψος του αντιτίμου ορίζεται χαμηλά, και το υπόλοιπο του ποσού καταβάλλεται από το Δημόσιο Φορέα. Συνεπώς η αποπληρωμή της ΕΕΣ, γίνεται εν μέρει από το Δημόσιο, με τμηματικές καταβολές κατά την περίοδο λειτουργίας, και εν μέρει από τους χρήστες. Το ποσό που καλείται να πληρώσει ο χρήστης, λαμβάνεται ως είδος τέλους προς τους φορείς της Σύμπραξης και όχι ως αμοιβή για τη χρήση του έργου ή των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Σύγκριση ανταποδοτικών και μη ανταποδοτικών έργων ΣΔΙΤ

	Ανταποδοτικά έργα	Μη ανταποδοτικά έργα
Χαρακτηριστικά έργων	Η αποπληρωμή της επένδυσης γίνεται με χρέωση των τελικών χρηστών (αυτοκινητόδρομοι, λιμάνια, περιβαλλοντικά έργα, κλπ)	Η αποπληρωμή της επένδυσης δεν μπορεί να γίνει με χρέωση των τελικών χρηστών (σχολεία, νοσοκομεία, δημόσια κτίρια κλπ)
Αποπληρωμή επένδυσης Ιδιώτη	Οι τελικοί χρήστες καταβάλλουν τέλη	Το Δημόσιο καταβάλει περιοδικές πληρωμές διαθεσιμότητας
Επενδυτικός Κίνδυνος	Υψηλότερος κίνδυνος <ul style="list-style-type: none"> • Κίνδυνος ζήτησης και διακύμανσης εσόδων • Υψηλές αποδόσεις κεφαλαίου, ανάλογες των κινδύνων που αναλαμβάνονται 	Χαμηλότερος κίνδυνος <ul style="list-style-type: none"> • Τα έσοδα δεν επηρεάζονται από τη ζήτηση, αλλά από τη διαθεσιμότητα του έργου • Έσοδα λειτουργίας βάσει τήρησης προδιαγραφών απόδοσης (χαμηλή ποιότητα υποδομών ή υπηρεσιών οδηγεί σε χαμηλές πληρωμές και αντιστρόφως) • Χαμηλότερες αποδόσεις κεφαλαίου ανάλογες των μικρότερων κινδύνων που αναλαμβάνονται
Υπολογισμός των εσόδων	Βασίζεται στο συνολικό κόστος του έργου και προσδιορίζεται στη σύμβαση <ul style="list-style-type: none"> • Το ύψος των τελών μπορεί να κυμαίνεται ανάλογα με τις συνθήκες, εντός ορίων που προβλέπονται στη σύμβαση 	Βασίζεται στο συνολικό κόστος της επένδυσης <ul style="list-style-type: none"> • Η επένδυση αποπληρώνεται με τμηματικές πληρωμές μετά την έναρξη της λειτουργίας του έργου
Χρηματοδοτική υποστήριξη Δημοσίου	Ενδεχόμενη επιχορήγηση κατά τη διάρκεια κατασκευής <ul style="list-style-type: none"> • Ενδεχόμενη εγγύηση ελάχιστων εσόδων 	<ul style="list-style-type: none"> • Αποπληρωμή του έργου απ' ευθείας από το δημόσιο • Εμπορικές ή άλλες χρήσεις δύναται να μειώσουν την χρηματοδοτική συμβολή του Δημοσίου

Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ)

Συνοπτικός Οδηγός – Ειδική Γραμματεία ΣΔΙΤ

3.2 Διάκριση των μορφών ΣΔΙΤ

Η διάκριση των Συμπράξεων καθορίζεται από τη μορφή και το είδος των υποχρεώσεων του Αναδόχου, το ιδιοκτησιακό καθεστώς, την κατανομή των κινδύνων στα εμπλεκόμενα μέρη, και από τη διάρθρωση της χρηματοδότησης των συμβαλλόμενων μερών (Δημόσιο - χρηματοδότες / τράπεζες - Ανάδοχοι μέτοχοι).

Λέξεις που αφορούν το **σχεδιασμό** (Design), **κατασκευή** (Built), **χρηματοδότηση** (Finance), **λειτουργία** (Operate), **συντήρηση**, ιδιοκτησία - **κυριότητα** (Own) κλπ., χαρακτηρίζουν τις μορφές και τα είδη των ΣΔΙΤ. Ο συνδυασμός τους δίνει τα πλήθη αυτών, ενώ η επιλογή της κατάλληλης μεθόδου γίνεται έπειτα από αξιολόγηση και σύγκριση, ανάλογα με τις ανάγκες του εκάστοτε έργου ή παροχής υπηρεσιών.

Ενδεικτικά αναφέρονται κάποιες μορφές με κοινά χαρακτηριστικά:

1. Σύμβαση παροχής υπηρεσιών (service contracts)

Το Δημόσιο αναθέτει τη λειτουργία και συντήρηση ενός έργου στον Ιδιώτη, χωρίς όμως να παραχωρήσει την ιδιοκτησία και διοίκηση.

2. Σύμβαση διαχείρισης (management contracts)

Σε αυτού του τύπου τις Συμβάσεις, ο Ιδιώτης αναλαμβάνει τη λειτουργία, συντήρηση και διοίκηση του έργου, ενώ το Δημόσιο διατηρεί την ιδιοκτησία.

3. Σύμβαση μίσθωσης (leasing type contracts)

Ο Ιδιωτικός Φορέας μισθώνει υφιστάμενες εγκαταστάσεις από το Δημόσιο, τις ανακαινίζει, εκσυγχρονίζει ή επεκτείνει, και τις λειτουργεί για ένα προκαθορισμένο χρονικό διάστημα. Το Δημόσιο παραμένει ιδιοκτήτης του έργου.

4. Κατασκευή-Λειτουργία-Μεταφορά / BOT (Build-Operate-Transfer)

Σε αυτόν τον τύπο Συμβάσεων, ανήκουν οι παρακάτω μορφές:

- Κατασκευή – Κυριότητα – Λειτουργία - Μεταφορά / BOOT (Build – Own – Operate - Transfer)

- Κατασκευή – Ενοικίαση – Κυριότητα - Μεταφορά / BROT (Build – Rent – Own - Transfer)

- Κατασκευή – Μίσθωση – Λειτουργία - Μεταφορά / BLOT (Build – Lease – Operate - Transfer)

- Κατασκευή – Μεταφορά - Λειτουργία / BTO (Build – Transfer - Operate).

Το κοινό χαρακτηριστικό τους είναι η μεταβίβαση της κυριότητας των εγκαταστάσεων στο Δημόσιο Φορέα μετά το τέλος της Σύμβασης ή μετά από κάποιο προκαθορισμένο διάστημα.

5. Σχεδιασμός – Κατασκευή – Χρηματοδότηση - Λειτουργία / DBFO (Design – Build – Finance - Operate)

Σε αυτήν την κατηγορία ανήκουν:

- Κατασκευή – Κυριότητα - Λειτουργία / BOO (Build – Own - Operate)
- Κατασκευή – Ανάπτυξη - Λειτουργία / BDO (Build – Develop - Operate)

Δεν υπάρχει υποχρέωση από τον Ιδιώτη για μεταφορά της κυριότητας προς το Δημόσιο.

Οι πιο διαδεδομένοι τύποι ΣΔΙΤ, ξεκινώντας από τις απλουστευμένες μορφές και καταλήγοντας στις πιο πολύπλοκες όπου ο Ιδιώτης αναλαμβάνει το μεγαλύτερο μέρος των κινδύνων του εγχειρήματος της Σύμπραξης, περιγράφονται παρακάτω.

3.2.1 Σύμβαση παροχής υπηρεσιών: λειτουργία και συντήρηση O.M. (Services Contract: Operation and Maintenance)

Σε αυτό το είδος Σύμπραξης, ο Δημόσιος Τομέας, μεταφέρει κάποιο μέρος του κινδύνου στον Ιδιώτη, διατηρώντας όμως την ιδιοκτησία και τη διοίκηση του έργου. Στην ουσία προσλαμβάνει έναν ιδιωτικό οργανισμό, με σκοπό την προμήθεια αγαθών ή υπηρεσιών προκαθορισμένων προδιαγραφών, για περίοδο που κυμαίνεται από πέντε ως επτά έτη. Ο Δημόσιος Φορέας παραμένει ο πρωταρχικός φορέας παροχής των υπηρεσιών και των υποδομών, καθώς ο ρόλος του Ιδιώτη είναι να παρέχει συγκεκριμένες επιμέρους λειτουργικές υπηρεσίες έναντι μιας προκαθορισμένης αμοιβής που γίνεται μέσω τακτικών καταβολών του Δημοσίου προς την Εταιρεία.

Οι Συμβάσεις υπηρεσιών συμβάλλουν στην καλύτερη λειτουργία του συστήματος, επιτρέποντας στο κράτος να πετύχει βελτίωση της απόδοσης και της αποτελεσματικότητας μέσω της μεταφοράς τεχνολογίας, και να αποκτήσει τεχνική ή και διαχειριστική ικανότητα.

Επιπλέον, αποτελούν μια από τις πιο ανταγωνιστικές μορφές ιδιωτικοποίησης, καθώς η μικρή χρονική διάρκειά τους και το περιορισμένο πεδίο εφαρμογής τους αυξάνει τον ανταγωνισμό, διατηρεί χαμηλό το κόστος αλλά παρέχει και τη

δυνατότητα στο Δημόσιο Φορέα να αναθέσει τη Σύμβαση σε τοπικές επιχειρήσεις, χωρίς να θυσιάσει κόστος ή ποιότητα έργου.

Παραδείγματα τέτοιων Συμβάσεων στον Τομέα των υδάτων περιλαμβάνουν τη λειτουργία της μονάδας επεξεργασίας νερού, την παροχή στις υπηρεσίες διανομής ύδατος, ανάγνωση μετρητών καθώς και τη λειτουργία και συντήρηση του δικτύου.

Αντίστοιχο παράδειγμα στον Τομέα των στερεών αποβλήτων, αφορά τη συλλογή των αποβλήτων, την παραγωγή και διανομή των δοχείων απορριμμάτων, τους οδοκαθαριστές, τη συντήρηση του εξοπλισμού, τη μεταβίβαση στο σταθμό υγειονομικής ταφής καθώς και τη λειτουργία του χώρου.

3.2.1.1 Παράδειγμα Σύμβασης παροχής υπηρεσιών

Από παράδειγμα στα συστήματα ύδρευσης και αποχέτευσης αποτελεί η πόλη του Μεξικού. Το δίκτυο ύδρευσης κάλυπτε κατά 98% τις ανάγκες κατανάλωσης του πληθυσμού, και το δίκτυο αποχέτευσης κατά 94%. Ωστόσο, η πόλη αντιμετώπιζε πολλά λειτουργικά προβλήματα. Το δίκτυο διανομής νερού είχε απώλειες έως 30%, ενώ γινόταν κατάχρηση του υπόγειου υδροφόρου ορίζοντα που αποτελούσε τη βασική πηγή παροχής ύδατος. Λιγότερο από το ήμισυ του νερού που καταναλωνόταν, τιμολογούνταν, ενώ από τους λογαριασμούς αυτούς πληρωνόταν μόνο το 70%. Για τους λόγους αυτούς, η κυβέρνηση αποφάσισε ότι ήταν απαραίτητη η συμβολή του Ιδιωτικού Τομέα, καθώς η εμπορική του πείρα και η τεχνική του κατάρτιση, θα βοηθούσαν στην επίλυση του προβλήματος.

Η πόλη χωρίστηκε σε 4 ζώνες, και με βάση τη χαμηλότερη προσφορά επιλέχθηκαν 4 διαφορετικοί Ανάδοχοι να διαχειριστούν το πρόβλημα, ο καθένας με δεκαετές συμβόλαιο. Η κάθε Σύμβαση περιελάμβανε τρεις φάσεις εργασίας. Η φάση ένα και δύο, τον προσδιορισμό των πελατών, το σχεδιασμό και την εφαρμογή ενός αποτελεσματικότερου συστήματος τιμολόγησης. Σε αυτές τις φάσεις της Σύμβασης η αμοιβή των Αναδόχων γινόταν απευθείας από την κυβέρνηση. Στο τρίτο στάδιο, κύριος στόχος ήταν η βελτίωση του συστήματος διανομής. Σε αυτή τη φάση, η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού, πληρωνόταν ανάλογα με την αποτελεσματικότητά της, στην είσπραξη των οφειλών από τους χρήστες του συστήματος.

Η πτώση του πέσου και η διαφωνία με έναν πλειοδότη - Ανάδοχο, καθυστέρησαν τη διαδικασία Ανάθεσης. Τελικά, έγινε εγκατάσταση υδρομετρητών, ώστε να μειωθεί η υπερβολική κατανάλωση, να γίνει η συλλογή των λογαριασμών, ενώ εφαρμόστηκε

πρόγραμμα ανίχνευσης διαρροών για να περιοριστούν οι απώλειες στο ένα τρίτο ή ακόμα περισσότερο.

3.2.2 Συμβάσεις διαχείρισης: (management contracts)

Πρόκειται για σύναψη συμβολαίου παροχής «ολοκληρωμένων» υπηρεσιών, όπου η ευθύνη για τη λειτουργία και τη διαχείριση μεταφέρεται στον Ιδιωτικό Φορέα, ενώ το Δημόσιο διατηρεί την ιδιοκτησία του έργου, έχοντας τον επενδυτικό και οικονομικό κίνδυνο. Αυτό το είδος Σύμβασης αποφέρει σημαντικά οικονομικά και τεχνολογικά οφέλη δεδομένου ότι η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού προμηθεύει τις υπαρκτές εγκαταστάσεις με πιο αποτελεσματικό και σύγχρονο εξοπλισμό, και αναλαμβάνει επιπλέον την αναβάθμιση και την ορθολογικότερη λειτουργία των εγκαταστάσεων αυτών. Με αυτή την επένδυση κερδίζει μια πιο αποτελεσματική κατανομή και διάθεση υπηρεσιών στον πολίτη, ενώ επιτυγχάνει τη μείωση του κόστους χρήσης προς αυτόν προσφέροντάς του παράλληλα πιο ποιοτικές υπηρεσίες.

Η αμοιβή της Εταιρείας γίνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα ενώ το ύψος των καταβολών του Δημοσίου Φορέα εξαρτάται από την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων (performance - based), όπως για παράδειγμα τη βελτίωση της αποδοτικότητας, τη μείωση του κόστους παροχής υπηρεσιών κ.α.

Η διάρκεια τέτοιων Συμπράξεων μπορεί να κυμαίνεται από τρία ως οκτώ έτη, ενώ βρίσκει εφαρμογή στην παροχή δημοσίων υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, όπως η ύδρευση, η αποχέτευση, η παραγωγή και η διανομή ενέργειας ή αερίου, καθώς και η παροχή τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών.

3.2.2.1 Παράδειγμα Σύμβασης διαχείρισης

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η πόλη Καρχηδόνα στη βόρεια ακτή της Κολομβίας. Πριν από το 1995, λιγότερο από το 70%, είχαν συνδέσεις νερού, ενώ λιγότερο από 55% είχαν υπηρεσία λυμάτων. Οι χαμηλού εισοδήματος οικογένειες δεν ήταν συνδεδεμένες με το δίκτυο ύδρευσης, αγόραζαν το νερό τους από ανεξάρτητους προμηθευτές που έφερναν τα δοχεία νερού με ζώα, και πλήρωναν περισσότερο από τις οικογένειες που είχαν δημοτικές συνδέσεις. Οι απώλειες νερού του συστήματος έφταναν το 60%, με αποτέλεσμα η πίεση να είναι τόσο χαμηλή που ουσιαστικά να

καθιστά την υπηρεσία ύδρευσης ανεπαρκή. Επιπλέον η λιγοστή χρηματοδότηση για τη συντήρηση ή βελτίωση του συστήματος, και τα πενιχρά έσοδα από τη συλλογή των λογαριασμών, οδήγησαν στη Σύμπραξη της κυβέρνησης με μια ισπανική εταιρεία ύδρευσης και στη δημιουργία μιας μικτής επιχείρησης με την ονομασία AGUACAR.

Το 50% της επιχείρησης ανήκε στο Δημόσιο, το 46% στην ισπανική εταιρεία ύδρευσης, ενώ το 4% σε άλλους Ιδιωτικούς επενδυτές. Το Δημόσιο διατηρούσε το ρυθμιστικό έλεγχο, δηλαδή αναλάμβανε την έγκριση για αύξηση των δασμών, αλλά και τον έλεγχο για την ποιότητα εξυπηρέτησης. Υλοποιήθηκε με την ισπανική εταιρεία μια Σύμβαση 26 ετών για παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και υγιεινής, συλλογή δασμών νερού, συντήρηση και επέκταση δικτύου.

Μια σειρά εργασιών όπως επισκευή παλαιού δικτύου, τοποθέτηση υδρομέτρων, επέκταση του δικτύου κατά 48% (260 χιλιόμετρα σωληνώσεις), 35.000 νέες συνδέσεις στις φτωχές γειτονιές, οδήγησαν στη μείωση των απωλειών κατά 30%, η κάλυψη του δικτύου ύδρευσης έφτασε το 99%, η διαθεσιμότητα νερού ανήλθε από 17 ώρες ημερησίως σε 24 ώρες το 2005, ενώ η διαθεσιμότητα του δικτύου αποχέτευσης ξεπέρασε το 75% την ίδια χρονιά.

Για τους πελάτες με υψηλά εισοδήματα, τα ποσοστά των τιμολογήσεων, τέθηκαν υψηλότερα από το πραγματικό κόστος της υπηρεσίας. Αυτό το πρόσθετο εισόδημα χρησιμοποιήθηκε ως επιχορήγηση για τους φτωχούς κατοίκους, των οποίων τα ποσοστά τέθηκαν υπό το κόστος της υπηρεσίας. Η μεσαία τάξη πλήρωνε δασμούς όσο το κόστος της υπηρεσίας. Επιπλέον 1100 δημοτικοί υπάλληλοι αποζημιώθηκαν και απομακρύνθηκαν, και έτσι το 2005 η βελτίωση του κόστους των υπηρεσιών και η συλλογή δασμών άγγιξαν το 90% σε σχέση με το 50% που ίσχυε το 1995.

3.2.3 Σύμβαση μίσθωσης: (lease contracts / affermage)

Πρόκειται για μίσθωση κάποιας δημόσιας υπηρεσίας από τον Ιδιωτικό Φορέα και αφορά τη διαχείριση, λειτουργία και συντήρηση αυτής. Το αποτέλεσμα πρέπει να συμβαδίζει με τις προδιαγραφές που έχει θέσει ο παραχωρητής, και ως αντάλλαγμα καταβάλλεται σε σταθερή βάση τέλος μίσθωσης στο Δημόσιο συμβαλλόμενο Φορέα για περίοδο 8-15 χρόνια. Τα κέρδη του Αναδόχου προέρχονται από τις χρεώσεις και τα τέλη που επιβάλλονται στους καταναλωτές για την παροχή της υπηρεσίας.

Η κερδοφορία του εκμισθωτή εξαρτάται από το κατά πόσο μπορεί να μειώσει τις λειτουργικές δαπάνες και ταυτόχρονα να εξακολουθεί να ανταποκρίνεται στα ποιοτικά πρότυπα που ορίζονται στη Σύμβαση μίσθωσης. Ο εμπορικός κίνδυνος όπως και αυτός της ζήτησης μεταφέρεται στο μισθωτή, ενώ η επέκταση των εγκαταστάσεων βαρύνει το φορέα που έχει την κυριότητα, δηλαδή το Δημόσιο.

Στη Γαλλία χρησιμοποιείται ο όρος “Affermage”. Οι ρυθμίσεις σε ένα Affermage και σε μια Σύμβαση μίσθωσης είναι παρόμοιες. Η διαφορά τους έγκειται στον τρόπο πληρωμής του Δημοσίου Φορέα. Στη Σύμβαση μίσθωσης ο Ανάδοχος καταβάλλει τέλη μίσθωσης σε σταθερή βάση στη συμβαλλόμενη αρχή και διατηρεί όλο το εισόδημα που συλλέγει από τους πελάτες / χρήστες. Σε ένα Affermage συμβόλαιο ο Ιδιώτης διατηρεί το συμφωνημένο ποσοστό από τους δασμούς και το υπόλοιπο το δίνει στο Δημόσιο Φορέα.

3.2.3.1 Παράδειγμα Σύμβασης μίσθωσης

Χαρακτηριστικό παράδειγμα τέτοιας Σύμβασης πραγματοποιήθηκε στη Γουινέα. Λιγότερο από το 40% των κατοίκων ήταν συνδεδεμένοι με το δίκτυο νερού. Η συλλογή δασμών και η τιμολόγηση ήταν ανεπαρκής για να καλύψει τα λειτουργικά έξοδα του δικτύου που υπολειπομένη, ενώ η επεξεργασία του νερού ήταν ανύπαρκτη. Το 1989, η κυβέρνηση επέλεξε μια Σύμβαση μίσθωσης, όπου ο Ιδιώτης κατέβαλε ένα μίσθωμα προς το κράτος, με αντάλλαγμα τη χρήση και λειτουργία του συστήματος ύδρευσης που ανήκε στην κυριότητα του Δημοσίου, καθώς και την τιμολόγηση και συλλογή δασμών.

Η Σύμβαση δεν είχε τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Μετά τη μίσθωση, το ποσοστό σύνδεσης ανήλθε από 38% το 1989, σε 47% το 1996. Αναλυτικότερα, η ποιότητα του νερού βελτιώθηκε, όπως και το επίπεδο εξυπηρέτησης των πελατών, αφού μέσω παραπόνων καταγράφηκαν τα ελαττώματα του δικτύου και αποκαταστάθηκαν οι ζημιές. Οι μετρήσεις αυξήθηκαν από 5% σε 98% το 1996, καθώς τοποθετήθηκαν μετρητές σε κάθε χρήστη του δικτύου, ενώ βελτιώθηκε η συλλογή λογαριασμών από τους ιδιωτικούς πελάτες μέχρι να αυξηθεί η τιμή. Η αύξηση έγινε τόσο γρήγορα που ούτε οι πλούσιοι συνδρομητές δε μπορούσαν να πληρώσουν. Το ερώτημα που δημιουργήθηκε είναι γιατί οι τιμές αυξήθηκαν τόσο πολύ. Η απάντηση είναι, ότι δεν υπήρξε ουσιαστική συνεργασία του Δημοσίου και του Ιδιωτικού Τομέα, αλλά ούτε και ουσιαστικός έλεγχος και κατανομή ευθυνών.

Επιπλέον το Δημόσιο δεν ανέλαβε τη χρηματοδότηση για την επέκταση του δικτύου, ενώ δεν ορίστηκε κανένας ανεξάρτητος ρυθμιστής για να επιβάλλει τα όσα προβλέπονταν στη Σύμβαση μίσθωσης για κάθε συμβαλλόμενο μέλος.

Στην Barranquilla της Κολομβίας και στη Σενεγάλη της Αφρικής, τα αποτελέσματα ήταν ενθαρρυντικά.

3.2.4 Κατασκευή-λειτουργία-κυριότητα-μεταβίβαση BOT (Build-Operate-Transfer) και BOOT (Build-Own-Operate- Transfer)

Είναι μια μορφή Σύμπραξης, στην οποία ο Ιδιωτικός Φορέας αναλαμβάνει την ευθύνη για τη μελέτη, χρηματοδότηση, κατασκευή, συντήρηση και λειτουργία του έργου για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, 20 ή 30 χρόνια. Η κυριότητα των εγκαταστάσεων ανήκει στον Ιδιώτη, ο οποίος με τη λήξη της περιόδου εκμετάλλευσης (Παραχώρησης), έχει την υποχρέωση να τη μεταβιβάσει στο Δημόσιο Φορέα. Το κόστος του Αναδόχου, εξασφαλίζεται από τα τέλη χρήσης που λαμβάνει από τον πολίτη για την παροχή υπηρεσιών προς αυτόν.

Η κοστολόγηση της παρεχόμενης υπηρεσίας είναι πολύ σημαντική για τη Σύμβαση, καθώς θα πρέπει να συμβαδίζει με την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, να είναι προσιτή προς τους πολίτες, και να εξασφαλίζει την απόσβεση του κεφαλαίου που επένδυσε ο Ιδιώτης, καθώς και το κέρδος του.

Είναι συνήθης τακτική, ο δασμός να αυξάνεται περιοδικά με την πάροδο της λειτουργίας του έργου, με μια μέθοδο ή διαδικασία που έχει οριστεί στη Σύμβαση. Με αυτό τον τρόπο ο χειριστής του έργου καλύπτει το αυξανόμενο κόστος με το χρόνο λειτουργίας, αλλά αντιμετωπίζει και τις μακροπρόθεσμες χρηματοοικονομικές αλλαγές.

Σε περίπτωση διαφωνίας απαιτείται αδιάβλητος οργανισμός, δηλαδή θα πρέπει να έχει θεσπιστεί το κατάλληλο όργανο ή διαιτητής ώστε να λυθεί η διαφορά, μέσα στο συντομότερο χρονικό διάστημα, χωρίς να τεθεί σε κίνδυνο η επένδυση.

Κάποιοι βασικοί όροι πρέπει να τηρηθούν, ώστε η Σύμπραξη να έχει το προσδοκώμενο αποτέλεσμα. Συμπερασματικά, το πρόγραμμα πρέπει να προσφέρει ένα λογικό ποσοστό κέρδους για να προσελκυστούν οι ιδιωτικές επενδύσεις. Η κυβέρνηση πρέπει να εγγυηθεί ένα κατάλληλο επιχειρησιακό περιβάλλον, δηλαδή

κανένα ανταγωνιστικό πρόγραμμα παράλληλα με το ήδη υπάρχον, για μια περίοδο που θα ορίζεται στη Σύμβαση. Θα πρέπει να δημιουργηθεί κατάλληλος μηχανισμός που θα καθορίζει και θα ρυθμίζει τα ποσοστά φόρου. Καμία πολιτική επέμβαση δε θα πρέπει να επηρεάσει τη λήψη αυτών των αποφάσεων.

Τα προγράμματα **BOT**, χρειάζονται μια εύρωστη, αξιόπιστη, ισχυρή και τεχνικά ικανή κοινοπραξία κατασκευής, η οποία θα μπορεί να εγγυηθεί μια έγκαιρη παράδοση του προγράμματος. Μια δίκαιη, αδιάφθορη και πεπειραμένη κυβέρνηση, παίζει καθοριστικό ρόλο για την επίτευξη του στόχου. Το νομικό πλαίσιο και οι συμβατικοί όροι θα πρέπει να έχουν καθοριστεί με τέτοιο τρόπο, ώστε να προστατεύουν τα συμφέροντα αμοτέρων των συμβαλλόμενων μερών. Τέλος, μια συνεταιριστική και αδιάφθορη εποπτεύουσα αρχή, απαιτείται για τη διαχείριση των Συμβάσεων.

3.2.4.1 Παράδειγμα BOT

Το πρώτο έργο στο Hong Kong που έγινε με BOT, ήταν το Hong Kong Cross Harbor Tunnel. Καθώς ήταν το πρώτο έργο της κυβέρνησης με αυτή τη μορφή Σύμβασης, δεν παραχωρήθηκε το 100% στον Ανάδοχο, αλλά η Αναθέτουσα Αρχή διατήρησε ένα 20% της κατοχής, προκειμένου να ασκηθεί ένας ορισμένος βαθμός ελέγχου. Η περίοδος Παραχώρησης του έργου ήταν 30 χρόνια, συμπεριλαμβανομένης και της περιόδου κατασκευής. Ο προβλεπόμενος χρόνος κατασκευής της σήραγγας ήταν τρία χρόνια, ωστόσο ολοκληρώθηκε σε δύο. Η κατ' εκτίμηση κυκλοφοριακή ροή υπολογίστηκε σε 70.000 οχήματα, αλλά στην πραγματικότητα διέρχονταν 124.000 οχήματα ανά ημέρα.

Για την αντιμετώπιση της απροσδόκητης αύξησης στην κυκλοφοριακή ροή εφαρμόστηκαν διάφορες καινοτομίες, όπως ένα σύστημα ελέγχου ροής στην είσοδο, η χρήση ηλεκτρονικών συστημάτων συλλογής φόρου κλπ. Προκειμένου να αποφευχθεί οποιαδήποτε χρονική καθυστέρηση λόγω δυσλειτουργίας των κινούμενων οχημάτων, οι αρμόδιοι λειτουργίας της σήραγγας, βοηθούσαν εθελοντικά στην αποκατάσταση τυχούσας ζημιάς (πχ. αλλαγή ελαστικού).

Η ποιότητα υπηρεσιών της σήραγγας είναι υψηλή μέχρι και σήμερα, και ένας ελάχιστος αριθμός παραπόνων έχει καταγραφεί. Η επιχείρηση έκανε υποβολή αίτησης για ISO 9000 με στόχο περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών. Το πρόγραμμα παρείχε ένα υψηλό ποσοστό απόσβεσης, με αποτέλεσμα

την επίτευξη του αναμενόμενου κέρδους από τον Ανάδοχο. Τα ποσοστά φόρου δεν είχαν αυξηθεί από τη λειτουργία του έργου το 1972 έως το 1999, αν και η κυβέρνηση είχε επιβάλλει φόρο 100%, για να αποθαρρύνει τους χρήστες να τη χρησιμοποιούν λόγω της κυκλοφοριακής συμφόρησης.

3.2.4.2 Παράδειγμα BOOT

Στη συνέχεια σαν έργο **BOOT**, αναφέρεται ενδεικτικά ο υδροηλεκτρικός σταθμός Nam Theun 2 στο Λάος, που θα χρησιμοποιεί το νερό του ομώνυμου ποταμού, αφού προηγουμένως έχει γίνει εκτροπή - μεταφορά και αποθήκευσή του. Τα μέρη του έργου είναι: φράγμα βαρύτητας 48 μέτρων ύψους, στον Nam Theun ποταμό, ταμιευτήρας 450 km², υδροηλεκτρικό εργοστάσιο και δίκτυο μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας προς την Ταϊλάνδη και το Λάος.

3.2.5 Κατασκευή-ενοικίαση-λειτουργία-μεταβίβαση/ BLOT (Build-Lease-Operate-Transfer)

Σε αυτή τη μέθοδο ο Ιδιώτης μελετάει, χρηματοδοτεί και κατασκευάζει τις εγκαταστάσεις, των οποίων έχει και την κυριότητα, και στη συνέχεια παραχωρεί το δικαίωμα εκμετάλλευσης και χρήσης των εγκαταστάσεων στο Δημόσιο Φορέα ο οποίος καταβάλλει περιοδικές πληρωμές στην Εταιρεία Ειδικού Σκοπού. Αν η εταιρεία συναινέσει, το Δημόσιο έχει το δικαίωμα να μισθώσει τις εγκαταστάσεις σε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, του Δημοσίου ή και Ιδιωτικού Δικαίου.

Η ευθύνη για την πραγματική κατάσταση των εγκαταστάσεων παραμένει στον Ανάδοχο, εκτός αν στη Σύμβαση Σύμπραξης συμφωνηθεί κάτι διαφορετικό. Με τη λήξη της Σύμβασης δε μεταβιβάζονται αυτομάτως οι εγκαταστάσεις στο Δημόσιο Φορέα, αλλά προβλέπεται το σχετικό δικαίωμα να τις αποκτήσει. Αν δεν ασκήσει το δικαίωμα αυτό οι εγκαταστάσεις παραμένουν στο Δημόσιο. Το τίμημα απόκτησης των εγκαταστάσεων από το Δημόσιο Φορέα, είναι αντιστρόφως ανάλογο από το ύψος των μισθωμάτων που είχε καταβάλλει κατά τη διάρκεια της Σύμπραξης. Θα πληρώσει λιγότερα για την αγορά των εγκαταστάσεων αν είχε καταβάλλει μεγάλο αριθμό μισθωμάτων και σε υψηλή τιμή.

3.2.5.1 Παράδειγμα BLOT

Μια μορφή Σύμπραξης με τα ίδια χαρακτηριστικά εφαρμόστηκε στην Ινδία το 1994 στο σύστημα σιδηροδρόμων. Οι Ινδικοί σιδηρόδρομοι (κρατικός φορέας), έπραξαν μια Σύμβαση της μορφής κατασκευή - κυριότητα - μίσθωση - μεταφορά / BOLT, κατά την οποία ο Ιδιωτικός Φορέας θα αναλάμβανε μελέτη και κατασκευή ενός συστήματος σιδηροδρόμων. Στη συνέχεια θα προχωρούσε σε μίσθωση του δικτύου στην Αναθέτουσα Αρχή έναντι αμοιβής. Το Δημόσιο συντηρούσε και λειτουργούσε το σύστημα μεταφοράς, ενώ η κυριότητα του έργου κατά τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης ανήκε στον Ιδιώτη. Στην κυριότητα του Ιδιώτη δε συμπεριλαμβάνονταν τα οικόπεδα που χρησιμοποιήθηκαν στα έργα υποδομής. Για αυτά κατά την περίοδο μίσθωσης, η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού, θα κατέβαλε μια ονομαστική δαπάνη μισθώματος στον κρατικό φορέα. Στο τέλος της Σύμβασης η κυριότητα θα μεταφερόταν στους Ινδικούς Σιδηροδρόμους.

Η κατασκευή του έργου συμπεριλάμβανε:

- Μετατροπή του πλάτους των σιδηροδρομικών γραμμών
- Διπλασιασμό των υπαρχουσών ενιαίων γραμμών
- Προγράμματα ηλεκτροδότησης των σιδηροδρόμων
- Προγράμματα τηλεπικοινωνιών (αντικατάσταση της υπάρχουσας αναλογικής μικροκυματικής ζεύξης / σύνδεσης, με ψηφιακή)
- Ανεφοδιασμό των αποθεμάτων του κινητού εξοπλισμού (βαγόνια εμπορευμάτων και επιβατικά βαγόνια, ανταλλακτικά για ηλεκτρικές και πετρελαιοκίνητες μηχανές).

3.2.6 Σχεδιασμός-κατασκευή-χρηματοδότηση-λειτουργία DBFO (Design - Build - Finance - Operate)

Πρόκειται για Σύμβαση όπου ο Ιδιωτικός Φορέας αναλαμβάνει το σχεδιασμό, χρηματοδότηση, κατασκευή και λειτουργία του έργου, όπως και τους κινδύνους των παραπάνω φάσεων. Ο Ιδιώτης πληρώνεται για τις υπηρεσίες που παρέχει, από το Δημόσιο Φορέα και όχι από το χρήστη. Η Σύμβαση διαρκεί περίπου 30 χρόνια και με το τέλος της το Δημόσιο αποκτά την κυριότητα του έργου.

3.2.6.1 Παράδειγμα DBFO

Η πρώτη εφαρμογή έγινε στην Αγγλία το 1996. Η Σύμβαση αφορούσε δημιουργία, λειτουργία και συντήρηση δρόμων, και το κράτος πλήρωνε κάθε χρόνο τον Ανάδοχο ανάλογα με το είδος και τον όγκο των οχημάτων που κινούνταν στο δρόμο (σκιώδης μηχανισμός διοδίων). Μπόνους έπαιρνε η εταιρεία για την οδική ασφάλεια του δρόμου και τη μείωση των ατυχημάτων, ενώ περικοπές στα έσοδά της γίνονταν όταν μια λωρίδα δρόμου έκλεινε (πχ. για συντήρηση ή επισκευή). Ενδεικτικά αναφέρονται και τα ακόλουθα έργα DBFO: A69 Newcastle to Carlisle, M1-A1 Motorway, A417/A419 Swindow to Gloucester.

3.2.7 Κατασκευή - κυριότητα - λειτουργία BOO (Build - Own - Operate)

Σε αυτή τη μορφή, ο Ιδιώτης αναλαμβάνει την υλοποίηση κοινωφελούς έργου, δηλαδή τη μελέτη, χρηματοδότηση, ανέγερση και λειτουργία των εγκαταστάσεων για λογαριασμό του Δημοσίου. Ο σκοπός της Σύμπραξης είναι η παροχή αγαθών και υπηρεσιών προς τους χρήστες του έργου για εξυπηρέτηση δημοσίων αναγκών και συμφέροντος.

Ο Ιδιώτης έχει την ιδιοκτησία του έργου, διατηρώντας τη και μετά το τέλος της Σύμβασης. Ο Δημόσιος Φορέας έχει την ευθύνη για τον καθορισμό των προδιαγραφών των παρεχόμενων υπηρεσιών, των κανόνων ασφαλείας και του ανώτατου επιπέδου των τελών χρήσης (πχ. διόδια) του έργου. Οι αποδέκτες των

υπηρεσιών ή χρήστες του έργου, είναι αυτοί που προκαλούν τη ροή πληρωμών προς την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού.

Αυτή η μέθοδος έχει πολλές εφαρμογές στην παροχή υπηρεσιών ύδρευσης, ηλεκτρικής και εναλλακτικών πηγών ενέργειας.

Στο παράδειγμα που ακολουθεί γίνεται λόγος για μια Ιαπωνική κοινοπραξία που προχώρησε σε Σύμβαση Σύμπραξης με τη Δημόσια Αρχή ηλεκτρικής ενέργειας και ύδρευσης (ADWEA) του Abu Dhabi. Η κοινοπραξία που αποτελείται από τρεις επιχειρήσεις συνέπραξε 20ετές συμβόλαιο **BOO** με την εν λόγω Δημόσια Αρχή, ώστε να αποκτήσει, επεκτείνει, λειτουργήσει και συντηρήσει το Umm Al Nar εργοστάσιο. Οι εγκαταστάσεις βρίσκονται στο ομώνυμο νησί που έχει μια εγκατεστημένη ικανότητα 850 MW σε ενέργεια και 750.000 τόνους ανά ημέρα αφαλατωμένου νερού.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει απόκτηση των υπαρχουσών εγκαταστάσεων και νέα επέκταση ώστε η ενεργειακή ικανότητα να ανέλθει σημαντικά. Το εργοστάσιο θα λειτουργεί και θα συντηρείται από την αρμόδια ως τώρα εταιρεία η οποία θα εξαγοραστεί από την κοινοπραξία. Μετά τη λήξη της Σύμβασης οι εγκαταστάσεις θα αγοραστούν από τη δημόσια υπηρεσία ADWEA που προαναφέρθηκε.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Ξενόγλωσσες Ιστοσελίδες

- 1.** PPPUE Working Paper I: Public-Private Cooperation in the Delivery of Urban Infrastructure Services (Options & Issues)
<http://www.undp.org/pppue/gln/publications/working2-1.htm>
- 2.** International Journal of Water Resources Development (Volume 21,issue1, pages 165-179,view article)
<http://www.informaworld.com/smpp/title~content=t713426247>
- 3.** Public-Private Cooperation In The Delivery Of Urban Infrastructure Services (Water And Waste)
<http://www.undp.org/pppue/library/files/bennet01.pdf>
- 4.** Cartagena, Colombia Case Study (Water)
<http://www.ncppp.org/undp/cartagena.html>
- 5.** Easing tariff increases Financing the transition to cost-covering water tariffs in Guinea
<http://rru.worldbank.org/Documents/OBAbook/08ch3.pdf>
- 6.** Water privatization in Africa; the facts
http://www.igreens.org.uk/water_privatisation_in_africa.htm
- 7.** The Impact from Management And Lease/Affermage Contracts
<http://www.keastwardwater.org/FTP/LeaseaffermageFULL.pdf>
- 8.** May 2006 Private activity in water sector shows mixed results in 2005
http://ppi.worldbank.org/documents/2005_Data_summary_water.pdf
- 9.** SienceDirect: Build-operate-transfer model for infrastructure developments in Asia: reasons for successes and failures C. M. Tam
[http://www.sciencedirect.com/science?\(All fields: Build-operate-transfer model, author: C. M.](http://www.sciencedirect.com/science?(All+fields%3A+Build-operate-transfer+model,+author%3A+C.+M.))
- 10.** Build, Operate and Transfer (BOT) Project Delivery System in Saudi Arabia (Thesis)
http://faculty.kfupm.edu.sa/CEM/assaf/Students_Reports/Build,-Operate-and-Transfer_2.pdf
- 11.** Statistical Treatment of 'Build – Own – Operate - Transfer' Schemes
<http://www.imf.org/external/pubs/cat/longres.cfm?sk=16067.0>

- 12.** The Nam Theun 2 Project
http://www.mekong.es.usyd.edu.au/case_studies/nam_theun/nam_theun_2/nam_theun_2.htm
- 13.** The Proposed Nam Theun 2 Hydroelectric Power Project/BOOT
<http://siteresources.worldbank.org/INTLAOPRD/Resources/nt2overview-April2005.pdf>
- 14.** (RAILWAY)
<http://siadipp.nic.in/publicat/railway.htm>
- 15.** cirsec80IA_80IB
http://law.incometaxindia.gov.in/DitTaxmann/IncomeTaxActs/2008ITAct/cirsec80IA_80IB.htm
- 16.** Public-Private Partnership (PPP) Handbook(4 Structuring a PPP: Available PPP Options)
<http://www.adb.org/Documents/Handbooks/Public-Private-Partnership/Chapter4.pdf>
- 17.** Highways Agency - About DBFO's
<http://www.highways.gov.uk/roads/2992.aspx>
- 18.** BOT projects
<http://www.mcmullan.net/eclj/BOT.html>
- 19.** Private Financing Of Construction Projects And Procurement Systems: An Integrated Approach Paper 259
<http://www.buildnet.co.za/akani/2002/jul/paper1.pdf>
- 20.** Public - Private Partnerships Models and Trends in the European Union
http://www.europarl.europa.eu/comparl/imco/studies/0602_ppp_briefingnote_en.pdf
- 21.** PPP Models
<http://assamppp.gov.in/pppmodels.pdf>
- 22.** EIC White Book on BOT / PPP
http://www.eicontractors.de/seiten/bookshop/eic_white_book.pdf
- 23.** IPFA
http://www.ipfa.org/about_pf.shtml
http://www.coregio.net/cms/dokumente/1015491_108863/39ebb6a5/Presentation+of+PPP.pdf

Ελληνικές Ιστοσελίδες

- 1.** Εγχειρίδιο για την υλοποίηση έργων και υπηρεσιών μέσω ΣΔΙΤ
http://www.sdit.mnec.gr/export/sites/sdit/el/infopoint/implementation/SDIT_guide_final.pdf
- 2.** Μέθοδοι Σύναψης ΣΔΙΤ
<http://www.kapatel.gr/ionian/mag/art10b.htm>

4 ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΦΟΡΕΙΣ - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ

4.1 Αρμόδιοι Φορείς

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, οι ΣΔΙΤ είναι μορφές συνεργασίας του Δημοσίου με επιχειρήσεις του Ιδιωτικού Τομέα, για τη χρηματοδότηση και υλοποίηση έργων δημοσίου ενδιαφέροντος.

Ακολούθως γίνεται μια προσπάθεια περιγραφής της φύσης και του ρόλου των συμβαλλόμενων και εμπλεκόμενων μερών, των κυβερνητικών οργάνων καθώς και των αρμόδιων υπηρεσιών που συστάθηκαν για τον προσδιορισμό, υλοποίηση και εξυπηρέτηση των δημοσίων αναγκών.

4.1.1 Δημόσιος Φορέας

4.1.1.1 Αναθέτουσες Αρχές

Σε προηγούμενο κεφάλαιο έγινε λόγος για το ποιοί θεωρούνται **Δημόσιοι Φορείς**, σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν.3389/2005:

- το ελληνικό Δημόσιο
- οι οργανισμοί τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ)
- τα νομικά πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ)
- οι ανώνυμες εταιρείες, στις οποίες το σύνολο του μετοχικού τους κεφαλαίου ανήκει στο ελληνικό Δημόσιο, σε ΟΤΑ ή σε ΝΠΔΔ, καθώς και σε άλλες ανώνυμες εταιρείες που υπάγονται σε αυτήν την περίπτωση.

Αναλυτικότερα, με τον όρο Δημόσιο ουσιαστικά νοείται το κράτος, το οποίο αποτελείται από διοικητικά όργανα και δημόσιες υπηρεσίες, οι οποίες βάσει του καταστατικού τους ή Σύμβασης, έχουν την αρμοδιότητα εκτέλεσης των έργων ή ανάθεσης των υπηρεσιών που αποτελούν το αντικείμενο της Σύμπραξης.

Ως προς τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, και οι πρωτοβάθμιοι και οι δευτεροβάθμιοι μπορούν να συμμετέχουν σε ΣΔΙΤ, αφού ο νόμος δεν κάνει καμία

διάκριση σε αυτό. Ως πρώτου βαθμού αναφέρονται οι δήμοι και οι κοινότητες¹, ενώ ως δευτεροβάθμιοι οι νομαρχίες².

Σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 9, της **Οδηγίας 18/2004/ΕΚ**, ως ΝΠΔΔ νοείται κάθε οργανισμός που έχει συσταθεί για κάλυψη αναγκών γενικού συμφέροντος, που δεν αφορούν τον εμπορικό ή βιομηχανικό τομέα. Αυτός ο οργανισμός θα πρέπει να έχει νομική υπόσταση, τα περισσότερα μέλη του διευθυντικού και διοικητικού συμβουλίου του, να διορίζονται και να χρηματοδοτούνται από το κράτος, τις Αρχές Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή από άλλους οργανισμούς Δημοσίου Δικαίου.

Κριτήριο για τη συμμετοχή ή όχι των Δημοσίων Φορέων σε μια διαδικασία Σύμπραξης, αποτελεί κατά πόσο το αντικείμενο της συμφωνίας ανήκει στις αρμοδιότητες του φορέα αυτού.³

Οι τομείς της δραστηριότητας των Δημοσίων Φορέων, ορίζονται από το νόμο, το καταστατικό τους ή από Σύμβαση.

Σύμφωνα με το άρθρο 24 του ΠΔ 410/1995, οι δήμοι και οι κοινότητες μπορούν να συμβληθούν με ΣΔΙΤ που θα έχει ως αντικείμενο τη ρύθμιση των δημοσίων αναγκών της περιφέρειάς τους. Ενδεικτικά κάποιες από αυτές είναι: η προστασία του φυσικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος, η ίδρυση και λειτουργία πολιτιστικών και πνευματικών κέντρων, η κατασκευή, επισκευή, συντήρηση και διαχείριση δημοσίων οικημάτων, όπως και η λειτουργία συστημάτων ύδρευσης, άρδευσης και αποχέτευσης, αντιπλημμυρικών έργων αλλά και κατασκευή δημοτικής και κοινοτικής οδοποιίας, πλατειών και έργων ηλεκτροφωτισμού κοινόχρηστων χώρων.

Αντίστοιχα, για τις νομαρχίες προβλέπεται πως οι αρμοδιότητές τους επεκτείνονται στα πλαίσια του τοπικού νομαρχιακού επιπέδου. Δεν υπάρχουν εγγεγραμμένες οι αρμοδιότητες αυτές, αλλά νοούνται ως η εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος στην περιφέρειά τους. Εξαιρούνται οι αρμοδιότητες που

¹ Άρθρο 102 του Συντάγματος

² «Οι σύνδεσμοι δήμων και κοινοτήτων δεν αποτελούν δευτεροβάθμιους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αλλά μόνο μορφή οργανωμένης συνεργασίας», Δάγτογλου Π., «Γενικό Διοικητικό Δίκαιο», Έκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα - Κομοτηνή 2005, αρ.1089

³ «Κάθε ενέργεια και πράξη των Δημοσίων Φορέων, υπόκειται στην ανάγκη τήρησης της αρχής της νομιμότητας που οφείλει να διέπει τους φορείς αυτούς», Δάγτογλου Π., όπ.άν.

εμπίπτουν στα υπουργεία Οικονομικών και Δικαιοσύνης, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, της εποπτείας των ΟΤΑ ά βαθμού, του υπουργείου Εσωτερικών, των συνοριακών σταθμών υγειονομικού - κτηνιατρικού ελέγχου (ΣΥΚΕ), του υπουργείου Γεωργίας, της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδας, όπως και ζητήματα που αφορούν θέματα δημόσιας περιουσίας.

4.1.1.2 Διϋπουργική επιτροπή

Η Διϋπουργική Επιτροπή ΣΔΙΤ (ΔΕΣΔΙΤ), όπως αναφέρθηκε σε προηγούμενο κεφάλαιο, είναι το εξειδικευμένο κυβερνητικό όργανο⁴ που είναι αρμόδιο να αποφασίσει τη συμμετοχή των ιδιωτικών κεφαλαίων στην εκτέλεση έργων και παροχή δημοσίων υπηρεσιών.

Οι υπουργοί Οικονομίας, Ανάπτυξης, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Περιβάλλοντος, συμμετέχουν ως τακτικά μέλη της επιτροπής, ενώ ως έκτακτο μέλος συμμετέχει ο αρμόδιος υπουργός που εποπτεύει το Δημόσιο Φορέα που επιλέχθηκε για να συμβληθεί. Ο πρόεδρος (υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών), έχει την αρμοδιότητα σύγκλισης της επιτροπής, εποπτεύει το έργο της, έχει την ευθύνη της υποβολής των σχετικών εισηγήσεων προς αυτή και καθορίζει την ημερήσια διάταξη. Ο απών υπουργός - μέλος, ορίζει ως αναπληρωτή έναν υφυπουργό της επιλογής του, έτσι ώστε ο αριθμός των μελών να διατηρείται σταθερός, ενώ άλλοι σύμβουλοι και υπηρεσιακοί παράγοντες μπορούν να προσκληθούν, για να μιλήσουν για θέματα της ειδικότητάς τους.

Οι Δημόσιοι Φορείς και υπηρεσίες, οφείλουν να παρέχουν εγκαίρως τις όποιες πληροφορίες ζητά από αυτούς η Διϋπουργική Επιτροπή. Κατά τις συνεδριάσεις τηρούνται πρακτικά.

Στις αρμοδιότητες της ΔΕΣΔΙΤ συγκαταλέγονται, η έγκριση της υπαγωγής Συμπράξεων και η ανάκληση των εγκρίσεων στις περιπτώσεις που οι Δημόσιοι Φορείς δεν συμμορφώνονται στις υποδείξεις της Ειδικής Γραμματείας ΣΔΙΤ ως προς τη Διαδικασία Ανάθεσης, δεν επεξεργάζονται τα κείμενα σύμφωνα με τις Οδηγίες, τροποποιήσεις και αλλαγές που εισηγείται η ΔΕΣΔΙΤ, και δε μεριμνούν έτσι ώστε

⁴ Η λειτουργία της διέπεται από τις διατάξεις του ΠΔ 63/2006 ΦΕΚ 98 Α, «Κυβέρνηση - Κυβερνητικά Όργανα (Κωδικοποίηση Νομοθεσίας)».

στις επιτροπές αξιολόγησης των Διαδικασιών Ανάθεσης να υπάρχει εκπρόσωπος της ΕΓΣΔΙΤ.

Επιπρόσθετα, αποφασίζει για την ένταξη του έργου στο Πρόγραμμα των Δημοσίων Επενδύσεων, για τη συμμετοχή ή όχι του Δημοσίου στη χρηματοδότηση του έργου, όπως και για κάθε άλλη συναφή απόφαση.

Κατά την πρώτη συνεδρίαση στις **25.01.2006**, η επιτροπή αποφάσισε ότι μαζί με την έγκριση υπαγωγής θα εγκρίνεται κονδύλιο και για τη χρηματοδότηση εξωτερικών συμβούλων.

4.1.1.3 Ειδική Γραμματεία ΣΔΙΤ

Με τη ψήφιση του ν.3389/2005, έγινε και η σύσταση της ΕΓΣΔΙΤ, από το υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, με σκοπό την προώθηση και εφαρμογή του θεσμού των Συμπράξεων. Έργο της ΕΓΣΔΙΤ είναι η υποστήριξη της ΔΕΣΔΙΤ, καθώς έχει αναλάβει **τον εντοπισμό των έργων** ή υπηρεσιών που μπορούν να συμπεριληφθούν στις διατάξεις του ν.3389/2005 και άρα να αποτελέσουν αντικείμενο Σύμπραξης. Επίσης αναλαμβάνει **την αξιολόγηση των προτάσεων** που υποβάλλουν οι Δημόσιοι Φορείς, την προώθησή τους στη ΔΕΣΔΙΤ για έγκριση, ενώ παράλληλα συνδράμει μαζί με το Δημόσιο Φορέα στην επιλογή του Αναδόχου και στην παρακολούθηση της υλοποίησης των Συμβάσεων Σύμπραξης.

Βασική της αρμοδιότητα είναι η δημιουργία **ενός μη δεσμευτικού καταλόγου** έργων και υπηρεσιών (Κατάλογος Προτεινόμενων Συμπράξεων) που μπορούν να πραγματοποιηθούν μέσω ΣΔΙΤ, και για το σκοπό αυτό προβαίνει στις εξής ενέργειες: Συγκεντρώνει τις απαραίτητες πληροφορίες από Δημόσιο ή Ιδιωτικό Φορέα, καθώς και από επαγγελματικούς και επιχειρησιακούς φορείς, όπως η Ελληνική Ένωση Τραπεζών, το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδας και ο Σύνδεσμος Εργοληπτικών Εταιρειών, για να κρίνει ποιά έργα ή παροχές υπηρεσιών μπορούν να γίνουν μέσω ΣΔΙΤ, ενώ επιπλέον αξιολογεί τα οικονομικά, τεχνικά και νομικά ζητήματα, που συνδέονται με τα έργα αυτά. Για κάθε έργο ή υπηρεσία που περιλαμβάνεται στον Κατάλογο Προτεινόμενων Συμπράξεων, η ΕΓΣΔΙΤ συντάσσει συνοπτική αιτιολογική έκθεση που περιλαμβάνει τα εξής: τους οικονομικούς, τεχνικούς, κοινωνικούς και νομικούς λόγους που πληροί το έργο για να ενταχθεί στις διατάξεις του ν.3389/2005, τις ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβεί ο Δημόσιος Φορέας έτσι ώστε να γίνει η σωστή επιλογή συμβούλων καθώς και σωστή

συγγραφή των τευχών δημοπράτησης. Επίσης μεριμνά για την επιλογή της κατάλληλης μορφής της Διαδικασίας Ανάθεσης, ένα ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα της, όπως και αναφορά ενός ενδεικτικού προϋπολογισμού του αντικειμένου της Σύμβασης Σύμπραξης.

4.1.2 Ιδιωτικός Φορέας

Ως Ιδιωτικός Φορέας θα μπορούσε να θεωρηθεί κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο δεν ορίζεται ως Δημόσιος Φορέας με βάση τις διατάξεις του ν.3389/2005. Ο Ιδιωτικός Φορέας μπορεί να είναι κατ' επάγγελμα εργολήπτης ή πάροχος υπηρεσιών, ή κάθε πρόσωπο (φυσικό ή νομικό), που ασχολείται επαγγελματικά με το προς εκτέλεση έργο ή υπηρεσία που περιγράφει η Σύμβαση⁵. Ακόμα, ως υποψήφιος θεωρείται κάθε Ιδιωτικός Φορέας ή ένωση ή κοινοπραξία, που συμμετέχει σε Διαδικασία Ανάθεσης.

Η παροχή υπηρεσιών μπορεί να αφορά στη λειτουργία, διαχείριση, συντήρηση, χρηματοδότηση του έργου ή στην παροχή ασφαλειών, συμβούλων κλπ.

Καμία αναφορά δε γίνεται από το νόμο για την ιθαγένεια του Ιδιώτη, οπότε αυτή μπορεί να είναι και μη ελληνική⁶.

Στα πρώτα στάδια της Σύμπραξης οι Ιδιωτικοί Φορείς συμμετέχουν με μορφή κοινοπραξίας, καθώς η πολυπλοκότητα του αντικειμένου της Σύμβασης και ο μεγάλος όγκος των εργασιών και της χρηματοδότησης απαιτούν μεγάλη τεχνική κατάρτιση και εξειδίκευση.

Σαν κοινοπραξία ορίζεται η από κοινού Σύμπραξη δύο ή περισσότερων φυσικών ή νομικών προσώπων, με στόχο την επίτευξη συγκεκριμένου σκοπού (συνήθως κερδοσκοπικού). Η νομική τους φύση καθορίζεται ανάλογα με τη συμφωνία των μερών που συμμετέχουν και το σκοπό που επιδιώκουν κάθε φορά.

⁵ ν.3389/2005 άρθρο 8 - «Έννοια του προσφέροντα»

⁶ Βασιλάκης Ε., «Η διαιτητική επίλυση διαφορών σχετικών με τις συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ)», Συνήγορος 55/2006, σ.51

4.1.3 Εταιρεία Ειδικού Σκοπού

Για να συμβληθεί ο Ιδιωτικός Φορέας με το Δημόσιο μέσω Σύμπραξης, θα πρέπει να συσταθεί **Εταιρεία Ειδικού Σκοπού**, κάτι που προγενέστερα έχει σε γενικές γραμμές αναφερθεί.

Οι μέτοχοι της Εταιρείας μπορεί να είναι μόνον Ιδιωτικοί Φορείς⁷, και συνήθως είναι εκείνοι που αρχικά αποτελούσαν την κοινοπραξία.

Η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΝ 2190/1920 (περί ανώνυμων εταιρειών) και εδρεύει στην Ελλάδα.

Η εισηγητική έκθεση αναφέρει τους λόγους για τη συμμετοχή των Ιδιωτών στη Διαδικασία Σύμπραξης μέσω της Εταιρείας. Συγκεκριμένα αναφέρει πως λόγω της πολυπλοκότητας, αλλά και της σημασίας του αντικειμένου της Σύμβασης, οι τράπεζες που χρηματοδοτούν το εγχείρημα στο μεγαλύτερο μέρος του, προτιμούν να συναλλάσσονται με ανώνυμες εταιρείες που έχουν συσταθεί αποκλειστικά και μόνο για τους σκοπούς της Σύμπραξης. Αυτό αφήνει να εννοηθεί ότι απαγορεύεται κάθε άλλη δραστηριότητα της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού που δεν είναι σχετική με το αντικείμενο της Σύμπραξης. Συνέπεια των παραπάνω είναι ότι δεν πρέπει να προϋπάρχει η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού και να γίνεται συμμετέχουσα στη Σύμπραξη μέσω τροποποίησης του καταστατικού της, και αυτό γιατί μια νεοσύστατη εταιρεία χωρίς προηγούμενες υποχρεώσεις μπορεί να αφοσιωθεί αποκλειστικά και μόνο στη διεκπεραίωση του αντικειμένου της Σύμπραξης.⁸

Με βάση λοιπόν όσα αναφέρθηκαν στην προηγούμενη παράγραφο, η διαδικασία της Σύμπραξης απομονώνεται τόσο οικονομικά όσο και νομικά από τις δραστηριότητες των εμπλεκόμενων μερών. Αυτό σημαίνει πως τρίτα πρόσωπα δε μπορούν να συμμετέχουν στη Σύμπραξη, ακόμα και αν συμβληθούν σε προσωπικό επίπεδο με τους Ιδιωτικούς φορείς που συμμετέχουν στην Εταιρεία Ειδικού Σκοπού. Συνεπώς, προσωπικές οφειλές, νομικές υποχρεώσεις, δανεισμοί που βαρύνουν τους συμμετέχοντες ή προέρχονται από δραστηριότητές τους εκτός εταιρείας, δεν

⁷ Η συμμετοχή του Δημοσίου στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας αλλοιώνει το χαρακτήρα της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και συμμετοχής στο θεσμό των ΣΔΙΤ, και μπορεί να θεωρηθεί ως είδος ανάληψης χρηματοοικονομικών κινδύνων από το Δημόσιο, και άρα επιδείνωση των δημοσιονομικών δεικτών.

⁸ Η σύσταση της εταιρείας, εφαρμόστηκε κατά τη εκτέλεση μεγάλων έργων στο αγγλοσαξονικό Δίκαιο.

επιφέρουν μεταβολές στη νομική κατάσταση της εταιρείας που συμβάλλεται με το Δημόσιο. Επόμενο είναι η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού, να επωμίζεται τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που πηγάζουν από τη Σύμβαση. Δηλαδή τα περιουσιακά στοιχεία που σχετίζονται με τη Σύμπραξη, ακίνητη (υποδομές, εγκαταστάσεις) και κινητή, ανήκουν στην Εταιρεία Ειδικού Σκοπού, ενώ παράλληλα οι χρηματικές ροές προωθούνται στους Ιδιωτικούς φορείς αφού περάσουν πρώτα από αυτή. Το αν οι Ιδιωτικοί Φορείς θα έχουν κέρδος ή ζημία, καθορίζεται από το μετοχικό κεφάλαιό τους στην Εταιρεία Ειδικού Σκοπού.

Το άρθρο 18, παράγραφος 3, αναφέρει πως για να γίνει απευθείας κατάρτιση Σύμβασης του Δημοσίου Φορέα με τους Ιδιωτικούς, θα πρέπει να υπάρχει ανάγκη για ρύθμιση ειδικών θεμάτων, ή για διευκόλυνση της χρηματοδότησης εκτέλεσης έργων.

Τέλος θα πρέπει να σημειωθεί ότι προκειμένου να συμμετάσχουν στη Σύμβαση Σύμπραξης ή σε παρεπόμενο σύμφωνο (δηλαδή σε παρεπόμενες της Σύμβασης Σύμπραξης, Συμβάσεις που συνάπτουν οι Ιδιωτικοί Φορείς με τρίτους, όπως πχ. δανειοδοτικές ή χρηματοδοτικές Συμβάσεις), οι Ιδιωτικοί Φορείς οφείλουν να συστήσουν ανώνυμη **Εταιρεία Ειδικού Σκοπού**. Σε περίπτωση που οι ανάγκες και οι σκοποί της Σύμπραξης το επιβάλλουν, είναι ενδεχόμενη η δημιουργία περισσότερων από μιας εταιρείας ειδικού σκοπού.

4.1.3.1 Ειδικές ρυθμίσεις-κίνητρα

Όταν πρόκειται για ανταποδοτικά έργα (το αντάλλαγμα καταβάλλεται από τους τελικούς χρήστες), προβλέπονται ειδικές ρυθμίσεις για τη διευκόλυνση της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού. Έτσι, οι απαιτούμενες άδειες εκδίδονται σε σύντομο χρονικό διάστημα, ενώ προβλέπονται μέτρα για τη συνέχιση των εργασιών σε περίπτωση ανεύρεσης αρχαιοτήτων. Πιθανές απαλλοτριώσεις, που αφορούν το αντικείμενο της Σύμπραξης, θεωρούνται κατεπείγουσες, αύξηση του κόστους του έργου λόγω πρόσθετων περιβαλλοντικών όρων βαρύνει το Δημόσιο Τομέα, ενώ οι δημόσιες υπηρεσίες και επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας οφείλουν να δίνουν προτεραιότητα στις ανάγκες του αντικειμένου Σύμπραξης.

Επιπλέον, όπως έχει αναφερθεί περιληπτικά σε προηγούμενο κεφάλαιο, οι Εταιρείες Ειδικού Σκοπού αντιμετωπίζονται ευνοϊκότερα από πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα (Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων). Απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος επί δεδουλευμένων τόκων μέχρι την έναρξη της εκμετάλλευσης

του έργου, και πιθανή χρηματοδοτική συμβολή του Δημοσίου θεωρείται επιχορήγηση κεφαλαίου και απαλλάσσεται από ΦΠΑ (Φόρο εισοδήματος ή άλλο φόρο, καθώς και από κάθε κράτηση υπέρ τρίτου).

Η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού μπορεί να επιλέξει τη μέθοδο απόσβεσης που θα εφαρμόσει, ενώ η μεταβίβαση μετοχών, αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ή οποιοσδήποτε εταιρικός μετασχηματισμός, απαιτούν την έγγραφη συναίνεση του Δημοσίου Φορέα, εφόσον αυτή γίνεται πριν από την έναρξη λειτουργίας του έργου ή της παροχής υπηρεσιών. Το μέτρο αυτό πάρθηκε με σκοπό την αποφυγή της εισόδου στη Σύμπραξη προσώπων που δεν έχουν αξιολογηθεί και επιλεγεί με βάση τις Διαδικασίες Ανάθεσης του νόμου.

Η εισαγωγή των μετοχών της σε εγχώρια ή αλλοδαπή χρηματιστηριακή αγορά, η έκδοση ανταλλάξιμου ομολογιακού δανείου ή ομολογιακού δανείου μετατρέψιμου σε μετοχές, απαιτεί εγκριτική απόφαση του υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, και των κατά περίπτωση συναρμόδιων υπουργών. Για τον ίδιο λόγο, αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ή τροποποιήσεις του καταστατικού της, που δε συμπεριλαμβάνονται στη Σύμπραξη, καθώς και κάθε πράξη με την οποία μεταβιβάζονται δικαιώματα ψήφου, απαιτούν έγγραφη συναίνεση του Δημοσίου Φορέα, ώστε να θεωρηθούν έγκυρα.

4.1.4 Χρηματιστηριακοί σύμβουλοι

Σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική αλλά και λόγω της πολυπλοκότητας των Συμβάσεων, η Διυπουργική Επιτροπή μαζί με κάθε έργο ή υπηρεσία εγκρίνει και τη χρηματοδότηση των δαπανών εξωτερικών συμβούλων.

Οι βασικοί τομείς παροχής υπηρεσιών των συμβούλων περιλαμβάνουν: τον προσδιορισμό της σχέσης κόστους έργου και αξίας πραγματοποίησης της σύμπραξης (value for money), οριστικοποίηση της μορφής Σύμπραξης, επιμερισμό των κινδύνων, την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για την κατάρτιση των Προκηρύξεων και λοιπών τευχών για την επιλογή του Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης (ΙΦΣ), παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για την αξιολόγηση των υποψηφίων, έλεγχο των υφιστάμενων τεχνικών προδιαγραφών και των προδιαγραφών συντήρησης και προμήθειας του αναγκαίου εξοπλισμού. Επιπλέον, συμμετοχή σε τυχόν διαπραγματεύσεις ή διαβουλεύσεις με τους υποψηφίους ΙΦΣ, και μεταφορά της τεχνογνωσίας στο ελληνικό Δημόσιο σχετικά με όλα τα παραπάνω θέματα,

παρακολούθηση υλοποίησης του αντικειμένου Σύμπραξης και εξασφάλιση της ποιότητάς του. Οι επιμέρους εργασίες που αναλαμβάνει ο σύμβουλος⁹ αναλύονται παρακάτω.

4.1.4.1 Παροχή χρηματοοικονομικής βοήθειας

- Εντοπισμός εναλλακτικών δομών χρηματοδότησης και εισήγηση για την επιλογή της καταλληλότερης.
- Κατάρτιση χρηματοοικονομικού μοντέλου για το έργο, δηλαδή καταγραφή και αξιολόγηση βασικών παραδοχών, ανάλυση ευαισθησίας παραμέτρων, εκτίμηση αναφορικά με το ύψος και την περιοδικότητα των πληρωμών διαθεσιμότητας (availability payments)
 - Κατάρτιση πίνακα επιμερισμού κινδύνων (risk matrix)
 - Προετοιμασία υποδείγματος μηχανισμού πληρωμών διαθεσιμότητας, και ύψος των πληρωμών αυτών ανάλογα με τις επιδόσεις του ΙΦΣ.
 - Υποστήριξη Αναθέτουσας Αρχής για την προδιαγνωστική έρευνα αγοράς (market sanding)
 - Αναλυτική παρουσίαση των λόγων για τους οποίους επελέγη η συγκεκριμένη δομή χρηματοδότησης έναντι των λοιπών.
 - Παροχή συμβουλών ως προς την οριστική διασφάλιση της χρηματοδότησης του ΙΦΣ και υπογραφή των σχετικών δανειακών Συμβάσεων για τη διασφάλιση των συμφερόντων της Αναθέτουσας Αρχής.

4.1.4.2 Παροχή τεχνικής υποστήριξης

- Μελέτη τεχνικών προδιαγραφών κατασκευής, λειτουργίας και συντήρησης του έργου και εντοπισμός των σημείων που απαιτούν προσαρμογή, συμπλήρωση, τροποποίηση και βελτίωση.

⁹ ΘΕΜΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Α.Ε: Προκήρυξη σύμβουλου για την υλοποίηση δυο δικαστικών μεγάρων με Σ.Δ.Ι.Τ.

http://www.themis.com.gr/projects/diagonismoι/2007/Dm/sit/sit_2DM.htm

- Υποβολή προτάσεων σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις διαθεσιμότητας και απόδοσης του έργου.
- Προτεινόμενες μεθόδους παρακολούθησης και αξιοποίησης των επιδόσεων του ΙΦΣ.
- Παροχή συμβουλών κατά την αξιολόγηση του τεχνικού σκέλους των προσφορών των υποψηφίων.

4.1.4.3 Παροχή νομικής υποστήριξης

- Μελέτη της εφαρμοστέας νομοθεσίας και εντοπισμός των σημείων που επηρεάζουν τη σύνταξη των τευχών δημοπράτησης και την υλοποίηση του έργου μέσω Συμπράξεων.
- Έλεγχος των τευχών δημοπράτησης του διαγωνισμού, βάσει της ισχύουσας Ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας.
- Συνδρομή στον καθορισμό των κριτηρίων αξιολόγησης.
- Παροχή νομικής υποστήριξης σε θέματα αδειοδοτήσεων, απαλλοτριώσεων και περιβάλλοντος που ενδέχεται να προκύψουν στο πλαίσιο των Συμβάσεων Σύμπραξης.
- Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών και υποστήριξης σε όλες τις απαιτούμενες διαδικασίες (σύμφωνα με το ελληνικό και κοινοτικό Δίκαιο), για τη σύνταξη και υπογραφή της τελικής καθώς και των δανειακών Συμβάσεων.

4.1.5 Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων

Η ΕΤΕπ είναι οργανισμός Δημοσίου Τομέα και ενδεχομένως αποτελεί μια από τις σημαντικότερες πηγές χρηματοδότησης των έργων ΣΔΙΤ. Λειτουργεί σε μη κερδοσκοπική βάση και χρηματοδοτεί τα κοινωνικά έργα υποδομής στις λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές της ΕΕ, όπου τα προγράμματα κοινού ενδιαφέροντος είναι τέτοιου μεγέθους που δε μπορούν να χρηματοδοτηθούν από τα ίδια τα κράτη - μέλη.

Όλα τα δάνεια της ΕΤΕπ, πρέπει να εγκριθούν από την κυβέρνηση της σχετικής χώρας και τη σχετική διεύθυνση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η τράπεζα μπορεί να καλύψει έως το 50% του συνολικού κόστους του έργου, εφόσον άλλες πηγές χρηματοδότησης δε διαθέτουν κεφάλαια υπό ευνοϊκούς όρους. Επιπλέον, εγγυήσεις

πρέπει να δοθούν από τρίτους φορείς, όσο και από το κράτος - μέλος στο οποίο θα υλοποιηθεί το πρόγραμμα.

Η ΕΤΕπ, έχοντας μη κερδοσκοπικό χαρακτήρα λειτουργεί ως αμερόληπτο χρηματοδοτικό όργανο με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον, ενώ παρέχει τη δέουσα επιμέλεια στην τεχνική και οικονομική βιωσιμότητα των προγραμμάτων. Τα αυστηρά κριτήρια που εφαρμόζει, και η δέσμευσή της να διατηρήσει στην κατοχή της το χρέος που σχετίζεται με τα συγκεκριμένα έργα ως την ημερομηνία λήξης τους, παρέχουν στο Δημόσιο Φορέα σημαντική σταθερότητα και εμπειρία, καθώς και μεγάλη προστιθέμενη αξία.

Από χρηματοοικονομική άποψη η ΕΤΕπ, έχει αναπτύξει ευέλικτους και πρωτοποριακούς μηχανισμούς χρηματοδότησης για τα έργα ΣΔΙΤ. Η μακρά διάρκεια των δανείων που κυμαίνεται ανάμεσα σε 20 - 25 χρόνια, οι ευνοϊκοί όροι δανεισμού αλλά και οι περίοδοι χάριτος που προτείνει η τράπεζα (πχ. αποπληρωμή μόνο των τόκων του δανείου), ενδείκνυνται ιδιαίτερος ωφέλιμοι για τα μεγάλα έργα υποδομής.

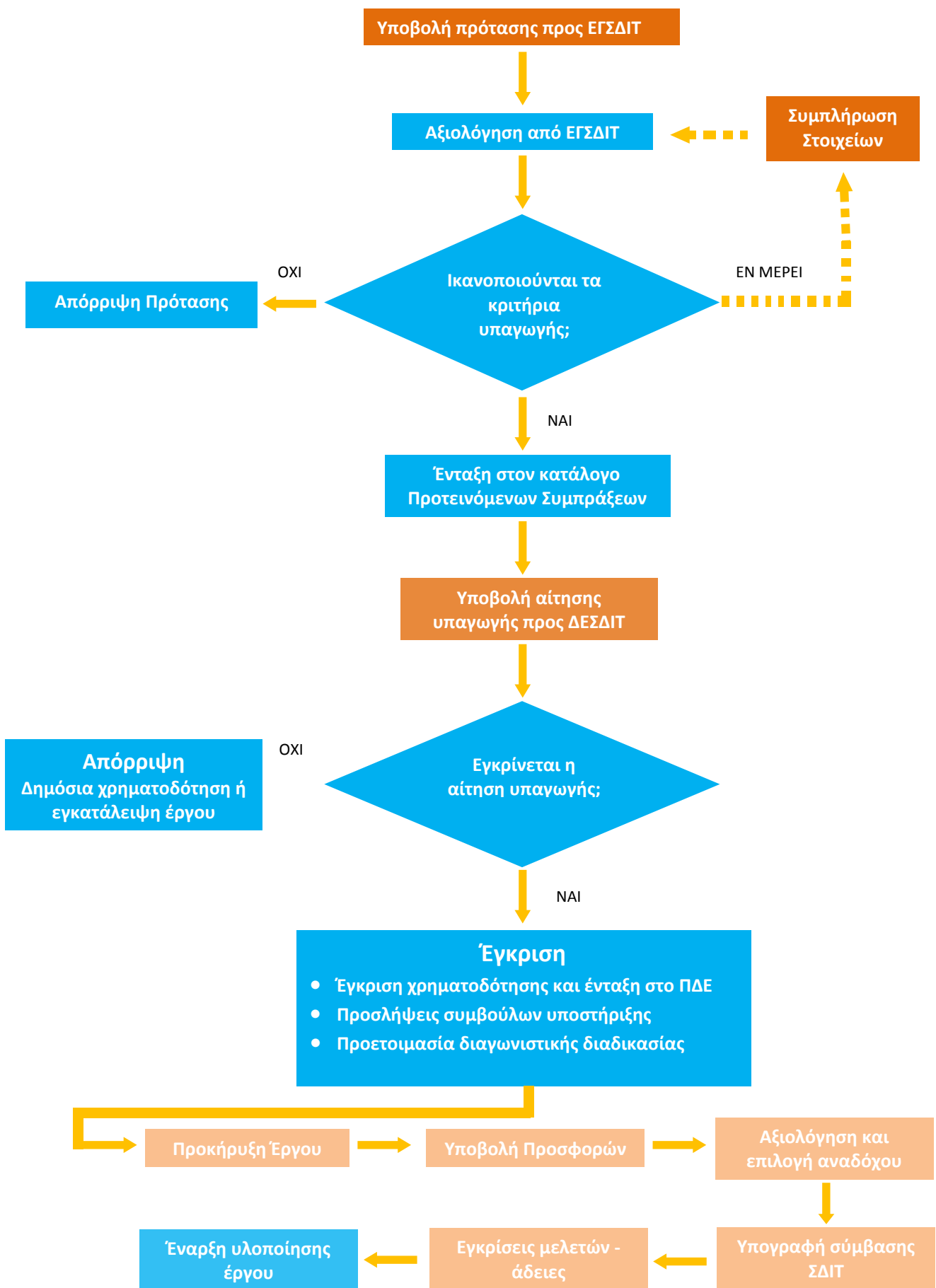
Επιπλέον μπορεί να προσφέρει χρηματοδοτικούς πόρους για υποδομές αλλά και να συμβάλλει στην τιτλοποίηση των μετοχών ώστε να διευκολυνθεί η συμμετοχή του Ιδιωτικού Τομέα στην παροχή δημοσίων υπηρεσιών. Με αυτόν τον τρόπο η εμπλοκή της σε ένα έργο, παρέχει τις απαραίτητες εγγυήσεις και συμβάλλει στην προσέλκυση επιπλέον πηγών χρηματοδότησης. Συνεπώς, ο ρόλος της είναι καταλυτικός και είναι σε θέση να εμπνεύσει εμπιστοσύνη για τη Σύμπραξη των δημοσίων και Ιδιωτικών Φορέων.

Ο φορέας που αναλαμβάνει το μεγαλύτερο χρηματοοικονομικό κίνδυνο είναι οι τράπεζες και για το λόγο αυτό ο ρόλος τους αναλύεται εκτενώς στο κεφάλαιο 6.

4.2 Διαδικασίες Ανάθεσης

4.2.1 Διαδικασίες Ανάθεσης σύμφωνα με τον ελληνικό νόμο 3389/2005

Ο ν.3389/2005, έχοντας ενσωματώσει την Οδηγία 2004/18/ΕΚ, καθοδηγεί τους φορείς ως προς τη Διαδικασία Ανάθεσης. Τα στάδια αυτής περιγράφονται παρακάτω, ενώ ενδεικτικό σχεδιάγραμμα της διαδικασίας στην Ελλάδα (Συνοπτικός Οδηγός – ΕΓΣΔΙΤ), επισυνάπτεται.

4.2.1.1 Υποβολή πρότασης προς ΕΓΣΔΙΤ

Στην απόφαση υπ'αριθμόν 1/25.01.2006, αναφέρεται η διαδικασία έγκρισης προτεινόμενης Σύμπραξης. Για να κρίνει η ΕΓΣΔΙΤ αν ένα έργο ή μια παροχή υπηρεσίας μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσω Σύμπραξης Ιδιωτικού - Δημοσίου Τομέα, θα πρέπει να συγκεντρώσει πληροφορίες και στοιχεία σχετικά με το έργο ή την υπηρεσία που αποτελεί το αντικείμενο της Σύμπραξης.

Έτσι ο Δημόσιος Φορέας, οφείλει να προσκομίσει στοιχεία στα οποία περιλαμβάνονται:

1. Η παρουσίαση της Αναθέτουσας Αρχής
2. Η περιγραφή του έργου ή της υπηρεσίας που αποτελεί το αντικείμενο της Σύμπραξης, αναλυτικά.
3. Τα τεχνικά χαρακτηριστικά του αντικειμένου της Σύμπραξης και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του, καθώς και το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης ενεργειών της Αναθέτουσας Αρχής.
4. Ο ενδεικτικός προϋπολογισμός εκτέλεσης του έργου ή της υπηρεσίας ανάλογα με την παρουσίαση προτεινόμενη μορφή Σύμπραξης. Αυτή πρέπει να αποτελεί συνδυασμό συγκεκριμένων στοιχείων, όπως είναι η μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση, συντήρηση, λειτουργία και εκμετάλλευση του έργου ή της υπηρεσίας.
5. Τα κριτήρια οικονομικά και κοινωνικά που τεκμηριώνουν τους λόγους που είναι αναγκαία η Σύμπραξη.
6. Η ανταποδοτικότητα αντικειμένου Σύμπραξης για τον Ιδιωτικό Φορέα. Εδώ περιλαμβάνονται στοιχεία σχετικά με την εκμετάλλευση του αντικειμένου της Σύμπραξης, τη ζήτηση και τον ανταγωνισμό, τα έσοδα και έξοδα που προβλέπεται να γίνουν, οι ενδεικτικοί όροι χρηματοδότησης του Ιδιωτικού Φορέα, η συμβολή του Δημοσίου Φορέα στην εξασφάλιση της χρηματοδότησης αν χρειαστεί, η τεκμηρίωση έλλειψης ή περιορισμένης ανταποδοτικότητας κλπ.
7. Τα νομικά θέματα που σχετίζονται με την υλοποίηση του έργου ή της υπηρεσίας.

Στη συνέχεια η ΕΓΣΔΙΤ, συντάσσει συνοπτική αιτιολογική έκθεση για κάθε έργο που έχει αξιολογήσει ως προς οικονομικές, τεχνικές και νομικές παραμέτρους, και καταρτίζει έναν μη δεσμευτικό κατάλογο έργων και υπηρεσιών (Κατάλογος

Προτεινόμενων Συμπράξεων), στον οποίο συμπεριλαμβάνονται τα έργα που μπορούν να υλοποιηθούν μέσω ΣΔΙΤ.

Στην έκθεση αυτή παρουσιάζονται τα ακόλουθα:

1. Οι λόγοι που η πραγματοποίηση του έργου θα γίνει μέσω ΣΔΙΤ. Περιγραφή των χρηματοοικονομικών, τεχνικών, νομικών και κοινωνικών λόγων που οδηγούν στη λήψη αυτής της απόφασης.

2. Με βάση ποιά κριτήρια γίνεται η επιλογή των έργων ή υπηρεσιών, που καταγράφονται στον «Κατάλογο των Προτεινόμενων Συμπράξεων».

3. Ποιά είναι η απαραίτητη προετοιμασία και οι ενέργειες στις οποίες πρέπει να προβεί ο εμπλεκόμενος στη Σύμπραξη Δημόσιος Φορέας (πρόσληψη συμβούλων, προμελέτες, σύνταξη συμβατικών σχεδίων)

4. Ποιοί Δημόσιοι Φορείς επωμίζονται το ρόλο της Αναθέτουσας Αρχής, και ποιά Διαδικασία Ανάθεσης, σύμφωνα με το άρθρο 8, θα εφαρμοστεί κατά τη Σύμπραξη.

5. Ενδεικτικό διάγραμμα και προϋπολογισμός του αντικειμένου της Σύμβασης Σύμπραξης.

Σε περίπτωση που η πρόταση αξιολογηθεί αρνητικά, δε μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσω ΣΔΙΤ. Βεβαίως, μια πρόταση μπορεί εν μέρει να ικανοποιεί κάποια από τα κριτήρια, και να χρειάζεται την αναγκαία τροποποίηση και συμπλήρωση στοιχείων, ώστε να μπορέσει να ενταχθεί στον κατάλογο των προτεινόμενων Συμπράξεων.

Η ΕΓΣΔΙΤ, συμπληρώνει και αναμορφώνει τον κατάλογο ανά εξάμηνο, χωρίς να σημαίνει ότι νέες προτάσεις που υποβάλλονται για έγκριση μετά την τακτική του έκδοσης, δε μπορούν να συμπεριληφθούν σε αυτόν. Ο παραπάνω κατάλογος, μπορεί να προσβληθεί από οποιονδήποτε έχει έννομο συμφέρον¹⁰, αφού η κατάρτισή του αποτελεί Διοικητική Πράξη. Ωστόσο, δε μπορεί ένας Δημόσιος Φορέας, να κινηθεί κατά της ΕΓΣΔΙΤ στην περίπτωση που έχει απορρίψει ή παραλείψει να εντάξει ένα έργο ή μια υπηρεσία στον κατάλογο.

¹⁰ Στην κατηγορία αυτή ανήκει κάθε διοικούμενος που έχει έννομο συμφέρον να ενταχθεί ένα έργο ή μια υπηρεσία στον κατάλογο ώστε να ικανοποιηθούν κάποιες δημόσιες ανάγκες. Είναι σημαντικό, αυτό το δικαίωμα να δοθεί και στον Ιδιώτη διοικούμενο, αν αυτός έχει έννομο συμφέρον να συμμετάσχει στο όλο εγχείρημα της σύμπραξης.

4.2.1.2 Αίτηση υπαγωγής και απόφαση υπαγωγής (Άρθρο 4, § 3)

Στη συνέχεια η ΕΓΣΔΙΤ, ενημερώνει τους αρμόδιους Δημοσίους Φορείς, για την ένταξη των προτεινόμενων έργων ή υπηρεσιών στον ΚΠΣ (Κατάλογο Προτεινόμενων Συμπράξεων), και τους καλεί μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών από τη λήψη της ειδοποίησής τους, να υποβάλλουν αίτηση υπαγωγής στη ΔΕΣΔΙΤ.

Αν στη Σύμβαση Σύμπραξης που περιλαμβάνεται στον κατάλογο, συμμετέχουν περισσότεροι του ενός Δημόσιοι Φορείς, η αίτηση υπαγωγής πρέπει να υπογράφεται από εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό τους.

Η ΔΕΣΔΙΤ μέσα σε χρονικό διάστημα δύο μηνών από τη στιγμή που έλαβε τις αιτήσεις υπαγωγής, βγάζει απόφαση υπαγωγής με την οποία εγκρίνει ή απορρίπτει ολικώς ή μερικώς τις αιτήσεις.

4.2.1.3 Προκήρυξη – Διαδικασία Ανάθεσης

Αφού εγκριθεί η απόφαση υπαγωγής, η ΕΓΣΔΙΤ αναλαμβάνει το συντονισμό των Διαδικασιών Ανάθεσης, για την επιλογή του Ιδιώτη - Αναδόχου. Ωστόσο, η επιτροπή έχει δικαίωμα ανάκλησης της απόφασης, όταν οι εμπλεκόμενοι Δημόσιοι Φορείς δε συμμορφώνονται με τις διατάξεις της παραγράφου 2., αρθρ.5 του νόμου.

Οι υποχρεώσεις των Δημοσίων Φορέων σύμφωνα με το ν.3389/2005, είναι:

1. Η Διαδικασία Ανάθεσης για την επιλογή του Αναδόχου γίνεται από την ΕΓΣΔΙΤ. Οι Δημόσιοι Φορείς οφείλουν να ακολουθούν τις υποδείξεις της υπηρεσίας σχετικά με τη Διαδικασία που θα ακολουθηθεί.

2. Η προκήρυξη, το σχέδιο Σύμβασης, η ειδική και τεχνική συγγραφή υποχρεώσεων, και η πρόσκληση υποβολής προσφορών, περιλαμβάνονται στα τεύχη δημοπράτησης, και συντάσσονται σύμφωνα με τις οδηγίες, αλλαγές και τροποποιήσεις που εισηγείται η ΕΓΣΔΙΤ. Χρέος των δημόσιων εμπλεκόμενων φορέων είναι η επεξεργασία του κάθε κειμένου καθώς και η υποβολή των εγγράφων, ή της αλληλογραφίας (που σχετίζονται με τη Διαδικασία Ανάθεσης), στην Ειδική Γραμματεία πριν τη διανομή ή δημοσίευσή τους.

3. Η επιλογή του Αναδόχου γίνεται από επιτροπές αξιολόγησης ή από άλλα θεσμοθετημένα όργανα που συνιστώνται κατά τη Διαδικασία Ανάθεσης.

Στις υποχρεώσεις του Δημοσίου Τομέα, υπάγεται και η ενημέρωση του εκπροσώπου της ΕΓΣΔΙΤ, καθώς η συμμετοχή του στη Διαδικασία κρίνεται απαραίτητη.

Η ανάκληση μπορεί να γίνει είτε πριν, είτε κατά τη διάρκεια της Διαδικασίας Ανάθεσης.

Σε κάθε Διαδικασία Ανάθεσης, ανεξάρτητα από το είδος της Σύμβασης που θα εφαρμοστεί, η Αναθέτουσα Αρχή ως προς τους υποψηφίους πλειοδότες ή και τρίτο εμπλεκόμενο πρόσωπο, θα πρέπει να τηρήσει τις αρχές που περιγράφονται στην **Οδηγία 2004/18/ΕΚ** οι οποίες είναι: ίση μεταχείριση, διαφάνεια, αναλογικότητα, αμοιβαία αναγνώριση, προστασία του δημοσίου συμφέροντος και των δικαιωμάτων των Ιδιωτών, ελευθερία του ανταγωνισμού και προστασία του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης.

Αναλυτικότερα:

1. Ίση μεταχείριση: Όλοι οι υποψήφιοι ανεξαρτήτως εθνικότητας μπορούν να συμμετέχουν στη Διαδικασία Ανάθεσης. Η επιλογή του υποψηφίου θα πρέπει να γίνει με αντικειμενικά κριτήρια και η Διαδικασία να εξελιχθεί με τήρηση των διαδικαστικών κανόνων και των θεμελιωδών απαιτήσεων που έχουν καθοριστεί από την Αναθέτουσα Αρχή εξ αρχής. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ότι όλοι οι υποψήφιοι έχουν τις ίδιες ευκαιρίες κατά τη διατύπωση των όρων των προσφορών τους και ως εκ τούτου, οι όροι που πρέπει να πληρούν οι προσφορές είναι όμοιοι για όλους τους υποψηφίους.

2. Διαφάνεια: Έχει σαν σκοπό να αποκλείει τον κίνδυνο ευνοιοκρατίας και κατάχρησης εκ μέρους της Αναθέτουσας Αρχής. Προϋποθέτει ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της Διαδικασίας Ανάθεσης πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια και ακρίβεια στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπο ώστε, αφενός οι υποψήφιοι να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενο και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο, αφετέρου να μπορεί η Αναθέτουσα Αρχή να κρίνει αποτελεσματικά αν οι προσφορές των υποψηφίων τηρούν τα κριτήρια της εν λόγω Σύμβασης. Η Διαφάνεια μπορεί να εξασφαλιστεί με τη δημοσίευση των Τευχών Δημοπράτησης.

3. Αναλογικότητα: Σύμφωνα με την αρχή αυτή, κάθε επιλεγόμενο μέτρο πρέπει να είναι συγχρόνως αναγκαίο και κατάλληλο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου. Όσον αφορά τις Διαδικασίες Ανάθεσης, ο κρατικός φορέας δε μπορεί να απαιτήσει δυσανάλογες και υπερβολικές τεχνικές, επαγγελματικές ή

χρηματοοικονομικές ικανότητες κατά την επιλογή των υποψηφίων. Η Αναθέτουσα Αρχή πρέπει να συμβάλλει και να αποβλέπει στην επίτευξη του στόχου.

4. Αμοιβαία αναγνώριση: Ο συμβαλλόμενος Δημόσιος Φορέας οφείλει να δέχεται τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που παρέχουν οι οικονομικοί παράγοντες ενός άλλου κράτους μέλους. Ακόμα πρέπει να αποδέχεται τις τεχνικές προδιαγραφές, τους τίτλους, τα πιστοποιητικά και τα προσόντα που απαιτούνται σε ένα άλλο κράτος μέλος, από τη στιγμή που είναι αναγνωρισμένη η ισοδυναμία των εν λόγω στοιχείων.

5. Προστασία δημοσίου συμφέροντος: Οι συμπράξεις είναι ένα εργαλείο οικονομικής ανάπτυξης και κοινωνικής ευημερίας. Απώτερος σκοπός τους είναι η κάλυψη των απαιτήσεων και των δημόσιων αναγκών στοχεύοντας:

- Στην εξασφάλιση πόρων για την εκτέλεση έργων και παροχή υπηρεσιών, με αποφασιστικό γνώμονα την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος.

- Στην αποτελεσματικότερη και ποιοτικότερη εξυπηρέτηση του πολίτη.

- Στην αποδέσμευση πόρων του Δημοσίου, μεταφέροντας εν όλω ή εν μέρει τη χρηματοδότηση των έργων και των υπηρεσιών στον Ιδιώτη.

- Στην αξιοποίηση των εξειδικευμένων στελεχών και της τεχνολογίας που διαθέτει ο Ιδιωτικός Φορέας και στη μετάγγισή τους στο Δημόσιο Φορέα.

6. Προστασία των δικαιωμάτων των Ιδιωτών: Κάθε απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής, θετική ή αρνητική, πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να αποτελεί αντικείμενο ένδικης προστασίας των υποψηφίων. Έτσι, κάθε ενδιαφερόμενος έχει δικαίωμα για την αποκατάσταση της ηθικής ή υλικής βλάβης των έννομων συμφερόντων του, κατά πράξεων ή παραλείψεων της διοίκησης, που αφορούν σε θέματα ενημέρωσης και συμμετοχής του κατά τη διαδικασία έγκρισης.

7. Αρχή του ελεύθερου ανταγωνισμού: Ο διαγωνισμός πρέπει να διεξάγεται με ίσους όρους και αντικειμενικά κριτήρια και με το μεγαλύτερο αριθμό υποψηφίων, με σκοπό την αποφυγή ολιγοπωλιακών ή μονοπωλιακών καταστάσεων.

8. Αρχή της προστασίας του περιβάλλοντος και της αειφόρου ανάπτυξης: Το φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον αποτελεί αγαθό που πρέπει να διαφυλαχθεί για τις επόμενες γενιές.

Σαν κύριο μέλημα της επιτροπής στο παρόν στάδιο, είναι η έγκριση και χρηματοδότηση των δαπανών εξωτερικών συμβούλων, χρηματοοικονομικών, τεχνικών και άλλων, των οποίων η συμβολή είναι απαραίτητη σύμφωνα με τη διεθνή

πρακτική. Στη συνέχεια, με τη βοήθεια των συμβούλων συντάσσεται η προκήρυξη διαγωνισμού του έργου, το έγγραφο, σύμφωνα με το οποίο η Αναθέτουσα Αρχή:

⇒ καθορίζει τη μορφή και τα επιμέρους στάδια της Διαδικασίας Ανάθεσης

⇒ περιγράφει το αντικείμενο της Σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει, και ενδεχομένως συγκεκριμένους ουσιώδεις όρους αυτής

⇒ περιγράφει το εκτιμώμενο συμβατικό αντάλλαγμα, ή το αντίτιμο παροχής υπηρεσιών, εφόσον είναι αντικειμενικά δυνατός ο προσδιορισμός τους.

⇒ αναφέρει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Αναθέτουσας Αρχής, και τις τυχόν ειδικές ρυθμίσεις και δικαιώματα των οποίων μπορεί να κάνει χρήση, όπως δικαίωμα περιορισμού υποψηφίων, δικαίωμα να ζητά διευκρινίσεις και συμπληρώσεις

⇒ αναφέρει τις εφαρμοστέες στη Διαδικασία Ανάθεσης νομοθετικές διατάξεις

⇒ καθορίζει τα προσόντα και τις ικανότητες που πρέπει να συγκεντρώνουν οι υποψήφιοι

⇒ προσδιορίζει τους λοιπούς όρους που θα ισχύσουν κατά τη Διαδικασία Ανάθεσης, καθώς και τα παραρτήματα αυτού¹¹.

Επιπλέον η επιτροπή ορίζει το είδος της Διαδικασίας Ανάθεσης. Ως τέτοιες νοούνται: η Διαδικασία Ανοιχτού Τύπου, Κλειστού Τύπου, Ανταγωνιστικού Διαλόγου και Διαπραγμάτευσης.

1. **Ανταγωνιστικός διάλογος**: Πρόκειται για Διαδικασία που το νομικό της πλαίσιο στηρίζεται στην **Οδηγία 2004/18/EK** «Περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων Συμβάσεων έργων, υπηρεσιών και διαδικασιών», άρθρο 29.

Ο ανταγωνιστικός διάλογος αποσκοπεί στο να προσφέρει ευελιξία σε πολύπλοκες Συμβάσεις, εκεί που η «Ανοιχτού και Κλειστού τύπου» Διαδικασίες, δε μπορούν να ανταποκριθούν. Πολύπλοκες θεωρούνται οι Συμβάσεις όπου η Αναθέτουσα Αρχή δεν είναι σε θέση να καθορίσει τα τεχνικά μέσα με τα οποία θα πραγματοποιηθεί η υλοποίηση των αναγκών της, ή να προσδιορίσει τη νομική ή και χρηματοοικονομική οργάνωση του έργου.

Η έναρξη της Διαδικασίας σηματοδοτείται με τη δημοσίευση της προκήρυξης του διαγωνισμού στην οποία αναγράφονται οι ανάγκες και οι απαιτήσεις της Αναθέτουσας Αρχής. Στο ίδιο χρονικό διάστημα καλούνται εγγράφως όλοι οι συμμετέχοντες υποψήφιοι. Στη συνέχεια μέσω διαλόγου με τους υποψηφίους,

¹¹ ν.3389/2005, άρθρο 8: Ορισμός «Προκήρυξη Διαγωνισμού»

προσδιορίζονται ρυθμίσεις ή λύσεις που ικανοποιούν τις απαιτήσεις της Αναθέτουσας Αρχής¹². Κατά τη διεξαγωγή του διαλόγου οφείλει να εξασφαλιστεί, μέσω των διαδικασιών η ίση μεταχείριση των προσφερόντων και ο σεβασμός των δικαιωμάτων της πνευματικής τους ιδιοκτησίας. Αυτό σημαίνει ότι:

- Όλοι οι υποψήφιοι έχουν την ίδια πληροφόρηση
- Οι λύσεις και οι πληροφορίες που προσκομίζονται από τον υποψήφιο στην Αναθέτουσα Αρχή, είναι εμπιστευτικές και απαγορεύεται η κοινοποίησή τους προς τους άλλους υποψηφίους χωρίς τη συγκατάθεσή τους.

Στο τέλος του διαλόγου, ο Δημόσιος Φορέας θα πρέπει να καλέσει τρεις τουλάχιστον υποψηφίους να υποβάλλουν την τελική τους προσφορά. Δίνεται η δυνατότητα για διευκρίνιση ή αναπροσαρμογή επιμέρους πτυχών των προσφορών, εφόσον δεν υφίσταται στρέβλωση του ανταγωνισμού ή διάκριση σε βάρος οποιουδήποτε προσφέροντα.

Η Ανάθεση της Σύμβασης γίνεται σε συνάρτηση με τα ορισθέντα κριτήρια και **βάσει μόνο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς**. Η εν λόγω Διαδικασία ενδέχεται να είναι χρονοβόρα και πολυδάπανη, και γι' αυτό ένα μέρος του σχετικού κόστους μπορεί να επιστραφεί στους προσφέροντες από την Αναθέτουσα Αρχή. Σχετική αναφορά πρέπει να γίνεται στην προκήρυξη.

2. Διαδικασίες Διαπραγμάτευσης

«Διαδικασίες Διαπραγμάτευσης» νοούνται οι Διαδικασίες κατά τις οποίες οι Αναθέτουσες Αρχές διαβουλεύονται με τους Ιδιωτικούς Φορείς της επιλογής τους, και διαπραγματεύονται απευθείας τους όρους των Συμβάσεων που θα συναφθούν με έναν ή περισσότερους από αυτούς.

Σύμφωνα με τη Διαδικασία αυτή οι Αναθέτουσες Αρχές δημοσιεύουν προκήρυξη διαγωνισμού και διαπραγματεύονται τους όρους της Σύμβασης. Απώτερος σκοπός είναι η προσαρμογή των προσφορών στις προδιαγραφές που επισημαίνονται στην προκήρυξη, και η εύρεση της καλύτερης προσφοράς. Ο ελάχιστος αριθμός υποψηφίων για αυτή τη Διαδικασία είναι τρεις, με την προϋπόθεση ότι ικανοποιούν τα ελάχιστα κριτήρια ποιοτικής επιλογής. Δε μπορούν να συμπεριληφθούν στη Διαδικασία φορείς που δε διαθέτουν τα ελάχιστα προκαθορισμένα προσόντα ούτε εκείνοι που δεν έχουν υποβάλλει προσφορά.

¹² Βλ. Διαδικασία Ανάθεσης στο εξωτερικό / στάδιο τέταρτο.

Η Ευρωπαϊκή Οδηγία χωρίζει τη Διαδικασία Διαπραγμάτευσης σε δύο περιπτώσεις:

- **Με δημοσίευση της προκήρυξης του διαγωνισμού**
- **Χωρίς δημοσίευση της προκήρυξης διαγωνισμού**

Στην Ελλάδα, στο ν.3389/2005 αναφέρεται η Διαδικασία Διαπραγμάτευσης με δημοσίευση της προκήρυξης του διαγωνισμού, ενώ αφήνονται αιχμές για την ύπαρξη της Διαδικασίας χωρίς δημοσίευση της προκήρυξης.

Η χρήση της Διαδικασίας με Διαπραγμάτευση είναι δυνατή υπό ειδικές συνθήκες που ορίζονται από το νόμο. Ως τέτοιες νοούνται:

- Οι περιπτώσεις όπου η Ανοικτή Διαδικασία, η Κλειστή Διαδικασία ή ο Ανταγωνιστικός Διάλογος, υπήρξαν ανεπιτυχείς (μη κανονικές ή απαράδεκτες προσφορές¹³). Βασική προϋπόθεση είναι να μην έχουν τροποποιηθεί ουσιωδώς οι αρχικοί όροι της Σύμβασης, προκειμένου να αποδεικνύεται ότι η Διαδικασία Διαπραγμάτευσης αποτελεί συνέχιση της προηγούμενης ανεπιτυχούς Διαδικασίας, και όχι ένα νέο διαγωνισμό.

- Η περίπτωση έργων που εκτελούνται αποκλειστικά για σκοπούς έρευνας, δοκιμής ή τελειοποίησης.

- Όταν η φύση της απαίτησης δεν επιτρέπει τον συνολικό προκαθορισμό τιμών (overall pricing).

- Οι περιπτώσεις όπου οι απαιτήσεις για μια υπηρεσία ή προϊόντα δε μπορούν να προδιαγραφούν επακριβώς (υπηρεσίες ασφαλίσεων, τραπεζικές και επενδυτικές υπηρεσίες¹⁴), ώστε να είναι δυνατή η υποβολή τιμολογημένων προσφορών. Η

¹³ Μη κανονικές προσφορές:

- Προσφορές που δε συμμορφώνονται με τους όρους των εγγράφων του διαγωνισμού
- Προσφορές που γίνονται με επιφυλάξεις, ή προσφορές που περιλαμβάνουν εσκεμμένα ή συστηματικά λάθη

- Προσφορές που δεν προκύπτουν σαν αποτέλεσμα ανταγωνισμού αλλά έπειτα από συνεννόηση των διαγωνιζομένων.

Απαράδεκτες προσφορές

- Εκπρόθεσμες προσφορές
- Δεν καλύπτουν τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής και Ανάθεσης
- Οικονομικές προσφορές που ξεπερνούν τον εκτιμώμενο προϋπολογισμό της Αναθέτουσας αρχής

- Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές.

¹⁴ Παράρτημα II Α, Κατηγορία 6, Οδηγία 18/2004/ΕΚ

Διαδικασία αυτή χρησιμοποιείται σε μεγάλες ή πολύπλοκες Συμβάσεις Τεχνολογίας, Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ICT). Τέτοιο παράδειγμα αποτελεί ένα νέο σύστημα ψηφιακής χαρτογράφησης.

Κοινό σημείο της Διαδικασίας Διαπραγμάτευσης με εκείνη του Ανταγωνιστικού Διαλόγου και της Διαδικασίας Κλειστού Τύπου, είναι **η μείωση του αριθμού των υποψηφίων σε διαδοχικές φάσεις**. Σε κάθε περίπτωση από τις προαναφερθείσες, ο αριθμός των υποψηφίων πρέπει να είναι τέτοιος ώστε να εξασφαλίζεται πραγματικός ανταγωνισμός¹⁵.

Στη Διαδικασία Διαπραγμάτευσης εφαρμόζεται το **κριτήριο της συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς**, και πρέπει να ισχύουν οι αρχές της ίσης μεταχείρισης.

3. Διαδικασία Ανοικτού τύπου:

Είναι Διαδικασία **ενός σταδίου**, κατά την οποία κάθε οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλλει προσφορά. Βασική προϋπόθεση, είναι ο φορέας αυτός να ικανοποιεί τις ελάχιστες απαιτήσεις που αφορούν την επαγγελματική ή τεχνική τους ικανότητα, τη νομική τους φύση καθώς και τη χρηματοοικονομική τους επάρκεια για την υλοποίηση ενός έργου.

4. Διαδικασία κλειστού τύπου:

Πρόκειται για Διαδικασία **δύο σταδίων**. Στο πρώτο στάδιο γίνεται μια αξιολόγηση των υποψηφίων που ανταποκρίθηκαν στην προκήρυξη, και ο καθορισμός Καταλόγου (Shortlist) προεπιλεγέντων φορέων. Η προεπιλογή θα πρέπει να βασίζεται αποκλειστικά στην ικανότητα και τους πόρους που διαθέτουν οι υποψήφιοι για την άρτια εκτέλεση της συγκεκριμένης Σύμβασης, λαμβάνοντας υπόψη:

- Την προηγούμενη εμπειρία και απόδοσή τους σε συναφείς Συμβάσεις
- Την επάρκειά τους σε εξοπλισμό, προσωπικό και εγκαταστάσεις παραγωγής
- Τη διαθεσιμότητα των απαιτούμενων πόρων υλοποίησης του αντικειμένου της Σύμβασης

Στο δεύτερο στάδιο, η Αναθέτουσα Αρχή αποστέλλει τα έγγραφα της Πρόσκλησης Υποβολής Προσφορών (Invitation to Tender-IT), προς όλους τους οικονομικούς φορείς που εγκρίθηκαν κατά την αξιολόγηση. Τα έγγραφα αυτά περιλαμβάνουν τις πλήρεις προδιαγραφές, κριτήρια αξιολόγησης, προϋποθέσεις Σύμβασης κ.α.

¹⁵ 41/18/2004/ ΕΚ

Ο αριθμός των υποψηφίων **δεν πρέπει να είναι μικρότερος από 5**. Ένας από αυτούς θα είναι και ο Ανάδοχος της Σύμβασης.

4.2.1.4 Αξιολόγηση και επιλογή Αναδόχου

Αφού γίνει η επιλογή της Διαδικασίας, η επιτροπή καλεί τους υποψηφίους να υποβάλλουν την προσφορά τους. Η Αναθέτουσα Αρχή αιτιολογεί τις προσφορές με βάση τα κριτήρια Ανάθεσης που έχουν καθοριστεί στην προκήρυξη και επιλέγει είτε με το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομικής άποψης προσφοράς, είτε με το κριτήριο της χαμηλότερης τιμής, ανάλογα με το είδος της Διαδικασίας (ανταγωνιστικός διάλογος με την πλέον συμφέρουσα οικονομική προσφορά μόνο).

Ως προσφορά αναφέρεται η τεχνική και οικονομική πρόταση για την υλοποίηση του αντικειμένου της Σύμπραξης. Καταρτίζεται και υποβάλλεται από τον υποψήφιο, ύστερα από πρόσκληση της Αναθέτουσας Αρχής, και σύμφωνα με τον τρόπο και τους όρους που περιγράφονται στα έγγραφα της Διαδικασίας Ανάθεσης.

Στην περίπτωση που η Ανάθεση γίνεται με το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομικής άποψης προσφοράς¹⁶, η Αναθέτουσα Αρχή εξετάζει όλες τις παραμέτρους της Σύμβασης, οικονομικές και άλλες, όπως η ποιότητα, η τιμή, η τεχνική αρτιότητα, τα αισθητικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά, το κόστος λειτουργίας, η αποδοτικότητα και η τεχνική συνδρομή, η ημερομηνία παράδοσης και η προθεσμία παράδοσης ή εκτέλεσης. Τα κριτήρια αυτά πρέπει να προσδιορίζονται με σαφήνεια από την Αναθέτουσα Αρχή στα πλαίσια της Διαδικασίας Ανάθεσης. Η στάθμιση που προσδίδει η Αναθέτουσα Αρχή σε καθένα από τα κριτήρια αυτά πρέπει να γνωστοποιείται στους υποψηφίους, και να εκφράζεται με τον καθορισμό ανώτατου και κατώτατου εύρους. Αν αυτό δεν είναι δυνατό, η προτεραιότητα των κριτηρίων καθορίζεται με την κατάρτιση πίνακα με φθίνουσα σειρά σπουδαιότητας.

Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές:

Κατά την αξιολόγηση των προσφορών, ενδεχομένως κάποιες από αυτές να φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με το αντικείμενο της Σύμπραξης. Χρέος της Αναθέτουσας Αρχής είναι να ζητήσει γραπτώς τις όποιες διευκρινίσεις κρίνει σκόπιμες για τη σύνθεση των προσφορών, πριν τις απορρίψει. Οι διευκρινίσεις αυτές μπορεί να αφορούν ιδίως:

¹⁶ ν.3389/2005, άρθρο 10: Ανάθεση και κριτήρια Ανάθεσης

- Τον οικονομικό χαρακτήρα της μεθόδου κατασκευής των εγκαταστάσεων, ή της παροχής των υπηρεσιών

- Τις επιλεγείσες λύσεις

- Την καινοτομία του έργου, των προμηθειών, ή των υπηρεσιών, που προτείνει ο προσφέρων

- Την ενδεχόμενη χορήγηση κρατικής ενίσχυσης στον προσφέροντα

Εφόσον η χαμηλή τιμή της προσφοράς οφείλεται στην επιχορήγηση του κράτους, ο προσφέρων θα πρέπει να αποδείξει μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, ότι η εν λόγω χορηγία έγινε με νόμιμο τρόπο.

Στα πλαίσια των διαδικασιών Ανάθεσης και πριν από την Ανάθεση της Σύμβασης, η Αναθέτουσα Αρχή ελέγχει αν δε συντρέχει **λόγος αποκλεισμού του υποψηφίου**:

1. Αποκλεισμός του υποψηφίου που έχει αμετάκλητη δεδικασμένη ποινική απόφαση (που τιμωρείται με ποινή φυλάκισης 3 μηνών και άνω, ή κάθειρξη), για αδίκημα που διέπραξε ο ίδιος ή φυσικά πρόσωπα που τον εκπροσωπούν και ελέγχουν. Σχετικά έγγραφα θα πρέπει να προσκομίζουν οι υποψήφιοι προς την Αναθέτουσα Αρχή, ενώ σε περίπτωση αμφιβολιών για την προσωπική κατάσταση ενός υποψηφίου, ο εμπλεκόμενος Δημόσιος Φορέας μπορεί να ζητήσει τη συνεργασία των αρμόδιων αρχών του εκάστοτε κράτους-μέλους που είναι εγκατεστημένος ο υποψήφιος.

2. Επιπρόσθετοι λόγοι αποκλεισμού μπορούν να θεωρηθούν:

- Η συμμετοχή του υποψηφίου σε εγκληματική οργάνωση

- Η δωροδοκία ή η απάτη εις βάρος οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας

- Η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες

- Η μη εκπλήρωση οικονομικών υποχρεώσεων προς τα κράτη-μέλη. Ως τέτοιες νοούνται η καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης καθώς και η πληρωμή φόρων και τελών.

- Εάν τελεί υπό πτώχευση, εκκαθάριση, παύση δραστηριοτήτων, αναγκαστική διαχείριση, ή αν έχει κινηθεί εναντίον του τέτοια ή παρόμοια διαδικασία.

- Αν υπάρχει τελεσίδικη απόφαση για αδίκημα εις βάρος του οικονομικού φορέα που θίγει την επαγγελματική του ακεραιότητα (πχ. μη τήρηση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας ή της νομοθεσίας περί παράνομων Συμπράξεων).

- Αν έχει διαπιστωθεί τελεσίδικη απόφαση ή παραβίαση επαγγελματικής δεοντολογίας (πχ. μη τήρηση εθνικών διατάξεων σχετικά με την ίση μεταχείριση των εργαζομένων).

- Εάν έχει δηλώσει ψευδώς τα στοιχεία που αφορούν την προσωπική του κατάσταση ή έχει αποκρύψει πληροφορίες.

Οι λόγοι αποκλεισμού ισχύουν βάσει των διατάξεων της νομοθεσίας του κράτους που πραγματοποιείται το έργο, ή αυτών που ισχύουν στη χώρα προέλευσης ή σύστασης του Ιδιωτικού Φορέα / υποψηφίου.

Ενδεικτικά αναφέρονται κάποια έγγραφα που πιστοποιούν την προσωπική κατάσταση των συμμετεχόντων στη διαδικασία:

1. Απόσπασμα ποινικού μητρώου γενικής χρήσης. Εφόσον ο επιλεγής Ανάδοχος είναι νομικό πρόσωπο, τα ποινικά μητρώα πρέπει να αφορούν:

- Τους ομόρρυθμους εταίρους και διαχειριστές
- Τους διαχειριστές του σε περίπτωση εταιρειών περιορισμένης ευθύνης
- Τον πρόεδρο και τον διευθύνοντα σύμβουλο σε περίπτωση ανώνυμης εταιρείας

- Τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν τη διοίκηση και επιπλέον το φυσικό πρόσωπο που υπογράφει την οικονομική προσφορά για λογαριασμό του νομικού προσώπου, εφόσον δεν ανήκει στις παραπάνω κατηγορίες.

2. Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας από τους αρμόδιους ασφαλιστικούς φορείς

3. Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας από την αρμόδια αρχή του κράτους καταγωγής του Αναδόχου.

Μετά τη διενέργεια του απαιτούμενου ελέγχου, σύμφωνα με την παράγραφο 1, άρθρο 15 (λόγοι αποκλεισμού), η Αναθέτουσα Αρχή ελέγχει την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια του υποψηφίου. Για τον έλεγχο αυτό ζητά από τους υποψήφιους προσφέροντες να προσκομίσουν τα ανάλογα αποδεικτικά στοιχεία.

Σε περίπτωση που ο υποψήφιος, για βάσιμο λόγο δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που του ζητήθηκαν, μπορεί να αποδεικνύει τη χρηματοοικονομική του επάρκεια με οποιοδήποτε άλλο έγγραφο, το οποίο κρίνει κατάλληλο η Αναθέτουσα Αρχή.

Για την επιλογή των κριτηρίων τεχνικής και επαγγελματικής επάρκειας, η Αναθέτουσα Αρχή θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις ιδιαιτερότητες, τα

χαρακτηριστικά και τις απαιτήσεις της συγκεκριμένης Σύμβασης. Αυτά τα κριτήρια μπορεί να αφορούν:

1. Προϋπάρχουσα εμπειρία σε συναφή έργα

Πρόκειται για υπηρεσίες, δραστηριότητες, ή εργασίες ίδιες με εκείνες που περιλαμβάνονται στο αντικείμενο του έργου.

Ο υποψήφιος θα πρέπει να καταβάλλει κατάλογο έργων που έχει συνάψει και ολοκληρώσει επιτυχώς τα τελευταία 5 έτη, καθώς και έναν αντίστοιχο κατάλογο, με τις υπηρεσίες που παρασχέθηκαν την τελευταία τριετία. Στα έγγραφα αυτά, είναι απαραίτητο να καθορίζεται και ο ελάχιστος προϋπολογισμός των συγκεκριμένων έργων, καθώς και το ποσοστό συμμετοχής που είχε ο υποψήφιος στην υλοποίηση των έργων αυτών.

Μαζί με τον κατάλογο πρέπει να προσκομίζονται πιστοποιητικά και στοιχεία που να φανερώνουν την ορθή εκτέλεση του έργου, όπως τήρηση χρονοδιαγραμμάτων της κάθε φάσης, και έγκαιρη παράδοση αυτού.

Το ποσοστό συμμετοχής του υποψηφίου στην υλοποίηση του έργου δε θα πρέπει να είναι λιγότερο του 40%, ώστε να θεωρηθεί πως αυτός έχει την κατάλληλη εμπειρία.

2. Αριθμός απασχολούμενου προσωπικού

Το κριτήριο μπορεί να αφορά το σύνολο του προσωπικού, ή προσωπικό συγκεκριμένων τομέων ειδίκευσης, που αφορούν το αντικείμενο του προκηρυσσόμενου έργου. Ο αριθμός του μόνιμου προσωπικού αποτελεί ένδειξη των δυνατοτήτων του ενδιαφερόμενου φορέα, της αξιοπιστίας του και της δυναμικής του. Η απαίτηση του ελάχιστου αριθμού προσωπικού είναι θεμιτή και σκόπιμη, και εξαρτάται από το έργο που πρόκειται να υλοποιηθεί. Για το λόγο αυτό, θα πρέπει να κατατεθεί μια κατάσταση του απασχολούμενου προσωπικού του υποψηφίου οικονομικού φορέα, καθώς και των υπόλοιπων φορέων (υπεργολάβων που θα συμμετάσχουν στο όλο εγχείρημα).

3. Εμπειρία στελεχών της ομάδας έργου

Η ομάδα αυτή συνδράμει καταλυτικά στη διεκπεραίωση των στόχων του έργου, καθώς καθορίζει τον καταμερισμό των εργασιών και την τοποθέτηση του κατάλληλου προσωπικού που θα είναι σε θέση να προσφέρει υπηρεσίες υψηλού επιπέδου. Για το λόγο αυτό, η εμπειρία τους και η τεχνική τους κατάρτιση θα πρέπει να είναι τέτοια, ώστε να αντεπεξέλθουν στις πολυσύνθετες και σημαντικές υποχρεώσεις που τους αναλογούν.

Για την τεκμηρίωση των προσόντων τους, οι ιδιωτικοί οικονομικοί φορείς, θα πρέπει να συνυποβάλλουν με την προσφορά τους, αναλυτικά βιογραφικά σημειώματα, για όλους τους βασικούς εμπειρογνώμονες που απαιτούνται για την υλοποίηση της Σύμπραξης.

4. Απαιτήσεις καταλληλότητας τεχνικού εξοπλισμού και λοιπών υποδομών

Για το σκοπό αυτό, δύναται να ζητούνται οι παρακάτω εξασφαλίσεις:

- Περιγραφή των απαραίτητων μέτρων και τεχνικού εξοπλισμού για την εξασφάλιση ποιοτικής μελέτης και έρευνας.
- Έλεγχοι που πρέπει να γίνουν από επίσημο αρμόδιο όργανο της χώρας, που είναι εγκατεστημένος ο Ανάδοχος.
- Αναφορά των τεχνικών υπηρεσιών, που είτε ανήκουν απευθείας στον Ανάδοχο είτε όχι.
- Δήλωση σχετικά με τα μηχανήματα, τις εγκαταστάσεις και τον τεχνικό εξοπλισμό που διαθέτει ο Ιδιωτικός Φορέας.
- Πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί από διεθνώς αναγνωρισμένα επίσημα ινστιτούτα και υπηρεσίες ελέγχου ποιότητας, με τα οποία βεβαιώνεται η καταλληλότητα και των προϊόντων με βάση ορισμένες προδιαγραφές και πρότυπα (ISO).

5. Τήρηση προτύπων εξασφάλισης ποιότητας

Το κριτήριο αυτό διασφαλίζει την ποιότητα των εκτελούμενων δραστηριοτήτων από τους υποψήφιους Αναδόχους. Η πιστοποίηση θα πρέπει να προέρχεται από ανεξάρτητο οργανισμό, που θα βεβαιώνει την τήρηση προτύπων διασφάλισης ποιότητας, ή από ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς που εδρεύουν σε άλλα κράτη - μέλη. Αν ο ενδιαφερόμενος υποψήφιος είναι κοινοπραξία προσώπων, τότε όλα τα μέρη που θα εμπλακούν θα πρέπει να είναι πιστοποιημένα για τις δραστηριότητες που τους αναλογούν.

6. Τήρηση προτύπων περιβαλλοντικής διαχείρισης

Οι ανεξάρτητοι οργανισμοί που βεβαιώνουν την προστασία του περιβάλλοντος, είναι όργανα που λειτουργούν βάσει του κοινοτικού Δικαίου, ή με τις αντίστοιχες Ευρωπαϊκές και διεθνείς προδιαγραφές που αφορούν την πιστοποίηση. Ως τέτοιο όργανο νοείται το κοινοτικό Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου (EMAS).

Τα πιστοποιητικά που προέρχονται από οργανισμούς εγκατεστημένους σε άλλα κράτη - μέλη, πρέπει να αναγνωρίζονται ως ισοδύναμα από την Αναθέτουσα Αρχή. Επιπλέον, έχει η ίδια τη δυνατότητα να ορίσει μέσω των εγγράφων διαγωνισμού της Σύμβασης, ότι αποκλείονται οι φορείς που έχουν διαπράξει επαγγελματικό παράπτωμα που αφορά μη τήρηση περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

7. Προσδιορισμός υποχρεώσεων τρίτων απέναντι στη Σύμβαση

- Αναφορά στο τμήμα της Σύμβασης, το οποίο ο πάροχος υπηρεσιών προτίθεται να αναθέσει σε τρίτους υπό μορφή υπεργολαβίας. Σαφής προσδιορισμός των υπηρεσιών, ευθυνών και υποχρεώσεων, που πρόκειται να αναλάβει ο υπεργολάβος.

- Τη διαβεβαίωση δέσμευσης τρίτων προσώπων για τη διάθεση πρόσθετων πόρων που ενδέχεται να συνεισφέρουν ως βοήθεια για την ολοκλήρωση του έργου. Θα μπορούσε πχ. να ζητηθεί υποβολή υπεύθυνων δηλώσεων των φορέων αυτών, με τις οποίες θα εγγυώνται στην Αναθέτουσα Αρχή, ότι θα θέσουν στη διάθεση του Αναδόχου, τους συμφωνηθέντες αναγκαίους πόρους.

8. Τέλος, βασικό κριτήριο που καθορίζει τις επαγγελματικές και τεχνικές ικανότητες του υποψηφίου, είναι η υποβολή πιστοποιητικού εγγραφής σε επαγγελματικό μητρώο της χώρας του ή αντίστοιχο έγγραφο ανάλογης ισχύος.

Η τελική επιλογή του Αναδόχου θα γίνει με βάση την ορθότερη και επωφελέστερη εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος. Ο φορέας που θα επιλεγεί θα ικανοποιεί όλα τα κριτήρια που έχουν προδιαγραφεί στις προκηρύξεις, και θα είναι σε θέση να αντεπεξέλθει καλύτερα στις δημόσιες ανάγκες που έχει διαπιστώσει ο Δημόσιος Φορέας.

4.2.2 Βασικές Διαδικασίες Ανάθεσης στον Ευρωπαϊκό χώρο

Πρωτοπόρος στον Τομέα των ΣΔΙΤ, θεωρείται το Ηνωμένο Βασίλειο. Η διαδικασία που περιγράφεται στηρίζεται στο αγγλικό πρότυπο, και ενώ δεν είναι δεσμευτική υιοθετήθηκε από τα περισσότερα ευρωπαϊκά κράτη (Ιρλανδία, Σκοτία, Ιταλία, Πορτογαλία, Ισπανία κ.α.), τροποποιώντας την το καθένα σύμφωνα με τις ανάγκες του. Παρακάτω παρουσιάζονται τα βασικά στάδια της διαδικασίας αυτής, στο βαθμό που είναι απαραίτητο για την κατανόηση του τρόπου διαμόρφωσης του περιεχομένου των Συμβάσεων.

4.2.2.1 Στάδιο πρώτο: προκαθορισμός στόχων - πιθανός τρόπος υλοποίησης

Αρχικώς εντοπίζεται η ανάγκη για την εκτέλεση του έργου και της παροχής υπηρεσιών. Η προτεινόμενη παροχή υπηρεσιών ή δημιουργία υποδομών, πρέπει να είναι δικαιολογημένη και να βασίζεται σε μια προδιαγνωστική έρευνα αγοράς που θα καθορίζει εάν υπάρχει ανάγκη κατασκευής εγκαταστάσεων και υποδομών ή τροποποίησης και επισκευής αυτών που υπάρχουν, σε τι επίπεδο βρίσκονται οι παρεχόμενες υπηρεσίες αυτή τη στιγμή, εάν υπάρχουν ελλείψεις, η φύση και τα επίπεδα των υπηρεσιών στο μέλλον, με βάση ιστορικά και στατιστικά στοιχεία.

Ορίζονται οι στόχοι, και γίνεται διάρθρωση της ομάδας έργου και του συντονιστή της ομάδας, ενώ συντάσσεται κατάλογος προτεινόμενων ειδικών συνεργατών (οικονομικοί, τεχνικοί και νομικοί σύμβουλοι). Αυτή η ομάδα, που αποτελείται τόσο από Δημοσίους όσο και από Ιδιωτικούς φορείς, αναλαμβάνει την κατανομή των αρμοδιοτήτων και των καθηκόντων στο έργο, την επικοινωνία των μερών μεταξύ τους και με εξωγενείς παράγοντες. Κάθε μέλος της ομάδας έχει παράσχει αντίστοιχες υπηρεσίες στο παρελθόν προκειμένου να τεκμηριωθεί η εμπειρία του για συγκεκριμένες αρμοδιότητες που θα αναλάβει.

Στο στάδιο αυτό, μελετάται για πρώτη φορά κατά πόσο οι στόχοι που τίθενται και τα μέσα που μπορούν να επιστρατευθούν τόσο από την κυβέρνηση και την Τοπική Αυτοδιοίκηση, όσο και από τους Ιδιώτες, είναι ικανά να συνδεθούν υπό το πρίσμα μιας συνεργασίας Δημοσίων και Ιδιωτικών Φορέων. Έτσι γίνεται μια προσομοίωση της εκτέλεσης του έργου, και μελετάται από κοινωνική και οικονομική άποψη η αποτελεσματικότητα του έργου. Η προσομοίωση αυτή αφορά όλη τη διάρκεια της Σύμπραξης.

Αν η επίτευξη των στόχων είναι εντελώς αδύνατη, τότε η επιλογή των ΣΔΙΤ εγκαταλείπεται. Ωστόσο, ενδέχεται η επίτευξη των στόχων να είναι δυνατή με τις απαραίτητες τροποποιήσεις ή με την οικονομική και υλικοτεχνική ενίσχυση του σχεδίου.

4.2.2.2 Στάδιο δεύτερο: συγκριτικός έλεγχος - επιλογή Σύμβασης

Κατά την παρούσα φάση, επιβεβαιώνονται οι στόχοι, εξετάζονται οι ακριβείς νομικές πολιτικές και οικονομικές δυνατότητες του όλου εγχειρήματος, αλλά γίνεται και έρευνα της πολιτικής και επιχειρηματικής προθυμίας για στήριξή του.

Ο ορθός και πλήρης υπολογισμός, η οριοθέτηση των στόχων και του γενικού πλαισίου υλοποίησης, έχει μεγάλη σημασία για την τελική διαμόρφωση των συμβατικών σχεδίων, γι' αυτό η ομάδα εργασίας καλείται να καταρτίσει το τελικό σχέδιο εκτέλεσης υπό τη μορφή της Σύμπραξης Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα.

Πρέπει λοιπόν, να αποφασίσουν για την επιλογή της τοποθεσίας των εγκαταστάσεων, των απαραίτητων εκτάσεων και υποδομών που θα χρειαστούν, τη νομική κατάσταση των εκτάσεων αυτών, το είδος των κατασκευών ή επισκευών ή μετατροπών που απαιτούνται, το αν οι εγκαταστάσεις μετά το τέλος της Σύμπραξης θα μείνουν στην κυριότητα του Ιδιώτη ή θα μεταβιβαστούν στο Δημόσιο, καθώς και για τη φύση και το επίπεδο των υπηρεσιών που θα παρέχει ο Ιδιώτης.

Επιπρόσθετα, καταρτίζεται πίνακας επιμερισμού κινδύνων ("risk matrix"), μεταξύ Δημοσίου Τομέα και Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης (ΙΦΣ), και γίνεται προετοιμασία υποδείγματος μηχανισμού πληρωμών διαθεσιμότητας που θα περιλαμβάνει υποχρεωτικά και τη μέθοδο καθορισμού του ύψους των πληρωμών αυτών, ανάλογα με τις επιδόσεις του ΙΦΣ. Επιπλέον γίνεται η επιλογή της καταλληλότερης Διαδικασίας Ανάθεσης, όπως και η κατάρτιση των όρων των σχετικών τευχών δημοπράτησης, περιλαμβανομένων και των προσκλήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος ή και υποβολής προσφορών, των σχεδίων Σύμπραξης, Σύμβασης κλπ.

Με την ολοκλήρωση των ανωτέρω βημάτων γίνεται μελέτη - σύγκριση της ικανοποίησης των δημοσίων αναγκών, με υποτιθέμενη εκτέλεση του σχεδίου με κλασικές μορφές, δηλαδή Ανάθεση σε Ιδιώτη Δημοσίου έργου ή παροχής υπηρεσίας προς το Δημόσιο. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται επιβεβαίωση των λόγων για τους οποίους κρίθηκε προτιμότερη η υλοποίηση του έργου μέσω Σύμπραξης (Value for money and Public Sector Comparator), και παρουσιάζονται αναλυτικά οι λόγοι για τους οποίους επελέγη η συγκεκριμένη δομή χρηματοδότησης έναντι των λοιπών.

Πέραν τούτων, γίνονται προσεγγίσεις ακριβείας του κόστους της Σύμπραξης από το προστάδιο και την Διαδικασία Ανάθεσης, έως την εκκαθάριση των σχέσεων με το τέλος της Σύμπραξης.

4.2.2.3 Στάδιο τρίτο: προεπιλογή

Μετά την έγκριση του σχεδίου, η τυπική διαδικασία προμηθειών μπορεί να ξεκινήσει. Ο βασικός στόχος αυτού του σταδίου, είναι η δημιουργία καταλόγου με όλους τους διαγωνιζόμενους που θα υποβάλλουν πρόταση και δικαιούνται να συμμετάσχουν στον πλειοδοτικό διαγωνισμό με βάση τα κριτήρια που έχουν οριστεί από την προκήρυξη.

Αρχικά μια ενημερωτική ανακοίνωση εκδίδεται εάν απαιτείται, και μια διαφήμιση του έργου προς την αγορά τοποθετείται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (OJEU). Η ανακοίνωση αυτή ορίζει τα κριτήρια Ανάθεσης, καθώς και τα στάδια που χρησιμοποιούνται για τον Ανταγωνιστικό Διάλογο. Οι διαγωνιζόμενοι καλούνται να υποβάλλουν το φάκελο προσφοράς, ο οποίος θα περιέχει τα δικαιολογητικά συμμετοχής, την τεχνική και οικονομική προσφορά. Αναλυτικότερα, εκτός από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που αποδεικνύουν τη νομική υπόσταση, τη σύσταση, την εμπειρία και την επαγγελματική ικανότητα της κατασκευάστριας κοινοπραξίας ή Σύμπραξης, θα πρέπει να υποβάλλουν και μια τεχνική έκθεση κατά την οποία θα γίνει εκτίμηση και αναλυτική παρουσίαση του αντικειμένου των προς Ανάθεση υπηρεσιών. Χρειάζεται περιγραφή των βασικών ζητημάτων που σχετίζονται με τις υπό Ανάθεση υπηρεσίες, και αντιμετώπιση των απαιτήσεων των ζητημάτων αυτών. Ανάλυση των υπηρεσιών σε ομάδες - φάσεις εργασιών, και περιγραφή των επιμέρους δραστηριοτήτων σε κάθε φάση εξέλιξης του έργου, αναλυτική περιγραφή της προτεινόμενης μεθοδολογίας υλοποίησης των επιμέρους δραστηριοτήτων, χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των ομάδων - φάσεων του έργου, καθώς και οι προθεσμίες υλοποίησης και υποβολής των αποτελεσμάτων και των παραδοτέων του έργου.

Ο κάθε υποψήφιος και κάθε μέλος του (σε περίπτωση διαγωνιζόμενης κοινοπραξίας ή Σύμπραξης), θα πρέπει να λάβει πλήρη γνώση της προκήρυξης και των τευχών που τη συνοδεύουν, της ισχύουσας νομοθεσίας, και να αποδέχεται ανεπιφύλακτα τους όρους και τις διατάξεις της Διαδικασίας, εφόσον οι όροι της προκήρυξης συμπεριλαμβανομένων και των τευχών της, δεν έρχονται σε αντίθεση με τους κανόνες Δικαίου (υπερισχύει ο κανόνας Δικαίου).

4.2.2.4 Στάδιο τέταρτο: Ανταγωνιστικός Διάλογος (δημοφιλής Διαδικασία στο εξωτερικό)

Η Αναθέτουσα Αρχή προβαίνει με τους υποψηφίους που τηρούσαν τα κριτήρια της προκήρυξης, σε διάλογο με σκοπό να γίνει η διερεύνηση και ο προσδιορισμός των μέσων που μπορούν να ικανοποιήσουν με τον καλύτερο τρόπο τις ανάγκες της.

Η Διαδικασία αυτή γίνεται σε διαφορετικές φάσεις, με τρόπο ώστε να μειώνεται ο αριθμός των υπό εξέταση υποψηφίων κατά τη φάση του διαλόγου, με εφαρμογή των κριτηρίων Ανάθεσης που αναφέρονται στην προκήρυξη του διαγωνισμού. Τελικά ένας κατάλογος επίλεκτων υποψηφίων των πλειοδοτών καταρτίζεται (3-5), οι οποίοι καλούνται σε δεύτερη φάση να υποβάλλουν τις προτάσεις τους.

Η πρόσκληση για διαπραγμάτευση (Invitation to Negotiate), διανέμεται στους επίλεκτους πλειοδότες και τα κύρια θέματα που τίθενται υπό συζήτηση κατά τη φάση των τελικών διαπραγματεύσεων είναι: η κατασκευή, επισκευή, διαχείριση και λειτουργία του εγχειρήματος, ο καταμερισμός των κινδύνων που το κάθε μέλος της Σύμπραξης αναλαμβάνει, ο τρόπος αποπληρωμής τους, η εποπτεία της ομαλής υλοποίησης του έργου και των συμφωνηθέντων, η επίλυση των διαφορών, αλλά και οι ρήτρες αναπροσαρμογής των συμφωνηθέντων σε νέα δεδομένα.

Οι παράλληλες συζητήσεις απαιτούνται με κάθε πλειοδότη, ενώ οι απαραίτητες διευκρινίσεις δίνονται έτσι ώστε στο τέλος της Διαδικασίας του Ανταγωνιστικού Διαλόγου ο κάθε πλειοδότης να υποβάλλει μια «καλύτερη και τελική προσφορά» (Better and Final Offer).

4.2.2.5 Στάδιο πέμπτο: προσδιορισμός Αναδόχου

Για να προσδιορισθεί η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, θα αξιολογηθούν οι καλύτερες και τελικές προσφορές των επίλεκτων πλειοδοτών από οικονομικής, τεχνικής και νομικής πλευράς, σύμφωνα με τα όσα έχουν προδιαγραφεί στις προκηρύξεις. Δεν αξιολογούνται όμως οι προσφορές μόνο με βάση τη «γραμματική» ταύτιση των απαιτήσεων της προκήρυξης, αλλά εκτιμώνται και με βάση την ορθότερη και επωφελέστερη εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος.

Μετά την αξιολόγηση επιλέγεται ο προτιμητέος πλειοδότης, καθώς και ένας αναπληρωματικός. Οι τελικές διαπραγματεύσεις εστιάζουν στη συμφωνία των

τελικών λεπτομερειών της Σύμβασης, στο κλείσιμο των τεχνικών θεμάτων και στην οριστικοποίηση του κειμένου των Συμβάσεων που θα καταρτιστούν. Ο διαγωνισμός ολοκληρώνεται με την έκδοση της σχετικής απόφασης της Αναθέτουσας Αρχής, ύστερα από την υποβολή σχετικής γνώμης της επιτροπής διαγωνισμού. Κοινοποιείται η απόφαση προς τον επιλεγέντα Ανάδοχο, ενώ ειδοποιούνται και οι επίλεκτοι πλειοδότες των οποίων η πρόταση απορρίφθηκε, και δίνονται οι λόγοι της απόρριψης¹⁷.

4.2.2.6 Στάδιο έκτο: εκτέλεση Σύμπραξης Δημοσίου και Ιδιωτικού Φορέα

Εφόσον έχει εγκριθεί και διασφαλισθεί η Σύμβαση μεταξύ των μερών, θα πρέπει να αρχίσει η υλοποίηση των συμφωνηθέντων.

Σε αυτό το στάδιο, πρωτεύων στόχος είναι η ομαλή ροή των κεφαλαίων χρηματοδότησης του έργου, καθώς εξασφαλίζοντάς τα, προχωρά η προώθηση και υλοποίηση του έργου (κατασκευή, επισκευή, τροποποίηση). Επιπλέον ενεργοποιούνται οι μηχανισμοί ελέγχου και πρόληψης, τόσο για την εξασφάλιση των συμφωνηθέντων, όσο και για τη λήψη μέτρων και αποφάσεων στα προβλήματα που παρουσιάζονται.

Κάθε απόφαση σε αυτή τη φάση κατασκευής, λαμβάνεται με γνώμονα την μακροπρόθεσμη χρήση του έργου και την αποτελεσματική εκμετάλλευσή του. Για αυτό το σκοπό, δημιουργείται μια ομάδα που αποτελείται από πρόσωπα όλων των εμπλεκόμενων παραγόντων, αλλά και τρίτα ανεξάρτητα πρόσωπα. Καθήκον τους είναι η προώθηση, ο έλεγχος και η ενημέρωση σχετικά με τα αποτελέσματα των εργασιών, αλλά και της διαχείρισης και εκμετάλλευσης του έργου ή της παροχής υπηρεσιών. Αυτά τα δύο είναι αλληλένδετα, καθώς η ποιότητα της κατασκευής -

¹⁷ Ενδεικτικά αναφέρεται ένας τρόπος αξιολόγησης των προσφορών.

$$\Lambda_J = 0.75 (B_J/B_{\max}) + 0.25 (K_{\min}/K_J)$$

Όπου

B_J = Η συνολική βαθμολογία της τεχνικής προσφοράς του συγκεκριμένου υποψηφίου

B_{\max} = Η συνολική βαθμολογία που έλαβε η καλύτερη τεχνική προσφορά

K_J = Η τιμή της οικονομικής προσφοράς του συγκεκριμένου υποψηφίου

K_{\min} = Η χαμηλότερη οικονομική προσφορά

Η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά είναι αυτή που λαμβάνει τη μεγαλύτερη τιμή του Λ_J .

συντήρησης, εξοπλισμού και στελέχωσης - κατάρτισης του προσωπικού εξυπηρέτησης του κοινού, είναι παράγοντες που θα αποφέρουν τις κατάλληλες κεφαλαιακές εισροές αλλά και ένα υψηλό επίπεδο παροχών που είναι ο επιδιωκόμενος στόχος της Σύμπραξης.

Το κλειδί για την επιτυχία θα βρεθεί στην εύρυθμη και ουσιαστική συνεργασία των μερών, στη συχνή επικοινωνία και αποτελεσματική αντιμετώπιση των προβλημάτων, με στόχο την ικανοποίηση και των δύο.

4.2.2.7 Στάδιο έβδομο: εκκαθάριση σχέσεων

Το τελικό στάδιο της Σύμπραξης Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα, σηματοδοτεί τη λήξη της συνεργασίας, και οδηγεί στην εκκαθάριση των σχέσεων που αυτή προκάλεσε.

Θα πρέπει να εξασφαλιστεί η νομική και οικονομική τύχη των εγκαταστάσεων, δηλαδή αν την κυριότητά τους θα την έχει Δημόσιος ή Ιδιωτικός Φορέας, όπως και η συνέχιση της παροχής των δημοσίων υπηρεσιών και της ικανοποίησης των δημοσίων αναγκών.

Τέλος θα πρέπει να γίνουν ρυθμίσεις και για τους υπαλλήλους που έχουν εμπλακεί στην όλη Διαδικασία.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Ιστοσελίδες

1. Οδηγός βέλτιστων πρακτικών για τη σύναψη και εκτέλεση δημοσίων Συμβάσεων.
http://www.publicprocurementguides.treasury.gov.cy/OHSGR/HTML/index.html?6_5_1_2_processes_of_realization_of_changes.htm
2. ppp project tender structures, its management and consultancy
http://www.britishchamber.cz/images/3651_Jonathan_Mortimer.PPT
3. PFI / PPP Projects 2007
<http://www.iclg.co.uk/khadmin/Publications/pdf/1030.pdf>
4. The process involved in developing PPP/PFI schemes
<http://riskandvalue.co.uk/Documents/JGM%202007%20The%20process%20involved%20in%20developing%20PPP-PFI%20schemes.pdf>
5. ΘΕΜΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Α.Ε.
http://www.themis.com.gr/projects/diagonismoι/2006/SDIT/sit_analytikos.htm
6. (EGKYKLIOS_YPAN2004_18.doc)
http://www.epeaek.gr/ΕΡΕΑΕΚ/sitecontent/EGKYKLIOS_YPAN2004_18.doc
7. Οδηγία 2004/18/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του συμβουλίου
<http://www.infosoc.gr/NR/rdonlyres/CEE51E5F-6978-4679-B057-605018574023/319/D200418EK.pdf>
8. The PPP Procurement Process the PPP Procurement Process
<http://finance.gov.mt/image.aspx?site=MFIN&ref=PPP%20Seminar%202>
9. The allocation of risk in PPP/PFI construction projects in the UK
[http://www.sciencedirect.com/science?\(all fields: The allocation of risk in PPP/PFI construction projects in the UK, 27 articles](http://www.sciencedirect.com/science?(all+fields%3A+The+allocation+of+risk+in+PPP/PFI+construction+projects+in+the+UK%2C+27+articles))
10. Central Guidance Note No. 6 (Technical). (Assessment of Projects. for. Procurement.)
<http://www.ppp.gov.ie/key-documents/guidance/central-guidance/ppp-procurement-assessment.doc/>

5 ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΠΕΔΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΣΔΙΤ

5.1 Εισαγωγή

Η διεθνής εμπειρία έχει δείξει ότι υπάρχει ένα μεγάλο πεδίο εφαρμογής σχετικά με την κατασκευή έργων ή παροχή υπηρεσιών μέσω ΣΔΙΤ. Οι ΣΔΙΤ, βρίσκουν εφαρμογή κατά κύριο λόγο σε τομείς βασικών υποδομών. Ο τομέας των μεταφορών καταλαμβάνει πολύ σημαντικό μερίδιο, ενώ ακολουθούν τα έργα που αφορούν την υγεία, την παιδεία (σχολικά κτίρια) και τον τομέα των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας.

Τα έργα αυτά γίνονται με γνώμονα τις δημόσιες ανάγκες, και χωρίζονται στις παρακάτω κατηγορίες.

5.1.1 Κτιριακές εγκαταστάσεις

Ως τέτοιες νοούνται τα νομαρχιακά και δημοτικά κτίρια, τα δικαστικά μέγαρα, οι εστίες κοινωνικής πρόνοιας, πυροσβεστικοί σταθμοί, εγκαταστάσεις της αστυνομίας, σωφρονιστικά ιδρύματα, διαχείριση της ακίνητης περιουσίας.

Αντικείμενο της Σύμπραξης, είναι η μελέτη, χρηματοδότηση, κατασκευή και συντήρηση του έργου. Οι εργασίες μπορεί να αφορούν την επέκταση, αναβάθμιση ή ανακατασκευή υφιστάμενων εγκαταστάσεων, ενώ ενδέχεται και η εκμετάλλευση ορισμένων χώρων εντός ή εκτός του κτιρίου προς όφελος του Ιδιώτη. Με τον τρόπο αυτό, μειώνονται οι εισφορές που πρέπει να καταβάλλει το Δημόσιο στον Ανάδοχο. Τα έργα αυτά χαρακτηρίζονται ως μη ανταποδοτικά, ή και σε κάποιες περιπτώσεις ως μερικώς ανταποδοτικά.

Μια από τις ανάγκες που καλύπτει η Σύμπραξη αυτή, είναι η συγκέντρωση των υπηρεσιών σε ένα μέρος, καθώς πολλές από αυτές βρίσκονταν διάσπαρτες. Επιπλέον, οι περισσότερες υπηρεσίες βρίσκονταν σε μισθωμένα κτίρια με αποτέλεσμα την καταβολή υπέρογκων ποσών από το Δημόσιο σε Ιδιώτες, και την ταλαιπωρία των πολιτών καθώς απαιτούνταν πολλές μετακινήσεις, χάσιμο χρόνου και χρήματος, για τη διεκπεραίωση των υποθέσεών τους.

Κύριος εκφραστής του όλου εγχειρήματος είναι η Κτηματική Εταιρεία Δημοσίου (ΚΕΔ). Οι στόχοι που θέτει είναι η διασφάλιση υψηλής ποιότητας υπηρεσιών προς τους πολίτες, η σωστή συντήρηση και λειτουργία των κτιρίων, όπως και ο αποτελεσματικότερος σχεδιασμός αυτών, αφού εκ των προτέρων γνωρίζει τη χρήση τους.

5.1.2 Παιδεία - εκπαίδευση

Ως τέτοια έργα νοούνται, φοιτητικές εστίες, πανεπιστημιακές εγκαταστάσεις, σχολεία, βιβλιοθήκες.

Στόχος της Σύμπραξης, είναι η εξάλειψη της διπλοβάρδιας και των μισθωμένων κτιρίων, όπως και η αναβάθμιση της υφιστάμενης σχολικής υποδομής (τεχνική διαχείριση, φύλαξη, καθαριότητα). Το 55.1% των σχολείων σύμφωνα με τον Οργανισμό Σχολικών Κτιρίων (ΟΣΚ), έχουν κατασκευαστεί πριν το 1985, ενώ κάποια από αυτά πριν το 1959.

Για να επιλυθούν τα σημερινά προβλήματα, θα πρέπει να κατασκευαστούν 500 σχολεία στην περιφέρεια Αττικής και 600 περίπου σχολεία στην υπόλοιπη Ελλάδα. Παράλληλα, θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για την αποκατάσταση - προσθήκη βοηθητικών εγκαταστάσεων, που χρειάζονται για να ολοκληρωθεί μια σχολική μονάδα (θέατρο, αθλητικές εγκαταστάσεις, περιβάλλον χώρος κ.α.).

Το κόστος των 1100 εγκαταστάσεων ανέρχεται στα 2.5 δις ευρώ, και υπολογίζεται ότι με δαπάνες του ΟΣΚ της τάξης των 220 - 240 εκ. ευρώ το χρόνο, θα χρειάζονταν 15 - 17 έτη για να καλυφθούν οι ανάγκες.

Τα βασικά κριτήρια για την επιλογή κατασκευής σχολικών μονάδων μέσω ΣΔΙΤ, πέρα από τη αναγκαιότητα του έργου που αναλύθηκε, είναι η χρονική περίοδος χρήσης, η χρηματοοικονομική επάρκεια και η τεχνική και οικονομική ωρίμανση. Καθοριστικής σημασίας είναι η ύπαρξη κατάλληλων οικοπέδων και ο χαρακτηρισμός τους ως «χώρων σχολείου».

Η αποπληρωμή του έργου όπως σε όλα τα μη ανταποδοτικά, θα γίνεται με δημόσιες πληρωμές προς τον Ανάδοχο, ενώ θεωρείται αρνητική η όποια εμπορική εκμετάλλευση χώρων του σχολείου.

5.1.3 Υγεία

Τα έργα στον τομέα αυτό αφορούν νοσοκομεία, κέντρα υγείας, μονάδες θεραπείας.

Το αντικείμενο της Σύμπραξης για την υλοποίηση ενός νοσοκομείου, περιλαμβάνει όσα αναφέρθηκαν στις προηγούμενες περιπτώσεις, ενώ προστίθενται αρμοδιότητες όπως η καθαριότητα, ο μωτισμός, η διαχείριση απορριμμάτων και νοσοκομειακών αποβλήτων, η σίτιση, καθώς και η παροχή απαραίτητου ιατρικού και ξενοδοχειακού εξοπλισμού.

Το Δημόσιο έχει την απόλυτη αρμοδιότητα του νοσοκομείου, όπως και την ευθύνη του νοσηλευτικού και ιατρικού προσωπικού, το οποίο είναι πλήρως ενταγμένο στο εθνικό σύστημα υγείας.

Σε κάποια κράτη της Ευρώπης, τα περισσότερα νοσοκομειακά κτίρια χαρακτηρίζονται πεπαλαιωμένα και ακατάλληλα (μεγάλο μέρος των νοσοκομείων στη Βρετανία εδράζεται σε κτίρια του 19^{ου} αιώνα, η μέση ηλικία των νοσοκομείων στην Ιταλία φτάνει τα 65 έτη, ενώ στην Ιρλανδία το 75% των νοσοκομείων χρονολογείται πριν από το 1960). Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με το συγκριτικά υψηλότερο κόστος αναβάθμισης των παλαιών κτιρίων σε σχέση με την κατασκευή νέων, οδηγεί στην ανάγκη αυξημένων επενδύσεων για τη δημιουργία νοσοκομειακών υποδομών.

Η δεκαετής εφαρμογή των ΣΔΙΤ στο χώρο της υγείας στη Βρετανία, οδήγησε στη μείωση των κλινών κατά 30% και 16.7% στους προϋπολογισμούς μισθοδοσίας των νέων νοσοκομείων, από τη στιγμή που η διοίκηση, η παροχή υπηρεσιών και ο καθορισμός των αναγκών για δημόσια υγεία πέρασε στα χέρια των Ιδιωτών. Οι αποφάσεις των κοινοπραξιών, λαμβάνονταν με κριτήριο την οικονομική βιωσιμότητα και το κέρδος από το έργο, και όχι με κριτήριο την ικανοποίηση των υγειονομικών αναγκών του πληθυσμού. Για έναν οργανισμό κερδοσκοπικού χαρακτήρα, η υπέρβαση της ζήτησης έναντι της προσφοράς, είναι μικρότερο πρόβλημα από το αντίστροφο.

Η δημόσια υγεία είναι αναφαίρετο δικαίωμα του κάθε πολίτη, και ως τέτοιο πρέπει να διαφυλαχθεί, ώστε να μην αποτελέσει αντικείμενο κερδοσκοπικής εκμετάλλευσης.

Η υλοποίηση έργων, όπως το Γενικό Νοσοκομείο Πρέβεζας, το Ογκολογικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης, το Παιδιατρικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης, το Κέντρο Αποκατάστασης και Αποθεραπείας Β. Ελλάδας, συμβάλλουν στην επίλυση εξειδικευμένων προβλημάτων υγείας, στη βελτίωση της κάλυψης των ιατρικών και νοσηλευτικών αναγκών των ογκολογικών και παιδιατρικών περιστατικών, στην εξάλειψη της προσκομιδής σε άλλα νοσοκομεία και στην εξασφάλιση πολύτιμου χρόνου για τον ασθενή, στις ερευνητικές προσπάθειες κατά του καρκίνου μέσω εργαστηρίων που θα στεγάζονται στα κτίρια, και στην αποσυμφόρηση των υπόλοιπων νοσοκομείων.

Τα οφέλη από την ιδιωτική υποστήριξη είναι μεγάλα, εφόσον διατηρηθεί ο κοινωνικός χαρακτήρας των έργων αυτών, ώστε να μην παρατηρηθούν τα προβλήματα που αναφέρθηκαν.

5.1.4 Λιμενικές υποδομές

Το έργο αυτό αφορά την εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων ασφαλείας σε 12 λιμένες (Πειραιάς, Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Ηράκλειο, Βόλος, Καβάλα, Ηγουμενίτσα, Κέρκυρα, Ελευσίνα, Λαύριο, Ραφήνα, Αλεξανδρούπολη), για την κάλυψη των διεθνών και ευρωπαϊκών κανονισμών ασφαλείας. Η εγκατάσταση αυτών θα ενισχύσει τους ελέγχους πρόσβασης και παρακολούθησης εντός των λιμένων, ενώ θα αποτρέψει την πιθανότητα αποκλεισμού κάποιων από αυτούς από τις διεθνείς ναυτιλιακές μεταφορές.

Το έργο αυτό είναι **από τα ακριβότερα έργα που ενέκρινε η ΔΕΣΔΙΤ** (342 εκ. ευρώ - ενδεικτικός προϋπολογισμός). Ο Ιδιωτικός Τομέας θα σχεδιάσει, κατασκευάσει, χρηματοδοτήσει και λειτουργήσει τα συστήματα ασφαλείας για μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο (μορφή **DBFO**), αποκομίζοντας παράλληλα σημαντικά οφέλη από την επέκταση της δραστηριότητάς του και στο χώρο των λιμένων.

Η διάρκεια της συμβατικής περιόδου των 8 χρόνων έγινε για τους εξής λόγους:

- Μείωση του κινδύνου που αναλαμβάνει ο Δημόσιος Τομέας όσον αφορά στο ενδεχόμενο τροποποίησης της Ευρωπαϊκής και διεθνούς νομοθεσίας σχετικά με τις απαιτήσεις ασφαλείας.

- Απαξίωση των συστημάτων ασφαλείας λόγω των τεχνολογικών εξελίξεων στο χώρο.

Το συγκεκριμένο έργο είναι πρωτοποριακό για τα ελληνικά δεδομένα, ενώ στηρίζεται και από τους κανονισμούς των Διαρθρωτικών ταμείων. Αναμένεται να γίνουν οι ελληνικοί λιμένες ανταγωνιστικοί στο χώρο της Μεσογείου, με ταυτόχρονη ενίσχυση της εθνικής οικονομίας και δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας.

5.1.5 Περιβάλλον

Τα έργα αφορούν διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων, παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και άρδευσης, διαχείριση πηγών ενέργειας.

Στην Ελλάδα η διαχείριση των ΑΣΑ (Αστικά Στερεά Απόβλητα), αποτελεί ευθύνη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ α΄ και β΄ βαθμού), και στηρίζεται κατά κύριο λόγο στη διάθεση των αποβλήτων σε ΧΥΤΑ. Ακόμα και σήμερα, είναι εκτεταμένη η απόθεση σε ανεξέλεγκτες χωματερές, των οποίων ο αριθμός φτάνει τις 1400 σε όλη την Ελλάδα. Παράλληλα πολλές προσπάθειες για πιο συστηματική και ολοκληρωμένη διαχείριση, είτε εγκαταλείφθηκαν είτε υπολειπόμενες. Ως τέτοιες νοούνται οι περιπτώσεις των μονάδων διαλογής αποβλήτων στην Καλαμάτα και τα Άνω Λιόσια.

Η μετάβαση από τα ΧΥΤΑ και τις παράνομες χωματερές σε άλλες μορφές διαχείρισης, απαιτούν κεντρικό σχεδιασμό και εισροή κεφαλαίων. Επιπλέον, περιβαλλοντικοί όροι και πρακτικές πρέπει να υιοθετηθούν, με στόχο την εναρμόνιση με τις Κοινοτικές οδηγίες που αφορούν την προφύλαξη και διαχείριση του περιβάλλοντος. Ως λύσεις για την αποτελεσματική διαχείριση των ΑΣΑ, θα μπορούσαν να αναφερθούν οι εξής: επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση, καύση ή ταφή, με ή χωρίς ανάκτηση ενέργειας.

Η συμμετοχή του Ιδιώτη στη διαχείριση των ΑΣΑ, εφαρμόζεται ήδη σε χώρες της Ε.Ε., καθώς οι ανάγκες για εύρεση πόρων, η επιδίωξη μείωσης του κόστους για το Δημόσιο Φορέα και η απόκτηση νέων τεχνολογιών, οδήγησαν στη Σύμπραξη. Μέσω αυτής ο Δημόσιος Φορέας θα αποκτήσει την υποδομή που επιθυμεί και τη δυνατότητα να παράσχει στους πολίτες το επίπεδο υπηρεσιών που θέλει, ενώ ο Ιδιωτικός Φορέας θα έχει τη δυνατότητα αποκομιδής κέρδους από την εκμετάλλευση του έργου.

Δεδομένου ότι δεν υπάρχει προηγούμενη εμπειρία, το νέο περιβάλλον είναι αβέβαιο και οι πιθανοί κίνδυνοι δύσκολο να προσδιορισθούν και να ποσοτικοποιηθούν. Όμως, με τη βοήθεια των συμβούλων και των άλλων χωρών, και τον κατάλληλο σχεδιασμό, όλα τα εμπόδια μπορούν να ξεπεραστούν.

5.1.6 Μεταφορές

Τα έργα που περιλαμβάνονται σε αυτόν τον τομέα είναι, αυτοκινητόδρομοι, τραμ, μετρό, αεροδρόμια, λιμάνια, μαρίνες, επαρχιακό οδικό δίκτυο, οδικό δίκτυο πόλεων, ηλεκτροφωτισμός, παρκινγκ, εμπορευματικοί σταθμοί.

Τα μεγάλης κλίμακας έργα αυτής της κατηγορίας, παρουσιάζουν μεγάλη ζήτηση στον τομέα ΣΔΙΤ, καθώς χαρακτηρίζονται ως πλήρως ανταποδοτικά, και το περιθώριο κέρδους είναι μεγάλο για τον Ιδιωτικό Τομέα. Το κόστος υλοποίησης αυτών των έργων είναι υψηλό, και μάλιστα συγκριτικά υψηλότερο σε σχέση με τα Προγράμματα των Δημοσίων Επενδύσεων, αλλά η ταχύτητα με την οποία πραγματοποιούνται και το υψηλό επίπεδο των προσφερόμενων υπηρεσιών, αντισταθμίζουν το μειονέκτημα αυτό.

5.1.7 Τεχνολογία

Ως τέτοια έργα νοούνται: υπηρεσίες και συστήματα πληροφορικής για σχολεία, πανεπιστήμια, υπουργεία, δημόσιες υπηρεσίες, δίκτυα επικοινωνίας.

Ο σκοπός της Σύμπραξης αφορά τη δημιουργία και την παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών. Τα έργα αυτά εμφανίζουν περισσότερες δυσκολίες στον προσδιορισμό των τεχνικών προδιαγραφών, ενώ επιπλέον η διάρκεια ζωής των έργων πληροφορικής είναι σχετικά μικρή (10 - 12 έτη), γεγονός που απαιτεί υψηλούς ρυθμούς απόσβεσης της αρχικής επένδυσης.

Ως παράδειγμα τέτοιου έργου νοείται ο σχεδιασμός, χρηματοδότηση, κατασκευή, εγκατάσταση και συντήρηση συστημάτων ασφαλείας για 10 έτη, σε 23 θέσεις αποθήκευσης πυρομαχικών, σε 8 νομούς της χώρας.

5.1.8 Άλλες εφαρμογές των ΣΔΙΤ

Οι εφαρμογές των Συμπράξεων, επεκτείνονται και σε άλλες δραστηριότητες, όπως τουρισμός, ψυχαγωγία, ανάπτυξη και λειτουργία ενεργειακών υποδομών κ.α., αλλά υπάρχουν και περιορισμοί των έργων αυτών σε τομείς του σκληρού πυρήνα του κράτους.

Η Σύμπραξη με Ιδιώτες, είναι δυνατή στο βαθμό που οι τελευταίοι περιορίζονται στην άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, χωρίς να υπεισέρχονται στην άσκηση δημόσιας εξουσίας. Ένας Ιδιώτης, μπορεί για παράδειγμα να αναλάβει την κατασκευή και διαχείριση της κτιριακής υποδομής μιας φυλακής ή ενός δημοσίου νοσοκομείου, αρκεί να μην εμπλέκεται στην άσκηση ποινικού σωφρονισμού ή την παροχή δημόσιων υπηρεσιών υγείας.

5.2 Οι ΣΔΙΤ στην Τοπική Αυτοδιοίκηση

5.2.1 Εισαγωγή

Ως δημόσιες αρχές, που μπορούν να συμπράξουν Σύμβαση με Ιδιωτικούς φορείς, νοούνται και οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Στα πλαίσια μιας προσπάθειας εκσυγχρονισμού και βελτίωσης υποδομών και υπηρεσιών των ΟΤΑ, καθώς και αντιμετώπισης των ελλείψεων που αυτοί παρουσιάζουν, θεωρείται αναγκαία η ενίσχυσή τους.

5.2.2 Ελλείψεις της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Ενδεικτικά αναφέρονται σημαντικές ελλείψεις, όπως έχουν προκύψει από την ήδη υπάρχουσα εμπειρία:

- Απουσία παρακολούθησης και αξιολόγησης των αποτελεσμάτων, στα προγραμματισμένα και εκτελούμενα έργα.
- Κατά το σχεδιασμό και προγραμματισμό των έργων, δε συμμετέχουν μέλη των ΟΤΑ, με αποτέλεσμα τη δημιουργία κλίματος αδιαφορίας κατά την υλοποίηση των έργων.
- Έλλειψη δομών και προγραμματισμού.

- Έλλειψη εξειδικευμένου και επαρκούς στελεχιακού δυναμικού.
- Έλλειψη αναγκαίας τεχνογνωσίας, πόρων¹ και υποστήριξης.

5.2.3 Αναπτυξιακό Πρόγραμμα «Θησέας» και προσδοκώμενα οφέλη από τις ΣΔΙΤ

Λόγω των παραπάνω προβλημάτων, το υπουργείο Εσωτερικών καλείται να στηρίξει τους ΟΤΑ, τόσο σε επίπεδο **εξοικείωσης και ενημέρωσης**, όσο και σε **πρακτικό επίπεδο**, μέσα από το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα «ΘΗΣΕΑΣ». Οι δράσεις του προγράμματος κινούνται σε δύο άξονες:

- Στήριξη των διαδικασιών Σύμπραξης μεταξύ ΟΤΑ και Ιδιωτικού Τομέα κατά την προσυμβατική φάση, δηλαδή σε ό,τι αφορά προκαταρκτικές μελέτες. Επιλογή ιδιωτικών επενδυτών, κατάρτιση Συμβάσεων, όπως και κάλυψη των εξόδων της διαγωνιστικής Διαδικασίας.

- Παροχή στους ΟΤΑ, της δυνατότητας να εντάξουν στο πρόγραμμά τους, πιθανή συμμετοχή τους σε τέτοια Σύμπραξη.

Προσδοκώμενα οφέλη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης από τις ΣΔΙΤ θεωρούνται τα εξής:

- Η χρηματοδότηση έργων ή παροχή υπηρεσιών εν όλω ή εν μέρει, τα οποία διαφορετικά θα προωθούνταν με δυσκολίες και καθυστερήσεις λόγω της μη ύπαρξης των απαιτούμενων κονδυλίων για συντήρηση και αποκατάστασή τους.

- Η ταχύτερη ολοκλήρωση και απόδοση υποδομών σε κοινή χρήση, διότι ο Ιδιωτικός Τομέας έχει οικονομικά κίνητρα, να θέσει το έργο σε λειτουργία το συντομότερο δυνατόν.

- Η μεταφορά τεχνογνωσίας, εμπειρίας και αποτελεσματικότητας των Ιδιωτικών Φορέων, με την ταυτόχρονη καλύτερη αξιοποίηση των διατιθέμενων ανθρώπινων και οικονομικών πόρων των ΟΤΑ, που σε άλλες περιπτώσεις παραμένουν ανεκμετάλλευτοι.

¹ Ενδεικτικά αναφέρεται, ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση α΄ βαθμού, θα λάβει συνολικά μέσω τακτικών εσόδων, προγράμματος δημοσίων επενδύσεων και περιφερειακής ανάπτυξης, κοντά στα 5 δις, σύμφωνα με τον προϋπολογισμό του 2009. Από αυτά, 5 εκ. ευρώ αντιστοιχούν ανά δήμο. Ένα σχέδιο περιβαλλοντικής αναβάθμισης ενός προβληματικού δήμου, φτάνει τα 30 εκ. ευρώ.

- Η απελευθέρωση πόρων για άλλα έργα ή υπηρεσίες που δεν προσφέρονται για Συμπράξεις με τον Ιδιωτικό Τομέα.

- Ο επιμερισμός των κινδύνων που συνδέονται με την ολοκλήρωση του έργου ή την παροχή μιας υπηρεσίας (πχ. κίνδυνοι υπέρβασης κόστους / χρόνου, κατασκευαστικές πλημμέλειες), και οι οποίοι θα βάρυναν αποκλειστικά τους ΟΤΑ. Σε περιπτώσεις ιδιαίτερα, μεταβολής των συνθηκών, οι ΟΤΑ δεν έχουν τη δυνατότητα να προβούν σε ακριβείς αναλύσεις κινδύνων.

Το επιχειρησιακό πρόγραμμα των ΟΤΑ, θα πρέπει να αποτελεί μέρος του ευρύτερου αναπτυξιακού σχεδιασμού, τόσο σε περιφερειακό όσο και σε εθνικό επίπεδο.

5.2.4 Ρυθμίσεις και υποστηριχτές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο

5.2.4.1 Σε εθνικό επίπεδο

Ο σχεδιασμός για την προγραμματική περίοδο 2007-2013, αποτελεί ευνοϊκή συνθήκη, και είναι αναγκαίο να αποτελέσει τη βάση για την ορθολογική επιλογή και των δημόσιων έργων που θα επιδιωχθεί να υλοποιηθούν μέσω ΣΔΙΤ.

Επιπλέον, ο νέος Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων στο άρθρο 224, προβλέπει τη δυνατότητα των ΟΤΑ, να χρησιμοποιούν τις διατάξεις του ν.3389/2005, για την εκτέλεση έργων και παροχή υπηρεσιών.

Σημαντική έμμεση ρύθμιση, για την εισαγωγή των Συμπράξεων στην Αυτοδιοίκηση, είναι η πρόβλεψη του αναπτυξιακού νόμου 3299/2004 στο άρθρο 3, εδάφιο 6. Τα σχέδια που αφορούν Σύμπραξη με Ιδιώτη - επενδυτή και βασίζονται στην παραχώρηση προς αυτόν ακίνητης περιουσίας του Δημοσίου για τουλάχιστον 15 χρόνια, εντάσσονται στις διατάξεις του νόμου.

Επιπλέον, σημαντική είναι η επιστημονική υποστήριξη που παρέχει η ΚΕΔΚΕ στα ΟΤΑ, με τη συγκρότηση «Μονάδας Υποστήριξης στα ζητήματα ΣΔΙΤ». Στόχος είναι η παραγωγή μεθοδολογικών εργαλείων, ανά κατηγορία έργων με τα οποία τα ΟΤΑ, θα εξετάζουν τη δυνατότητα Συμπράξεων, τα βήματα και την παρακολούθηση υλοποίησης, την κατανομή κινδύνων, τις συμβατικές σχέσεις των μερών, την

ενημέρωση του πολιτικού προσωπικού και των εργαζομένων, και την ανταλλαγή εμπειριών με σκοπό να επιλέγουν, να σχεδιάζουν και να αποφασίζουν.

5.2.4.2 Σε Ευρωπαϊκό επίπεδο

Σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, στις αρχές Οκτωβρίου 2006, η Επιτροπή των Περιφερειών, το σημαντικότερο θεσμικό όργανο της Ε.Ε. για την Αυτοδιοίκηση, υιοθέτησε απόφαση για τις ΣΔΙΤ.

Η πρωτοβουλία JESSICA (Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas), έχει στόχο να χρηματοδοτήσει με Δημοσίους και Ιδιωτικούς πόρους προγράμματα Αστικής Ανάπτυξης. Η JESSICA είναι προϊόν συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, με σκοπό να κινητοποιηθούν δανειακά κεφάλαια για τις ΣΔΙΤ, και άλλα προγράμματα που κατευθύνονται στην Αστική Ανάπτυξη.

5.2.5 Συμπεράσματα για την αξιοποίηση των ΣΔΙΤ στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και προτάσεις για έργα

Συμπερασματικά, το ζητούμενο από την αξιοποίηση των ΣΔΙΤ στην Αυτοδιοίκηση, είναι να προστεθούν πόροι στους ήδη διατιθέμενους, για τη χρηματοδότηση του Αναπτυξιακού της Προγραμματισμού. Για να υποστηριχθεί αποτελεσματικά η Σύμπραξη σε επίπεδο ΟΤΑ, είναι απαραίτητα η αλλαγή νοοτροπίας της υπηρεσιακής δομής, η εισαγωγή νέων εργαλείων διαχείρισης και εποπτείας, η συστηματική εκπαίδευση στελεχών και προσωπικού.

Η αξιοποίηση των ΣΔΙΤ στην Αυτοδιοίκηση, προϋποθέτει επίσης την ικανότητα και διαθεσιμότητα των Ιδιωτών, με κινήσεις λιγότερο μεμονωμένες και επιφυλακτικές. Επιφυλακτικότητα, εντοπίζεται και στις τράπεζες οι οποίες είναι αναγκαίο πέρα από εγγυήσεις να αναλαμβάνουν και πρωτοβουλίες, καθώς προτάσεις για έργα δεν υπάρχουν σε όλους τους νομούς και περιφέρειες της χώρας.

Σημαντικό παράγοντα αποτελεί η πρόσληψη συμβούλου, αν και θεωρείται ότι η διάρκεια από την πρόσληψη μέχρι την ωρίμανση - υλοποίηση του έργου κυμαίνεται από 12 - 26 μήνες.

Μειονέκτημα του ν.3389/2005 αποτελεί η μη πρόβλεψη συμμετοχής της Αυτοδιοίκησης στα όργανα που αποφασίζουν και ελέγχουν.

Ως σήμερα έχουν αποσταλεί στο Υπουργείο Εσωτερικών, προτάσεις ΟΤΑ, από τις οποίες άλλα έργα έχουν εγκριθεί, άλλα έχουν ορίσει Ανάδοχο και βρίσκονται στο στάδιο της προσυμβατικής Διαδικασίας, ενώ άλλα οδεύουν στην ολοκλήρωση και την έναρξη υλοποίησης.

Τα απαραίτητα ή πιο συνηθισμένα έργα για την Αυτοδιοίκηση αποτελούν, η κατασκευή και συντήρηση διοικητικών υποδομών, οίκοι ευγηρίας, βρεφονηπιακοί σταθμοί, η κατασκευή και λειτουργία μονάδων διαχείρισης στερεών και υγρών αποβλήτων (αν και η παρουσία προτάσεων είναι χαμηλή), αφαλάτωσης, παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος, ξενοδοχειακών μονάδων, χώρων στάθμευσης, αθλητικών και τουριστικών υποδομών, συνεδριακών κέντρων, η εκμετάλλευση ιαματικών πηγών και άλλων φυσικών πόρων, καθώς και ένα πλήθος συνδυασμών μεταξύ των μεμονωμένων κατηγοριών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

Ιστοσελίδες

1. Τοπική Αυτοδιοίκηση και ΣΔΙΤ. Ιδιωτική χρηματοοικονομική πρωτοβουλία ή δημόσια χρηματοδότηση Ιδιωτικού κέρδους. Της Μάρθας Γιαννακόπουλου σελ. 60 ...
http://www.kedke.gr/uploads/haris_eta115/s60-64.pdf
2. Συμπράξεις Δημοσίου Και Ιδιωτικού Τομέα Στην Αυτοδιοίκηση
http://www.info-peta.gr/peta_2006_06/sdit.pdf
3. Συμπράξεις Δημοσίου – Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ). Νέο περιβάλλον υλοποίησης έργων & παροχής υπηρεσιών για την Τοπική Αυτοδιοίκηση
http://www.cor.europa.eu/COR_cms/ui/ViewDocument.aspx?siteid=default&contentID=ae633b21-a3f9-428d-88a4-553fb1538ceb
4. Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Εργαστήριο Βιομηχανικής και ... (Η Τοπική Αυτοδιοίκηση καταλύτης ανάπτυξης της Κοινωνία της Πληροφορίας στο 4ο ΚΠΣ ...)
kedke.ntua.gr/docs/KEDKE_DKPS_KtP_v1.0.doc
5. Ερωτηματολόγιο Συμπλήρωσης για έργα ή ενέργειες που οι ΟΤΑ επιθυμούν να υλοποιήσουν μέσω Συμπράξεων Δημοσίου - Ιδιωτικού Τομέα
www.ypes.gr/thiseas/fls/erotimatologio.doc
6. Χρηματοδοτικά Εργαλεία (JEREMIE, JESSICA)
<http://www.espa.gr/Greek/Documents.aspx?docid=39,41>
7. Προϋπολογισμός 2009 και ΟΤΑ...φαύλος κύκλος!!!
<http://koukios.wordpress.com/2008/12/02/budgetiii/>
8. Σκοπός της θέσπισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων
<http://home.asda.gr/WestAthens/PDF/58939-25102006-Egiklios45EpixProgr.pdf>
9. ΣΔΙΤ : Εντάσσονται 5 νέα έργα συνολικού προϋπολογισμού 569 εκατ. Ευρώ
<http://ads.capital.gr/news.asp?Details=338880>
10. Ανοίγει με δύο αναθέσεις το φθινόπωρο το "πακέτο" έργων 1,07 δισ
http://www.express.gr/news/finance/59760oz_2008080659760.php3
11. Praxis: Έργα σε όλη την Ελλάδα μέσω Συμπράξεων
http://www.3ps.gr/sdit/index.php?option=com_content&task=view&id=19&Itemid=29
12. Εγχειρίδιο για την υλοποίηση έργων και υπηρεσιών μέσω ΣΔΙΤ
http://www.sit.mnec.gr/export/sites/sit/el/infopoint/implementation/SIT_guide_final.pdf

- 13.** Praxis: Θερμή η υποδοχή των ΣΔΙΤ στην Ήπειρο
http://www.3ps.gr/sdit/index.php?option=com_content&task=view&id=23&Itemid=29
- 14.** Praxis : Η ειδοποιός διαφορά των Συμπράξεων και οι τοπικές κοινωνίες
http://www.3ps.gr/sdit/index.php?option=com_content&task=view&id=2&Itemid=27
- 15.** Praxis Η υποδοχή των ΣΔΙΤ από την ελληνική αγορά
http://www.3ps.gr/sdit/index.php?option=com_content&task=view&id=17&Itemid=27
- 16.** Praxis: Δημιουργώντας μία νέα αγορά
http://www.3ps.gr/sdit/index.php?option=com_content&task=view&id=16&Itemid=27
- 17.** ΣΔΙΤ: Προκήρυξη διαγωνισμού για το Παιδιατρικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης
<http://www.capital>
- 18.** Depanom 1. Salon Hospitals (Ερωτηματολογίου και συντάχθηκε στο πλαίσιο της Διαδικασίας Διαγνωστικής Έρευνας Αγοράς.)
<http://www.depanom.gr/UserFiles/File/diagonismo/MktSounding8-8-08.pdf>
- 19.** ΙΑΤΡΙΚΟ ΒΗΜΑ • Φεβρουάριος - Μάρτιος 2007 Πολιτική της Υγείας(Οι Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα)
http://www.iatrikionline.gr/IB_107/POLITIKH%20YGEIASsympraxi.pdf
- 20.** Οι Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) στο χώρο της Υγείας
www.eina.gr/koutrouli.doc
- 21.** Paper Sit Final - SlideShare (Οι ΣΔΙΤ στη διαχείριση στερεών αποβλήτων Αντώνης Μαυρόπουλος, Ανδρέας Κουσκούρης, Άννα Καρκαζή)
www.slideshare.net/kouskouris/paper-sdit-final - 57k -
- 22.** Συμπράξεις Δημοσίου – Ιδιωτικού Τομέα στη Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων Αντώνης Μαυρόπουλος, Ανδρέας Κουσκούρης, Άννα Καρκαζή, Εταιρεία περιβαλλοντικών
<http://www.scribd.com/doc/9905354/Paper-Sdit-Teliko>

6 ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΣΤΑ ΣΤΑΔΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ

6.1 Κίνδυνοι – κατανομή κινδύνων

Η μεταβίβαση του κινδύνου θεωρείται θεμελιώδες στοιχείο για κάθε έργο ΣΔΙΤ. Η διαπίστωση και η κατανομή τους, διαμορφώνουν τόσο τις συμβατικές υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων, όσο και το περιεχόμενο της Σύμπραξης. Όλα τα μέρη που συμμετέχουν σε ένα έργο ΣΔΙΤ, χρειάζεται να προχωρήσουν σε ανάλυση κινδύνου, και το καθένα από αυτά να αναλάβει το μερίδιο της ευθύνης αντιμετώπισής τους, που του αναλογεί, βασιζόμενο στην ικανότητά του, να τους αξιολογεί, ελέγχει και διαχειρίζεται.

Οι κίνδυνοι συνδέονται άμεσα με τη διαθεσιμότητα, ζήτηση, αποδοτικότητα και εντέλει με την επιτυχία ή όχι του όλου εγχειρήματος.

Αφού συμφωνηθούν και κατανεμηθούν οι κίνδυνοι, οι ευθύνες των συμβαλλόμενων μερών πρέπει να καταγράφονται σαφώς στη Σύμβαση Σύμπραξης.

Ουσιαστικά υπάρχουν τρεις φορείς που συμμετέχουν σε αυτή τη Διαδικασία. Ο Δημόσιος, ο Ιδιωτικός και οι χρηματοδότες του. Γενικά, ο Ιδιωτικός Τομέας **αναλαμβάνει τον κατασκευαστικό κίνδυνο, καθώς και τη λειτουργία, συντήρηση και χρηματοδότηση του έργου. Ο Δημόσιος Φορέας επιβαρύνεται με τους νομικούς και πολιτικούς κινδύνους.**

Το κάθε στάδιο της Διαδικασίας εμπεριέχει τους δικούς του κινδύνους, που μπορεί να είναι νομικού, οικονομικού και τεχνικού χαρακτήρα. Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να εντοπιστούν και να αντιμετωπιστούν.

6.1.1 Στάδιο μελέτης και κατασκευής

Σε αυτό το **στάδιο της κατασκευής**, ο Ιδιωτικός Φορέας φέρει το μεγαλύτερο μέρος της ευθύνης, καθώς η επιλογή του έγινε λόγω της τεχνικής του εμπειρίας και των τεχνολογικών του γνώσεων. Η εκτέλεση των έργων από την ΕΕΣ, αφορά στην κατασκευή και παράδοση συγκεκριμένων εγκαταστάσεων. Σε αυτό το πλαίσιο πρέπει

να τηρηθούν τρεις παράμετροι: τα χρονοδιαγράμματα, το κόστος προϋπολογισμού, οι προδιαγραφές και οι απαιτήσεις ποιότητας, που έχει θέσει μέσω Σύμβασης ο Δημόσιος Φορέας.

Στο **στάδιο της μελέτης**, ενδέχεται ο κίνδυνος της εκπρόθεσμης αποπεράτωσης αλλά και της μη συμβατότητας με τα συμφωνηθέντα. Συγκεκριμένα, οι Ιδιωτικοί Φορείς αναλαμβάνουν την ευθύνη ότι οι μελέτες και τα πορίσματά τους ακολουθούν τις προδιαγραφές του Δημοσίου Φορέα, ικανοποιούν τις απαιτήσεις που αυτός έχει περιγράψει και ικανοποιούν το Δημόσιο συμφέρον, ενώ ακολουθούν τις προϋποθέσεις του νόμου.

Ωστόσο, **και ο Δημόσιος Φορέας** έχει την ευθύνη για την ακριβή και οριοθετημένη περιγραφή των δημοσίων αναγκών και απαιτήσεων, έτσι ώστε οι μελέτες που θα γίνουν να μην περιέχουν ασάφειες και να έχουν ως βάση τα σωστά δεδομένα.

Στο στάδιο των κατασκευών, οι κίνδυνοι που ελλοχεύουν είναι περισσότεροι. Μπορεί να εμφανισθούν προβλήματα στις εκτάσεις¹ που επιλέχθηκαν για να κατασκευασθούν οι εγκαταστάσεις που αποτελούν αντικείμενο της Σύμπραξης. Ως τέτοια προβλήματα νοούνται εδαφολογικές ανωμαλίες, προβλήματα υπεδάφους, μικρότερη εκμεταλλεύσιμη έκταση από την απαραίτητη, εμφάνιση επικίνδυνων ουσιών, περιβαλλοντικές ιδιαιτερότητες κλπ. Εάν αυτά προέκυψαν από τις λανθασμένες εκτιμήσεις και πράξεις των Ιδιωτικών Φορέων, ή αν αυτές οι ιδιαιτερότητες των εκτάσεων έχουν επισημανθεί στην Εταιρεία Ειδικού Σκοπού, τότε την ανάληψη του κινδύνου της καθυστέρησης του έργου, αναλαμβάνει ο Ιδιωτικός Φορέας. Κατά κανόνα η ανάληψη αυτού του κινδύνου γίνεται από το Δημόσιο Φορέα, καθώς λόγω κρατικής εξουσίας αλλά και γενικότερης θέσης του Δημοσίου στην κοινωνική και οικονομική ζωή, αυτό είναι που διαθέτει τα μέσα, ώστε να γίνουν **οι κατάλληλες απαλλοτριώσεις**, να μεταβιβαστούν οι εκτάσεις, ή **να παρακαμφθούν διαδικαστικά κωλύματα**, όπως έκδοση αδειών, ή καθυστέρηση εργασιών λόγω εύρεσης αρχαιοτήτων.

Οι δυο τελευταίες περιπτώσεις, έχει αναφερθεί ότι περιλαμβάνονται στις διατάξεις του ν.3389/2005, και ορίζεται δικαίωμα αποζημίωσης για την Εταιρεία Ειδικού

¹European Commission, Guidelines for successful public – private - partnerships, Brussels 2003

Σκοπού και παράταση των προθεσμιών, λόγω των καθυστερήσεων που θα προκληθούν από ενδεχόμενη μη έγκαιρη δραστηριοποίηση των δημοσίων υπηρεσιών.

Η **συμμετοχή υπεργολάβων** στη Σύμπραξη, μέσω Εταιρείας Ειδικού Σκοπού, προσθέτει άλλον έναν πιθανό κίνδυνο. Αν τα μέλη αυτά, στα οποία η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού αναθέτει τμήματα του έργου της Σύμβασης Σύμπραξης αποδειχθούν ακατάλληλα ή ανεπαρκή, τότε δημιουργούνται οικονομικοί και νομικοί κίνδυνοι, η αντιμετώπιση των οποίων θα πρέπει να προβλέπεται στη Σύμβαση Σύμπραξης, καθώς και ο καταμερισμός των ευθυνών.

Ακραία καιρικά φαινόμενα ή δυνάμεις της φύσης όπως ο σεισμός, ή ακόμη και γεγονότα όπως τρομοκρατικές ενέργειες ή πόλεμος, είναι απρόβλεπτα και αναπότρεπτα περιστατικά, που χαρακτηρίζονται ως κίνδυνος ανωτέρας βίας, και είναι κάτι που βαρύνει το Δημόσιο Τομέα.

Ωστόσο η αντιμετώπιση του κινδύνου αυτού, μπορεί να γίνει μέσω Σύμβασης της ΕΕΣ με ασφαλιστική εταιρεία, ή μέσω εγγύησης με τραπεζικό ίδρυμα, που καλούνται να επιλύσουν τα οικονομικά προβλήματα που ανακύπτουν στις περιπτώσεις αυτές.

Τέλος, συνήθως συμφωνείται μέσω της Σύμβασης, η ανάληψη του βάρους των υπερκοστολογήσεων από την ΕΕΣ. Εάν το ποσό αυτό θεωρηθεί υπέρογκο, ο Δημόσιος Φορέας αναλαμβάνει να το αντισταθμίσει με προσαρμογή του ύψους της αποπληρωμής που θα καταβάλλει.

6.1.2 Στάδιο λειτουργίας και εκμετάλλευσης

Στους κινδύνους λειτουργίας, συγκαταλέγονται η αποτελεσματικότητα της χρήσης, η αποδοτικότητα της εκμετάλλευσης, η διαθεσιμότητα, η χρηματοοικονομική ρευστότητα και η εύρυθμη λειτουργία των εγκαταστάσεων.

Το βάρος της ευθύνης μη λειτουργίας των εγκαταστάσεων λόγω τεχνικών ή τεχνολογικών προβλημάτων ή ελλείψεων, αναλαμβάνει ο Ιδιωτικός Φορέας, αφού διαθέτει την ανάλογη τεχνογνωσία (know how).

Η αστοχία των υλικών και του εξοπλισμού, βαρύνει το φορέα που έχει τη συμβατική υποχρέωση της προμήθειας και εγκατάστασης αυτών, σύμφωνα με τις αρχές του αστικού Δικαίου. Το γεγονός αυτό, μπορεί να οδηγήσει σε μετέπειτα προβλήματα ως προς την καταλληλότητα, αποτελεσματικότητα και ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Στην ευθύνη της ΕΕΣ, συμπεριλαμβάνεται η παροχή συγκεκριμένης ποιότητας και ποσότητας υπηρεσιών στους τελικούς χρήστες, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που έχουν ρητά προβλεφθεί στη Σύμβαση. Για παράδειγμα ένα σχολείο που κατασκευάζεται και συντηρείται από έναν Ιδιώτη, πρέπει να είναι **πάντα διαθέσιμο** προς χρήση, ανεξάρτητα από το αν θα υπάρχουν μαθητές ή όχι.

Αν η ΕΕΣ, έχει το δικαίωμα εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων, αναλαμβάνει παράλληλα και τον κίνδυνο ανεπάρκειας των οικονομικών ροών που θα αποπληρώσουν τις δαπάνες της εταιρείας. Ουσιαστικά, αναλαμβάνει τον οικονομικό κίνδυνο της μη κάλυψης των αναγκών και την αμοιβή των Ιδιωτικών Φορέων, εφόσον είναι ανεπαρκής ή χαμηλή η ποιότητα της υπηρεσίας που παρέχεται λόγω κακοδιαχείρισης και ανειδίκευτου προσωπικού.

Αν συγκυριακοί παράγοντες, όπως νέες τάσεις της αγοράς, αλλαγές στις συνήθειες και ανάγκες καταναλωτών και χρηστών, τεχνολογική απαξίωση ή πλεονάζουσα ζήτηση σε σχέση με τις δυνατότητες εξυπηρέτησης του έργου κλπ., οδηγούν σε παρέκκλιση της τελικής ζήτησης από την κατ' εκτίμηση προσδοκώμενη που αναγράφεται στη Σύμβαση, τότε το τίμημα των παραπάνω επιπτώσεων βαρύνει την Αναθέτουσα Αρχή (κίνδυνος ζήτησης).

Η αποδοχή μέρους του κινδύνου ζήτησης από τον Ιδιώτη, αναφέρεται σε ένα ελάχιστο επίπεδο εσόδων της ΕΕΣ που καθορίζεται από τη Σύμβαση, ανεξάρτητα από τη διακύμανση της ζήτησης των υπηρεσιών.

Τέλος στο στάδιο αυτό εμπεριέχονται κίνδυνοι που σχετίζονται με τρίτους, όπως είναι εργατικά δικαιώματα των προσώπων που εργάζονται στα πλαίσια της Σύμπραξης, ή απαιτήσεις και εμπόδια που μπορεί αυτοί να παρουσιάσουν σχετικά με τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, πνευματικής ιδιοκτησίας, ευρεσιτεχνίας, σημάτων, διακριτικών γνωρισμάτων και αθέμιτου ανταγωνισμού.

6.1.3 Στάδιο εκκαθάρισης

Με τη λήξη της Σύμπραξης, ρυθμίζεται η νομική και οικονομική τύχη των εγκαταστάσεων. Οι εγκαταστάσεις ως τώρα θα πρέπει να είναι καλά συντηρημένες και άρτια εξοπλισμένες χωρίς τεχνολογικά προβλήματα ή ελλείψεις, αφού η παροχή υπηρεσιών θα συνεχίσει να υφίσταται και μετά τη λήξη της Σύμβασης Σύμπραξης. Τον κίνδυνο της οικονομικής απαξίωσης των ακινήτων και των εμπράγματων

δικαιωμάτων που τα αφορούν, αναλαμβάνει ο φορέας που είχε τη διαχείριση και εκμετάλλευση των εγκαταστάσεων, ενώ η νομική φύση τους (αξιώσεις τρίτων) θα πρέπει να έχει προβλεφθεί στη Σύμβαση.

6.1.4 Κίνδυνοι σε διάφορα στάδια της Σύμπραξης

Λόγω της πολυπλοκότητας της Σύμπραξης, κάποιои κίνδυνοι πιθανόν να εμφανίζονται σε περισσότερα από ένα στάδιά της.

Χαρακτηριστική περίπτωση τέτοιου κινδύνου, είναι η **μη συμβατική εκπλήρωση** των συμφωνηθέντων που μπορεί να προέρχεται από ασυνέπεια του προσώπου ή ακαταλληλότητα αυτού. Σε αυτές τις περιπτώσεις ανήκουν, η έλλειψη εμπειρίας, εξειδικευμένου ή αριθμητικά επαρκούς προσωπικού, ή ακόμα και η αναγκαστική συνεργασία προσώπων που μέχρι την ώρα της Σύμπραξης δεν είχαν κοινά σημεία επαφής και προηγούμενης συνεργασίας.

Επιπλέον μπορεί να οφείλεται σε **αδυναμία λόγω οικονομικών προβλημάτων**, πτώχευσης, διοικητικής κύρωσης - απαγόρευσης δραστηριότητας κλπ., ή λόγω μετάθεσης, με τις παρεπόμενες Συμβάσεις, της εκτέλεσης των υποχρεώσεων της ΕΕΣ σε άλλους Ιδιωτικούς φορείς. Σε αυτή την κατηγορία ανήκουν και οι **πολιτικοί κίνδυνοι**. Ως τέτοιοι νοούνται τα γεγονότα και οι συνθήκες που υπάρχουν στη χώρα που πραγματοποιείται η Σύμπραξη και εμποδίζουν την ομαλή διεξαγωγή της. Στις καταστάσεις αυτές ανήκουν οι απεργίες, τρομοκρατικές ενέργειες, καθυστέρηση μεταρρυθμίσεων και πολιτικών αποφάσεων σχετικά με τη Σύμπραξη, αλλά και ο υπερπληθωρισμός, η διατάραξη των δημοσιονομικών δεικτών, των εμπορικών συναλλαγών, της παραγωγής και κατανάλωσης λόγω πολιτικών μέτρων ή η έλλειψη ρευστότητας λόγω κρατικών παρεμβάσεων.

Επιπλέον, οι **νομικοί κίνδυνοι** όπως ενοχικά ή εμπράγματα δικαιώματα τρίτων, νομικά ελαττώματα των συμφωνιών, αδυναμίες εκτέλεσης των Συμβάσεων, ανήκουν σε αυτό το είδος. Ακόμα ανήκουν οι διοικητικές διατάξεις που επιτρέπουν ή όχι τη δραστηριότητα των εμπλεκόμενων μερών, το φορολογικό καθεστώς που διέπει τις διάφορες πράξεις της Σύμβασης, καθώς και οι διατάξεις που καθορίζουν τις πράξεις ή παραλείψεις του Δημοσίου στα πλαίσια της Σύμβασης και η πιθανότητα αλλαγής αυτών.

6.2 Κριτήρια κατανομής κινδύνων

Συνήθως, ανάμεσα σε συνεργαζόμενα και συμβαλλόμενα μέρη, η ύπαρξη κινδύνου αντιμετωπίζεται με βάση τις αρχές του Αστικού Δικαίου περί ευθύνης και υπαιτιότητας, όπου το κάθε πρόσωπο ευθύνεται για τις πράξεις του² και τις παραλείψεις που προέρχονται από τον Τομέα των δραστηριοτήτων του. Στις ΣΔΙΤ ο κίνδυνος αντιμετωπίζεται με βάση τα συμφωνηθέντα της Σύμβασης Σύμπραξης, και όχι από το πρόσωπο που ευθύνεται για αυτόν, καθώς η αντιμετώπιση του κινδύνου απαιτεί τον καταλληλότερο και ικανότερο για τη διαχείρισή του.

Σύμφωνα με το ν.3389/2005, στο άρθρο 17, §1, ορίζεται πως στα έργα που υπάγονται στο νόμο αυτό, **εφαρμόζονται οι όροι της Σύμπραξης** και συμπληρωματικά ο **Αστικός Κώδικας**. Συνεπώς, **ως προς την κατανομή των κινδύνων** υπερισχύει η Σύμβαση.

Η αντιμετώπιση των κινδύνων γίνεται στα πλαίσια συγκεκριμένης Διαδικασίας, στο στάδιο των διαπραγματεύσεων για την οριστική κατάρτιση της Σύμβασης. Το έργο χωρίζεται σε στάδια, γίνεται ανάλυση των ενεργειών και περιγραφή των παραμέτρων που καθορίζουν το κάθε στάδιο, και κατόπιν βάσει της ανάλυσης, γίνεται διαπίστωση της πιθανότητας εμφάνισης και πραγματοποίησης του συγκεκριμένου κινδύνου.

Αφού προσδιοριστεί ο ακριβής χρόνος εμφάνισής του μέσα στο στάδιο της Σύμπραξης, τεχνικοί, οικονομικοί και νομικοί σύμβουλοι, βασιζόμενοι στην εμπειρία τους αλλά και σε στοιχεία που έχουν συγκεντρωθεί από άλλες παρόμοιες περιπτώσεις σε αντίστοιχα έργα ή δραστηριότητες, αναφέρουν τα προβλήματα που μπορούν να παρουσιαστούν κατά την εκτέλεση των συμβατικών υποχρεώσεων των μερών. Τα προβλήματα αυτά μεταφράζονται σε οικονομική επιβάρυνση, χρονοκαθυστέρηση και επιπτώσεις στην ποιότητα του αποτελέσματος, ενώ μέτρα πρέπει να προβλεφθούν στη Σύμβαση Σύμπραξης, ώστε είτε να γίνει αποτροπή τους, είτε απορρόφηση και αντιμετώπιση των συνεπειών τους.

Συνήθως ορίζεται **όργανο** και διαδικασία ελέγχου και εποπτείας για την αντιμετώπιση των κινδύνων και των αποτελεσμάτων που επιφέρουν. Κριτήριο για

² Γεωργιάδης Α., «Ενοχικό Δίκαιο, Γενικό μέρος», Εκδ. Αντ. Ν. Σάκουλας, Αθήνα 2001, παρ.2 αρ.25

την ανάθεσή τους θεωρείται αν το έργο είναι ανταποδοτικό ή όχι, δηλαδή ποιός φορέας έχει το δικαίωμα εκμετάλλευσης του έργου ή της παροχής υπηρεσιών.

Όταν οι επιπτώσεις των κινδύνων αφορούν πιθανή διακοπή της Σύμβασης ή αλλοίωση της ποιότητας του έργου και των υπηρεσιών που διατίθενται, αναλαμβάνει ο Δημόσιος Φορέας, καθώς έχει ως κίνητρο την ικανοποίηση των δημοσίων αναγκών και συμφέροντος μέσω του έργου της Σύμπραξης. Όταν ο κίνδυνος μεταφράζεται σε επιπλέον οικονομικό κόστος, ο Ιδιωτικός Φορέας επωμίζεται τον κίνδυνο, καθώς η απόσβεση του κεφαλαίου που επένδυσε και η επιδίωξη κέρδους είναι οι πρωταρχικοί του στόχοι.

Υπάρχουν όμως και κίνδυνοι που έχουν προβλεφθεί συμβατικά και κάνουν την παρουσία τους κατά τη διάρκεια του έργου. Αυτοί αντιμετωπίζονται από εγγυήσεις τρίτων προσώπων που εμπλέκονται στη διαδικασία Σύμπραξης, με σκοπό και μόνο να καλύψουν το συμβατικό κενό που δημιουργείται.

Τέλος αν η πραγματοποίηση κάποιου κινδύνου επιφέρει δυσμενέστερα αποτελέσματα από τα συμβαλλόμενα, τότε τα μέρη εισάγουν σχετικές ρήτρες αναπροσαρμογής και ασκούν το δικαίωμα αυτό εφόσον το κρίνουν απαραίτητο.

6.3 Ο ρόλος των τραπεζών - ανάληψη κινδύνων

Για την κατανομή, λειτουργία και συντήρηση ενός έργου, χρειάζεται μια συνεχής ροή κεφαλαίων. Η διαδικασία Σύμπραξης αποτελεί μια διαρκή, πολύπλοκη και πολυδάπανη συνεργασία, ενώ τα έργα της είναι τέτοιας κλίμακας που οδηγούν σε υπερμεγέθεις ανάγκες χρηματοδότησης.

Η ευθύνη και ο κίνδυνος της χρηματοδότησης του έργου, βαρύνει της Εταιρεία Ειδικού Σκοπού. Ένα μέρος των απαιτούμενων πόρων, 5% έως 25%, καταβάλλεται από τα κεφάλαια της Εταιρείας, ενώ οι υπόλοιποι πόροι προέρχονται από ξένα κεφάλαια. Η συνηθέστερη χρηματοδότηση με ξένα κεφάλαια είναι ο τραπεζικός δανεισμός.

Συνήθως γίνεται λόγος για κοινοπρακτικό δάνειο, καθώς η αξία του ξεπερνά τα 25 εκατομμύρια ευρώ. Η συνεργασία - συμφωνία των τραπεζών, γίνεται με τη μορφή κοινοπραξίας. Οι τράπεζες που απαρτίζουν την κοινοπραξία ορίζουν ως κύριο **Ανάδοχο της πίστωσης** μια τράπεζα η οποία συμβάλλεται για λογαριασμό και των υπολοίπων, με την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού ή το Δημόσιο Φορέα.

Είναι σύνηθες να συμφωνείται στη χρηματοδοτική Σύμβαση, οι τράπεζες να έχουν αυξημένα δικαιώματα ελέγχου και εποπτείας σε όλη τη διάρκεια της Σύμπραξης. Η εμπλοκή τους ξεκινά από το στάδιο της υποβολής των προσφορών, καθώς ο νόμος ορίζει στους υποψήφιους Αναδόχους να υποδεικνύουν τη χρηματοοικονομική τους επάρκεια κατά το στάδιο αυτό. Για τον έλεγχο αυτό, η Αναθέτουσα Αρχή ζητά από τους υποψήφιους μεταξύ άλλων να προσκομίσουν:

- Την ύπαρξη τραπεζικής υποστήριξης ή χρηματοδότησης σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της προκήρυξης
- Τη δέσμευση τρίτων στο να υποστηρίξουν τον υποψήφιο κατά την εκτέλεση των συμφωνηθέντων
- Εφόσον ο υποψήφιος είναι κοινοπραξία, ζητείται η πιστοληπτική ικανότητα του κάθε μέρους της όπως αυτή έχει βεβαιωθεί μέσω διεθνούς οργανισμού αξιολόγησης.

Γίνεται αντιληπτό πως με τον τρόπο αυτό, ο νόμος χρησιμοποιεί το τραπεζικό σύστημα ως σύμβουλο που του παρέχει διαβεβαιώσεις σχετικά με την οικονομική επάρκεια και ευρωστία του υποψηφίου, αλλά και μια επιπλέον ανεξάρτητη γνώμη για τη βιωσιμότητα του όλου εγχειρήματος.

Η αποπληρωμή του δανείου καλύπτεται από την ταμειακή ροή του έργου χωρίς να βασίζεται στην πιστοληπτική αξία των μεμονωμένων επενδυτών του. Κάθε ενδεχόμενος κίνδυνος που απειλεί την εύρυθμη λειτουργία του έργου πρέπει να αντιμετωπίζεται αποτελεσματικά και στο συντομότερο δυνατό χρόνο, ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι πιθανότητες εγκατάλειψης του έργου, ή πτώχευσης. Για το λόγο αυτό οι τράπεζες διαθέτουν εξειδικευμένο προσωπικό για ανάλυση σε βάθος των μακροοικονομικών και μικροοικονομικών κινδύνων, συνδυάζοντας στατιστικά δεδομένα, χρησιμοποιώντας μαθηματικά οικονομικά μοντέλα (financial models), και κάνοντας διενέργεια ελέγχων ευαισθησίας.

Με βάση τα πορίσματα οι τράπεζες διαμορφώνουν άποψη περί των κινδύνων του έργου. Συντάσσεται κατάλογος με αυτούς που δεν πρέπει να αναλάβει ο Ανάδοχος και εκείνους που μπορεί να αναλάβει υπό προϋποθέσεις ή ελεύθερα. Στη συνέχεια η τράπεζα καθορίζει τη διαπραγματευτική της στάση και τα όρια ανάληψης κινδύνου, πέραν των οποίων η Σύμπραξη δεν είναι χρηματοδοτίσιμη (bankable).

Οι βασικότεροι κίνδυνοι και η αντιμετώπισή τους από τις χρηματοδοτούσες τράπεζες αναφέρονται στη συνέχεια.

6.3.1 Κίνδυνος κατασκευής

6.3.1.1 Χρόνος αποπεράτωσης ή παράδοσης

Για την αντιμετώπιση **καθυστερήσεων**, οι τράπεζες ορίζουν έναν ανεξάρτητο επιβλέποντα μηχανικό που ελέγχει αν τηρούνται οι προδιαγραφές και τα χρονοδιαγράμματα που έχουν ορισθεί στη Σύμβαση, και αναφέρει στις τράπεζες σε τακτά χρονικά διαστήματα, την οποιαδήποτε δυσλειτουργία. Εκείνες για να αποφύγουν τριβές και καθυστερήσεις σε περίπτωση διαφωνίας με τον Ανάδοχο ή με το Δημόσιο, προτείνουν την ύπαρξη κοινού ανεξάρτητου επιβλέποντα. Επιπρόσθετα αποσκοπούν σε ένα γρήγορο και αποτελεσματικό σύστημα επίλυσης διαφορών, κατά την κατασκευή, το οποίο καλό θα ήταν να είχε δύο στάδια. Σε πρώτο στάδιο να γίνεται η γνωστοποίηση της διαφοράς σε εμπειρογνώμονες (ADR expert panels), και εφόσον δε βρεθεί λύση να ακολουθεί παραπομπή στο Διαιτητικό δικαστήριο όπως ορίζει ο νόμος.

Για κάθε μέρα καθυστέρησης που οφείλεται στο Δημόσιο Φορέα, οι τράπεζες ζητούν επιβολή ποινικής ρήτρας. Εκείνη ορίζεται για να καλύψει τα γενικά έξοδα των ημερών που χάθηκαν (πχ μισθώματα μηχανημάτων και προσωπικού), αλλά και το κόστος των δανειακών υποχρεώσεων του Αναδόχου.

Τέλος οι τράπεζες απαιτούν από τον Ανάδοχο **να ασφαλιστεί το έργο κατά παντός κινδύνου** (all risks insurance). Η ασφάλιση αυτή καλύπτει βέβαια μόνο ένα μέρος των κινδύνων, αλλά εξασφαλίζει τον Ανάδοχο έναντι των πλέον συνηθισμένων κινδύνων καθυστέρησης.

Όσον αφορά στην εύρεση **αρχαιοτήτων** η αποζημίωση που προβλέπει ο νόμος δεν ικανοποιεί απόλυτα τις τράπεζες, καθώς το κόστος καθυστέρησης των πρώτων 60 ημερών βαρύνει τον Ανάδοχο, ενώ δεν είναι σαφές ποιός επωμίζεται το κόστος των εναλλακτικών εργασιών που προτείνει η αρχαιολογική υπηρεσία.

Ένας πρόσθετος παράγοντας καθυστέρησης είναι οι **απαλλοτριώσεις**. Ο νόμος καλύπτει τον Ανάδοχο ως προς την παράταση των συμβατικών υποχρεώσεων καθώς και για την αξίωση αποζημίωσης, όμως οι τράπεζες επικεντρώνονται στο κατά πόσο υπάρχουν τα απαραίτητα δημόσια κεφάλαια για να γίνουν οι αποζημιώσεις αυτές, και εντός του απαραίτητου χρόνου. Σε αντίθετη περίπτωση εκτιμάται ότι θα ζητηθεί η

ολοκλήρωση των απαραίτητων αποζημιώσεων πριν την έναρξη χρηματοδότησης του έργου.

Σε αντίθεση με όσα προβλέπονται για τις παραπάνω περιπτώσεις, η εσφαλμένη απόρριψη του αιτήματος για έκδοση άδειας, δεν επιφέρει καμία κύρωση στο Δημόσιο οργανισμό. Επιπλέον δεν υπάρχει επίσημος αναλυτικός κατάλογος των αδειών που απαιτούνται για την κατασκευή και λειτουργία των έργων Σύμπραξης, ενώ σε πολλές περιπτώσεις ανακλήθηκε με δικαστική απόφαση, νομότυπη άδεια ύστερα από προσφυγή τρίτου προσώπου το οποίο είχε έννομο συμφέρον.

Επίσης οι τράπεζες προτιμούν **τη συγκέντρωση του κινδύνου** κατασκευής σε ένα πρόσωπο. Επειδή αυτό δεν είναι εφικτό προτιμάται η ύπαρξη ενός κύριου εργολάβου, που συγκεντρώνει το σύνολο των ευθυνών, και μικρού αριθμού υπεργολάβων.

Οι πολλές επιμέρους Συμβάσεις οδηγούν σε αδυναμία προσδιορισμού ή στην αναίρεση της κατασκευαστικής ευθύνης.

Το **ποσοστό αστοχίας σε τεχνικό επίπεδο**, είναι πολύ μικρό στις μέρες μας. Ωστόσο μια σειρά μέτρων προληπτικού χαρακτήρα έχει προβλεφθεί. Έτσι, ζητείται από τον Ανάδοχο να διεξάγει εργαστηριακές δοκιμές υλικών, να προβαίνει σε γεωλογικούς και υδρολογικούς ελέγχους, ενώ οι τελικές μελέτες και σχέδια να πηγαίνουν προς έλεγχο και σε ανεξάρτητο τεχνικό γραφείο.

Τέλος εγγυητικές **επιστολές καλής εκτέλεσης** εκδίδονται από **άλλες τράπεζες υπέρ των δανειστριών τραπεζών**, με αποτέλεσμα τον καταμερισμό του κινδύνου κατασκευής, μεταξύ περισσότερων τραπεζών και των πελατών τους.

6.3.2 Κίνδυνος λειτουργίας

Στη φάση αυτή οι χρηματοδοτούσες τράπεζες ζητούν να αναλάβει τη λειτουργία και συντήρηση του έργου, εξειδικευμένο προσωπικό με επαρκή εμπειρία και τεχνική κατάρτιση. Επιπρόσθετα γίνεται ενδελεχής έλεγχος των λειτουργικών δαπανών του έργου και αξιολόγηση του προσώπου που καθορίζει τις αυξήσεις του λειτουργικού κόστους. Η ύπαρξη εγγυητικών επιστολών ή ποινικών ρητρών είναι πιθανή και βαρύνει τον υπεύθυνο της λειτουργίας ή συντήρησης του έργου.

6.3.3 Κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου

Για την αντιμετώπιση αυτού του κινδύνου οι τράπεζες μεταφέρουν την ευθύνη σε τρίτους. Οι άλλες τράπεζες παρέχουν εγγυητικές επιστολές (Letters of credit) για την εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων των συμβαλλόμενων μερών. Παράλληλα, είναι πιθανή η υποβολή εγγυήσεων από τη μητρική εταιρεία ή τους μετόχους της εταιρείας ειδικού σκοπού.

6.3.4 Πολιτικός κίνδυνος

Για να αντιμετωπιστεί ο πολιτικός κίνδυνος είναι σημαντική η προσφυγή σε κοινοπρακτικό δανεισμό. Πάγια τακτική είναι η συμμετοχή διεθνούς χρηματοδοτικού οργανισμού όπως η **EBRD**, ή η **Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων**. Με τον τρόπο αυτό αποφεύγεται η λήψη μέτρων που θα έβλαπταν τους οργανισμούς αυτούς και θα έθεταν σε κίνδυνο τη βοήθεια που παρέχουν οι διεθνείς οργανισμοί ως προς τη ροή των κεφαλαίων και την ανάπτυξη της χώρας που θα υλοποιήσει το έργο Σύμπραξης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

Ελληνική Βιβλιογραφία

1. Βασιλάκης Ε., «Η διαιτητική επίλυση διαφορών σχετικών με τις συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ)», Σνήγορος 55/2006
2. Γεωργιάδης Α., «Ενοχικό Δίκαιο, Γενικό μέρος», Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα 2000
3. Δάγτογλου Π., «Γενικό Διοικητικό Δίκαιο», Έκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 2005
4. Λιακόπουλος Γ., «Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου», Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 2006

Ιστοσελίδες

1. Βελτίωση παροχής υπηρεσιών υγείας στη χώρα μας μέσω συνεργασίας ... Στρατηγική για την Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη. Γενικά για το θεσμό και η προσέγγιση από πλευράς τραπεζών
http://www.inerpost.org/attached/delphes/Delfoi_May%202006.ppt
2. Financing a PPP project - The Slovak Spectator
http://www.spectator.sk/articles/view/31947/21/financing_a_ppp_project.html
3. Evaluation of PPP projects financed by the EIB
http://www.eib.org/attachments/ev/ev_ppp_en.pdf
4. Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/EK
<http://www.scribd.com/doc/904103/-200418>
5. Βήμα: Ποια έργα μπορούν να «σηκώσουν» οι τράπεζες
<http://www.tovima.gr/default.asp?pid=46&ct=3&artId=149517>
6. Συμπράξεις Δημοσίου & Ιδιωτικού Τομέα, Συνοπτικός Οδηγός (Αθήνα 2006)
http://www.sit.mnec.gr/export/sites/sit/el/infopoint/implementation/gr_low.pdf
7. Εγχειρίδιο για την υλοποίηση έργων και υπηρεσιών μέσω ΣΔΙΤ
http://www.sit.mnec.gr/export/sites/sit/el/infopoint/implementation/SIT_guide_final.pdf

8. ΘΕΜΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Α.Ε. Προκήρυξη σύμβουλου για την υλοποίηση δυο δικαστικών μεγάρων με Σ.Δ.Ι.Τ.
http://www.themis.com.gr/projects/diagonismoι/2007/Dm/sit/sit_2DM.htm

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Οι Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα, αποτελούν ένα **σύγχρονο οικονομικό εργαλείο**, για την εξυπηρέτηση δημοσίων αναγκών, που **λειτουργεί συμπληρωματικά** προς το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Είναι σύνθετα σχήματα συνεργασίας του Δημοσίου με τον Ιδιωτικό Τομέα, με μακροπρόθεσμες δεσμεύσεις εκατέρωθεν.

Από την ανάλυση που προηγήθηκε μπορούν να εξαχθούν συμπεράσματα σχετικά με τις Διαδικασίες Ανάθεσης, τους αρμόδιους φορείς και άλλα στοιχεία, όπως αυτά παρουσιάζονται στο ν.3389/2005 περί ΣΔΙΤ.

Το **εφαρμοστέο** Δίκαιο για τις Συμπράξεις, από την κατάρτισή τους ως τη λήξη τους, είναι αυτό που ορίζουν οι ρυθμίσεις της Σύμβασης Σύμπραξης (που καθορίζονται από το νόμο 3389/2005), και **συμπληρωματικά οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα**. Πριν την κατάρτιση της Σύμβασης εφαρμόζεται το Δίκαιο περί Δημοσίων Συμβάσεων, με τις αντίστοιχες Κοινοτικές Διατάξεις και αρχές.

Όσον αφορά στις Διαδικασίες Ανάθεσης που περιγράφονται, μπορεί να παρατηρηθεί πως ο νόμος 3389/2005, εισάγει τις ρυθμίσεις που αναφέρονται στην **Οδηγία 2004/18/ΕΚ**. Παράλληλα, αφήνει την πρωτοβουλία για λύσεις - που περιγράφονται στη Σύμβαση Σύμπραξης - ανάλογα με την ιδιαιτερότητα και μοναδικότητα κάθε έργου (ad hoc λύσεις)¹.

Εισάγει με σαφήνεια μια σειρά από **ευνοϊκές** επιμέρους **ρυθμίσεις** όπως είναι: φορολογικά κίνητρα, ταχεία επίλυση προβλημάτων σε θέματα απαλλοτριώσεων, αρχαιοτήτων, περιβαλλοντικής αδειοδότησης, διαιτητική επίλυση και προτυποποίηση τευχών. Παράλληλα, οι Διαδικασίες Ανάθεσης των ΣΔΙΤ διευκολύνονται μέσω του συντονισμού που παρέχει η ΔΕΣΔΙΤ, και της υποστήριξης της ΕΓΣΔΙΤ, σε κεντρικό, τεχνικό και νομικό επίπεδο.

Η ψήφιση του ν.3389/2005, κρίθηκε απαραίτητη ώστε να διευκολυνθεί και επισπευσθεί η εκτέλεση έργων, αφού δεν είναι δυνατό για όλα, ακόμα και για εκείνα των οποίων ο προϋπολογισμός είναι χαμηλός, να απαιτείται κύρωση των Συμβάσεων από τη Βουλή (Συμβάσεις Παραχώρησης).

¹ Ειδική γραμματεία ΣΔΙΤ

Εκτός όμως από αυτά τα πολύ σημαντικά στοιχεία που εισήγαγε ο νέος νόμος, παρατηρούνται και κάποιες παραλείψεις και ασάφειες.

Συγκεκριμένα, παρατηρείται η **πιθανότητα να περιοριστεί ο ανταγωνισμός** μέσω της Διαδικασίας Διαπραγμάτευσης και του Ανταγωνιστικού Διαλόγου. Το υψηλό κόστος και τα αυξανόμενα έξοδα λόγω του είδους της διαδικασίας (πρόσληψη εξειδικευμένων συμβούλων και υψηλότοκος δανεισμός του Ιδιωτικού Τομέα σε σχέση με το Δημόσιο), ενδέχεται να οδηγήσουν στην ενσωμάτωση μικρότερων σχεδίων ΣΔΙΤ σε μεγαλύτερα σχέδια - «πακέτα». Παρά το γεγονός ότι η ομαδοποίηση ομοειδών έργων Σύμπραξης οδηγεί στην επίτευξη οικονομικού κλίματος, το αποτέλεσμα είναι η συμμετοχή στους σχετικούς διαγωνισμούς μόνο μεγάλων επιχειρήσεων.

Έτσι, οι μικρές εταιρείες δεν έχουν τη δυνατότητα ούτε τα τεχνικά προσόντα, για να αναλάβουν τέτοιας κλίμακας έργα. Ακόμα και αν συνεταιριστούν, δε μπορούν να συμμετάσχουν σε μια σειρά από τέτοιες διαδικασίες, αφού οι εγγυήσεις και το κόστος συμμετοχής είναι μεγάλο. Αυτό συνεπάγεται ότι ένας φορέας έχει την πολυτέλεια να χάσει μόνο μερικές προσφορές, και τελικά με την πάροδο του χρόνου, οι μεγάλοι και πολύ μεγάλοι φορείς είναι εκείνοι που καταλήγουν να κάνουν τις προσφορές, ενώ οι μικρομεσαίοι βγαίνουν εκτός αγοράς. Στο γεγονός αυτό συμβάλλει και η **μη πρόβλεψη** από το ν.3389/2005, **κλίμακας ενδιάμεσων ορίων**, κάτω από τα οποία δε θα μπορεί να συμμετέχει η ανώτερη κατασκευαστική τάξη.

Αξιοσημείωτο είναι ότι η ενσωμάτωση στο νόμο, της Οδηγίας 2004/18/EK, δεν περιέλαβε βασικές ρυθμίσεις του Κοινοτικού Δικαίου των Δημοσίων Συμβάσεων, όπως τις διατάξεις σχετικά με τους κανόνες δημοσιότητας, τις ελάχιστες προθεσμίες κλπ.

Ο ν.3389/2005 δε διασφαλίζει την προστασία των δικαιωμάτων πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας στα πλαίσια του Ανταγωνιστικού Διαλόγου. Οι υποψήφιοι καταθέτουν προτάσεις, στις οποίες ενδέχεται να αποκτήσουν πρόσβαση οι ανταγωνιστές τους, λόγω της φύσης της Διαδικασίας του Διαλόγου.

Μέσα από την ανάλυση των διαδικασιών παρατηρείται ότι δε θίγεται στο νόμο το ζήτημα της υπεργολαβίας, γεγονός που ενδέχεται να δημιουργήσει αμφιβολίες ως προς την υποχρέωση τήρησης συγκεκριμένων κανόνων για αναθέσεις σημαντικών εργασιών σε τρίτους. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η ευθύνη επιμερίζεται σε πολλά πρόσωπα, και είναι δύσκολο ο χρήστης να την αναζητά από συγκεκριμένο πρόσωπο.

Διαπιστώνεται επιπλέον ότι οι διατάξεις από τα επιμέρους στάδια της διαδικασίας Σύμπραξης, ρυθμίζουν περισσότερο αυτά που αφορούν την ανάθεση και επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων της Σύμπραξης, και λιγότερο το στάδιο μετά τη σύναψη, που αφορά την εκτέλεση των συμφωνηθέντων.

Ο ν.3389/2005 ορίζει τους συμβαλλόμενους φορείς σε μια Σύμπραξη Σύμβασης. Μέσα από το ρόλο του καθενός όπως έχει παρουσιαστεί σε προηγούμενα, πηγάζουν αξιοσημείωτα συμπεράσματα.

Ο Δημόσιος Φορέας επιδιώκει με τη **χρήση ιδιωτικών κεφαλαίων** για την κατασκευή και ανάπτυξη έργων, να απελευθερώσει κονδύλια του Δημοσίου. Με τον τρόπο αυτό, θα μπορούν να διατεθούν για άλλους αναπτυξιακούς σκοπούς, με ταυτόχρονη **μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος**.

Επιπλέον η σύμπραξη με τον Ιδιωτικό Τομέα, δίνει στο Δημόσιο τη δυνατότητα να εισάγει **νέα τεχνογνωσία**, να καταρτίσει καλύτερα τα στελέχη του και να τα αξιοποιήσει κατά το βέλτιστο. Μπορεί να γίνει πιο ευέλικτο και ανταγωνιστικό, και επομένως περισσότερο αποτελεσματικό στη λειτουργία του.

Ο Δημόσιος Φορέας **μετακυλύει** σημαντικό μέρος **των κινδύνων** στον Ιδιωτικό, διατηρεί όμως το στρατηγικό έλεγχο του γενικού προγράμματος και της υπηρεσίας, με τίμημα να καλείται να διασώσει το εγχείρημα σε περίπτωση αποτυχίας ή χρεοκοπίας του Ιδιώτη.

Πρέπει να ειπωθεί ότι επικρατεί στις Αναθέτουσες Αρχές η άποψη, πως είναι προτιμότερο να παρέχονται λειτουργικά έργα που στεγάζουν κατάλληλα τις απαιτούμενες δραστηριότητες, παρά να εξασφαλίζεται υψηλό επίπεδο περιβάλλοντος χώρου για τους πολίτες. Έτσι συχνά οι κοινωνικοί και πολιτιστικοί όροι απουσιάζουν από τη σύμβαση, η οποία κρίνεται κυρίως με όρους οικονομικούς.

Ένα άλλο θέμα είναι η μειωμένη ευελιξία αλλαγών σε περίπτωση που οι απαιτήσεις του Δημοσίου μεταβληθούν, ή επιβάλλουν την υποκατάσταση του Ιδιωτικού Φορέα. Μπορεί να χρειαστεί να γίνουν αλλαγές στο σχεδιασμό και τη λειτουργία του έργου, γεγονός που θα επηρεάσει τις λεπτές ισορροπίες επιμερισμού του κινδύνου.

Συνεχίζοντας, ο ν.3389/2005 καθορίζει την υποχρέωση των Αναδόχων να συστήσουν Εταιρεία Ειδικού Σκοπού. Μέσω αυτής εξασφαλίζεται η νομική και **οικονομική απομόνωση της διαδικασίας Σύμπραξης** και των περιουσιακών στοιχείων της. Ως θετικό συμπέρασμα αναφέρεται το γεγονός ότι δανειστές των

Ιδιωτικών Φορέων ή αξιώσεις εκτός της διαδικασίας Σύμπραξης, δε μπορούν να ικανοποιηθούν από την περιουσία της ΕΕΣ.

Όσον αφορά στις παρεχόμενες υπηρεσίες και έργα, η ποιότητά τους θεωρείται ότι είναι ανώτερη από τα συμβατικά δημόσια έργα, επειδή η **ευθύνη συντήρησης αποτελεί αρμοδιότητα του Ιδιωτικού Τομέα**, ο οποίος έχει κάθε κίνητρο να μειώσει τα έξοδα αυτής, δομώντας ποιοτικά και λειτουργικά έργα.

Οι **υπηρεσίες** που προσφέρονται γίνονται **ταχύτερα** και **στο αναμενόμενο κόστος**, δηλαδή υλοποίηση των έργων εντός του προϋπολογισμού και χρονοδιαγράμματος. Μέσω του μηχανισμού πληρωμών, δίνονται τα απαραίτητα κίνητρα στον Ανάδοχο για την έγκαιρη λειτουργία του έργου, αφού οι πληρωμές διαθεσιμότητας ξεκινούν με την παράδοση του έργου. Επιπρόσθετα, χαμηλές ποιοτικά υπηρεσίες και υποδομές από πλευράς του Ιδιώτη, συνεπάγονται και μειωμένες απολαβές για αυτόν.

Σε όλη τη διάρκεια του σχεδιασμού, της κατασκευής, συντήρησης και λειτουργίας του έργου διατηρείται το εμπορικό κίνητρο του Ιδιωτικού Τομέα για αποτελεσματικότητα. Ταυτόχρονα, οι υποδομές μπορούν να χρησιμοποιηθούν και να εκμεταλλευθούν εμπορικά από τον Ιδιώτη – εταίρο.

Για την αντιμετώπιση των πολιτικών κινδύνων, και τους ευνοϊκότερους όρους δανεισμού, ο Ιδιώτης επιδιώκει τη συμμετοχή διεθνών χρηματοδοτικών οργανισμών όπως η ΕΤΕπ. Με τον τρόπο αυτό, μπορεί να αποφευχθεί η χρήση μέτρων που θα έβλαπταν τους οργανισμούς αυτούς ή θα προκαλούσαν κωλύματα στη βοήθεια που παρέχουν οι διεθνείς οργανισμοί ως προς τη ροή κεφαλαίων, και συνεπώς προβλήματα στα συμφέροντα του Αναδόχου με τον οποίο συνεργάζονται.

Τα πορίσματά των **χρηματοδοτικών ιδρυμάτων** σχετικά με τη **βιωσιμότητα του έργου**, την οικονομική επάρκεια και τις ικανότητες των υποψηφίων αποτελούν εγγύηση για την ομαλή υλοποίησή του.

Βέβαια, οι δανειστές, ζητούν μερίδιο από το κέρδος, αναλαμβάνοντας μόνο μετρήσιμους κινδύνους, απαιτώντας τη συμμετοχή ή και τον έλεγχο στις στρατηγικές αποφάσεις του έργου, ενώ παράλληλα βρίσκονται σε θέση να αντικαταστήσουν τον Ανάδοχο σε περίπτωση που η σύμβαση δε συνάδει με τους σκοπούς της.

Οι ΣΔΙΤ στοχεύουν στο **βέλτιστο επιμερισμό κινδύνων**. Εκτιμώνται οι κίνδυνοι σχεδιασμού, κατασκευής, λειτουργίας, τεχνολογικών αλλαγών, χρηματοδότησης, αγοράς, νομικοί κίνδυνοι κλπ., τόσο από το Δημόσιο Φορέα, όσο και από τον Ιδιωτικό (Ανάδοχος, χρηματοοικονομικό ίδρυμα), ώστε να δημιουργηθούν οι

κατάλληλοι μηχανισμοί πρόληψης, αντιμετώπισης και διαχείρισης του κινδύνου. Το κάθε συμβαλλόμενο μέρος αναλαμβάνει τον κίνδυνο που μπορεί να διαχειριστεί και να ελέγξει καλύτερα με βάση τα μέσα που διαθέτει².

Επίσης στοχεύουν στην επίτευξη της **βέλτιστης σχέσης κόστους-οφέλους**, παρέχοντας εγγυήσεις για το επίπεδο της ποιότητας των υπηρεσιών προς τον πολίτη. Επιπλέον, επιδιώκουν την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των δημοσίων πόρων, τη διαφάνεια στην οικονομική διαχείριση καθώς και την ουσιαστικότερη προστασία του περιβάλλοντος.

Ως αρνητικό συμπέρασμα πρέπει να αναφερθεί ο **μεγάλος χρόνος υλοποίησης** μιας ΣΔΙΤ, λόγω της πολυπλοκότητας των έργων και των απαραίτητων διαβουλεύσεων και διαπραγματεύσεων με τους υποψηφίους. Η χρονική διάρκεια που απαιτείται από τη στιγμή της προκήρυξης της Σύμβασης ως την υπογραφή της, κυμαίνεται από 12 - 24 μήνες.

Πέρα από το μεγάλο χρόνο υλοποίησης, πρέπει να αναφερθεί και η μεγάλη διάρκεια δέσμευσης. Η συνθετότητα της Σύμβασης, (εξάρτηση αμοιβής προς παραγόμενο έργο), καθώς και το ύψος της επένδυσης, απαιτούν δέσμευση όλων των μερών σε βάθος χρόνου, 20 - 30 έτη. Αυτό συνεπάγεται την αποπληρωμή του Ιδιώτη σε μη ανταποδοτικά έργα, με τη **συλλογή φόρων** από τους φορολογούμενους πολίτες για τα επόμενα **20 και πλέον χρόνια**.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- Ο Δημόσιος Φορέας πρέπει να εγγυηθεί ένα κατάλληλο επιχειρησιακό περιβάλλον, δηλαδή για μια περίοδο που θα ορίζεται στη σύμβαση, να μην υπάρχει άλλο ανταγωνιστικό πρόγραμμα παράλληλα με το ήδη υπάρχον. Αυτό θα εξασφαλίσει στον Ανάδοχο την απόσβεση του κεφαλαίου του και το εύλογο κέρδος του. Η διάρκεια του χρονικού διαστήματος να καθορίζεται με τέτοιο τρόπο ώστε να μην περιορίζεται ο ελεύθερος ανταγωνισμός.

- Θεωρείται ότι ο βαθμός εμπλοκής του Δημόσιου Φορέα σε ζητήματα καθορισμού τιμολογιακής πολιτικής, γενικών και ειδικών προδιαγραφών, ειδικών εγκρίσεων, εποπτείας της ποιότητας και ασφάλειας, πρέπει να είναι αυξημένος.

² Οι οικονομικοί κίνδυνοι μετακυλύονται από το Δημόσιο στον Ιδιωτικό τομέα.

- Οι Αναθέτουσες Αρχές οφείλουν να εφαρμόζουν τις τεχνικές προδιαγραφές, προκειμένου να λαμβάνουν υπόψη τα κριτήρια προσβασιμότητας για άτομα με κινητικά προβλήματα, και άλλες ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.
- Ο ν.3389/2005 στο άρθρο 13 προβλέπει ότι εφόσον κριθεί απαραίτητο, οι φορείς του κράτους θα προβαίνουν σε καταβολή χρηματικών ποσών στους συμμετέχοντες, στις Διαδικασίες Ανταγωνιστικού Διαλόγου, έτσι ώστε μέρος του κόστους της Διαδικασίας να τους επιστρέφεται. Το προαναφερθέν προτείνεται να εφαρμοσθεί σε κάθε περίπτωση ώστε να λειτουργήσει ως κίνητρο και για την προσέλκυση μικρομεσαίων επιχειρήσεων στις Διαδικασίες αυτές.
- Ο ν.3389/2005 θα έπρεπε να περιλαμβάνει τη συμμετοχή της Αυτοδιοίκησης, στα όργανα που αποφασίζουν και ελέγχουν.
- Χρειάζεται να γίνουν ενημερωτικές ημερίδες σε όλες τις περιφέρειες της χώρας, συγγραφή εγχειριδίων για την υλοποίηση έργων ΣΔΙΤ, και προτυποποίηση των διαδικασιών, ώστε να εξασφαλιστεί η κατάρτιση των φορέων του Δημοσίου με τη μεταφορά εξειδικευμένης γνώσης.
- Ο επιχειρηματικός κόσμος θα πρέπει να αποδεικνύει πρώτος πίστη στο εγχείρημα της Σύμπραξης, επενδύοντας ο ίδιος τα κεφάλαιά του σε ποσοστό που δε θα είναι μικρότερο από το διεθνή μέσο όρο (5% - 25%).
- Οι ιδιωτικές κοινοπραξίες ως κερδοσκοπικοί οργανισμοί, καλούνται να παράγουν κέρδος, υποχρεούμενες μάλιστα να επιστρέψουν κερδοφόρα μερίσματα στους μετόχους τους. Οι στόχοι και ο σχεδιασμός του έργου, θα πρέπει να καθορίζεται με γνώμονα την ικανοποίηση των δημοσίων αναγκών, παράλληλα με την οικονομική βιωσιμότητα του προγράμματος, στην οποία αποβλέπει ο ιδιώτης.
- Όσοι εργολήπτες προτίθενται να ασχοληθούν με έργα ΣΔΙΤ, θα πρέπει να δημιουργήσουν το οικονομικό υπόβαθρο που απαιτείται, π.χ. μέσω τραπεζών, εταιρειών leasing ή μέσω συνεταιρισμών.
- Ο σχεδιασμός του έργου να γίνεται έτσι, ώστε να διατηρείται η αξία του μέχρι το τέλος της σύμβασης, καθώς και η δυνατότητα εναλλακτικής χρήσης του μετά την εκπνοή του συμβολαίου.
- Σημαντικό στοιχείο αποτελεί η ανάγκη, να αξιολογείται σε κάθε σχέδιο, εάν η επιλογή της Σύμπραξης παρουσιάζει πραγματική προστιθέμενη αξία σε σχέση με άλλες επιλογές, όπως είναι μια κλασική Δημόσια Σύμβαση. Σε πολλές περιπτώσεις η

κατασκευή έργων μέσω ΣΔΙΤ, κρίνεται ασύμφορη σε σχέση με ένα έργο που εντάσσεται στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων³.

- Ο σχεδιασμός των Συμβάσεων πρέπει να γίνεται με τέτοιο τρόπο, ώστε να μπορούν να εξελίσσονται και να προσαρμόζονται στις αλλαγές του μακροοικονομικού και τεχνολογικού περιβάλλοντος, καθώς και στις ανάγκες του γενικού συμφέροντος. Έτσι, τα έγγραφα του διαγωνισμού οφείλουν να προβλέπουν ρήτρες αυτόματης αναπροσαρμογής των τιμών, ή να καθορίζουν τις συνθήκες υπό τις οποίες είναι δυνατόν να γίνει αναθεώρηση αυτών.

- Οι ΣΔΙΤ, να είναι ανοιχτές στον κοινωνικό έλεγχο, οι επιχειρήσεις να είναι πιστοποιημένες, η ωρίμανση και ανάγκη υλοποίησης να προκύπτει από τον εθνικό και περιφερειακό σχεδιασμό, ενώ απαιτείται κατάλληλα εκπαιδευμένη δημόσια διοίκηση.

- Το πιο γόνιμο έδαφος εφαρμογής και υλοποίησης ΣΔΙΤ, θεωρούνται οι μικρές τοπικές κοινωνίες, όπου τα αιτήματα μιας νέας αναπτυξιακής αντίληψης είναι παραπάνω από ώριμα. Οι τοπικές κοινωνίες μπορούν να ενεργοποιηθούν ταχύτερα, προκειμένου να διεκδικήσουν ΣΔΙΤ, στους τομείς της ύδρευσης, διαχείρισης απορριμμάτων / αποβλήτων, προστασίας περιβάλλοντος και της ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών παραγωγής ενέργειας.

- Το ενδιαφέρον να εστιάζεται αρχικά σε έργα όπου το ρίσκο είναι χαμηλότερο (σχολεία και νοσοκομεία), και όχι σε έργα μεγαλύτερου κινδύνου (έργα οδοποιίας), παρά το ότι αυτά μπορεί να έχουν προηγηθεί στη μελέτη σκοπιμότητας. Είναι θεμιτό, η υλοποίηση μέσω ΣΔΙΤ, να γίνει αρχικά για έργα πιλοτικού χαρακτήρα, ώστε να εξαχθούν τα πρώτα συμπεράσματα που θα οδηγήσουν σε πιο εμπειριστατωμένες αναλύσεις από τις ήδη υπάρχουσες, με στόχο την όσο περισσότερο γίνεται, αποδοτικότερη εφαρμογή της νέας αυτής μεθόδου για την Ελλάδα.

³ Το Δημόσιο θα πρέπει να εξασφαλίσει, ότι τα κέρδη πλεονάσματος επάνω από το μέγιστο ποσοστό, θα πρέπει να καταβάλλονται στο κεφάλαιο σταθεροποίησης φόρου. Το ποσοστό κέρδους του ιδιώτη, πρέπει να είναι προκαθορισμένο ώστε να μην υπάρχουν φαινόμενα αισχροκέρδειας.

ΓΕΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική βιβλιογραφία

1. Βασιλάκης Ε., «Η διαιτητική επίλυση διαφορών σχετικών με τις Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ)», Συνήγορος 55/2006
2. Βερβενιώτης Γ., «Κατασκευές και διαιτησία - εκτέλεση έργων με Παραχώρηση της εκμετάλλευσης - ΒΟΤ Συμβάσεις» Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 1993
3. Γεωργιάδης Α., «Ενοχικό Δίκαιο, Γενικό μέρος», Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα 2000
4. Δάγτογλου Π., «Γενικό διοικητικό Δίκαιο», Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα – Κομοτηνή, 2005
5. Καϊδατζής Α., «Συνταγματικοί περιορισμοί των ιδιωτικοποιήσεων», Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα – Κομοτηνή, 2006
6. Κούτρας Δ. / Τροβά Ε., «Η κατασκευή του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου και η Σύμβαση Παραχώρησης δημοσίων έργων - Σπουδή στη διαλεκτική των πόλων εξουσίας», Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα Κομοτηνή 2001
7. Λιακόπουλος Γ., «Κέντρο Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου», Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή 2006
8. Σκουρής Π. - Τροβά Ε., «Το Δίκαιο των Συμβάσεων Παραχώρησης και των Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα, Π. Ο ν.3389/2005», Εκδ. Ελληνικά Γράμματα, 2005
9. Σπηλιωτόπουλος Ε., «Εγχειρίδιο διοικητικού Δικαίου», Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα - Κομοτηνή 2002, αρ.186
10. Τάχος Α., «Ελληνικό διοικητικό Δίκαιο», Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2005
11. Τάχος Α., «Παρατηρήσεις επί του ν.3389/2005 Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα», ΔΕΕ 2005
12. Τροβά Ε., «Η Σύμβαση Παραχώρησης δημοσίων έργων στα ελληνικά δικαστήρια: Ένας ξαφνικός και απρόσμενος επισκέπτης», Εκδ. Διοικητική Δίκη 2003, σ. 603-621.
13. Χρυσανθάκης Χ., «Εισηγήσεις διοικητικού Δικαίου: όργανα και περιεχόμενο της διοικητικής δράσης» Εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, 2006, αρ.339

Ελληνικές ιστοσελίδες

1. Εισηγητική Έκθεση, ν.3389/2005
2. Αιτιολογική έκθεση στο σχέδιο νόμου «Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα»
http://www.ggea.gr/nea/sdit_aitiologiki_ekthrsi.pdf
3. Συμπράξεις Δημοσίου – Ιδιωτικού Τομέα στη Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων: Αντώνης Μαυρόπουλος, Ανδρέας Κουσκούρης, Άννα Καρκαζή, Εταιρεία Περιβαλλοντικών
<http://www.scribd.com/doc/9905354/Paper-Sdit-Teliko>
4. «ΕΝΗΜ55-Ιδιωτικοποίηση και Εργασιακές Σχέσεις: η περίπτωση της Ελλάδας», Ευαγγελία Σουμέλη
www.inegsee.gr/enimerwsi-55-doc4.htm
5. «Ιδιωτικοποιήσεις: Μύθοι και πραγματικότητα»
www.okde.org/spartakos/keimena/s30_privatisations.htm
6. Εφημερίδα Της Κυβερνήσεως (Π.Δ. 334/2000)
www.epeaek.gr/epeaek/sitecontent/334.pdf
7. Εγχειρίδιο για την υλοποίηση έργων και υπηρεσιών μέσω ΣΔΙΤ
http://www.sdit.mnec.gr/export/sites/sdit/el/infopoint/implementation/SDIT_guide_final.pdf
8. Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ
<http://www.scribd.com/doc/904103/-200418>
9. Κρίσιμοι Παράγοντες Επιτυχίας των Συμπράξεων
[http://www.deloitte.com/dtt/cda/doc/content/Public%20Private%20Partnerships%20\(PPP%27s\)%20-%20Critical%20Success%20Factors.pdf](http://www.deloitte.com/dtt/cda/doc/content/Public%20Private%20Partnerships%20(PPP%27s)%20-%20Critical%20Success%20Factors.pdf)
10. Συμπράξεις Δημοσίου – Ιδιωτικού Τομέα (Αμαλία Μυρωνάκη, Αγγελική Λατσινού, Αικατερίνη Σιάμπου, Πέτρος Ρογκάκος, Α. Παναγιωτόπουλος.)
econ.uop.gr/~liargova/public_html/ergasies%20pms/4/4%20sdit.ppt
11. Μέθοδοι Σύναψης ΣΔΙΤ
<http://www.kapatel.gr/ionian/mag/art10b.htm>
12. Οδηγός βέλτιστων πρακτικών για τη σύναψη και εκτέλεση δημοσίων Συμβάσεων.
http://www.publicprocurementguides.treasury.gov.cy/OHSGR/HTML/index.html?6_5_1_2_processes_of_realization_of_changes.htm
13. ΘΕΜΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Α.Ε.
http://www.themis.com.gr/projects/diagonismoι/2006/SDIT/sit_analytikos.htm

14. Εισήγηση: «Τρόποι χρηματοδότησης έργων περιβάλλοντος – Αυτοχρηματοδότηση». Γ. Τσιβιλής, Πρόεδρος & Δ/νων Σύμβουλος
15. «Τοπική Αυτοδιοίκηση και ΣΔΙΤ. Ιδιωτική χρηματοοικονομική πρωτοβουλία ή δημόσια χρηματοδότηση ιδιωτικού κέρδους», Μάρθα Γιαννακόπουλου σελ. 60
http://www.kedke.gr/uploads/haris_eta115/s60-64.pdf
16. Συμπράξεις Δημοσίου Και Ιδιωτικού Τομέα στην Αυτοδιοίκηση
http://www.info-peta.gr/peta_2006_06/sdit.pdf
17. «Συμπράξεις Δημοσίου – Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ). Νέο περιβάλλον υλοποίησης έργων & παροχής υπηρεσιών για την Τοπική Αυτοδιοίκηση»
http://www.cor.europa.eu/COR_cms/ui/ViewDocument.aspx?siteid=default&contentID=ae633b21-a3f9-428d-88a4-553fb1538ceb
18. Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Εργαστήριο Βιομηχανικής και ... (Η Τοπική Αυτοδιοίκηση καταλύτης ανάπτυξης της Κοινωνία της Πληροφορίας στο 4ο ΚΠΣ ...)
www.kedke.ntua.gr/docs/KEDKE_DKPS_KtP_v1.0.doc
19. Συμπράξεις Δημοσίου – Ιδιωτικού Τομέα
«Νέο περιβάλλον υλοποίησης έργων & παροχής υπηρεσιών για την Τοπική Αυτοδιοίκηση»
http://www.cor.europa.eu/COR_cms/ui/ViewDocument.aspx?siteid=default&contentID=ae633b21-a3f9-428d-88a4-553fb1538ceb
20. Ερωματολόγιο Συμπλήρωσης για έργα ή ενέργειες που οι ΟΤΑ επιθυμούν να υλοποιήσουν μέσω Συμπράξεων Δημοσίου - Ιδιωτικού Τομέα
www.ypes.gr/thiseas/fls/erotimatologio.doc
20. Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο Εργαστήριο Βιομηχανικής και ... (Η Τοπική Αυτοδιοίκηση καταλύτης ανάπτυξης της Κοινωνία της Πληροφορίας στο 4ο ΚΠΣ ...)
[kedke.ntua.gr/docs/KEDKE_DKPS_KtP_v1.0.doc](http://www.kedke.ntua.gr/docs/KEDKE_DKPS_KtP_v1.0.doc)
21. Χρηματοδοτικά Εργαλεία (JEREMIE, JESSICA)
<http://www.espa.gr/Greek/Documents.aspx?docid=39,41>
22. Προϋπολογισμός 2009 και ΟΤΑ...φαύλος κύκλος!!!
<http://koukios.wordpress.com/2008/12/02/budgetiii/>
23. Σκοπός της θέσπισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων
<http://home.asda.gr/WestAthens/PDF/58939-25102006-Egiklios45EpixProgr.pdf>
24. Εισήγηση: «Τρόποι χρηματοδότησης έργων περιβάλλοντος – Αυτοχρηματοδότηση», Γ. Τσιβιλής, Πρόεδρος & Δ/νων Σύμβουλος της OLYFOR A.E.
<http://www.paseppe.gr/library/Downloads/docs/Documents>

- 25.** ΣΔΙΤ : «Εντάσσονται 5 νέα έργα συνολικού προϋπολογισμού 569 εκατ. Ευρώ»
<http://ads.capital.gr/news.asp?Details=338880>
- 26.** «Ανοίγει με δύο αναθέσεις το φθινόπωρο το "πακέτο" έργων 1,07 δις»
http://www.express.gr/news/finance/59760oz_2008080659760.php3
- 27.** Praxis: «Έργα σε όλη την Ελλάδα μέσω Συμπράξεων»
http://www.3ps.gr/sdit/index.php?option=com_content&task=view&id=19&Itemid=29
- 28.** Εγχειρίδιο για την υλοποίηση έργων και υπηρεσιών μέσω ΣΔΙΤ
http://www.sit.mnec.gr/export/sites/sit/el/infopoint/implementation/SIT_guide_final.pdf
- 29.** Praxis: «Θερμή η υποδοχή των ΣΔΙΤ στην Ήπειρο»
http://www.3ps.gr/sdit/index.php?option=com_content&task=view&id=23&Itemid=29
- 30.** Praxis : «Η ειδοποιός διαφορά των Συμπράξεων και οι τοπικές κοινωνίες»
http://www.3ps.gr/sdit/index.php?option=com_content&task=view&id=2&Itemid=27
- 31.** Praxis: «Η υποδοχή των ΣΔΙΤ από την ελληνική αγορά»
http://www.3ps.gr/sdit/index.php?option=com_content&task=view&id=17&Itemid=2
- 32.** Praxis: «Δημιουργώντας μία νέα αγορά»
http://www.3ps.gr/sdit/index.php?option=com_content&task=view&id=16&Itemid=2
- 33.** ΣΔΙΤ: Προκήρυξη διαγωνισμού για το Παιδιατρικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης
<http://www.capital>
- 34.** Depanom 1. Salon Hospitals (Ερωτηματολόγιο συντάχθηκε στο πλαίσιο της Διαδικασίας Διαγνωστικής Έρευνας Αγοράς.)
<http://www.depanom.gr/UserFiles/File/diagonismoi/MktSounding8-8-08.pdf>
- 35.** ΙΑΤΡΙΚΟ ΒΗΜΑ • Φεβρουάριος - Μάρτιος 2007 πολιτική της υγείας
http://www.iatrikionline.gr/IB_107/POLITIKH%20YGEIASsympraxi.pdf
- 36.** Οι Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) στο χώρο της Υγείας
www.eina.gr/koutrouli.doc
- 37.** Paper Sit Final - SlideShare (Οι ΣΔΙΤ Στη Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων) Αντώνης Μαυρόπουλος, Ανδρέας Κουσκούρης, Άννα Καρκαζή
www.slideshare.net/kouskouris/paper-sdit-final
- 38.** Βελτίωση παροχής υπηρεσιών υγείας στη χώρα μας μέσω συνεργασίας ... Στρατηγική για την Τοπική και Περιφερειακή Ανάπτυξη.
http://www.inerpost.org/attached/delphes/Delfoi_May%202006.ppt

- 39.** Βήμα: «Ποια έργα μπορούν να «σηκώσουν» οι τράπεζες»
<http://www.tovima.gr/default.asp?pid=46&ct=3&artId=149517>
- 40.** Συμπράξεις Δημοσίου & Ιδιωτικού ΣΔΙΤ Τομέα, Συνοπτικός Οδηγός, (Αθήνα 2006)
http://www.sit.mnec.gr/export/sites/sit/el/infopoint/implementation/gr_low.pdf
- 41.** Εγχειρίδιο για την υλοποίηση έργων και υπηρεσιών μέσω ΣΔΙΤ
http://www.sit.mnec.gr/export/sites/sit/el/infopoint/implementation/SIT_guide_final.pdf
- 42.** ΘΕΜΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ Α.Ε. Προκήρυξη σύμβουλου για την υλοποίηση δυο δικαστικών μεγάρων με Σ.Δ.Ι.Τ.
http://www.themis.com.gr/projects/diagonismoι/2007/Dm/sit/sit_2DM.htm

Ξενόγλωσσες ιστοσελίδες

- 1.** Οδηγία 93/37/EOK, του Συμβουλίου της 14ης Ιουνίου 1993
www.alieia.gr/documents/9337.pdf
- 2.** Το νέο κοινοτικό δίκαιο δημόσιων συμβάσεων. Η οδηγία 2004/18/EK
[http://www.treasury.gov.cy/treasury/treasury.nsf/All/4C8200FD8953261DC22570D8004D9C40/\\$file/Seminars89%20December%202005.pdf?OpenElement](http://www.treasury.gov.cy/treasury/treasury.nsf/All/4C8200FD8953261DC22570D8004D9C40/$file/Seminars89%20December%202005.pdf?OpenElement)
- 3.** An Economic and Financial Analysis of Public Private Partnerships by Adriana De Luca.
<http://mspace.lib.umanitoba.ca/bitstream/1993/2295/1/MQ53146.pdf>
- 4.** Commission Interpretative Communication On Concessions Under Community Law (2000/C 121/02)
- 5.** PPPUE Working Paper I: Public-Private Cooperation in the Delivery of Urban Infrastructure Services (Options & Issues)
<http://www.undp.org/pppue/gln/publications/working2-1.htm>
- 6.** International Journal of Water Resources Development (Volume 21,issue1, pages 165-179,view article)
<http://www.informaworld.com/smpp/title~content=t713426247>
- 7.** Public-private cooperation in the delivery of urban infrastructure services (water and waste)
<http://www.undp.org/pppue/library/files/bennet01.pdf>
- 8.** Cartagena, Colombia Case Study (Water)
<http://www.ncppp.org/undp/cartagena.html>

9. Easing tariff increases Financing the transition to cost-covering water tariffs in Guinea
<http://rru.worldbank.org/Documents/OBAbook/08ch3.pdf>
10. Water privatization in Africa; the facts
http://www.igreens.org.uk/water_privatisation_in_africa.htm
11. The Impact from Management And Lease/Affermage Contracts
<http://www.keastwardwater.org/FTP/LeaseaffermageFULL.pdf>
12. May 2006 Private activity in water sector shows mixed results in 2005
http://ppi.worldbank.org/documents/2005_Data_summary_water.pdf
13. ScienceDirect: Build-operate-transfer model for infrastructure developments in Asia: reasons for successes and failures C. M. Tam
[http://www.sciencedirect.com/science?\(All fields: Build-operate-transfer model, author: C. M.](http://www.sciencedirect.com/science?(All+fields%3A+Build-operate-transfer+model,+author%3A+C.+M.))
14. Build, Operate and Transfer (BOT) Project Delivery System in Saudi Arabia (Thesis)
http://faculty.kfupm.edu.sa/CEM/assaf/Students_Reports/Build,-Operate-and-Transfer_2.pdf
15. Statistical Treatment of 'Build-Own-Operate-Transfer Schemes
<http://www.imf.org/external/pubs/cat/longres.cfm?sk=16067.0>
16. The Nam Theun 2 Project
http://www.mekong.es.usyd.edu.au/case_studies/nam_theun/nam_theun_2/nam_theun_2.htm
17. The Proposed Nam Theun 2 Hydroelectric Power Project/BOOT
<http://siteresources.worldbank.org/INTLAOPRD/Resources/nt2overview-April2005.pdf>
18. RAILWAY
<http://siadipp.nic.in/publicat/railway.htm>
19. cirsec80IA_80IB
http://law.incometaxindia.gov.in/DitTaxmann/IncomeTaxActs/2008ITAct/cirsec80IA_80IB.htm
20. Public-Private Partnership (PPP) Handbook(4 Structuring a PPP: Available PPP Options)
<http://www.adb.org/Documents/Handbooks/Public-Private-Partnership/Chapter4.pdf>
21. Highways Agency - About DBFO's
<http://www.highways.gov.uk/roads/2992.aspx>
22. BOT projects
<http://www.mcmullan.net/eclj/BOT.html>

- 23.** Private financing of construction projects and procurement systems: an integrated approach paper 259
<http://www.buildnet.co.za/akani/2002/jul/paper1.pdf>
- 24.** Public - private partnerships Models And Trends In The European Union
http://www.europarl.europa.eu/comparl/imco/studies/0602_ppp_briefingnote_en.pdf
- 25.** PPP Models
<http://assamppp.gov.in/pppmodels.pdf>
- 26.** EIC White Book on BOT / PPP
http://www.eicontractors.de/seiten/bookshop/eic_white_book.pdf
- 27.** IPFA
http://www.ipfa.org/about_pf.shtml
http://www.coregio.net/cms/dokumente/1015491_108863/39ebb6a5/Presentation+of+PPP.pdf
- 28.** ppp project tender structures, its management and consultancy
http://www.britishchamber.cz/images/3651_Jonathan_Mortimer.PPT
- 29.** PFI / PPP Projects 2007
<http://www.iclg.co.uk/khadmin/Publications/pdf/1030.pdf>
- 30.** The process involved in developing PPP/PFI schemes
<http://riskandvalue.co.uk/Documents/JGM%202007%20The%20process%20involved%20in%20developing%20PPP-PFI%20schemes.pdf>
- 31.** EGKYKLIOS_YPAN2004_18.doc
http://www.epeaek.gr/EPEAEK/sitecontent/EGKYKLIOS_YPAN2004_18.doc
- 32.** Οδηγία 2004/18/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του συμβουλίου
<http://www.infosoc.gr/NR/rdonlyres/CEE51E5F-6978-4679-B057-605018574023/319/D200418EK.pdf>
- 33.** The PPP Procurement Process the PPP Procurement Process
<http://finance.gov.mt/image.aspx?site=MFIN&ref=PPP%20Seminar%202>
- 34.** The allocation of risk in PPP/PFI construction projects in the UK
[http://www.sciencedirect.com/science?\(all fields: The allocation of risk in PPP/PFI construction projects in the UK, 27 articles](http://www.sciencedirect.com/science?(all+fields:The+allocation+of+risk+in+PPP/PFI+construction+projects+in+the+UK,+27+articles)
- 35.** Central Guidance Note No. 6 (Technical). (Assessment of Projects. for. Procurement.)
<http://www.ppp.gov.ie/key-documents/guidance/central-guidance/ppp-procurement-assessment.doc/>
- 36.** Financing a PPP project - The Slovak Spectator
http://www.spectator.sk/articles/view/31947/21/financing_a_ppp_project.html

- 37.** Evaluation of PPP projects financed by the EIB
http://www.eib.org/attachments/ev/ev_ppp_en.pdf
- 38.** Guide good governance in PPPs
www.unece.org/ceci/publications/ppp.pdf
- 39.** 7966 Williams Cover v3e2.qxd (Moving To PPP Learning From Experience Around The World)
<http://www.businessofgovernment.org/pdfs/WilliamsReport.pdf>
- 40.** Private participation system on port development projects
www.eclac.cl/Transporte/perfil/iame_papers/proceedings/Soo_Lim.doc
- 41.** An Economic And Financial Analysis Of Public Private Partnerships By Adriana De Luca
http://www.collectionscanada.gc.ca/obj/s4/f2/dsk1/tape3/PQDD_0008/MQ53146.pdf
<http://mspace.lib.umanitoba.ca/bitstream/1993/2295/1/MQ53146.pdf>
- 42.** Private Financing of Infrastructure Assets The Virtuous Cycle
http://www.unescap.org/TTDW/ppp/PPP2007/bf_john_walker.pdf
- 43.** The Spectrum of Public Private Partnersh
http://persmin.nic.in/otraining/undp_modules/PPPID/Training%20Modules%5CBasic%20Module%5CPresentations%5CThe%20Spectrum%20of%20Public%20Private%20Partnersh.PDF
- 44.** Evaluation of PPP projects financed by the EIB
http://www.eib.org/attachments/ev/ev_ppp_en.pdf
- 45.** Financing a PPP project - The Slovak Spectator
http://www.spectator.sk/articles/view/31947/21/financing_a_ppp_project.html
- 46.** Έκθεση σχετικά με τις συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα και ο κοινοτικό δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων και των συμβάσεων παραχώρησης (2006/2043(INI))
<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A6-2006-0363+0+DOC+XML+V0//EL>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Περίληψη των διατάξεων του ν.3389/2005

Ο ν.3389/2005 περί Συμπράξεων Δημοσίου – Ιδιωτικού Τομέα

Εγκεκριμένες από την αρμόδια επιτροπή προτάσεις για την υλοποίηση

ΣΔΙΤ μέσω του ν.3389/2005.

**ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΝΟΜΟΥ
3389/2005 ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ-ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ
ΤΟΜΕΑ**

Γενικές παρατηρήσεις σχετικά με τα άρθρα

Ο ελληνικός νόμος 3389/2005, αποτελείται από 32 άρθρα που διαιρούνται σε έξι κεφάλαια. Διαπιστώνεται ότι ο νόμος υιοθετεί τις διατάξεις της ΕΕ για τη δημόσια σύμβαση, δηλαδή Οδηγία 2004/52/ΕΚ και Οδηγία 2004/18/ΕΚ.

Πρώτο κεφάλαιο: Άρθρα 1-2

Το πρώτο κεφάλαιο έχει τίτλο «Έννοια- Πεδίο Εφαρμογής».

Ο ορισμός των ΣΔΙΤ αποδίδεται στα άρθρα 1,2 του νόμου 3389/2005. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 1, ορίζεται ποιοί νοούνται δημόσιοι φορείς, ώστε να είναι σαφής ο διαχωρισμός με τους ιδιωτικούς, προκειμένου να πραγματοποιηθεί η συνεργασία με τη μορφή ΣΔΙΤ. Δημόσιοι Φορείς νοούνται α) το δημόσιο, β) οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, γ) τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, δ) οι ανώνυμες εταιρείες διοίκησης, των οποίων το σύνολο των μετοχών κεφαλαίου ανήκει στους φορείς α) ως γ), ή σε άλλες ανώνυμες εταιρείες που υπάγονται στην παρούσα περίπτωση.

Στην παράγραφο 2 προκύπτει πως για να υπάρξει σύμπραξη δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, πρέπει το αντικείμενο της συνεργασίας να ανήκει στις δραστηριότητες των δημοσίων φορέων, και επίσης χρειάζεται έγγραφη σύμβαση, η οποία είναι αναγκαία λόγω του ότι στις ΣΔΙΤ ακολουθούνται οι κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας. Στην ιδιωτική οικονομία τα μέρη οριοθετούν συμβατικά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους με έγγραφη σύμβαση, χωρίς να χρειάζεται άλλη νομοθετική ρύθμιση.

Επιπλέον η έγγραφη σύμβαση σύμπραξης πρέπει να είναι από επαχθή αιτία, δηλαδή η όποια περιουσιακή μετακίνηση στη σχέση των δύο μερών να είναι ανταλλακτική και όχι χαριστική. Ο μεν ιδιώτης μέσω της συνεργασίας επιδιώκει επιχειρηματική δραστηριότητα και το κέρδος που αυτή αποφέρει, ο δε δημόσιος

συνεισφέρει τα συμφωνηθέντα για να λάβει παροχές ή και το ίδιο το έργο μετά τη λήξη της σύμπραξης.

Οι συμβάσεις σύμπραξης είναι συμφωνίες συνεργασίας, γεγονός που δηλώνει ότι το αποτέλεσμα προκύπτει και από τους δύο εμπλεκόμενους φορείς. Συμβατική σχέση σημαίνει ότι η διοίκηση σύμφωνα με την αρχή της ισοτιμίας, συμβάλλεται και δεν επιβάλλεται στους ιδιωτικούς φορείς.

Το άρθρο τονίζει περαιτέρω ότι παρεπόμενα σύμφωνα, δηλαδή πρόσθετες συμφωνίες των ιδιωτικών ή των δημόσιων φορέων με τρίτους (δανειακές συμβάσεις, συμβάσεις παροχής εμπράγματης ασφάλειας, συμβάσεις επίλυσης διαφορών), εμπίπτουν στο περιβάλλον διατάξεων του νόμου σύμφωνα με την παράγραφο 3, εφόσον συντρέχουν οι κατάλληλες προϋποθέσεις.

Γενικά οι συμβάσεις σύμπραξης είναι πολυετούς διάρκειας και το οικονομικό τους αντικείμενο σημαντικό. Στην παράγραφο 4 γίνεται σαφές πως οι ιδιωτικοί φορείς δε συμβάλλονται οι ίδιοι, αλλά μέσω ανώνυμων εταιρειών ειδικού σκοπού, με τις οποίες προτιμούν να συναλλάσσονται οι τράπεζες, καθώς δε βαρύνονται με άλλες υποχρεώσεις εκτός εκείνων που σχετίζονται με την υλοποίηση του αντικειμένου της σύμπραξης. Το γεγονός ότι ο ιδιωτικός φορέας συμβάλλεται στη σύμβαση μέσω ανώνυμης εταιρείας ειδικού και αποκλειστικού σκοπού, εξασφαλίζει την απαιτούμενη διαφάνεια. Μέτοχοι μπορούν να είναι μόνο οι ιδιωτικοί φορείς κατά την έννοια του νόμου, καθώς και τρίτοι, εξαιρουμένων φυσικά των φορέων της §1 όπως προβλέπεται από το νόμο, το καταστατικό της εταιρείας ή ειδικές θέσεις της σύμπραξης.

Το άρθρο 2 απαριθμεί τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου. Σύμφωνα με αυτό, μια σύμβαση δημοσίου-ιδιωτικού τομέα, ανήκει στο πλαίσιο των διατάξεων του νόμου αν:

1. η συμφωνία αφορά δραστηριότητες που ανήκουν στην αρμοδιότητα του δημοσίου φορέα.
2. ο ιδιωτικός φορέας, έναντι ανταλλάγματος που καταβάλλεται εφάπαξ ή τμηματικά από τους δημόσιους φορείς ή τελικούς χρήστες του έργου αναλαμβάνει σημαντικό μερίδιο των κινδύνων (οικονομικοί, διοικητικοί, τεχνικοί).
3. το έργο είναι χρηματοδοτούμενο από τον ιδιωτικό τομέα ο οποίος έχει το βάρος της εξεύρεσης πόρων και κεφαλαίων.
4. το κόστος του έργου δεν υπερβαίνει το ποσό των 200 εκ. ευρώ χωρίς συνυπολογισμό του αναλογούντος φόρου προστιθέμενης αξίας.

Η διάταξη αυτή έχει σκοπό να δώσει τη δυνατότητα υπαγωγής στο νόμο και συμπράξεων που δεν πληρούν μία ή περισσότερες από τις προϋποθέσεις των εδαφίων 2 έως 4 εφόσον συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις (πχ. λόγοι εξυπηρέτησης δημοσίου συμφέροντος). Μια τέτοια συμφωνία μπορεί να ρυθμιστεί κατ' εξαίρεση από το νόμο, ύστερα από ομόφωνη απόφαση της αρμόδιας Διυπουργικής Επιτροπής. Η μόνη προϋπόθεση που πρέπει να πληρείται αναγκαστικά είναι η πρώτη.

Ιδίως για μεγάλα έργα, εκείνη που αφορά στο όριο του κόστους είναι δικαιολογημένο να μπορεί να ξεπεραστεί, ενώ αν δεν πληρωθεί η τρίτη, ο δημόσιος φορέας μπορεί να αναλάβει όλο το μέρος της χρηματοδότησης στο πλαίσιο της σύμπραξης. Η ουσία δε χάνεται γιατί παρά το γεγονός ότι ο ρόλος του ιδιώτη περιορίζεται στη μελέτη, κατασκευή και διαχείριση του έργου και διάθεση των δημοσίων υπηρεσιών, εξακολουθεί να κατέχει ενεργό θέση μαζί με το δημόσιο, στην ικανοποίηση και εξυπηρέτηση των δημοσίων σκοπών. Ωστόσο χάνεται το θεμελιώδες συστατικό που χαρακτηρίζει μια ΣΔΙΤ, δηλαδή η χρηματοδότηση από τον ιδιωτικό τομέα δραστηριοτήτων που ανήκουν στο δημόσιο. Η δεύτερη περίπτωση αν δεν πληρωθεί, γεννά το ερώτημα κατά πόσο θεωρείται πράγματι ότι υπάρχει ΣΔΙΤ και μπορεί να οδηγήσει σε συνεργασία με ανάληψη όλων των κινδύνων από τους δημόσιους φορείς. Τότε δεν υπάρχει σύμπραξη, καθώς σε αυτή, οι κίνδυνοι εν μέρει τουλάχιστον αναλαμβάνονται από τον ιδιώτη, αλλά σύμβαση κατά την οποία ο ιδιώτης καλείται να παρασκευάσει το έργο ή να προσφέρει υπηρεσίες, την ευθύνη των οποίων διατηρεί σε κάθε περίπτωση το δημόσιο.

Ο νόμος αποκλείει σαφώς (παράγραφος 3), οποιαδήποτε μορφή σύμπραξης σχετικά με υπηρεσίες παρεχόμενες από το ελληνικό κράτος κατά το ελληνικό Σύνταγμα (αστυνομία, δικαστικό σώμα, διοίκηση δημοσίων υπηρεσιών).

Δεύτερο κεφάλαιο: Άρθρα 3-6

Το δεύτερο κεφάλαιο του νόμου έχει τίτλο «Διυπουργική Επιτροπή και Ειδική Γραμματεία Συμπράξεων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα».

Εδώ καθιερώνονται τα ικανά σώματα της κυβέρνησης για την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου.

Στο άρθρο 3, γίνεται λόγος για τη Διυπουργική Επιτροπή, η οποία αποτελεί συλλογικό κυβερνητικό όργανο με τη συμμετοχή των κατά περίπτωση συναρμόδιων υπουργών. Σκοπός είναι η χάραξη της κυβερνητικής πολιτικής στον τομέα εκτέλεσης

έργων ή παροχής υπηρεσιών, και η αντιμετώπιση προβλημάτων που μπορεί να εμφανισθούν. Ο υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών προεδρεύει και εποπτεύει το έργο της. Τέλος στο άρθρο παρουσιάζονται οι αποφάσεις που λαμβάνει η ΔΕΣΔΙΤ.

Στο άρθρο 4, γίνεται λόγος για την Ειδική Γραμματεία ΣΔΙΤ. Η σύστασή της ακολουθεί τα πρότυπα αντίστοιχων υπηρεσιών που λειτουργούν σε άλλα κράτη- μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως Μεγάλη Βρετανία, Πορτογαλία. Οι υπηρεσίες αυτές στις περισσότερες περιπτώσεις λειτουργούν στο πλαίσιο των υπουργείων Οικονομικών των χωρών αυτών και έχουν σκοπό τη βοήθεια και στήριξη της διοίκησης μέσω της διάδοσης του θεσμού των συμπράξεων, και την υποστήριξη των εμπλεκόμενων δημόσιων και ιδιωτικών φορέων κατά την ανάθεση και εκτέλεση των συμπράξεων. Στην παράγραφο 2, αναφέρονται οι αρμοδιότητες μέσω των οποίων παρέχει ουσιαστική συνδρομή στη ΔΕΣΔΙΤ, ενώ παράλληλα παρακολουθεί την επιβάρυνση που προκύπτει για το Πρόγραμμα Δημόσιων Επενδύσεων, από τις πληρωμές που διενεργούνται στο πλαίσιο των συμπράξεων.

Σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 3,4 ο δημόσιος φορέας, όπως καθορίζεται στο άρθρο 1, που επιθυμεί να συμμετέχει σε μια σύμπραξη, πρέπει να υποβάλλει αίτηση για αποδοχή- έγκριση από τη ΔΕΣΔΙΤ ενός έργου σύμπραξης. Είναι απαραίτητο να υπάρχει μια λεπτομερής ανάλυση με τους λόγους που κάνουν αναγκαίο ένα έργο και τη βιωσιμότητά του.

Η ΕΓΣΔΙΤ αναλαμβάνει και συντονίζει σημαντικές διαδικασίες όπως την κατάρτιση και αναμόρφωση Καταλόγου Προτεινόμενων Συμπράξεων, κοινοποιήσεις προς τους ενδιαφερόμενους φορείς κλπ.. Οι αποφασιστικές αρμοδιότητες παραμένουν στη ΔΕΣΔΙΤ.

Στο άρθρο 5 αναφέρεται ότι η Ειδική Γραμματεία θα έχει πρόσβαση στην αναγκαία πληροφόρηση για την ουσιαστική συνδρομή προς τους δημόσιους φορείς, ενώ οι τελευταίοι θα συμμορφώνονται με τις υποδείξεις της προς όφελος των διαδικασιών.

Στο άρθρο 6, περιγράφονται τα προσόντα που πρέπει να έχουν τα στελέχη της και καθιερώνει ασυμβίβαστα. Επιπλέον σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, επιτρέπεται η πρόσληψη συμβούλων και προσώπων ειδικών προσόντων, ενώ κατά την παράγραφο 6, οι υπουργοί Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών εξουσιοδοτούνται να εκδίδουν από κοινού αποφάσεις για τη ρύθμιση θεμάτων που ανήκουν στις αρμοδιότητες και τη λειτουργία της Ειδικής Γραμματείας ΣΔΙΤ.

Τρίτο κεφάλαιο: Άρθρα 7-16

Το τρίτο κεφάλαιο του νόμου ονομάζεται «Διαδικασίες Ανάθεσης».

Τα άρθρα αυτού του κεφαλαίου υιοθετούν τις αντίστοιχες διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ.

Οι γενικές αρχές της διαδικασίας ανάθεσης όπως περιγράφονται στο άρθρο 9 του νόμου είναι: ίση μεταχείριση, ειλικρίνεια, δικαιοσύνη, αμοιβαία αναγνώριση, προστασία δημοσίων συμφερόντων, προστασία των δικαιωμάτων των ιδιωτικά συμβαλλόμενων μερών, ελευθερία του ανταγωνισμού, προστασία του περιβάλλοντος, βιώσιμη και αειφόρος ανάπτυξη.

Οι τύποι των διαδικασιών ανάθεσης είναι: Ανοιχτή διαδικασία, σύμφωνα με την οποία όλοι οι ενδιαφερόμενοι υποψήφιοι μπορούν να υποβάλλουν προσφορά. Κλειστή διαδικασία, σύμφωνα με την οποία, μόνο υποψήφιοι που ανταποκρίνονται σε προκαθορισμένα πρότυπα μπορούν να διαγωνισθούν. Ανταγωνιστικός διάλογος, ένας νέος τύπος διαδικασίας (εισηγμένος από την πρόσφατη νομοθεσία της ΕΕ), σύμφωνα με τον οποίο, για ιδιαίτερα σύνθετα έργα, αρχίζει μια ανοιχτή διαδικασία, και η δημόσια υπηρεσία ξεκινά διάλογο με τους υποψηφίους προκειμένου να διευκρινιστούν οι ανάγκες και λεπτομέρειες του έργου, ώστε να καθοριστούν τα περαιτέρω για ανάθεση του έργου, σύμφωνα με τις λύσεις που προκύπτουν από το διάλογο. Διαδικασία διαπραγμάτευσης, η οποία περιλαμβάνει άμεσες διαπραγματεύσεις της δημόσιας υπηρεσίας με τους φορείς του ιδιωτικού τομέα που διαγωνίζονται, σε μεταγενέστερο στάδιο, σχετικά με τους ακριβείς όρους της προτεινόμενης δημόσιας σύμβασης.

Ο νόμος προβλέπει δύο κριτήρια που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από το δημόσιο φορέα για την ανάθεση της σύμβασης. Το κριτήριο της πιο συμφέρουσας οικονομικής προσφοράς (αυτό το κριτήριο χρησιμοποιείται αποκλειστικά στον ανταγωνιστικό διάλογο και στις διαδικασίες διαπραγμάτευσης), και το κριτήριο της χαμηλότερης τιμής.

Οι πρόσθετες διατάξεις για τον αποκλεισμό των υποψηφίων συμπεριλαμβάνονται επίσης στο νόμο.

Τέταρτο κεφάλαιο: Άρθρα 17-18

Το τέταρτο κεφάλαιο έχει τίτλο «Συμβατικό Πλαίσιο».

Ορίζει ότι η σύμπραξη και όλες οι δευτεροβάθμιες συμφωνίες (Παρεπόμενα σύμφωνα) πρέπει να σχετίζονται με τους όρους και τις ρυθμίσεις των Προκηρύξεων, και αυτό θα είναι το μόνο συμβατικό πλαίσιο μεταξύ των μερών. Η συμφωνία ρυθμίζεται από τις διατάξεις του νόμου, συμπληρωματικά από τον ελληνικό Αστικό Κώδικα και όχι από τη νομοθεσία περί δημοσίων έργων.

Το άρθρο 17 του νόμου απαριθμεί επίσης συνολικά 25 κατηγορίες από τις συμβατικές προτάσεις που πρέπει να περιληφθούν στη σύμπραξη. Αυτές αναλυτικά περιλαμβάνουν: ακριβή περιγραφή του σκοπού της συμφωνίας, μέθοδο απόδοσης, χρονοδιάγραμμα, τον τρόπο με τον οποίο ο δημόσιος φορέας θα χορηγήσει τη χρήση του έργου στον ιδιωτικό φορέα, τη χρηματοδότηση του έργου, την κατανομή των κινδύνων, ασφάλεια, προστασία του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής ιδιοκτησίας, προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας, τις αμοιβές πληρωτέες από τους τελικούς χρήστες του έργου, εγγυήσεις στις προτάσεις, τους λόγους για τη λήξη της συμφωνίας, την εφαρμοστέα νομοθεσία και οποιαδήποτε άλλη δευτεροβάθμια συμφωνία συνδεδεμένη με τη σύμβαση.

Στο άρθρο 18 με τίτλο « Θέματα χρηματοδότησης», οι Εταιρείες Ειδικού Σκοπού οφείλουν να αποδεικνύουν τη διαθεσιμότητα της χρηματοδότησης με τον τρόπο που απαιτεί η σχετική προκήρυξη, ενώ υπάρχει και ενδεικτική απαρίθμηση των πηγών χρηματοδότησης της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού. Επίσης αναφέρεται ότι οι δανειστές της θα συμμετέχουν ενεργά στις διαδικασίες ανάθεσης ώστε να συντομευθούν και να ολοκληρωθούν.

Κατά την έννοια της διευκόλυνσης υλοποίησης έργων ή παροχής υπηρεσιών, διευκρινίζεται ότι οι δημόσιοι φορείς έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν στη χρηματοδότηση είτε σε χρήμα, είτε σε είδος και για το δεύτερο αναφέρονται και οι μορφές των ανταλλαγμάτων αυτών.

Τέλος το άρθρο επιτρέπει τη σύναψη συμβάσεων μεταξύ δημοσίων φορέων και των δανειστών της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού, με σκοπό τη ρύθμιση ειδικών θεμάτων και γενικά τη διευκόλυνση της χρηματοδότησης.

Πέμπτο και έκτο κεφάλαιο: Άρθρα 19-32

Τελικώς το πέμπτο κεφάλαιο, (άρθρα 19-24), έχει τίτλο «Ειδικές Ρυθμίσεις», και το έκτο κεφάλαιο, (άρθρα 25-32), περιέχουν διατάξεις σχετικά με ένα δημόσιο έργο βάσει ΣΔΙΤ.

Οι πρόσθετες διατάξεις του κεφαλαίου 5, αφορούν στην προστασία των τελικών χρηστών του έργου, έκδοση αδειών και προστασία περιβάλλοντος και πολιτιστικής ιδιοκτησίας.

Οι διατάξεις του άρθρου 19 ορίζουν ότι η είσπραξη του ανταλλάγματος από τους τελικούς χρήστες και οι διαδικασίες που την καθορίζουν, ρυθμίζονται με απόφαση της ΔΕΣΔΙΤ. Οι διατάξεις αυτές είναι αναγκαίες, όπως και η συνδρομή του εκάστοτε εμπλεκόμενου φορέα ή αρμόδιας δημόσιας αρχής, ώστε να διασφαλισθεί η απρόσκοπτη είσπραξη των τελών χρήσης από την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού για να εξυπηρετεί αυτή τις δανειακές της υποχρεώσεις.

Στο άρθρο 20, αναφέρεται η ειδική προθεσμία (60 μέρες) για την έκδοση αδειών από τις αρμόδιες κάθε φορά αρχές, χωρίς να απαλλάσσει όμως την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού από την υποχρέωση συγκέντρωσης και υποβολής δικαιολογητικών που τυχόν απαιτούνται για την έκδοση της κάθε άδειας.

Με τις διατάξεις του άρθρου 21 η αρμόδια αρχαιολογική υπηρεσία υποχρεούται να διαφυλάττει κάθε εύρημα από χώρο εκτέλεσης έργων και να υποδεικνύει τρόπους συνέχισης των εργασιών εντός 60 ημερών από την ειδοποίηση που της αποστέλλεται. Αν η υπηρεσία δε συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις της, η Εταιρεία δικαιούται χρονική παράταση ίση με την καθυστέρηση που προέκυψε, και να ζητήσει την ανόρθωση κάθε θετικής του ζημίας.

Οι διατάξεις του άρθρου 22, εισήχθησαν με σκοπό την προστασία της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού, από ενδεχόμενη αύξηση του κόστους του έργου λόγω μη τήρησης των περιβαλλοντικών όρων. Ταυτόχρονα δίνεται κίνητρο στους δημόσιους φορείς να ολοκληρώνουν την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων πριν από την έκδοση της προκήρυξης και την υποβολή δεσμευτικών προσφορών.

Σύμφωνα με το άρθρο 23, ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες για τη διασφάλιση της εμπρόθεσμης ολοκλήρωσης ενός έργου, εφόσον βέβαια εξυπηρετούνται σκοποί δημόσιας ωφέλειας, είναι η έγκαιρη συντέλεση των απαραίτητων απαλλοτριώσεων, γεγονός που ενδιαφέρει τόσο την Εταιρεία, όσο και

τους δανειστές της. Οι δαπάνες που καταβάλλονται από αυτή, συνιστούν αντάλλαγμα για τη χρήση των ιδιοκτησιών που απαλλοτριώνονται.

Σημαντικός παράγοντας είναι επιπλέον, η υποχρέωση των επιχειρήσεων και οργανισμών κοινής ωφέλειας, να προβαίνουν κατά προτεραιότητα στις απαιτούμενες ενέργειες αρμοδιότητάς τους (μετακινήσεις αγωγών δικτύων κλπ), για την απρόσκοπτη εκτέλεση του αντικειμένου της σύμπραξης.

Οι πρόσθετες διατάξεις του κεφαλαίου 6, στοχεύουν στην προστασία της οικονομικής σταθερότητας και των συμφερόντων της εταιρείας ειδικού σκοπού. Όλες οι μεταφορές μετοχών της εταιρείας ειδικού σκοπού, απαιτούν την προγενέστερη έγκριση από τη δημόσια υπηρεσία.

Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων κατά το άρθρο 27, προκειμένου να εφαρμοστεί ο παρών νόμος, θεωρείται τραπεζικό ίδρυμα και σαν τέτοιο υπάγεται στις αντίστοιχες ρυθμίσεις, εφόσον πρόκειται για δανειακές συμβάσεις και συναφείς δικαιοπραξίες που καταρτίζονται σε σχέση με την εκτέλεση των έργων ή την παροχή των υπηρεσιών.

Στο άρθρο 28 θεσπίζονται περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών ή δικαιωμάτων ψήφου επί μετοχών της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού. Επιπλέον η εισαγωγή των μετοχών της Εταιρείας σε ελληνική ή αλλοδαπή χρηματιστηριακή αγορά, και η έκδοση ανταλλάξιμου ομολογιακού δανείου ή ομολογιακού δανείου μετατρέψιμου σε μετοχές, επιτρέπεται μετά από εγκριτική απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και των κατά περίπτωση συναρμόδιων υπουργών.

Με τις διατάξεις του άρθρου 29, θεσπίζεται η απαλλαγή της Εταιρείας από το φόρο εισοδήματος επί δεδουλευμένων τόκων που αποκτά μέχρι το χρόνο έναρξης της εκμετάλλευσης του έργου. Η απαλλαγή έχει σκοπό να ενισχύσει την οικονομική ευρωστία της Εταιρείας και να μειώσει τις ανάγκες δανεισμού. Ανάλογα, τυχόν χρηματοδοτική συμβολή του δημόσιου φορέα χαρακτηρίζεται ως επιδότηση κεφαλαίου, απαλλάσσεται από το φόρο προστιθέμενης αξίας και δεν επιβαρύνεται με κράτηση υπέρ τρίτου. Στην παράγραφο 3, καθορίζεται χρόνος 90 ημερών για την επιστροφή πιστωτικών υπολοίπων ΦΠΑ στους τρίτους που συμβάλλονται με την εταιρεία, και ρυθμίζονται οι συνέπειες της καθυστέρησης καταβολής των οφειλόμενων ποσών. Τέλος με τη διάταξη της παραγράφου, επιτρέπεται η μεταφορά των τυχόν συσσωρευμένων ζημιών της Εταιρείας προς συμψηφισμό με φορολογητέα κέρδη των δέκα επόμενων χρήσεων, ώστε να αντιμετωπιστούν οι ζημιές που

δημιουργούνται κατά την περίοδο κατασκευής του έργου ή και κατά τα πρώτα χρόνια λειτουργίας.

Για τις ανάγκες απόσβεσης του κόστους της επένδυσης της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού κρίθηκε σκόπιμο να της επιτραπεί να επιλέξει τη μέθοδο που προσιδιάζει στη φύση του έργου που πρόκειται να εκτελέσει. Αποτέλεσμα θα είναι η προσαρμογή των οικονομικών δεδομένων στη φύση κάθε έργου και η βελτίωση της ανταποδοτικότητας του έργου προς όφελος των χρηστών.

Στο άρθρο 31 του νόμου, ορίζεται ότι όλες οι διαφωνίες σχετικά με τη σύμπραξη θα επιλύονται με διαιτησία. Οι συμπράξεις και τα σχετικά θέματα ή διαφωνίες θα καθοδηγηθούν από τη σύμβαση σύμπραξης.

01002322209050016

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 232

22 Σεπτεμβρίου 2005

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 3389

Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' ΕΝΝΟΙΑ - ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Άρθρο 1

Έννοια σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα

1. Έννοια Συμπράξεων

Για τους σκοπούς του νόμου αυτού "Δημόσιοι Φορείς" νοούνται οι ακόλουθοι:

- (α) το Δημόσιο,
- (β) οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης,
- (γ) τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου,
- (δ) οι ανώνυμες εταιρείες των οποίων το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου ανήκει στους ανωτέρω υπό (α) έως (γ) φορείς ή σε άλλη ή άλλες ανώνυμες εταιρείες που υπάγονται στην παρούσα περίπτωση.

2. Οι ανωτέρω Δημόσιοι Φορείς μπορούν σε τομείς της αρμοδιότητάς τους να συνάπτουν έγγραφες συμβάσεις συνεργασίας από επαχθή αιτία ("Συμβάσεις Σύμπραξης") με νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού τομέα ("Ιδιωτικοί Φορείς") για την εκτέλεση έργων ή και την παροχή υπηρεσιών ("Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα" ή "Συμπράξεις").

3. Παρεπόμενα Σύμφωνα

Συμβάσεις στις οποίες συμβάλλονται Δημόσιοι Φορείς με τρίτους ή και Ιδιωτικοί Φορείς με τρίτους και αποτελούν παρεπόμενα σύμφωνα Συμβάσεων Σύμπραξης ή συνάπτονται σε εκτέλεση Συμβάσεων Σύμπραξης ("Παρεπόμενα Σύμφωνα"), υπάγονται στις διατάξεις του νόμου αυτού, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 2 ή της παραγράφου 2 του ίδιου άρθρου για τις εν λόγω Συμβάσεις Σύμπραξης.

4. Εταιρεία Ειδικού Σκοπού

Στις Συμβάσεις Σύμπραξης ή τα Παρεπόμενα Σύμφωνα των παραγράφων 2 και 3, οι Ιδιωτικοί Φορείς συμβάλλονται μέσω ανωνύμων εταιρειών ειδικού σκοπού που συνιστώνται από αυτούς αποκλειστικά και μόνο για τους σκοπούς της Σύμπραξης ("Εταιρεία Ειδικού Σκοπού") που εδρεύουν στην Ελλάδα και λειτουργούν σύμφωνα με τις

διατάξεις του κ.ν. 2190/1920. Μέτοχοι Εταιρείας Ειδικού Σκοπού δύνανται να είναι μόνο οι Ιδιωτικοί Φορείς κατά την έννοια του νόμου αυτού, καθώς επίσης και τρίτοι που δύνανται να αποκτήσουν μετοχές σύμφωνα με τις ειδικές προβλέψεις του ίδιου νόμου, το καταστατικό της Εταιρείας και τυχόν ειδικές προβλέψεις της Σύμβασης Σύμπραξης, εξαιρουμένων των φορέων της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Οι Συμπράξεις μπορούν να υπάγονται στις διατάξεις του νόμου αυτού, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 4, εφόσον πληρούν σωρευτικά τις κατωτέρω προϋποθέσεις:

(α) έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων ή και την παροχή υπηρεσιών που ανήκουν στην αρμοδιότητα των Δημόσιων Φορέων με βάση διάταξη νόμου ή σύμβαση ή το καταστατικό τους,

(β) προβλέπουν ότι οι Ιδιωτικοί Φορείς, έναντι ανταλλάγματος που καταβάλλεται εφάπαξ ή τμηματικά από τους Δημόσιους Φορείς ή τους τελικούς χρήστες των έργων ή υπηρεσιών αυτών, αναλαμβάνουν ουσιώδες μέρος των κινδύνων που συνδέονται με τη χρηματοδότηση, την κατασκευή, τη διαθεσιμότητα ή τη ζήτηση του αντικειμένου της Σύμπραξης και των συναφών κινδύνων όπως, ενδεικτικά, το διαχειριστικό και τον τεχνικό κίνδυνο,

(γ) προβλέπουν ότι η χρηματοδότηση, εν όλω ή εν μέρει, της κατασκευής των έργων ή της παροχής των υπηρεσιών θα γίνει με κεφάλαια και πόρους που εξασφαλίζουν οι Ιδιωτικοί Φορείς και

(δ) το συνολικό συμβατικό προϋπολογιζόμενο κόστος της υλοποίησης του αντικειμένου της Σύμπραξης δεν υπερβαίνει το ποσό των διακοσίων εκατομμυρίων ευρώ χωρίς συνυπολογισμό του αναλογούντος Φόρου Προστιθέμενης Αξίας.

2. Με ομόφωνη απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής των Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα του άρθρου 3 είναι δυνατή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η υπαγωγή Συμπράξεων στις διατάξεις του νόμου αυτού χωρίς να συντρέχει μία ή περισσότερες από τις προϋποθέσεις των εδαφίων (β) έως και (δ) της παραγράφου 1.

3. Δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο Σύμπραξης οι δραστηριότητες που κατά το Σύνταγμα ανήκουν άμεσα και αποκλειστικά στο Κράτος και ιδίως η εθνική

άμυνα, η αστυνόμευση, η απονομή της δικαιοσύνης και η εκτέλεση των ποινών που επιβάλλονται από τα αρμόδια δικαστήρια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΔΙΥΠΟΥΡΓΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

Άρθρο 3
Διυπουργική Επιτροπή

Συνιστάται Διυπουργική Επιτροπή Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα ("Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ."). Η Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. αποτελείται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών, τον Υπουργό Ανάπτυξης και τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, ως τακτικά μέλη και τον Υπουργό ή τους Υπουργούς που εποπτεύουν καθένα από τους Δημόσιους Φορείς, οι οποίοι προβλέπεται να συμμετάσχουν στη Σύμπραξη ή και να συμβληθούν στη Σύμβαση Σύμπραξης ή και στα Παρεπόμενα Σύμφωνα, ως έκτακτα μέλη. Ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών προεδρεύει της Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ., εποπτεύει το έργο της και έχει την ευθύνη της υποβολής των σχετικών εισηγήσεων προς αυτή. Η Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. αποφασίζει κατόπιν εισηγήσεων της Ειδικής Γραμματείας Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα, σύμφωνα με τα ειδικώς προβλεπόμενα στα εδάφια (αα) έως (στστ) της παραγράφου 2 του άρθρου 4.

Η λειτουργία της Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. διέπεται από τις διατάξεις του ν. 1558/1985 (ΦΕΚ 137 Α'). Η Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. εξειδικεύει την κυβερνητική πολιτική για την εκτέλεση έργων και την παροχή υπηρεσιών με τη συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαίων.

Με αποφάσεις της η Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ.:

(α) εγκρίνει την υπαγωγή Συμπράξεων στις διατάξεις του νόμου αυτού ή ανακαλεί τέτοιες εγκρίσεις, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 5,

(β) αποφασίζει την ένταξη στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του καταβλητέου στους Ιδιωτικούς Φορείς συμβατικού ανταλλάγματος,

(γ) αποφασίζει για τη συμμετοχή ή μη του Δημοσίου στη χρηματοδότηση της κατασκευής των έργων ή της παροχής των υπηρεσιών που αποτελούν το αντικείμενο της Σύμπραξης,

(δ) λαμβάνει κάθε άλλη συναφή απόφαση.

Άρθρο 4
Ειδική Γραμματεία

1. Σύσταση και αρμοδιότητες

Στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών συνιστάται Ειδική Γραμματεία Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα ("Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ.") με σκοπό την επικουρία της Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. και των Δημόσιων Φορέων. Έργο της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. είναι:

(α) ο εντοπισμός των έργων ή υπηρεσιών που μπορούν να εκτελεσθούν ή να παρασχεθούν μέσω Συμπράξεων και να υπαχθούν στις διατάξεις του νόμου αυτού σύμφωνα με την παράγραφο 2,

(β) η εν γένει προώθηση της εκτέλεσης έργων ή της παροχής υπηρεσιών μέσω του θεσμού των Συμπράξεων,

(γ) η διευκόλυνση και υποστήριξη των Δημόσιων Φορέων στα πλαίσια των Διαδικασιών Ανάθεσης, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 8 του παρόντος, για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων που θα αναλάβουν την εκτέλεση των

έργων ή την παροχή υπηρεσιών στα πλαίσια Συμπράξεων,

(δ) η παρακολούθηση της υλοποίησης των Συμβάσεων Σύμπραξης και των Παρεπόμενων Συμφώνων, η τακτική ενημέρωση της Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. και η επεξεργασία και υποβολή εισηγήσεων για την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων και

(ε) η σύνταξη ετήσιας έκθεσης και η παρουσίασή της στην αρμόδια Επιτροπή της Βουλής.

2. Γενικές αρμοδιότητες Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ.

Για την πραγματοποίηση των σκοπών της, η Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. μπορεί:

(α) να ζητά και να λαμβάνει στοιχεία σχετικά με έργα ή υπηρεσίες την εκτέλεση ή παροχή των οποίων προωθούν ή σχεδιάζουν Δημόσιοι Φορείς,

(β) να ζητά και να λαμβάνει από οποιοδήποτε Δημόσιο ή Ιδιωτικό Φορέα κάθε πληροφορία ή στοιχείο που απαιτείται για να διαγνωσθεί εάν η εκτέλεση ενός έργου ή η παροχή μιας υπηρεσίας μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσω της Σύμπραξης Δημόσιων και Ιδιωτικών Φορέων σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού,

(γ) να επεξεργάζεται τα στοιχεία που λαμβάνει από επαγγελματικούς και επιχειρηματικούς φορείς όπως, ενδεικτικά, από την Ελληνική Ένωση Τραπεζών, το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος και το Σύνδεσμο Εργοληπτικών Εταιρειών,

(δ) να μελετά ολοκληρωμένες προτάσεις που επεξεργάζονται Δημόσιοι ή Ιδιωτικοί Φορείς για την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών ή να καλεί Δημόσιους ή Ιδιωτικούς Φορείς να επεξεργασθούν τέτοιες προτάσεις και να παρέχει σε αυτούς κάθε εύλογη συνδρομή,

(ε) σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών αλλά και τις αρμόδιες υπηρεσίες των εμπλεκόμενων Δημόσιων Φορέων, να παρακολουθεί το σύνολο των οικονομικών υποχρεώσεων που αναλαμβάνουν οι Δημόσιοι Φορείς, ιδιαίτερα τη μελλοντική επιβάρυνση που προκύπτει ή μπορεί να προκύψει για το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων από τις πληρωμές που διενεργούνται για Συμπράξεις που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του νόμου αυτού,

(στ) να συντάσσει και να διανέμει έντυπο υλικό με πληροφορίες και οδηγίες σχετικά με τις Συμπράξεις και τους σκοπούς που αυτές εξυπηρετούν, τις διεθνώς διαδεδομένες μεθόδους εφαρμογής τους και τις διατάξεις του νόμου αυτού,

(ζ) να τυποποιεί έγγραφα που μπορούν να χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες των Διαδικασιών Ανάθεσης, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 8,

(η) να τυποποιεί κάθε είδους Συμβάσεις Σύμπραξης ή Παρεπόμενα Σύμφωνα προς το σκοπό της διευκόλυνσης των Δημόσιων και Ιδιωτικών Φορέων στη διαμόρφωση των όρων των Συμβάσεων Σύμπραξης,

(θ) να υποβάλλει στη Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. προτάσεις για τη βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου των Συμπράξεων,

(ι) να συντονίζει την εκπόνηση μελετών και την εν γένει παροχή υποβοηθητικών του έργου της υπηρεσιών σε πρόσωπα που προσλαμβάνονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 6.

Με βάση τις ανωτέρω υπό (α) έως και (ι) αρμοδιότητες που της παρέχονται συγκεντρώνει τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για να κριθεί ποια έργα ή υπηρεσίες μπορούν να υλοποιηθούν μέσω Συμπράξεων και αξιολογεί τις οικονομικές και τεχνικές παραμέτρους, καθώς και

τα νομικά και άλλα προβλήματα που συνδέονται με αυτά. Στη συνέχεια η Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. καταρτίζει μη δεσμευτικό κατάλογο έργων και υπηρεσιών ("Κατάλογος Προτεινόμενων Συμπράξεων") που μπορούν να υλοποιηθούν μέσω Συμπράξεων και να υπαχθούν στις διατάξεις του νόμου αυτού. Για κάθε έργο ή υπηρεσία που περιλαμβάνεται στον Κατάλογο Προτεινόμενων Συμπράξεων, η Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. συντάσσει συνοπτική αιτιολογική έκθεση που παρουσιάζει:

αα) τους χρηματοοικονομικούς, τεχνικούς, κοινωνικοοικονομικούς και νομικούς λόγους για τους οποίους η εκτέλεση των συγκεκριμένων έργων ή η παροχή των συγκεκριμένων υπηρεσιών κρίνεται σκόπιμο να υλοποιηθεί μέσω Σύμπραξης,

ββ) τα κριτήρια που έλαβε υπόψη της για την επιλογή των συγκεκριμένων έργων ή υπηρεσιών που έχουν περιληφθεί στον Κατάλογο Προτεινόμενων Συμπράξεων,

γγ) τις ενέργειες στις οποίες έχει ενδεχομένως προβεί ο εμπλεκόμενος κάθε φορά Δημόσιος Φορέας για τις ανάγκες της προετοιμασίας της ανάθεσης των σχετικών Συμβάσεων όπως, ενδεικτικά, πρόσληψη χρηματοοικονομικών, τεχνικών και νομικών συμβούλων, διενέργεια προμελετών και σύνταξη σχεδίων συμβάσεων,

δδ) τη μορφή της προτεινόμενης Διαδικασίας Ανάθεσης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 8, που είναι σκόπιμο να εφαρμοσθεί, καθώς και τους Δημόσιους Φορείς που ενεργούν ως αναθέτουσα αρχή,

εε) ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα της Διαδικασίας Ανάθεσης,

στστ) αναφορά του ενδεικτικού προϋπολογισμού του αντικείμενου της Σύμβασης Σύμπραξης και, ενδεχομένως, των Παρεπόμενων Συμφώνων.

3. Αίτηση Υπαγωγής και Απόφαση Υπαγωγής

Η Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. γνωστοποιεί, στους κατά περίπτωση αρμόδιους Δημόσιους Φορείς, την ένταξη έργων ή υπηρεσιών της αρμοδιότητάς τους στον Κατάλογο Προτεινόμενων Συμπράξεων και καλεί αυτούς μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών από τη λήψη της σχετικής ειδοποίησης, να υποβάλουν αίτηση στη Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. για την υπαγωγή της συγκεκριμένης Σύμπραξης στις διατάξεις του νόμου αυτού ("Αίτηση Υπαγωγής").

Αν στη Σύμβαση Σύμπραξης που έχει περιληφθεί στον Κατάλογο Προτεινόμενων Συμπράξεων συμμετέχουν ή συμβάλλουν περισσότεροι του ενός Δημόσιοι Φορείς, η Αίτηση Υπαγωγής πρέπει να υπογράφεται από εξουσιοδοτημένους εκπροσώπους όλων των εμπλεκόμενων Δημόσιων Φορέων. Η Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ., μέσα σε δύο μήνες από τη διαβίβαση σε αυτή των Αιτήσεων Υπαγωγής, εκδίδει απόφαση ("Απόφαση Υπαγωγής") με την οποία εγκρίνει ή απορρίπτει, εν όλω ή εν μέρει, τις Αιτήσεις Υπαγωγής.

4. Αναμόρφωση Καταλόγου Προτεινόμενων Συμπράξεων

Η Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. συμπληρώνει και αναμορφώνει τον Κατάλογο Προτεινόμενων Συμπράξεων ανά εξάμηνο χωρίς να αποκλείεται η έκτακτη μεταβολή του από νέες προτάσεις Συμπράξεων που κρίνονται ώριμες ή υποβάλλονται προς κρίση μετά την τακτική έκδοσή του.

Άρθρο 5

Συνέπειες Απόφασης Υπαγωγής

1. Μετά την εγκριτική Απόφαση Υπαγωγής η Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. αναλαμβάνει το συντονισμό των Διαδικασιών Ανάθεσης, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 8, για την επιλογή του Ιδιωτικού Φορέα που θα συμμετάσχει στη Σύμπραξη.

2. Υποχρεώσεις Δημόσιων Φορέων

Οι Δημόσιοι Φορείς που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του νόμου αυτού υποχρεούνται:

(α) να ακολουθούν τις υποδείξεις της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. ως προς τη Διαδικασία Ανάθεσης που θα ακολουθηθεί για την επιλογή του Ιδιωτικού Φορέα που θα συμμετάσχει στη Σύμπραξη,

(β) να επεξεργάζονται κάθε κείμενο που σχετίζεται με τη Διαδικασία Ανάθεσης, περιλαμβανομένων και των τευχών δημοπράτησης, όπως η προκήρυξη, η ειδική και η τεχνική συγγραφή υποχρεώσεων, η πρόσκληση υποβολής Προσφορών και το Σχέδιο Σύμβασης, σύμφωνα με τις οδηγίες, τις τροποποιήσεις και αλλαγές που εισηγείται η Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. στην οποία και κοινοποιούνται πριν από τη διανομή ή τη δημοσίευση όλα τα κείμενα και η αλληλογραφία που αφορούν στη Διαδικασία Ανάθεσης,

(γ) να μεριμνούν για τη συμμετοχή εκπροσώπου της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. στις επιτροπές αξιολόγησης ή και σε άλλα όργανα που συνιστώνται στα πλαίσια της Διαδικασίας Ανάθεσης για την επιλογή του Ιδιωτικού Φορέα που θα συμμετάσχει στη Σύμπραξη.

3. Ανάκληση Απόφασης Υπαγωγής

Σε περίπτωση που οι εμπλεκόμενοι Δημόσιοι Φορείς δεν συμμορφώνονται με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού, η Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ., είτε πριν είτε κατά τη διάρκεια της Διαδικασίας Ανάθεσης, δύναται να ανακαλέσει την Απόφαση Υπαγωγής.

Άρθρο 6

Διατάξεις για την Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ.

1. Στελέχωση

(α) Με κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ορίζεται Ειδικός Γραμματέας Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα.

(β) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ύστερα από πρόσκληση για εκδήλωση ενδιαφέροντος, προσλαμβάνεται Διευθυντής στην Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ., με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης.

(γ) Το λοιπό προσωπικό της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. είτε στελεχώνεται μέσω της σύναψης συμβάσεων παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου κατόπιν σχετικής απόφασης του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών είτε αποσπάται στην Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 5.

2. Προσόντα και εμπειρία στελεχών Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ.

Τα στελέχη της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. πρέπει να καλύπτουν ευρύ φάσμα γνωστικών αντικειμένων και να διαθέτουν κύρος και εκτενή εμπειρία στους τομείς της ιδιαίτερης εξειδίκευσής τους, ιδίως να διαθέτουν εμπειρία:

(α) σε θέματα τεχνικών χρηματοδότησης,

(β) στην κατάρτιση, επεξεργασία, ανάλυση και αξιολόγηση χρηματοοικονομικών υποδειγμάτων,

(γ) σε νομικά θέματα όπως σύνταξη τευχών δημοπράτησης, νομική υποστήριξη κατά τη διενέργεια δημοσίων διαγωνισμών, σύνταξη και διαπραγμάτευση συμβάσεων περιλαμβανομένων και συμβάσεων παραχώρησης, χρηματοδοτικών, δανειακών και λοιπών συμβάσεων που είναι απαραίτητες για την εξασφάλιση της απαιτούμενης χρηματοδότησης,

(δ) σε τεχνικά, ασφαλιστικά, φορολογικά και λογιστικά ζητήματα και

(ε) σε θέματα μελέτης, κατασκευής, λειτουργίας και συντήρησης έργων καθώς και κατάρτισης προδιαγραφών.

3. Ασυμβίβαστα

Τα στελέχη της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και δεν επιτρέπεται κατά το χρονικό διάστημα παροχής των υπηρεσιών τους στην Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ.:

(α) να ασκούν άλλη επαγγελματική δραστηριότητα με αμοιβή ή

(β) να συμμετέχουν στην ίδρυση ή στο μετοχικό κεφάλαιο ή σε διοικητικό όργανο Ιδιωτικού Φορέα που συμμετέχει σε Σύμπραξη ή σε σχετική Διαδικασία Ανάθεσης όπως ορίζεται στο άρθρο 8 ή

(γ) να συμμετέχουν στην ίδρυση ή στο μετοχικό κεφάλαιο ή σε διοικητικό όργανο εταιρείας συνδεδεμένης, κατά την έννοια του άρθρου 42ε του κ.ν. 2190/1920, με τους Φορείς του προηγούμενου εδαφίου.

Αν παραβιασθούν οι ανωτέρω απαγορεύσεις και ανεξαρτήτως των λοιπών κυρώσεων, το όργανο που διόρισε τον παραβάτη, δύναται να ανακαλέσει το διορισμό του.

Ειδικά για τις περιπτώσεις (β) και (γ) η απαγόρευση ισχύει και για χρονικό διάστημα έξι μηνών μετά τη λήξη της παροχής υπηρεσιών τους στην Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ..

4. Πρόσληψη συμβούλων και προσώπων ειδικών προσόντων

Με απόφαση της Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. που λαμβάνεται κατόπιν αιτιολογημένης εισήγησης της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ. μπορεί να συνάπτονται συμβάσεις παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου με χρηματοοικονομικούς, τεχνικούς, φορολογικούς, νομικούς, ασφαλιστικούς ή και άλλους συμβούλους, καθώς και με ειδικούς επιστημονικούς συνεργάτες και εμπειρογνώμονες, οι οποίοι θα είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα εγγωσμένου κύρους και εξειδικευμένης εμπειρίας σε έργα αντίστοιχα με εκείνα για τα οποία καλούνται να παράσχουν τις υπηρεσίες τους.

Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι υπηρεσίες που οι ανωτέρω σύμβουλοι και πρόσωπα ειδικών προσόντων παρέχουν, καθώς και η αμοιβή τους.

5. Αποσπάσεις

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών, καθώς και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να αποσπώνται στην Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ., κατά παρέκκλιση των περί αποσπάσεων διατάξεων, υπάλληλοι υπηρεσιών και εποπτευόμενων από αυτά φορέων. Η δαπάνη μισθοδοσίας των υπαλλήλων αυτών, για το χρόνο απόσπασής τους, βαρύνει τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών.

6. Περαιτέρω εξειδίκευση θεμάτων Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών μπορεί να ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ, να εξειδικεύονται περαιτέρω οι αρμοδιότητες της Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ, ο τρόπος και η διαδικασία άσκησής τους, η οργάνωση και η λειτουργία της, η γραμματειακή της υποστήριξη, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ

Άρθρο 7

Διατάξεις που εφαρμόζονται στις Διαδικασίες Ανάθεσης

Στις Διαδικασίες Ανάθεσης για την επιλογή του Ιδιωτικού Φορέα που θα αναλάβει την εκτέλεση του έργου ή την

παροχή της υπηρεσίας με Σύμβαση Σύμπραξης, που έχει υπαχθεί στις διατάξεις του νόμου αυτού, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 9 έως 16.

Άρθρο 8 Ορισμοί

Κατά την εφαρμογή των άρθρων 9 έως 16 του νόμου αυτού, οι κατωτέρω όροι έχουν την εξής έννοια:

"Αναθέτουσα Αρχή" νοείται ο Δημόσιος Φορέας που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 ο οποίος προκηρύσσει διαγωνισμό για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα με τον οποίο θα συνάψει Σύμβαση Σύμπραξης για την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών.

"Διαδικασίες Ανάθεσης" νοούνται οι διαδικασίες που ακολουθούνται από τις Αναθέτουσες Αρχές για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα ο οποίος θα αναλάβει την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών με Σύμβαση Σύμπραξης Έργου ή Υπηρεσιών. Οι Διαδικασίες Ανάθεσης περιλαμβάνουν τη Διαδικασία Ανοικτού Τύπου, Κλειστού Τύπου, Ανταγωνιστικού Διαλόγου και Διαπραγμάτευσης.

"Διαδικασίες Ανοικτού Τύπου" νοούνται οι διαδικασίες στο πλαίσιο των οποίων κάθε ενδιαφερόμενος Ιδιωτικός Φορέας μπορεί να υποβάλει Προσφορά εφόσον συγκεκρινώνει τα προσόντα και τις ικανότητες που προβλέπει η Προκήρυξη.

"Διαδικασίες Κλειστού Τύπου" νοούνται οι διαδικασίες στις οποίες κάθε Ιδιωτικός Φορέας μπορεί να ζητήσει να συμμετάσχει, προσφορά όμως μπορούν να υποβάλουν από αυτούς εκείνοι μόνον οι Ιδιωτικοί Φορείς που έχουν προσκληθεί από την Αναθέτουσα Αρχή.

"Διαδικασίες Ανταγωνιστικού Διαλόγου" νοούνται οι διαδικασίες στα πλαίσια των οποίων:

- κάθε Ιδιωτικός Φορέας μπορεί να ζητήσει να συμμετάσχει,

- η Αναθέτουσα Αρχή διεξάγει διάλογο με τους υποψηφίους που έχουν επιλεγεί για να εντοπίσει την προσφορότερη ή τις προσφορότερες λύση ή λύσεις για την ικανοποίηση των αναγκών της, και

- οι υποψήφιοι καλούνται να υποβάλουν προσφορά με βάση τις λύσεις που κρίθηκαν προσφορότερες.

"Διαδικασίες Διαπραγμάτευσης" νοούνται οι διαδικασίες κατά τις οποίες οι Αναθέτουσες Αρχές διαβουλευόμαστε με τους Ιδιωτικούς Φορείς της επιλογής τους και διαπραγματεύονται απευθείας τους όρους των Συμβάσεων που θα συναφθούν με έναν ή περισσότερους από αυτούς.

"Έργο" νοείται το αποτέλεσμα ενός συνόλου οικοδομικών εργασιών ή εργασιών πολιτικού μηχανικού που προορίζεται να πληροί αυτό καθαυτό μια οικονομική ή τεχνική λειτουργία.

"Ιδιαίτερα Πολύπλοκη Σύμβαση" νοείται κάθε σύμβαση της οποίας οι βασικές παράμετροι (τεχνικές, χρηματοοικονομικές, λειτουργικές, νομικές και άλλες) δεν μπορούν αντικειμενικά να προσδιορισθούν εξαρχής από την Αναθέτουσα Αρχή.

"Μικτή Σύμβαση" νοείται κάθε σύμβαση της οποίας το αντικείμενο δεν αφορά αποκλειστικά την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών αλλά περιλαμβάνει στοιχεία και από τις δύο προαναφερόμενες δραστηριότητες.

"Προκήρυξη" ή "Προκήρυξη Διαγωνισμού" νοείται το έγγραφο με το οποίο η Αναθέτουσα Αρχή:

- καθορίζει τη μορφή και τα επί μέρους στάδια της Διαδικασίας Ανάθεσης,

- περιγράφει το αντικείμενο της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει και, ενδεχομένως, συγκεκριμένους ουσιώδεις όρους αυτής,

- περιγράφει το εκτιμώμενο συμβατικό αντάλλαγμα ή το εκτιμώμενο αντίτιμο παροχής υπηρεσιών, εφόσον είναι αντικειμενικά δυνατός ο προσδιορισμός τους,

- αναφέρει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Αναθέτουσας Αρχής και τις τυχόν ειδικές ρυθμίσεις και δικαιώματα των οποίων μπορεί να κάνει χρήση, όπως δικαίωμα περιορισμού Υποψηφίων, δικαίωμα να ζητά διευκρινίσεις και συμπληρώσεις,

- αναφέρει τις εφαρμοστέες στη Διαδικασία Ανάθεσης νομοθετικές διατάξεις,

- καθορίζει τα προσόντα και τις ικανότητες που πρέπει να συγκεντρώνουν οι Υποψήφιοι και

- προσδιορίζει τους άλλους λοιπούς όρους που θα ισχύσουν κατά τη Διαδικασία Ανάθεσης, καθώς και τα παραρτήματα αυτού.

"Προσφέρων" νοείται κάθε Ιδιωτικός Φορέας που έχει υποβάλει Προσφορά στο πλαίσιο Διαδικασίας Ανάθεσης. Προσφέρων μπορεί να είναι κάθε κατ' επάγγελμα εργολήπτης ή πάροχος υπηρεσιών και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο με αντικείμενο δραστηριότητας που περιλαμβάνει το αντικείμενο στο οποίο αφορά το προς εκτέλεση έργο ή υπηρεσία, εφόσον εκτελεί τα αντίστοιχα έργα ή παρέχει τις ζητούμενες υπηρεσίες στην ελεύθερη αγορά.

"Προσφορά" νοείται το σύνολο των οικονομικών, τεχνικών, χρηματοδοτικών και άλλων προτάσεων που υποβάλλουν οι Υποψήφιοι για την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών στο πλαίσιο Διαδικασίας Ανάθεσης, κατόπιν πρόσκλησης της Αναθέτουσας Αρχής και σύμφωνα με τις απαιτήσεις που αυτή έχει θέσει με την Προκήρυξη και τα παραρτήματά της και τα τυχόν άλλα έγγραφα της Διαδικασίας Ανάθεσης.

"Συμβάσεις" νοούνται οι Μικτές Συμβάσεις, οι Συμβάσεις Έργων και οι Συμβάσεις Υπηρεσιών.

"Συμβάσεις Έργου" νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο είτε την εκτέλεση, είτε συγχρόνως τη μελέτη και την εκτέλεση, εργασιών που αφορούν στην εκτέλεση, με οποιαδήποτε μέσα, ενός έργου το οποίο ανταποκρίνεται στις οριζόμενες από την Αναθέτουσα Αρχή ανάγκες.

"Συμβάσεις Υπηρεσιών" νοούνται οι συμβάσεις, πλην των Συμβάσεων Έργων, που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών οποιασδήποτε φύσης.

"Υποψήφιος" νοείται κάθε Ιδιωτικός Φορέας (ή οι ενώσεις ή κοινοπραξίες Ιδιωτικών Φορέων) που συμμετέχει σε Διαδικασία Ανάθεσης.

Άρθρο 9 **Γενικές Αρχές**

1. Γενικές Αρχές

(α) Στο πλαίσιο των Διαδικασιών Ανάθεσης και στις σχέσεις του Δημόσιου Φορέα που ενεργεί ως Αναθέτουσα Αρχή με τους Υποψηφίους ή Προσφέροντες, καθώς και με κάθε τρίτο εμπλεκόμενο πρόσωπο, ισχύουν οι αρχές της ίσης μεταχείρισης, της διαφάνειας, της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης, όπως αυτές ορίζονται στην παράγραφο 2.

(β) Οι διατάξεις της παραγράφου 2 εφαρμόζονται σε όλες τις Διαδικασίες Ανάθεσης ανεξαρτήτως του είδους της Σύμβασης της οποίας επιδιώκεται η σύναψη.

2. Εξειδίκευση γενικών αρχών

Στο νόμο αυτόν οι γενικές αρχές της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού έχουν την ακόλουθη έννοια:

(α) Ίση μεταχείριση σημαίνει την αποφυγή οποιασδήποτε διάκρισης με βάση την ιθαγένεια ή οποιοδήποτε άλλο κριτήριο που δεν δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους. Στο περιεχόμενο της αρχής αυτής υπάγεται όχι μόνο ο καθορισμός όρων πρόσβασης σε μια οικονομική δραστηριότητα χωρίς διακρίσεις, αλλά και η λήψη από τις δημόσιες αρχές όλων των μέτρων που είναι σε θέση να εξασφαλίζουν την άσκηση αυτής της δραστηριότητας.

(β) Διαφάνεια είναι η δημοσιοποίηση της πρόθεσης της Αναθέτουσας Αρχής να προβεί στη σύναψη Σύμβασης Έργου ή Υπηρεσιών ή Μικτής Σύμβασης, ώστε να εξασφαλιστεί η δημιουργία συνθηκών ανταγωνισμού χωρίς στρεβλώσεις.

(γ) Αναλογικότητα σημαίνει ότι κάθε μέτρο που επιλέγεται από την Αναθέτουσα Αρχή πρέπει να είναι αναγκαίο και πρόσφορο για την επίτευξη του στόχου, στον οποίο αποβλέπει, και να προκαλεί τα λιγότερα δυνατά προβλήματα στην άσκηση μιας οικονομικής δραστηριότητας. Ιδίως στα πλαίσια των Διαδικασιών Ανάθεσης δεν επιτρέπεται να αξιώνονται τεχνικές, επαγγελματικές ή χρηματοοικονομικές ικανότητες δυσανάλογες και υπερβολικές σε σχέση με το αντικείμενο της σχετικής Σύμβασης Έργου ή Υπηρεσιών ή της Μικτής Σύμβασης.

(δ) Αμοιβαία αναγνώριση σημαίνει ότι η Αναθέτουσα Αρχή υποχρεούται να δεχθεί τις τεχνικές προδιαγραφές, τους ελέγχους, καθώς επίσης τους τίτλους, τα πιστοποιητικά και τα προσόντα που απαιτούνται σε άλλο κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο μέτρο που αναγνωρίζονται ως ισοδύναμα με εκείνα τα οποία απαιτούνται στην Ελλάδα.

(ε) Προστασία του δημόσιου συμφέροντος σημαίνει ότι κατά τη λήψη της απόφασης για την ανάθεση Σύμβασης Έργου ή Υπηρεσιών ή Μικτής Σύμβασης λαμβάνονται υπόψη:

- οι σχετικές χρηματοδοτικές ανάγκες και η κατά το δυνατό ελαχιστοποίηση της οικονομικής επιβάρυνσης ή συμβολής της Αναθέτουσας Αρχής,

- οι ανάγκες των χρηστών για βελτιωμένες υπηρεσίες και

- η ανάγκη χρήσης εξειδικευμένης τεχνογνωσίας.

(στ) Προστασία των δικαιωμάτων των ιδιωτών σημαίνει ότι οι αποφάσεις, θετικές, αρνητικές ή απορριπτικές, πρέπει να είναι αιτιολογημένες και να μπορούν να αποτελούν αντικείμενο ένδικης προστασίας των Ιδιωτικών Φορέων και των ιδιωτών εν γένει. Στην έννοια της ένδικης προστασίας περιλαμβάνεται και η προσωρινή ένδικη προστασία.

(ζ) Αρχή του ελεύθερου ανταγωνισμού σημαίνει ότι:

- διασφαλίζεται η μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή Υποψηφίων που είναι ικανοί να εκτελέσουν τα έργα ή να παράσχουν τις υπηρεσίες που επιθυμεί η Αναθέτουσα Αρχή,

- ο διαγωνισμός διεξάγεται με ίσους όρους και αντικειμενικά κριτήρια και

- αποτρέπεται η δημιουργία μονοπωλιακών ή ολιγοπωλιακών καταστάσεων ή στρεβλώσεων.

(η) Αρχή της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης σημαίνει ότι κατά τον προγραμματισμό και την εκτέλεση των Συμβάσεων Έρ-

γου ή Υπηρεσιών ή των Μικτών Συμβάσεων, λαμβάνεται υπόψη ότι το φυσικό και το ανθρωπογενές περιβάλλον συνιστά αγαθό που προστατεύεται αυτοτελώς, προκειμένου να εξασφαλισθεί η οικολογική ισορροπία και να διαφυλαχθούν οι φυσικοί πόροι προς χάρη των επόμενων γενεών.

Άρθρο 10 **Ανάθεση**

1. Κριτήρια Ανάθεσης

Η ανάθεση των Συμβάσεων από το Δημόσιο Φορέα που ενεργεί ως Αναθέτουσα Αρχή γίνεται είτε με το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη Προσφοράς είτε με το κριτήριο της χαμηλότερης τιμής.

2. Η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη Προσφορά

Όταν η ανάθεση γίνεται με βάση το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη Προσφοράς, η Αναθέτουσα Αρχή εξετάζει και συνεκτιμά, πλην των οικονομικών παραμέτρων και διάφορες άλλες παραμέτρους του αντικειμένου της Σύμβασης, όπως είναι η ποιότητα, η τιμή, η τεχνική αρτιότητα, τα αισθητικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά, τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, το κόστος λειτουργίας, η αποδοτικότητα και η τεχνική συνδρομή, η ημερομηνία παράδοσης και η προθεσμία παράδοσης ή εκτέλεσης κ.λπ.. Τα κριτήρια αυτά πρέπει να προσδιορίζονται με σαφήνεια από την Αναθέτουσα Αρχή στο πλαίσιο της Διαδικασίας Ανάθεσης. Η σχετική στάθμιση που προσδίδει η Αναθέτουσα Αρχή σε καθένα από τα κριτήρια αυτά για τον προσδιορισμό της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη Προσφοράς πρέπει επίσης να γνωστοποιείται στους Υποψηφίους. Η στάθμιση αυτή μπορεί να εκφράζεται και με τον καθορισμό ανώτατου και κατώτατου ορίου (εύρους). Σε περίπτωση που η στάθμιση δεν είναι δυνατή, η Αναθέτουσα Αρχή προσδιορίζει την προτεραιότητα των κριτηρίων που έχει επιλέξει με την κατάρτιση πίνακα, όπου τα κριτήρια αυτά εμφανίζονται κατά φθίνουσα σειρά σπουδαιότητας.

3. Όταν η ανάθεση γίνεται με το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη Προσφοράς, η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να επιτρέπει την υποβολή εναλλακτικών προσφορών. Η δυνατότητα αυτή πρέπει να επισημαίνεται ρητά στην Προκήρυξη Διαγωνισμού, διαφορετικά οι εναλλακτικές προσφορές απορρίπτονται από την Αναθέτουσα Αρχή. Στο μέτρο που επιτρέπονται, οι ελάχιστες προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι εναλλακτικές προσφορές, καθώς και ο τρόπος υποβολής τους περιλαμβάνονται στην Προκήρυξη ή στα παραρτήματα αυτής. Η Αναθέτουσα Αρχή λαμβάνει υπόψη της αποκλειστικά και μόνο τις εναλλακτικές προσφορές που ανταποκρίνονται στις ελάχιστες προϋποθέσεις που έχει ορίσει.

4. Ασυνήθιστα χαμηλές Προσφορές και κρατικές ενισχύσεις

Όταν οι Προσφορές που κατέθεσαν οι Προσφέροντες στην Αναθέτουσα Αρχή εμφανίζονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με το εκτιμώμενο κόστος του αντικειμένου της Σύμβασης, η Αναθέτουσα Αρχή, πριν απορρίψει τις Προσφορές αυτές, οφείλει να ζητήσει γραπτώς διευκρινίσεις από τους Προσφέροντες. Οι διευκρινίσεις αυτές μπορούν να αφορούν ιδίως στη μέθοδο εκτέλεσης των έργων ή της παροχής των υπηρεσιών, τις τεχνικές λύσεις που προτείνονται, τις εξαιρετικά ευνοϊκές συνθήκες που ενδεχομένως συντρέχουν για την εκτέλεση των έργων ή

την παροχή των υπηρεσιών και την ενδεχόμενη χορήγηση κρατικής ενίσχυσης στον Προσφέροντα. Εφόσον διαπιστωθεί ότι μια προσφορά είναι ασυνήθιστα χαμηλή λόγω κρατικής ενίσχυσης που θα χορηγηθεί στον Προσφέροντα, η Προσφορά μπορεί να απορρίπτεται αποκλειστικά για το λόγο αυτόν μόνο μετά από διαβούλευση με τον Προσφέροντα, και εφόσον αυτός δεν είναι σε θέση να αποδείξει, εντός εύλογης προθεσμίας την οποία τάσσει η Αναθέτουσα Αρχή, ότι η εν λόγω ενίσχυση θα χορηγηθεί σε νόμιμα πλαίσια.

Άρθρο 11 **Διαδικασίες Ανάθεσης**

1. Ανοικτές και κλειστές διαδικασίες

Για την ανάθεση και σύναψη Μικτών Συμβάσεων, Συμβάσεων Έργου και Συμβάσεων Υπηρεσιών, οι Αναθέτουσες Αρχές εφαρμόζουν είτε Διαδικασίες Ανοικτού Τύπου είτε Διαδικασίες Κλειστού Τύπου.

2. Όροι Διαδικασίας Ανταγωνιστικού Διαλόγου

Υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 13, οι Αναθέτουσες Αρχές μπορούν να συνάπτουν Μικτές Συμβάσεις, Συμβάσεις Έργου και Συμβάσεις Υπηρεσιών ακολουθώντας Διαδικασίες Ανταγωνιστικού Διαλόγου.

3. Όροι Διαδικασίας Διαπραγμάτευσης

Υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 14 οι Αναθέτουσες Αρχές μπορούν να συνάπτουν Συμβάσεις Έργου και Συμβάσεις Υπηρεσιών ακολουθώντας Διαδικασίες Διαπραγμάτευσης.

Άρθρο 12 **Γενικές διατάξεις για τη διεξαγωγή των Διαδικασιών Ανάθεσης**

1. Ελάχιστα προσόντα και ικανότητες

Με την επιφύλαξη της τήρησης των γενικών αρχών που περιγράφονται στο άρθρο 9, η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να καθορίζει τα ελάχιστα προσόντα και ικανότητες που οφείλουν να συγκεντρώνουν οι Υποψήφιοι. Τα ελάχιστα αυτά προσόντα και ικανότητες αναφέρονται στην Προκήρυξη Διαγωνισμού.

2. Περιορισμός Υποψηφίων

Στις Διαδικασίες Κλειστού Τύπου, στις Διαδικασίες Διαπραγμάτευσης (εφόσον γίνονται με δημοσίευση Προκήρυξης Διαγωνισμού) και στις Διαδικασίες Ανταγωνιστικού Διαλόγου, η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να περιορίζει τον αριθμό των Υποψηφίων οι οποίοι προσκαλούνται για να υποβάλουν Προσφορά, να διαπραγματευθούν ή να συμμετάσχουν στο διάλογο, υπό τον όρο να υπάρχει ικανός αριθμός Υποψηφίων. Με την Προκήρυξη Διαγωνισμού, η Αναθέτουσα Αρχή προσδιορίζει τα κριτήρια που προτίθεται να χρησιμοποιήσει για την επιλογή των Υποψηφίων που θα καλέσει, τον ελάχιστο αριθμό Υποψηφίων που προβλέπει ότι θα καλέσει και, ενδεχομένως, το μέγιστο αριθμό. Τα κριτήρια αυτά πρέπει να είναι αντικειμενικά και να μην εισάγουν διακρίσεις μεταξύ των Υποψηφίων. Στις Διαδικασίες Κλειστού Τύπου, ο ελάχιστος αριθμός Υποψηφίων είναι πέντε. Στη Διαδικασία Διαπραγμάτευσης (εφόσον γίνεται με δημοσίευση Προκήρυξης) και στη Διαδικασία Ανταγωνιστικού Διαλόγου, ο ελάχιστος αριθμός Υποψηφίων είναι τρεις. Σε κάθε περίπτωση, ο αριθμός των προσκαλούμενων Υποψηφίων πρέπει να είναι επαρκής ώστε να διασφαλίζεται πραγματικός ανταγωνισμός. Οι Αναθέτουσες Αρχές καλούν αριθμό Υποψηφίων τουλάχιστον ίσο προς τον ελάχιστο αριθμό Υποψηφίων που

έχει καθορισθεί εκ των προτέρων. Αν ο αριθμός των Υποψηφίων, που ικανοποιούν τα κριτήρια επιλογής και τα ελάχιστα προσόντα και ικανότητες που έχουν καθορισθεί με την Προκήρυξη, είναι μικρότερος από το ελάχιστο όριο, η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να συνεχίζει τη Διαδικασία Ανάθεσης καλώντας τον Υποψήφιο ή τους Υποψηφίους που πληρούν τα ελάχιστα προσόντα και ικανότητες. Η Αναθέτουσα Αρχή δεν μπορεί να περιλαμβάνει στη Διαδικασία Ανάθεσης πρόσωπα που δεν υπέβαλαν αίτηση συμμετοχής ή Υποψηφίους που δεν συγκεντρώνουν τα ελάχιστα προσόντα και ικανότητες που έχουν καθορισθεί.

Άρθρο 13 **Ανταγωνιστικός διάλογος**

1. Ιδιαίτερα πολύπλοκες Συμβάσεις

Στις Ιδιαίτερα Πολύπλοκες Συμβάσεις, η Αναθέτουσα Αρχή, και εφόσον κρίνει ότι η τήρηση Διαδικασίας Ανοικτού Τύπου ή Κλειστού Τύπου δεν επιτρέπει την ανάθεση συγκεκριμένης Σύμβασης, μπορεί να προσφύγει στη Διαδικασία Ανταγωνιστικού Διαλόγου σύμφωνα με το άρθρο αυτό.

2. Κριτήριο ανάθεσης Διαδικασίας Ανταγωνιστικού Διαλόγου

Στη Διαδικασία Ανταγωνιστικού Διαλόγου, η ανάθεση της Σύμβασης Σύμπραξης πραγματοποιείται αποκλειστικά και μόνο με βάση το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη Προσφοράς.

3. Προσδιορισμός αναγκών και απαιτήσεων της Αναθέτουσας Αρχής

Η Αναθέτουσα Αρχή δημοσιεύει Προκήρυξη Διαγωνισμού η οποία περιλαμβάνει περιγραφή των αναγκών και απαιτήσεων της οι οποίες μπορούν να περιέχονται, εφόσον αυτό απαιτείται, και σε παραρτήματα της Προκήρυξης.

4. Διεξαγωγή διαλόγου και προσδιορισμός των προφορότερων λύσεων

Η Αναθέτουσα Αρχή προβαίνει με τους Υποψηφίους που επελέγησαν σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 15 σε διάλογο, σκοπός του οποίου είναι η διερεύνηση και ο προσδιορισμός των μέσων που μπορούν να ικανοποιηθούν με τον καλύτερο τρόπο τις ανάγκες της. Κατά τη διάρκεια του διαλόγου αυτού, η Αναθέτουσα Αρχή εξασφαλίζει την ίση μεταχείριση όλων των Υποψηφίων μεριμνώντας, μεταξύ άλλων, για την παροχή της ίδιας επακριβώς πληροφόρησης σε όλους τους Υποψηφίους. Οι λύσεις, προτάσεις και εν γένει εμπιστευτικές πληροφορίες που περιέχονται σε γνώση της Αναθέτουσας Αρχής από έναν Υποψήφιο είναι εμπιστευτικές και δεν γνωστοποιούνται στους άλλους Υποψηφίους χωρίς τη συναίνεσή του.

5. Διάλογος σε διαδοχικές φάσεις

Η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να προβλέψει ότι η Διαδικασία Ανταγωνιστικού Διαλόγου δύναται να διεξαχθεί και σε διαδοχικές φάσεις, σε τρόπο ώστε να μειώνεται ο αριθμός των υπό εξέταση λύσεων κατά τη φάση του διαλόγου με την εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης που αναφέρονται στην Προκήρυξη Διαγωνισμού. Μνεία της δυνατότητας αυτής περιλαμβάνεται στην Προκήρυξη Διαγωνισμού ή και σε ξεχωριστό έγγραφο το οποίο και γνωστοποιείται σε όλους τους Υποψηφίους.

6. Λήξη Διαλόγου και υποβολή Προσφορών

Η Αναθέτουσα Αρχή, αφού επιλέγει τη λύση ή τις λύσεις που ανταποκρίνονται καλύτερα στις ανάγκες της, κηρύσσει τη λήξη του διαλόγου και ενημερώνει σχετικά τους

Υποψηφίους, τους οποίους καλεί να υποβάλουν την τελική Προσφορά τους, με βάση τη λύση ή τις λύσεις που επελέγησαν κατά τη διάρκεια του διαλόγου.

7. Πληρότητα Προσφορών

Οι Προσφορές πρέπει να περιέχουν όλα τα στοιχεία που είναι αναγκαία για την υλοποίηση της λύσης που επιλέχθηκε κατά τη διαδικασία του διαλόγου.

8. Παροχή διευκρινίσεων, συμπληρώσεις και προϋποθέσεις αυτών.

Η Αναθέτουσα Αρχή δύναται, εφόσον το κρίνει σκόπιμο, να ζητά από τους Προσφέροντες να παράσχουν διευκρινίσεις σχετικά με τις Προσφορές τους ή να τις συμπληρώνουν, εφόσον οι διευκρινίσεις ή συμπληρώσεις αυτές:

- δεν επιφέρουν τροποποίηση των βασικών στοιχείων της Προσφοράς,
- δεν προξενούν στρέβλωση του ανταγωνισμού και
- δεν εισάγουν διακρίσεις σε βάρος οποιουδήποτε Προσφέροντος.

9. Αξιολόγηση Προσφορών. Επιλογή της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη Προσφοράς

Η Αναθέτουσα Αρχή αξιολογεί τις Προσφορές με βάση τα κριτήρια ανάθεσης που έχουν καθορισθεί στην Προκήρυξη και επιλέγει την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη Προσφορά, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 10. Η Αναθέτουσα Αρχή δύναται να ζητά από τον Προσφέροντα που υπέβαλε την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη Προσφορά είτε να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με την Προσφορά του είτε να τη συμπληρώσει, εφόσον η διευκρίνιση ή συμπλήρωση αυτή:

- δεν επιφέρει τροποποίηση των βασικών στοιχείων της Προσφοράς του Προσφέροντος,
- δεν προξενεί στρέβλωση του ανταγωνισμού και
- δεν εισάγει διακρίσεις σε βάρος οποιουδήποτε άλλου Προσφέροντος.

10. Απονομή βραβείων

Η Αναθέτουσα Αρχή, εφόσον κρίνει ότι το κόστος της συμμετοχής στη Διαδικασία Ανταγωνιστικού Διαλόγου είναι υψηλό, δύναται να απονέμει βραβεία ή να καταβάλει μέρος του σχετικού κόστους στους Προσφέροντες. Σχετική μνεία πρέπει να γίνεται στην Προκήρυξη.

Άρθρο 14 **Διαδικασίες Διαπραγμάτευσης**

1. Περιπτώσεις εφαρμογής μετά από Προκήρυξη Διαγωνισμού

Η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να αναθέτει και να συνάπτει Συμβάσεις Έργου, Υπηρεσιών ή Μικτές Συμβάσεις εφαρμόζοντας τη Διαδικασία Διαπραγμάτευσης, μετά από τη δημοσίευση Προκήρυξης Διαγωνισμού, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

(α) Μετά από Διαδικασία Ανοικτού ή Κλειστού Τύπου ή Ανταγωνιστικού Διαλόγου εφόσον:

αα) οι Προσφορές που κατατέθηκαν είτε ήσαν απαράδεκτες με βάση διάταξη νόμου είτε δεν ανταποκρίνονταν στους όρους και προϋποθέσεις του νόμου αυτού και δι του άρθρου 15 ή της Προκήρυξης,

ββ) οι όροι της προτεινόμενης Σύμβασης δεν τροποποιούνται ουσιαστικά σε σχέση με τους όρους που είχαν προταθεί κατά την προηγηθείσα διαδικασία Ανοικτού ή Κλειστού Τύπου ή Ανταγωνιστικού Διαλόγου.

(β) Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν πρόκειται για έργα ή υπηρεσίες των οποίων η φύση ή διάφοροι αστάθμητοι παράγοντες δεν επιτρέπουν το συνολικό προκαθορισμό των τιμών.

(γ) Όταν πρόκειται για Σύμβαση Υπηρεσιών και δη για παροχές διανοητικής εργασίας, εφόσον η φύση των υπηρεσιών ή εργασιών αυτών είναι τέτοια ώστε οι προδιαγραφές της Σύμβασης να μην είναι δυνατό να καθορίζονται με επαρκή ακρίβεια και για το λόγο αυτόν να μην είναι εφικτή η ανάθεση της Σύμβασης με επιλογή της καλύτερης Προσφοράς, σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τις Διαδικασίες Ανοικτού ή Κλειστού Τύπου.

(δ) Στις Συμβάσεις Έργων, για τα έργα που εκτελούνται αποκλειστικά για σκοπούς έρευνας, δοκιμής ή τελειοποίησης και όχι για να εξασφαλίζουν την αποδοτικότητα ή την κάλυψη των δαπανών έρευνας και ανάπτυξης.

2. Διαπραγμάτευση Προσφορών

Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, η Αναθέτουσα Αρχή διαπραγματεύεται με τους Προσφέροντες τις Προσφορές που αυτοί υποβάλλουν, προκειμένου να τις προσαρμόζουν στις προδιαγραφές της Προκήρυξης με απώτερο σκοπό να επιτυγχάνεται η καλύτερη Προσφορά.

3. Κριτήριο ανάθεσης

Κατά τη Διαδικασία Διαπραγμάτευσης, η ανάθεση της Σύμβασης πραγματοποιείται αποκλειστικά και μόνο με βάση το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη Προσφοράς.

4. Ίση μεταχείριση

Κατά τη διάρκεια της Διαδικασίας Διαπραγμάτευσης, η Αναθέτουσα Αρχή εξασφαλίζει την ίση μεταχείριση όλων των Προσφερόντων μεριμνώντας, μεταξύ άλλων, για την παροχή της ίδιας επακριβώς πληροφόρησης σε όλους. Ειδικότερα, δεν παρέχει, κατά τρόπο που να δημιουργεί διακρίσεις, πληροφορίες που ενδέχεται να ευνοούν ορισμένους Προσφέροντες σε σχέση με άλλους.

5. Διαδικασία Διαπραγμάτευσης σε διαδοχικές φάσεις

Η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να προβλέψει ότι Διαδικασία Διαπραγμάτευσης δύναται να διεξαχθεί και σε διαδοχικές φάσεις με τρόπο που να μειώνει τον αριθμό των Προσφορών που εξετάζονται με την εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης που αναφέρονται στην Προκήρυξη Διαγωνισμού. Μνεία της δυνατότητας αυτής περιλαμβάνεται στην Προκήρυξη Διαγωνισμού ή και σε ξεχωριστό έγγραφο το οποίο και γνωστοποιείται σε όλους τους Υποψηφίους.

Άρθρο 15

Λόγοι αποκλεισμού Υποψηφίων. Χρηματοοικονομική επάρκεια. Αξιολόγηση. Προσόντα και ικανότητες Υποψηφίου

1. Λόγοι αποκλεισμού

Στα πλαίσια των Διαδικασιών Ανάθεσης και πριν από την ανάθεση της Σύμβασης, η Αναθέτουσα Αρχή ελέγχει αν δεν συντρέχει λόγος αποκλεισμού Υποψηφίων ή Προσφερόντων. Συγκεκριμένα:

(α) Η Αναθέτουσα Αρχή αποκλείει τη συμμετοχή στις Διαδικασίες Ανάθεσης οποιουδήποτε Υποψηφίου που είτε ο ίδιος είτε τα φυσικά πρόσωπα που έχουν εξουσία εκπροσώπησης του ή δύναται να τον ελέγχουν, έχουν καταδικαστεί με αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου για αδίκημα το οποίο τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τριών μηνών και άνω ή κάθειρξης. Για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής, η Αναθέτουσα Αρχή δύναται να ζητά από τους Υποψηφίους να υποβάλουν σχετικά έγγραφα. Όταν ο Υποψήφιος δεν είναι εγκατεστημένος στην Ελλάδα, αλλά προέρχεται από άλλο κράτος - μέλος της Ευρω-

παϊκής Ένωσης, η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να ζητά τη συνεργασία των αρμόδιων αρχών του κράτους - μέλους του Υποψηφίου.

(β) Η Αναθέτουσα Αρχή έχει το δικαίωμα να αποκλείσει οποιονδήποτε Υποψήφιο ή Προσφέροντα από τη συμμετοχή ή την περαιτέρω συμμετοχή στις Διαδικασίες Ανάθεσης, εφόσον:

αα) τελεί υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή ειδική εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση ή πτωχευτικό συμβιβασμό ή σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση που προκύπτει από παρόμοια διαδικασία προβλεπόμενη είτε από τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας είτε από τις διατάξεις της νομοθεσίας της χώρας καταγωγής του,

ββ) έχει κινηθεί εναντίον του διαδικασία κήρυξης σε πτώχευση, εκκαθάρισης, αναγκαστικής διαχείρισης, πτωχευτικού συμβιβασμού ή οποιαδήποτε άλλη παρόμοια διαδικασία προβλεπόμενη είτε από τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας είτε από τις διατάξεις της νομοθεσίας της χώρας καταγωγής του,

γγ) έχει καταδικασθεί για αδίκημα σχετικό με την επαγγελματική του διαγωγή, με απόφαση που έχει ισχύ δεδικασμένου, σύμφωνα είτε με τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας είτε με τις διατάξεις της νομοθεσίας της χώρας καταγωγής του,

δδ) έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα το οποίο αποδεδειγμένως διαπίστωσε με οποιοδήποτε μέσο ο Αναθέτουσα Αρχή,

εε) δεν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης σύμφωνα είτε με τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας είτε με τις διατάξεις της νομοθεσίας της χώρας καταγωγής του,

στστ) δεν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την πληρωμή των φόρων και τελών σύμφωνα είτε με τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας είτε με τις διατάξεις της νομοθεσίας της χώρας προέλευσης ή σύστασής του,

ζζ) προέβη αποδεδειγμένως σε σοβαρές ψευδείς δηλώσεις κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται κατ' εφαρμογή της παραγράφου αυτής ή όταν δεν έχει παράσχει τις πληροφορίες αυτές.

2. Χρηματοοικονομική Επάρκεια

Μετά τη διενέργεια του απαιτούμενου σύμφωνα με την παράγραφο 1 ελέγχου, η Αναθέτουσα Αρχή ελέγχει την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια των Υποψηφίων ή Προσφερόντων, περιλαμβανομένων και των στοιχείων που αναφέρονται στα εδάφια (α) έως (γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 18, αλλά και στοιχείων σχετικά με την πιστοληπτική τους ικανότητα. Για τον έλεγχο αυτόν, η Αναθέτουσα Αρχή δύναται, μεταξύ άλλων, να ζητά από τους Υποψηφίους ή Προσφέροντες να προσκομίζουν στοιχεία από τα οποία να προκύπτει:

α) η ύπαρξη τραπεζικής χρηματοδότησης ή υποστήριξης σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που θα ορίζονται στην Προκήρυξη Διαγωνισμού,

β) η οικονομική τους κατάσταση (όπως δια μέσου ισολογισμών ή αποσπασμάτων ισολογισμών),

γ) το συνολικό ύψος του κύκλου εργασιών τους ή ο κύκλος εργασιών τους στον τομέα δραστηριοτήτων που αποτελεί το αντικείμενο της σύμβασης για τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις κατ' ανώτατο όριο,

δ) η δέσμευση τρίτων να υποστηρίξουν τον Υποψήφιο ή Προσφέροντα κατά την εκτέλεση του αντικειμένου της

σύμβασης ή να συμμετάσχουν στη χρηματοδότησή του (όπως δια μέσου δήλωσης του τρίτου), εφόσον γίνεται επίκληση τέτοιας δέσμευσης,

ε) εφόσον ο Υποψήφιος ή Προσφέρων είναι κοινοπραξία, η φύση και έκταση της δέσμευσης για οικονομική συμμετοχή των προσώπων που την απαρτίζουν ή τρίτων (όπως δια μέσου δήλωσης ή βεβαίωσης χορηγούμενης από τα μέλη της κοινοπραξίας),

στ) η πιστοληπτική τους ικανότητα (όπως δια μέσου βεβαίωσης διεθνούς οργανισμού αξιολόγησης από όπου να προκύπτει η σχετική διαβάθμιση).

Σε περίπτωση που ο Υποψήφιος ή Προσφέρων, για βάσιμο λόγο, δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που ζητεί η Αναθέτουσα Αρχή, μπορεί να αποδεικνύει την οικονομική και χρηματοοικονομική του επάρκεια με οποιοδήποτε άλλο έγγραφο το οποίο η Αναθέτουσα Αρχή κρίνει κατάλληλο.

3. Αξιολόγηση Τεχνικών και Επαγγελματικών Ικανοτήτων

Εκτός από τους ελέγχους που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, η Αναθέτουσα Αρχή αξιολογεί τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες των Υποψηφίων ή Προσφερόντων.

(α) Οι τεχνικές ικανότητες των Υποψηφίων ή Προσφερόντων μπορούν να αποδεικνύονται με έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους τρόπους, ανάλογα με τη φύση, την ποσότητα ή τη σπουδαιότητα και τη χρήση του αντικειμένου της Σύμβασης. Συγκεκριμένα, για τις ανάγκες της ανωτέρω αξιολόγησης, η Αναθέτουσα Αρχή δύναται να ζητά:

αα) υποβολή καταλόγου των εργασιών που έχουν εκτελεσθεί κατά την προηγούμενη πενταετία, με τα πιστοποιητικά και στοιχεία από τα οποία προκύπτει η ορθή εκτέλεσή τους, το σχετικό ποσό, ο τόπος και ο χρόνος πραγματοποίησής τους και η έγκαιρη και προσήκουσα αποπεράτωσή τους,

ββ) υποβολή καταλόγου των κυριότερων παραδόσεων ή των κυριότερων υπηρεσιών που πραγματοποιήθηκαν ή παρασχέθηκαν κατά την προηγούμενη τριετία, με αναφορά του αντίστοιχου ποσού, της ημερομηνίας και του παραλήπτη,

γγ) αναφορά του τεχνικού προσωπικού ή των τεχνικών υπηρεσιών είτε ανήκουν απευθείας στον Υποψήφιο ή Προσφέροντα είτε όχι,

δδ) περιγραφή του τεχνικού εξοπλισμού και των μέτρων που λαμβάνει ο Υποψήφιος ή Προσφέρων για τη διασφάλιση της ποιότητας και περιγραφή του εξοπλισμού μελέτης και έρευνας της επιχείρησής του,

εε) αναφορά επαγγελματικών προσόντων του Υποψηφίου ή Προσφέροντα ή αναφορά των τίτλων σπουδών των διευθυντικών στελεχών του ιδίως των υπευθύνων για την παροχή των υπηρεσιών ή τη διεξαγωγή των εργασιών,

στστ) αναφορά των μέτρων περιβαλλοντικής διαχείρισης που μπορεί να εφαρμόζει ο Υποψήφιος ή Προσφέρων κατά την εκτέλεση της Σύμβασης, όπου αυτό ενδείκνυται,

ζζ) δήλωση σχετικά με το μέσο ετήσιο εργατοϋπαλληλικό δυναμικό του Υποψηφίου ή Προσφέροντος και για τον αριθμό των στελεχών της επιχείρησής του κατά την τελευταία τριετία,

ηη) δήλωση σχετικά με τα μηχανήματα, τις εγκαταστάσεις και τον τεχνικό εξοπλισμό που διαθέτει ο Υποψήφιος ή Προσφέρων για την εκτέλεση της Σύμβασης,

θθ) αναφορά του τμήματος του αντικειμένου της Σύμ-

βασης το οποίο ο Υποψήφιος ή Προσφέρων προτίθεται να αναθέσει σε τρίτους υπό μορφή υπεργολαβίας, καθώς και περιγραφή των βασικών όρων της υπεργολαβίας,

ιι) εφόσον γίνεται επίκληση οικονομικής στήριξης τρίτου για τις ανάγκες της εκτέλεσης της Σύμβασης, βεβαιώσεις του τρίτου αυτού από τις οποίες να προκύπτει η δέσμευσή του να αναλάβει το σύνολο ή μέρος του σχετικού κόστους,

ιαια) προκειμένου για κοινοπραξία, βεβαίωση από την οποία να προκύπτει η φύση και έκταση της δέσμευσης για οικονομική συμμετοχή των προσώπων που την απαρτίζουν ή τρίτων.

(β) Η Αναθέτουσα Αρχή ζητά από τους Υποψηφίους ή Προσφέροντες να αποδεικνύουν την εγγραφή τους σε επαγγελματικό ή εμπορικό μητρώο ή να προσκομίζουν ανάλογη ένορκη βεβαίωση ή πιστοποιητικό. Στις Συμβάσεις Υπηρεσιών, εφόσον οι Υποψήφιοι ή Προσφέροντες πρέπει να διαθέτουν ειδική έγκριση ή να είναι μέλη συγκεκριμένου οργανισμού για να είναι σε θέση να παράσχουν τη σχετική υπηρεσία στη χώρα προέλευσης ή σύστασής τους, η Αναθέτουσα Αρχή είναι δυνατόν να τους ζητά να αποδείξουν ότι διαθέτουν την έγκριση αυτή ή ότι είναι μέλη του εν λόγω οργανισμού.

(γ) Όταν η Αναθέτουσα Αρχή απαιτεί από τους Υποψηφίους ή Προσφέροντες να προσκομίσουν πιστοποιητικά που εκδίδονται από ανεξάρτητους οργανισμούς και βεβαιώνουν την τήρηση εκ μέρους των Υποψηφίων ή Προσφερόντων ορισμένων προτύπων εξασφάλισης της ποιότητας, πρέπει να παραπέμπει σε συστήματα διασφάλισης ποιότητας που βασίζονται στα σχετικά ευρωπαϊκά πρότυπα και πιστοποιούνται από οργανισμούς που εφαρμόζουν τα ευρωπαϊκά πρότυπα για την πιστοποίηση. Η Αναθέτουσα Αρχή οφείλει να αναγνωρίζει τα ισοδύναμα πιστοποιητικά που εκδίδουν οργανισμοί που εδρεύουν σε άλλα κράτη - μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(δ) Όταν η Αναθέτουσα Αρχή απαιτεί από τους Υποψηφίους ή Προσφέροντες να προσκομίσουν πιστοποιητικά που εκδίδονται από ανεξάρτητους οργανισμούς και βεβαιώνουν την τήρηση εκ μέρους των Υποψηφίων ή Προσφερόντων ορισμένων προτύπων περιβαλλοντικής διαχείρισης, πρέπει να παραπέμπει είτε στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου (EMAS) είτε σε πρότυπα περιβαλλοντικής διαχείρισης που βασίζονται σε αντίστοιχα ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα.

(ε) Η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να καλεί τους Υποψηφίους ή Προσφέροντες να συμπληρώνουν ή να διευκρινίζουν τα έγγραφα που υπέβαλαν στα πλαίσια των Διαδικασιών Ανάθεσης.

(στ) Ο τρόπος και ο χρόνος προσκόμισής τους καθορίζονται από την Αναθέτουσα Αρχή με την Προκήρυξη.

Άρθρο 16

Κατ' εξαίρεση εφαρμογή διατάξεων του ν. 3049/2002

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και κατά παρέκκλιση των διαδικασιών ανάθεσης των άρθρων 9 έως 15, η Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή της και με τήρηση των γενικών αρχών του άρθρου 9, δύναται να ενεργήσει ως Αναθέτουσα Αρχή με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 5, 6 και 7 του ν. 3049/2002. Στην περίπτωση αυτή, κάθε αναφορά στη Διυπουργική Επιτροπή Αποκρατικοποιήσεων (Δ.Ε.Α.) νοείται ως αναφορά στη Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ. και κάθε αναφορά στην Ειδική Γραμματεία Αποκρατικοποιήσεων (Ε.Γ.Α.) νοείται ως αναφορά στην Ε.Γ.Σ.Δ.Ι.Τ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Άρθρο 17 Σύμβαση Σύμπραξης

1. Συμβατικό Πλαίσιο - Εφαρμοστέα νομοθεσία

Οι Συμβάσεις Σύμπραξης, καθώς και τα Παρεπόμενα Σύμφωνα περιλαμβάνουν τους όρους και τις ρυθμίσεις που καθορίστηκαν από το Δημόσιο Φορέα με τη σχετική Προκήρυξη κατά τη Διαδικασία Ανάθεσης και συνιστούν το μόνο συμβατικό πλαίσιο που δεσμεύει τους εμπλεκόμενους Δημόσιους και Ιδιωτικούς Φορείς.

Στις Συμπράξεις που έχουν υπαχθεί στο καθεστώς του νόμου αυτού, εφαρμόζονται οι όροι της Σύμβασης Σύμπραξης και συμπληρωματικά ο Αστικός Κώδικας.

2. Περιεχόμενο Συμβάσεων Σύμπραξης

Οι Συμβάσεις Σύμπραξης και τα Παρεπόμενα Σύμφωνα περιλαμβάνουν σαφή και αναλυτική περιγραφή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των μερών σε σχέση με το αντικείμενο της Σύμπραξης. Ειδικότερα, με τις άνω Συμβάσεις προβλέπονται ιδίως τα ακόλουθα:

(α) Το αντικείμενο της Σύμπραξης, συμπεριλαμβανομένων και των προδιαγραφών του έργου ή της υπηρεσίας, το καταβλητέο στον Ιδιωτικό Φορέα συμβατικό αντάλλαγμα και οι διατάξεις βάσει των οποίων θα επιμερίζονται μεταξύ των συμβαλλομένων τα ανταλλάγματα που τυχόν καταβάλλονται από τους τελικούς χρήστες για τη χρήση του έργου ή την παροχή της υπηρεσίας.

(β) Ο τρόπος άσκησης της εποπτείας της εκτέλεσης και λειτουργίας του έργου ή της παροχής της υπηρεσίας είτε μέσω ανεξάρτητων εταιρειών που ο Δημόσιος και ο Ιδιωτικός Φορέας προσλαμβάνουν από κοινού για το σκοπό αυτόν είτε μέσω των αρμόδιων υπηρεσιών του Δημοσίου.

(γ) Οι μέθοδοι διασφάλισης της ποιότητας κατά την εκτέλεση και λειτουργία του έργου ή την παροχή της υπηρεσίας.

(δ) Το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του αντικειμένου της Σύμπραξης, οι προϋποθέσεις τροποποίησής του, οι ποινικές ρήτρες και τα ανταλλάγματα σε περίπτωση υπέρβασης ή σύντμησης αντίστοιχα του χρονοδιαγράμματος αυτού, η διάρκεια ισχύος της Σύμβασης Σύμπραξης, καθώς και οι προϋποθέσεις της παράτασης ή σύντμησης της διάρκειας αυτής.

(ε) Ο τρόπος με τον οποίο θα παραχωρείται στον Ιδιωτικό Φορέα η χρήση ή η εκμετάλλευση των παγίων στοιχείων που είναι απαραίτητα για την εκτέλεση και λειτουργία του έργου ή την παροχή της υπηρεσίας και τα τυχόν προβλεπόμενα ανταλλάγματα.

(στ) Ο τρόπος χρηματοδότησης της υλοποίησης του αντικειμένου της Σύμπραξης.

(ζ) Η τυχόν απαιτούμενη εκ μέρους του Δημοσίου Φορέα έγκριση των χρηματοδοτικών συμβάσεων του Ιδιωτικού Φορέα, καθώς και της διαδικασίας τροποποίησής τους.

(η) Η κατανομή των κινδύνων μεταξύ των μερών και οι συνέπειες επέλευσης γεγονότων που συνιστούν ανωτέρα βία.

(θ) Οι ασφαλιστικές καλύψεις του αντικειμένου της Σύμβασης ή του Ιδιωτικού Φορέα.

(ι) Η προστασία του περιβάλλοντος και των αρχαιοτήτων.

(ια) Η κατοχύρωση δικαιωμάτων πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας.

(ιβ) Ο τρόπος λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης του αντικειμένου της Σύμπραξης.

(ιγ) Το ύψος των ανταλλαγμάτων που καταβάλλονται για τη χρήση του έργου ή της υπηρεσίας από τους χρήστες, ο τρόπος είσπραξής τους, καθώς και οι λόγοι και τρόποι αναπροσαρμογής τους.

(ιδ) Ο τρόπος επιμερισμού, μεταξύ του Δημόσιου και του Ιδιωτικού Φορέα, των ωφελειών που θα προκύψουν, είτε από την τυχόν αναχρηματοδότηση των δανείων του Ιδιωτικού Φορέα είτε μετά την επίτευξη ενός συγκεκριμένου ποσοστού απόδοσης των ιδίων κεφαλαίων του.

(ιε) Η έκταση των εγγυήσεων που παρέχει ο Ιδιωτικός Φορέας για την έγκαιρη και προσήκουσα εκτέλεση, λειτουργία και συντήρηση του έργου ή την προσήκουσα παροχή της υπηρεσίας.

(ιστ) Η υποκατάσταση του Ιδιωτικού Φορέα ή των δανειστών με απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής και οι περιπτώσεις που αυτή επιτρέπεται, καθώς και κάθε σχετικό θέμα.

(ιζ) Η καταβολή αποζημιώσεων και η εν γένει αποκατάσταση της προκληθείσας ζημίας στις περιπτώσεις που οποιοδήποτε από τα συμβαλλόμενα μέρη αθετεί τις συμβατικές του υποχρεώσεις.

(ιη) Οι λόγοι καταγγελίας κάθε σύμβασης και οι συνέπειές της.

(ιθ) Το εφαρμοστέο δίκαιο.

(κ) Η διαδικασία επίλυσης διαφορών.

(κα) Η σειρά προτεραιότητας των τυχόν προσαρτημάτων ή παραρτημάτων κάθε σύμβασης.

(κβ) Η εξειδίκευση των ελάχιστων απαιτήσεων λειτουργίας και συντήρησης που περιλαμβάνεται στα τεύχη δημοπράτησης.

(κγ) Ο καθορισμός των διαδικασιών παράδοσης του έργου στο Δημόσιο μετά τη λήξη της περιόδου εκμετάλλευσης, οι τυχόν υποχρεώσεις εκπαίδευσης και μεταφοράς τεχνογνωσίας του Ιδιωτικού Φορέα στο Δημόσιο Φορέα, οι προδιαγραφές του αντικειμένου κατά την παράδοση και οι εγγυήσεις καθώς και ο χρόνος αυτών μετά την ανάληψη του έργου ή της υπηρεσίας από το Δημόσιο Φορέα.

(κδ) Οι απαιτήσεις υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων και χρηστών του έργου ή της υπηρεσίας.

(κε) Η τυχόν διαδικασία επίλυσης διαφορών από Επιτροπή Εμπειρογνομόνων που ορίζουν από κοινού τα συμβαλλόμενα μέρη.

Άρθρο 18 Θέματα χρηματοδότησης

1. Χρηματοοικονομική επάρκεια και απόδειξη αυτής

Οι Εταιρείες Ειδικού Σκοπού της παραγράφου 4 του άρθρου 1, που αναλαμβάνουν την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών στα πλαίσια Συμπράξεων, φέρουν την ευθύνη και τον κίνδυνο της χρηματοδότησης που απαιτείται για την προσήκουσα εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους από τις σχετικές Συμβάσεις Σύμπραξης ή και τα Παρεπόμενα Σύμφωνα, οφείλουν δε να προσκομίζουν στους Δημόσιους Φορείς στοιχεία από τα οποία να προκύπτει η διαθεσιμότητα χρηματοδότησης που επαρκεί για την εκπλήρωση του συνόλου των υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται από αυτές σύμφωνα με τη σχετική Προκήρυξη. Η χρηματοδότηση περιλαμβάνει ιδίως:

(α) τα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού,

(β) τα κεφάλαια που εξασφαλίζει η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού με οποιαδήποτε μορφή δανείου ή πίστωσης και

ιδίως με δάνεια, ομολογίες και τιτλοποίηση μελλοντικών ή υφιστάμενων απαιτήσεων,

(γ) τις αναγκαίες εγγυήσεις ή εξασφαλίσεις που απαιτούνται για παροχή των υπό (α) και (β) ανωτέρω κεφαλαίων ή πιστώσεων,

(δ) τους πόρους από την εκμετάλλευση του αντικειμένου της Σύμπραξης κατά την κατασκευαστική περίοδο.

2. Συμμετοχή Δημόσιων Φορέων και μορφές αυτής - Άλλα ανταλλάγματα

(α) Στη χρηματοδότηση της εκτέλεσης των έργων ή της παροχής των υπηρεσιών που υπάγονται στο νόμο αυτόν, μπορούν να συμμετέχουν και οι Δημόσιοι Φορείς. Η συμμετοχή αυτή μπορεί να είναι σε χρήμα ή σε είδος. Στην τελευταία περίπτωση, μπορεί να έχει τη μορφή ανταλλαγμάτων όπως ενδεικτικά είναι η παραχώρηση ακινήτων κατά χρήση (εν όλω ή εν μέρει), η παραχώρηση εμπράγματων δικαιωμάτων επί ακινήτων και η εκχώρηση δικαιωμάτων εκμετάλλευσης έργων. Στις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου, τα δικαιώματα που παρέχονται στην Εταιρεία Ειδικού Σκοπού δεν μπορεί να εκτείνονται και στο διάστημα που ακολουθεί μετά τη λήξη της Σύμπραξης.

(β) Οι Δημόσιοι Φορείς επιτρέπεται να συμμετέχουν και στην εκμετάλλευση του αντικειμένου της Σύμπραξης.

(γ) Σε κάθε περίπτωση, η συμμετοχή του Δημόσιου Φορέα και η μορφή ή οι μορφές που θα μπορεί να λάβει, πρέπει να προσδιορίζονται με σαφήνεια στη σχετική Προκήρυξη.

3. Απευθείας συμβάσεις με τους δανειστές

Για τις ανάγκες της ρύθμισης ειδικών θεμάτων και την εν γένει διευκόλυνση της χρηματοδότησης της εκτέλεσης των έργων ή της παροχής των υπηρεσιών, οι Δημόσιοι Φορείς δύνανται να συνάπτουν συμβάσεις και με τους δανειστές της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 19

Αντάλλαγμα καταβλητέο από τους χρήστες των έργων ή υπηρεσιών

1. Καθορισμός διαδικασίας είσπραξης συμβατικού ανταλλάγματος

Όταν το συμβατικό αντάλλαγμα της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού εισπράττεται, εν όλω ή εν μέρει, απευθείας από τους τελικούς χρήστες του έργου ή της υπηρεσίας, η διαδικασία είσπραξης και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια ρυθμίζονται με απόφαση της Δ.Ε.Σ.Δ.Ι.Τ..

2. Συνδρομή του Δημόσιου Φορέα

Ο εκάστοτε εμπλεκόμενος Δημόσιος Φορέας, καθώς και κάθε άλλη αρμόδια δημόσια αρχή παρέχει κάθε συνδρομή που κρίνεται αναγκαία, ώστε η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού να δύναται να εισπράττει απρόσκοπτα τα ποσά της προηγούμενης παραγράφου που αποτελούν το συμβατικό της αντάλλαγμα.

Άρθρο 20 Έκδοση αδειών

Η έκδοση όλων των αδειών που απαιτούνται για τη μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση, λειτουργία, εκμετάλλευση και συντήρηση των έργων ή και την παροχή των υπηρεσιών που έχουν ενταχθεί στο πεδίο εφαρμογής γίνεται στο όνομα και για λογαριασμό της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού. Οι άδειες αυτές λογίζεται ότι έχουν εκδοθεί,

αν οι αρμόδιες και συναρμόδιες για την έκδοσή τους αρχές δεν έχουν προβεί σε έγγραφη αιτιολογημένη άρνηση έκδοσης μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα ημερών από την υποβολή σχετικού αιτήματος από την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού. Αίτημα για χορήγηση άδειας λογίζεται ότι έχει υποβληθεί νομίμως μόνο: (α) εάν συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά που είναι κατά νόμο απαραίτητα για την έκδοση της άδειας αυτής και (β) έχει τύχει προελέγχου πληρότητας φακέλου υπό την προϋπόθεση ότι ο προελέγχος αυτός προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία.

Άρθρο 21

Αρχαιολογικά ευρήματα

Σε περίπτωση ανεύρεσης αρχαιοτήτων κατά τη διάρκεια της κατασκευής ο Δημόσιος Φορέας, κατόπιν ειδοποίησης από την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού, γνωστοποιεί αυτό στην αρμόδια Αρχαιολογική Υπηρεσία, η οποία υποχρεούται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα ημερών να υποδείξει τρόπους συνέχισης των εργασιών και να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες για τη διασφάλιση της προστασίας των αρχαιοτήτων. Αν παρέλθει άπρακτη η άνω προθεσμία, η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού δύναται να ζητήσει και ο Δημόσιος Φορέας υποχρεούται να χορηγήσει χρονική παράταση των προβλεπόμενων συμβατικών προθεσμιών ίση με την καθυστέρηση που προκλήθηκε από τη μη συμμόρφωση της αρμόδιας Αρχαιολογικής Υπηρεσίας και την καθυστέρηση που μπορεί να προκύψει για την εκτέλεση των εργασιών που τυχόν απαιτούνται για την προστασία των ευρημάτων. Στην περίπτωση αυτή, η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού δικαιούται να ζητήσει την ανόρθωση της ζημίας που τυχόν υπέστη από την καθυστέρηση.

Άρθρο 22

Προστασία του περιβάλλοντος

1. Μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων

Οι απαιτούμενες κατά περίπτωση μελέτες ή προμελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων εκπονούνται και ε-γκρίνονται και οι επιβαλλόμενοι περιβαλλοντικοί όροι καθορίζονται πριν από την ανάθεση της Σύμβασης Σύμπραξης. Αν ο εμπλεκόμενος Δημόσιος Φορέας, για λόγους που δεν θα μπορούσε να έχει εξαρχής προβλέψει ακόμη και με καταβολή ιδιαίτερης επιμέλειας, επιβάλλει πρόσθετους όρους, τότε οφείλει να αποζημιώσει την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού για κάθε πρόσθετο κόστος ή δαπάνη της.

2. Μέτρα αυξημένης προστασίας

Στη Σύμβαση Σύμπραξης μπορεί να προβλέπονται μέτρα αυξημένης προστασίας του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, εφόσον τα μέτρα αυτά είχαν περιληφθεί στη σχετική Προκήρυξη.

Άρθρο 23

Απαλλοτριώσεις

1. Κατεπίγον - Κόστος - Απόφαση

Η απαλλοτρίωση των ιδιοκτησιών που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των έργων ή την παροχή των υπηρεσιών που εμπιπτούν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού ή η σύσταση εμπράγματων δικαιωμάτων επ' αυτών, όπου αυτό επιτρέπεται, εξυπηρετούν σκοπούς προφανούς δημόσιας ωφέλειας και θεωρούνται κατεπίγουσες και μείζονος σημασίας υπό την προϋπόθεση ότι η εξυπηρέτηση σκοπών δημόσιας ωφέλειας στοιχειοθετείται στην οικεία

εγκριτική πράξη της απαλλοτρίωσης. Η απαλλοτρίωση των ιδιοκτησιών αυτών ή η σύσταση εμπράγματων δικαιωμάτων επί αυτών γίνεται υπέρ του εμπλεκόμενου κάθε φορά Δημόσιου Φορέα. Η απαλλοτρίωση κηρύσσεται με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού. Αν παρέλθει άπρακτη η τακτική προθεσμία για την ολοκλήρωση της απαλλοτρίωσης ή τη σύσταση εμπράγματων δικαιωμάτων, η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού δικαιούται να ζητήσει και ο Δημόσιος Φορέας υποχρεούται να χορηγήσει χρονική παράταση των προβλεπόμενων συμβατικών προθεσμιών ίση με την καθυστέρηση που προκλήθηκε. Στην περίπτωση αυτή, η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού δικαιούται να ζητήσει την ανόρθωση της ζημίας που τυχόν υπέστη από την καθυστέρηση.

2. Χαρακτηρισμός

Αν η απαλλοτρίωση ή η σύσταση εμπράγματος δικαιώματος επί των παραπάνω ιδιοκτησιών γίνεται με δαπάνες της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού, οι δαπάνες αυτές συνιστούν αντάλλαγμα για τη χρήση των ιδιοκτησιών αυτών ή των επί αυτών εμπράγματων δικαιωμάτων.

Άρθρο 24

Δημόσιες Υπηρεσίες και Εργασίες Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας

Οι Δημόσιες Υπηρεσίες, οι Επιχειρήσεις και οι Οργανισμοί Κοινής Ωφέλειας προβαίνουν αμέσως και κατά προτεραιότητα στην εκτέλεση εργασιών και στις ενέργειες αρμοδιότητάς τους, που είναι αναγκαίες ή χρήσιμες για την ομαλή και απρόσκοπτη εκτέλεση των έργων ή την παροχή των υπηρεσιών του νόμου αυτού. Αν οι Δημόσιες Υπηρεσίες, οι Επιχειρήσεις και οι Οργανισμοί Κοινής Ωφέλειας δεν συμμορφώνονται με τις ανωτέρω υποχρεώσεις τους, η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού δικαιούται να ζητήσει και ο Δημόσιος Φορέας υποχρεούται να χορηγήσει χρονική παράταση των προβλεπόμενων συμβατικών προθεσμιών ίση με την καθυστέρηση που προκλήθηκε από τη μη συμμόρφωση. Στην περίπτωση αυτή η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού δικαιούται να ζητήσει την ανόρθωση της ζημίας που τυχόν υπέστη από την καθυστέρηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Άρθρο 25

Εκχώρηση απαιτήσεων

Οι Εταιρείες Ειδικού Σκοπού που συμβάλλονται σε Συμβάσεις Σύμπραξης δύνανται να εκχωρούν μέρος ή το σύνολο των συμβατικών τους αξιώσεων, υφιστάμενων και μελλοντικών, εφόσον αυτές προσδιορίζονται ή είναι δυνατόν να προσδιορισθούν με οποιονδήποτε τρόπο, σε πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα ή οποιαδήποτε άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που υπόκεινται σε εποπτεία κεντρικής τράπεζας ή άλλης αρμόδιας ανεξάρτητης αρχής, τα οποία συμμετέχουν στη χρηματοδότηση της υλοποίησης του αντικείμενου της Σύμβασης Σύμπραξης ή συμβάλλονται με τέτοια πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα ή οποιαδήποτε άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που υπόκεινται σε εποπτεία υπό οποιαδήποτε ιδιότητα, όπως εκδοχέας, διαδόχου ή αντισυμβαλλομένου προς εξασφάλιση των απαιτήσεών τους από τη χρηματοδότηση αυτή. Επιτρέπεται επίσης η ως άνω εκχώρηση σε αλλοδαπές ή ημεδαπές εταιρείες ειδικού σκοπού προς το σκοπό τιτλοποίησης κατ' εφαρμογή του άρθρου 10 του ν. 3156/2003.

Άρθρο 26

Κύρος εμπράγματων ασφαλειών

1. Μεταγενέστερη πτώχευση

Το κύρος των εμπράγματων ασφαλειών που παρασχηθήκαν οποτεδήποτε από την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού ή οποιονδήποτε τρίτο υπέρ οποιουδήποτε πιστωτικού ή χρηματοδοτικού ιδρύματος ή οποιουδήποτε άλλου χρηματοπιστωτικού ιδρύματος που υπόκειται σε εποπτεία κεντρικής τράπεζας ή άλλης αρμόδιας ανεξάρτητης αρχής ή Δημόσιου Φορέα ή τρίτου προς εξασφάλιση απαιτήσεών τους κατά της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού από τη χρηματοδότηση ή οποιαδήποτε άλλη σχετική ή παρεπόμενη σύμβαση ή πράξη για την εκτέλεση των έργων ή την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού, δεν θίγεται από την επιβολή οποιουδήποτε συλλογικού μέτρου ικανοποίησης των πιστωτών, που συνεπάγεται την απαγόρευση ή τον περιορισμό της εξουσίας διάθεσης των περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού ή του τρίτου που συνέστησε την ασφάλεια, ούτε από την υποβολή σχετικής αίτησης κατ' αυτών. Το ίδιο ισχύει και όταν πρόκειται για μελλοντικές απαιτήσεις, η γένεση των οποίων επέρχεται μετά την επιβολή του συλλογικού μέτρου ή την υποβολή της σχετικής αίτησης.

2. Ενδεικτική απαρίθμηση

Το απρόσβλητο των εμπράγματων ασφαλειών σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο ισχύει ιδίως:

(α) σε υποθήκες ή προσημειώσεις, που εγγράφονται με οποιονδήποτε τίτλο, μετά την εγγραφή τους,

(β) σε ενέχυρα με ή χωρίς παράδοση κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα, του ν.δ. 177/13.8.1923 ή και τις διατάξεις του ν. 2844/2000 με αντικείμενο κινητά πράγματα ή ομάδα πραγμάτων, μετά τη νομότυπη σύστασή τους,

(γ) σε ενέχυρα ή εξασφαλιστικές εκχωρήσεις με αντικείμενο παρούσες ή μέλλουσες απαιτήσεις ή και ομάδες απαιτήσεων που προσδιορίζονται ως σύνολο σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 12 του ν. 2844/2000 (ΦΕΚ 220 Α'), μετά τη νομότυπη σύσταση του ενεχύρου ή την αναγγελία της εκχώρησης και

(δ) σε περιπτώσεις παροχής κυμαινόμενης ασφάλειας σύμφωνα με τα άρθρα 15 έως και 18 του ν. 2844/2000, μετά τη νομότυπη σύσταση του ενεχύρου ή την αναγγελία της εκχώρησης.

3. Δανειστές εις ολόκληρο

Οι κάθε είδους εμπράγματες ασφάλειες, όπως υποθήκες, προσημειώσεις, ενέχυρα, εξασφαλιστικές εκχωρήσεις, που παρέχονται προς εξασφάλιση απαιτήσεων από δάνεια ή άλλες πιστώσεις και χορηγούνται από κοινοπραξία πιστωτικών ή χρηματοδοτικών ιδρυμάτων ή άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που υπόκεινται σε εποπτεία κεντρικής τράπεζας ή άλλης αρμόδιας ανεξάρτητης αρχής, για την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού μπορούν, εφόσον οι δανειστές είναι δανειστές εις ολόκληρο για το σύνολο ή μέρος του δανείου ή της πίστωσης κατά την έννοια του άρθρου 489 του Αστικού Κώδικα, να εγγράφονται, να συνιστώνται ή να συνάπτονται για το σύνολό τους (ή το αντίστοιχο μέρος τους) υπέρ ενός εκπροσώπου των δανειστών, ο οποίος ορίζεται στην οικεία πιστωτική σύμβαση και ασκεί όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από τις ασφάλειες αυτές ως ενυπόθηκος ή ενεχυρούχος δανειστής ή ως εκδοχέας. Εφόσον η χρη-

ματοδότηση πραγματοποιείται με έκδοση ομολογιακού δανείου, οι σχετικές εμπράγματα ή άλλες ασφάλειες λαμβάνονται από τον εκπρόσωπο των ομολογιούχων κατά τις διατάξεις του ν. 3156/2003.

Άρθρο 27 **Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων**

Για την εφαρμογή των διατάξεων της νομοθεσίας που αναφέρονται σε απαιτήσεις τραπεζών και στις εξασφαλίσεις τους, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων υπάγεται στις αντίστοιχες ρυθμίσεις, εφόσον πρόκειται για δανειακές συμβάσεις και συναφείς δικαιοπραξίες που καταρτίζονται σε σχέση με την εκτέλεση των έργων ή την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού.

Άρθρο 28 **Μεταβιβάσεις μετοχών και εισαγωγή σε χρηματιστηριακή αγορά**

1. Μεταβιβάσεις μετοχών, αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου και εταιρικοί μετασχηματισμοί

Απαιτείται η έγγραφη συναίνεση του Δημόσιου Φορέα προκειμένου να επιχειρηθούν έγκυρα:

(α) εξωχρηματιστηριακή μεταβίβαση μετοχών της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού ή άλλη πράξη με την οποία μεταβιβάζονται τα δικαιώματα ψήφου επί μετοχών του εφόσον αυτές λαμβάνουν χώρα πριν από την έναρξη λειτουργίας του έργου ή την έναρξη της παροχής των υπηρεσιών,

(β) αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ή τροποποιήσεις του καταστατικού της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού εκτός από αυτές που είναι υποχρεωτικές από τη Σύμβαση Σύμπραξης, τα Παρεπόμενα Σύμφωνα ή το νόμο,

(γ) έκδοση ομολογιακού δανείου,

(δ) οποιασδήποτε μορφής συγχώνευση, διάσπαση, απορρόφηση ή άλλος εταιρικός μετασχηματισμός της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού.

Οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις για την παροχή της συναίνεσης αυτής καθορίζονται από τη Σύμβαση Σύμπραξης.

2. Εισαγωγή σε χρηματιστηριακή αγορά

Η εισαγωγή των μετοχών της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού σε ελληνική ή αλλοδαπή οργανωμένη αγορά κινητών αξιών και η έκδοση ανταλλάξιμου ομολογιακού δανείου ή ομολογιακού δανείου μετατρέψιμου σε μετοχές, επιτρέπονται μόνο μετά προηγούμενη εγκριτική απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών.

Άρθρο 29 **Λοιπές ρυθμίσεις**

1. Απαλλαγή από φόρο εισοδήματος επί δεδουλευμένων τόκων

Οι Εταιρείες Ειδικού Σκοπού στις οποίες ανατίθεται η εκτέλεση Συμβάσεων Σύμπραξης απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος επί των δεδουλευμένων τόκων που αποκτούν μέχρι το χρόνο έναρξης της εκμετάλλευσης.

2. Φορολογική μεταχείριση χρηματοδοτικής συμβολής Δημόσιου Φορέα

Εφόσον καταβληθεί χρηματοδοτική συμβολή από το Δημόσιο Φορέα σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου ε' της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του ν. 2052/1992, αυτή λογίζεται ως επιχορήγηση κεφαλαίου, δεν επιβαρύνεται με Φ.Π.Α., δεν υπόκειται σε φόρο εισοδήματος ή άλλο φό-

ρο και καταβάλλεται ελεύθερη από οποιαδήποτε κράτηση υπέρ τρίτου.

3. Επιστροφή πιστωτικού υπόλοιπου Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.)

Το πιστωτικό υπόλοιπο Φ.Π.Α. επιστρέφεται σε τρίτους οι οποίοι συμβάλλονται με την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού για την εκτέλεση των έργων ή και την παροχή των υπηρεσιών μέσα σε ενενήντα ημέρες από την υποβολή σχετικής αίτησής τους. Σε περίπτωση υπέρβασης της προθεσμίας αυτής θα οφείλεται σε αυτούς τόκος υπερημερίας επί των προς επιστροφή ποσών.

4. Μεταφορά και συμψηφισμός συσσωρευμένων ζημιών της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού

Οι τυχόν συσσωρευμένες ζημιές της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού επιτρέπεται να μεταφέρονται προς συμψηφισμό με τα φορολογητέα κέρδη των δέκα επόμενων χρήσεων.

Άρθρο 30 **Αποσβέσεις**

Το συνολικό κόστος υλοποίησης της Σύμπραξης που θα περιλαμβάνει το κατασκευαστικό κόστος, όπως αυτό προκύπτει από τη σχετική Σύμβαση Σύμπραξης ή το σχετικό Παρεπόμενο Σύμφωνα, συμπεριλαμβανομένου και του αρχικού κόστους του συνολικά απαιτούμενου εξοπλισμού και κάθε κόστος και δαπάνη οποιασδήποτε φύσεως περιλαμβανομένων και των τόκων της Περιόδου Κατασκευής, θα αποσβέννυται, κατ' επιλογή της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού, είτε με τη σταθερή μέθοδο, καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου λειτουργίας του έργου, είτε με τη μέθοδο που προβλέπεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 50 του ν. 1914/1990 (ΦΕΚ 178 Α'), με την οποία προστέθηκε πέμπτη παράγραφος στο άρθρο 97 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α') και σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο αυτήν.

Άρθρο 31 **Επίλυση διαφορών - Εφαρμοστέο Δίκαιο**

1. Διαιτησία

Κάθε διαφορά που προκύπτει σχετικά με την εφαρμογή, την ερμηνεία ή το κύρος Συμβάσεων Σύμπραξης ή των Παρεπόμενων Συμφώνων επιλύεται με διαιτησία.

2. Κανόνες Διαιτησίας

Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις που ισχύουν για τις διαιτησίες του Δημοσίου, με τη Σύμβαση Σύμπραξης ή τα Παρεπόμενα Σύμφωνα καθορίζονται κανόνες που διέπουν τον ορισμό των διαιτητών, οι εφαρμοστέοι κανόνες διαιτησίας, η έδρα του διαιτητικού δικαστηρίου (ή οργάνου), οι αμοιβές των διαιτητών (εφόσον δεν ορίζονται από τους εφαρμοστέους κανόνες διαιτησίας) και η γλώσσα στην οποία θα διεξαχθεί η διαιτησία. Η διαιτητική απόφαση είναι οριστική και αμετάκλητη και δεν υπόκειται σε κανένα τακτικό ή έκτακτο ένδικο μέσο, αποτελεί δε τίτλο εκτελεστό χωρίς να χρειάζεται να κηρυχθεί αυτό από τα τακτικά Δικαστήρια, και τα αντίδικα μέρη δεσμεύονται να συμμορφωθούν αμέσως με τους όρους της.

3. Εφαρμοστέο Δίκαιο

Για την επίλυση διαφοράς που αναφέρεται στην ερμηνεία ή στην εφαρμογή ή το κύρος της Σύμβασης Σύμπραξης εφαρμόζεται το Ελληνικό Ουσιαστικό Δίκαιο.

Άρθρο 32 **Έναρξη ισχύος**

Ο νόμος αυτός ισχύει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 20 Σεπτεμβρίου 2005

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΚΑΡΟΛΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΟΥΛΙΑΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Π. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Δ. ΣΙΟΥΦΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Γ. ΣΟΥΦΛΙΑΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 21 Σεπτεμβρίου 2005

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Α. ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ**ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ**

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * FAX 210 52 21 004
 ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: <http://www.et.gr> – e-mail: webmaster@et.gr

Πληροφορίες Α.Ε. - Ε.Π.Ε. και λοιπών Φ.Ε.Κ.: 210 527 9000
Φωτοαντίγραφα παλαιών ΦΕΚ - ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ - ΜΑΡΝΗ 8 - Τηλ. (210)8220885 - 8222924
Δωρεάν διάθεση τεύχους Προκηρύξεων ΑΣΕΠ αποκλειστικά από Μάρνη 8 & Περιφερειακά Γραφεία
Δωρεάν ανάγνωση δημοσιευμάτων τεύχους Α' από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ Φ.Ε.Κ.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Βασ. Όλγας 227	(2310) 423 956	ΛΑΡΙΣΑ - Διοικητήριο	(2410) 597449
ΠΕΙΡΑΙΑΣ - Ευριπίδου 63	(210) 413 5228	ΚΕΡΚΥΡΑ - Σαμαρά 13	(26610) 89 122
ΠΑΤΡΑ - Κορίνθου 327	(2610) 638 109		(26610) 89 105
	(2610) 638 110	ΗΡΑΚΛΕΙΟ - Πεδιάδος 2	(2810) 300 781
ΙΩΑΝΝΙΝΑ - Διοικητήριο	(26510) 87215	ΛΕΣΒΟΣ - Πλ.Κωνσταντινουπόλεως 1	(22510) 46 654
ΚΟΜΟΤΗΝΗ - Δημοκρατίας 1	(25310) 22 858		(22510) 47 533

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ**Σε έντυπη μορφή:**

- Για τα ΦΕΚ από 1 μέχρι 16 σελίδες σε 1 euro, προσαυξανόμενη κατά 0,20 euro για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα ΦΕΚ σε 0,15 euro ανά σελίδα.

Σε μορφή CD:

Τεύχος	Περίοδος	EURO	Τεύχος	Περίοδος	EURO
Α'	Ετήσιο	150	Αναπτυξιακών Πράξεων	Ετήσιο	50
Α	3μηνιαίο	40	Ν.Π.Δ.Δ.	Ετήσιο	50
Α'	Μηνιαίο	15	Παράρτημα	Ετήσιο	50
Β'	Ετήσιο	300	Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας	Ετήσιο	100
Β'	3μηνιαίο	80	Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου	Ετήσιο	5
Β'	Μηνιαίο	30	Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων	Ετήσιο	200
Γ	Ετήσιο	50	Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων	Εβδομαδιαίο	5
Δ'	Ετήσιο	220	Α.Ε. & Ε.Π.Ε	Μηνιαίο	100
Δ'	3μηνιαίο	60			

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ ειδικού ενδιαφέροντος σε μορφή cd-rom και μέχρι 100 σελίδες σε 5 euro προσαυξανόμενη κατά 1 euro ανά 50 σελίδες.
- Η τιμή πώλησης σε μορφή cd-rom δημοσιευμάτων μιας εταιρείας στο τεύχος Α.Ε. και Ε.Π.Ε. σε 5 euro ανά έτος.

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ Φ.Ε.Κ. : τηλεφωνικά : 210 - 407 1010, fax : 210 - 407 1010 internet : <http://www.et.gr>.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

	Σε έντυπη μορφή	Από το Internet
Α' (Νόμοι, Π.Δ., Συμβάσεις κτλ.)	225 €	190 €
Β' (Υπουργικές αποφάσεις κτλ.)	320 €	225 €
Γ' (Διορισμοί, απολύσεις κτλ. Δημ. Υπαλλήλων)	65 €	ΔΩΡΕΑΝ
Δ' (Απαλλοτριώσεις, πολεοδομία κτλ.)	320 €	160 €
Αναπτυξιακών Πράξεων και Συμβάσεων (Τ.Α.Π.Σ.)	160 €	95 €
Ν.Π.Δ.Δ. (Διορισμοί κτλ. προσωπικού Ν.Π.Δ.Δ.)	65 €	ΔΩΡΕΑΝ
Παράρτημα (Προκηρύξεις θέσεων ΔΕΠ κτλ.)	33 €	ΔΩΡΕΑΝ
Δελτίο Εμπορικής και Βιομ/κής Ιδιοκτησίας (Δ.Ε.Β.Ι.)	65 €	33 €
Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου (Α.Ε.Δ.)	10 €	ΔΩΡΕΑΝ
Ανωνύμων Εταιρειών & Ε.Π.Ε.	2.250 €	645 €
Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων (Δ.Δ.Σ.)	225 €	95 €
Πρώτο (Α'), Δεύτερο (Β') και Τέταρτο (Δ')	-	450 €

- Το τεύχος του ΑΣΕΠ (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές με την επιβάρυνση των 70 euro, ποσό το οποίο αφορά ταχυδρομικά έξοδα.
- Για την παροχή δικαιώματος ηλεκτρονικής πρόσβασης σε Φ.Ε.Κ. προηγούμενων ετών και συγκεκριμένα στα τεύχη Α', Β', Δ', Αναπτυξιακών Πράξεων & Συμβάσεων, Δελτίο Εμπορικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας και Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων, η τιμή προσαυξάνεται πέραν του ποσού της ετήσιας συνδρομής έτους 2005, κατά 25 euro ανά έτος παλαιότητας και ανά τεύχος, για δε το τεύχος Α.Ε. & Ε.Π.Ε., κατά 30 euro.

* Οι συνδρομές του εσωτερικού προπληρώνονται στις ΔΟΥ (το ποσό συνδρομής καταβάλλεται στον κωδικό αριθμό εσόδων ΚΑΕ 2531 και το ποσό υπέρ ΤΑΠΕΤ (5% του ποσού της συνδρομής) στον κωδικό αριθμό εσόδων ΚΑΕ 3512). Το πρωτότυπο αποδεικτικό είσπραξης (διπλότυπο) θα πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στην αρμόδια Υπηρεσία του Εθνικού Τυπογραφείου.

* Η πληρωμή του υπέρ ΤΑΠΕΤ ποσού που αντιστοιχεί σε συνδρομές, εισπράττεται και από τις ΔΟΥ.

* Οι συνδρομητές του εξωτερικού έχουν τη δυνατότητα λήψης των δημοσιευμάτων μέσω internet, με την καταβολή των αντίστοιχων ποσών συνδρομής και ΤΑΠΕΤ.

* Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, οι Δήμοι, οι Κοινότητες ως και οι επιχειρήσεις αυτών πληρώνουν το μισό χρηματικό ποσό της συνδρομής και ολόκληρο το ποσό υπέρ του ΤΑΠΕΤ.

* Η συνδρομή ισχύει για ένα ημερολογιακό έτος. Δεν εγγράφονται συνδρομητές για μικρότερο χρονικό διάστημα.

* Η εγγραφή ή ανανέωση της συνδρομής πραγματοποιείται το αργότερο μέχρι την 31ην Δεκεμβρίου κάθε έτους.

* Αντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές επιταγές και χρηματικά γραμμάτια δεν γίνονται δεκτά.

Οι υπηρεσίες εξυπηρέτησης των πολιτών λειτουργούν καθημερινά από 08.00' έως 13.00'

**ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΜΟΔΙΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΣΔΙΤ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 3389/2005**

Αναθέτουσα Αρχή	Έργο	Προϋπολογισμός	Status Έργου
- Δήμος Μίκρας Θεσσαλονίκης	Αξιοποίηση Δημοτικής Περιουσίας με την Υλοποίηση Προτύπου Κέντρου Φροντίδας Ηλικιωμένων Δήμου Μίκρας - Δήμος Μίκρας Θεσσαλονίκης	126 εκ. Ευρώ *	Η Αναθέτουσα Αρχή του έργου σε συνεργασία με το Σύμβουλό της προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης.
- Δήμος Χίου	Ανάπλαση της Παλαιάς Λαχαναγοράς και την υλοποίηση υπόγειου πολυώροφου χώρου στάθμευσης - Δήμος Χίου	6,5 εκ. ευρώ *	Η Αναθέτουσα Αρχή του έργου σε συνεργασία με το Σύμβουλό της προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης
Υπουργείο Μεταφορών - Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών (ΟΑΣΑ) Α.Ε	Υλοποίηση Ολοκληρωμένου Συστήματος Τηλεματικής για την πληροφόρηση επιβατών της ΕΘΕΛ και του ΗΛΠΑΠ και τη διαχείριση του στόλου τους - Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών (ΟΑΣΑ) Α.Ε	52 εκ. Ευρώ *	Διαδικασία αξιολόγησης προσφορών για την ανάθεση υπηρεσιών Συμβούλου σε εξέλιξη.
Υπουργείο Μεταφορών - Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών (ΟΑΣΑ) Α.Ε	Υλοποίηση αυτόματου συστήματος συλλογής κομίστρου και υπηρεσίες διαχείρισης κομίστρου ομίλου ΟΑΣΑ - Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών (ΟΑΣΑ) Α.Ε	82 εκ. ευρώ *	Διαδικασία αξιολόγησης προσφορών για την ανάθεση υπηρεσιών Συμβούλου σε εξέλιξη.
Υπουργείο Πολιτισμού - Γενική Γραμματεία Ολυμπιακής Αξιοποίησης	Υλοποίηση πέντε (5) γυμναστηρίων και τριών (3) κολυμβητηρίων - Γενική Γραμματεία Ολυμπιακής Αξιοποίησης	50 εκ. ευρώ (+20% κόστος ασφάλισης & βαριάς συντήρησης) *	Η Αναθέτουσα Αρχή προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών συμβούλου
Υπουργείο Πολιτισμού -	Υλοποίηση έντεκα (11) κλειστών	118 εκ. ευρώ (+20%	Ο Διαγωνισμός για την επιλογή Συμβούλου

Γενική Γραμματεία Αθλητισμού	γυμναστηρίων και δέκα τριών (13) κολυμβητηρίων - Γενική Γραμματεία Αθλητισμού	κόστος ασφάλισης & βαριάς συντήρησης) *	βρίσκεται σε εξέλιξη. Καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών: 16/03/2009
Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων - Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (ΟΣΚ)	Υλοποίηση σχολικών κτιρίων στις Περιφέρειες Πελοποννήσου, Βορείου και Νοτίου Αιγαίου και Κρήτης - Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (ΟΣΚ)	94 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Ο Διαγωνισμός για την επιλογή Συμβούλου βρίσκεται σε εξέλιξη. Καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών: 17/03/2009
Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων - Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (ΟΣΚ)	Υλοποίηση σχολικών κτιρίων στις Περιφέρειες Θεσσαλίας, Δυτικής Ελλάδας και Στερεάς Ελλάδας - Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (ΟΣΚ)	69 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Ο Διαγωνισμός για την επιλογή Συμβούλου βρίσκεται σε εξέλιξη. Καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών: 17/03/2009
Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων - Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε	Υλοποίηση των κτιριακών εγκαταστάσεων του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος στη Νέα Μηχανιώνα Θεσσαλονίκης - Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε	213 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Η Αναθέτουσα Αρχή προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών συμβούλου
- Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε	Υλοποίηση των κτιριακών εγκαταστάσεων του Διοικητηρίου της Νομαρχίας Χαλκιδικής - Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε	49 εκ. ευρώ *	Η Αναθέτουσα Αρχή προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών συμβούλου
- Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε	Υλοποίηση των κτιριακών εγκαταστάσεων του Διοικητηρίου της Περιφέρειας Πελοποννήσου - Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε	36 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Η Αναθέτουσα Αρχή προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών συμβούλου
Υπουργείο Εσωτερικών - Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε	Υλοποίηση των κτιριακών εγκαταστάσεων πέντε (5) Αστυνομικών Διευθύνσεων και δύο (2) Αστυνομικών Τμημάτων της	54 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Ο Διαγωνισμός για την επιλογή Τεχνικού Συμβούλου βρίσκεται σε εξέλιξη. Καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών: 08/04/2009

	Ελληνικής Αστυνομίας - Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε		
Υπουργείο Εσωτερικών - Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε	Υλοποίηση των κτιριακών εγκαταστάσεων του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας - Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε	94 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Ο Διαγωνισμός για την επιλογή Τεχνικού Συμβούλου βρίσκεται σε εξέλιξη. Καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών:08/04/2009
Υπουργείο Εσωτερικών - Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε	Μετασκευή εγκαταστάσεων του Ολυμπιακού Σκοπευτηρίου για τη στέγαση Διευθύνσεων της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.) - Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε	55 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Ο Διαγωνισμός για την επιλογή Τεχνικού Συμβούλου βρίσκεται σε εξέλιξη. Καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών:08/04/2009
Υπουργείο Εσωτερικών - Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε	Υλοποίηση νέων κτιριακών εγκαταστάσεων και την τεχνική διαχείριση υφισταμένων κτιριακών εγκαταστάσεων της Ακαδημίας της Ελληνικής Αστυνομίας στην Αμυδαλέζα - Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε	91 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Ο Διαγωνισμός για την επιλογή Τεχνικού Συμβούλου βρίσκεται σε εξέλιξη. Καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών:08/04/2009
Υπουργείο Εσωτερικών - Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε	Υλοποίηση των κτιριακών εγκαταστάσεων του Αρχηγείου του Πυροσβεστικού Σώματος και του Α' Πυροσβεστικού Σταθμού - Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε	36 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Η Αναθέτουσα Αρχή προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών συμβούλου
Υπουργείο Εσωτερικών - Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε	Υλοποίηση των κτιριακών εγκαταστάσεων τεσσάρων (4) Μονάδων Αποκατάστασης Καταστροφών (ΕΜΑΚ) και τριών (3) Πυροσβεστικών	64 εκ. ευρώ (+ 20% κόστος ασφάλισης και βαριάς συντήρησης) *	Η Αναθέτουσα Αρχή προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών συμβούλου

	Υπηρεσιών - Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε		
Υπουργείο Εσωτερικών - Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε.	Υλοποίηση νέων κτιριακών εγκαταστάσεων του Εκπαιδευτικού Κέντρου και του Κέντρου Πυρομηχανικών και Πυροσβεστικών Δοκιμών και Πιστοποίησης του Πυροσβεστικού Σώματος - Κτηματική Εταιρεία του Δημοσίου Α.Ε.	155 εκ. ευρώ (+ 20% κόστος ασφάλισης και βαριάς συντήρησης) *	Η Αναθέτουσα Αρχή προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών συμβούλου
Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης - Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ημαθίας	Υλοποίηση κτιρίου Διοικητηρίου για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ημαθίας - Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ημαθίας	24 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Η Αναθέτουσα Αρχή προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών συμβούλου
Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων - Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης	Υλοποίηση Φοιτητικών Εστιών του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης - Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης	74,5 εκ. ευρώ (+ 20% κόστος ασφάλισης και βαριάς συντήρησης) *	Διαδικασία αξιολόγησης προσφορών για την ανάθεση υπηρεσιών Συμβούλου σε εξέλιξη
Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων - Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	Υλοποίηση Φοιτητικών Εστιών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου - Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	61 εκ. ευρώ (+ 20% κόστος ασφάλισης και βαριάς συντήρησης) *	Διαδικασία αξιολόγησης προσφορών για την ανάθεση υπηρεσιών Συμβούλου σε εξέλιξη
Υπουργείο Πολιτισμού - Γενική Γραμματεία Ολυμπιακής Αξιοποίησης	Υλοποίηση 5 Κλειστών Γυμναστηρίων και 2 Κολυμβητηρίων - Γενική Γραμματεία Ολυμπιακής Αξιοποίησης	55,5 εκ. ευρώ (+20% κόστος ασφάλισης & βαριάς συντήρησης) *	Αναμένεται η υπογραφή της Σύμβασης Σύμπραξης με τον Σύμβουλο.
Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης - Σύνδεσμος Ο.Τ.Α. Μείζονος Θεσσαλονίκης (ΣΟΤΑΜΘ)	Υλοποίηση Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΟΣΔΑ) Νόμου Θεσσαλονίκης - Σύνδεσμος Ο.Τ.Α. Μείζονος Θεσσαλονίκης (ΣΟΤΑΜΘ)	242 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Διαδικασία αξιολόγησης προσφορών για την ανάθεση υπηρεσιών Συμβούλου σε εξέλιξη.

- Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Υλοποίηση νέων ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων του Κέντρου Λουτροθεραπείας Αναπήρων Πολέμου (ΚΛΑΠ) Μεθάνων - Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	100% ανταποδοτικό έργο *	Διαδικασία αξιολόγησης προσφορών για την ανάθεση υπηρεσιών Συμβούλου σε εξέλιξη
- Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Τεχνική διαχείριση της Στρατιωτικής Σχολής Ευελπίδων - Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	46,5 εκ. ευρώ *	Διαδικασία αξιολόγησης προσφορών για την ανάθεση υπηρεσιών Συμβούλου σε εξέλιξη
- Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Δημιουργία πρότυπου Κέντρου Εξομοιωτών Πτήσεως - Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	65 εκ. ευρώ *	Η Αναθέτουσα Αρχή προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών συμβούλου
- Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Εγκατάσταση συστημάτων ασφαλείας σε 23 θέσεις Αποθήκευσης Πυρομαχικών - Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	30 εκ. ευρώ *	Διαδικασία αξιολόγησης προσφορών για την ανάθεση υπηρεσιών Συμβούλου σε εξέλιξη.
- Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	Υλοποίηση Οικημάτων Στέγασης, Βρεφονηπιακών Σταθμών και Πολυχώρων Άθλησης σε μονάδες του Στρατού Ξηράς και της Πολεμικής Αεροπορίας - Υπουργείο Εθνικής Άμυνας	130 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Διαδικασία αξιολόγησης προσφορών για την ανάθεση υπηρεσιών Συμβούλου σε εξέλιξη
Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης - Νομαρχιακό Διαμέρισμα Έβρου	Υλοποίηση του κτιριακού συγκροτήματος Διοικητικού Πάρκου Αλεξανδρούπολης - Νομαρχιακό Διαμέρισμα Έβρου	22 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Η Αναθέτουσα Αρχή του έργου σε συνεργασία με τους Συμβούλους της προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης.
Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης - Δήμος Ραφήνας	Υλοποίηση δικτύων αποχέτευσης και μονάδας επεξεργασίας λυμάτων στο Δήμο Ραφήνας - Δήμος Ραφήνας	40 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Η Αναθέτουσα Αρχή προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την ανάθεση υπηρεσιών Συμβούλου
Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας	Υλοποίηση υποδομών του Ολοκληρωμένου	97 εκ. ευρώ (+20% κόστος	Διαδικασία αξιολόγησης προσφορών για την ανάθεση υπηρεσιών

Διοίκησης και Αποκέντρωσης - Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απορριμμάτων Δυτικής Μακεδονίας Α.Ε. (ΔΙΑΔΥΜΑ Α.Ε.)	Συστήματος Διαχείρισης Απορριμμάτων της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας - Ανώνυμη Εταιρεία Διαχείρισης Απορριμμάτων Δυτικής Μακεδονίας Α.Ε. (ΔΙΑΔΥΜΑ Α.Ε.)	βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Συμβούλου σε εξέλιξη
Υπουργείο Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης - Ανώνυμη Εταιρεία Μονάδων Υγείας Α.Ε.	Υλοποίηση του Κέντρου Αποκατάστασης και Αποθεραπείας Βορείου Ελλάδας - Ανώνυμη Εταιρεία Μονάδων Υγείας Α.Ε.	103 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Η Αναθέτουσα Αρχή του έργου σε συνεργασία με τους Συμβούλους της προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης.
Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών - Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου Α.Ε.	Υλοποίηση νέων κτιριακών εγκαταστάσεων για τη στέγαση του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, τη στέγαση υπηρεσιών του Δήμου Χαλανδρίου, καθώς και αθλητικών εγκαταστάσεων και πάρκου αναψυχής του Δήμου Χαλανδρίου - Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου Α.Ε.	212 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Η Αναθέτουσα Αρχή του έργου σε συνεργασία με το Σύμβουλό της προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης.
Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας (ΥΕΝ) - Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας (ΥΕΝ)	Εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων ασφαλείας σε 12 λιμένες για την κάλυψη των διεθνών και ευρωπαϊκών κανονισμών ασφαλείας - Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας (ΥΕΝ)	342 εκ. ευρώ *	Η Αναθέτουσα Αρχή του έργου σε συνεργασία με τους Συμβούλους της προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης.
Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων - Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων Α.Ε. (ΟΣΚ)	Υλοποίηση 23 νέων σχολικών κτιρίων στις Περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου και	63 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Η Αναθέτουσα Αρχή του έργου σε συνεργασία με τους Συμβούλους της προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης.

	Ιονίων Νήσων - Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων Α.Ε. (ΟΣΚ)		
Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης - Περιφέρεια Ηπείρου	Ανακατασκευή του κτιριακού συγκροτήματος "Δόμπολη" για τη στέγαση των υπηρεσιών της Περιφέρειας Ηπείρου - Περιφέρεια Ηπείρου	16 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Ο διαγωνισμός για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης βρίσκεται σε εξέλιξη. Καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος: 02/04/2009
Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης - Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κορίνθου	Ανέγερση κτιρίου Διοικητηρίου για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κορίνθου - Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κορίνθου	21 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης) *	Ο διαγωνισμός για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης βρίσκεται σε εξέλιξη. Τα πέντε (5) σχήματα που προεπιλέχθηκαν έχουν παραλάβει τα τεύχη της Β φάσης του Δημόσιου Κλειστού Διαγωνισμού και θα υποβάλλουν προσφορές, Καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών: 20/03/2009
Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης - Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Τρικάλων	Ανέγερση κτιρίου Διοικητηρίου για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Τρικάλων - Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Τρικάλων	19 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Ο διαγωνισμός για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης βρίσκεται σε εξέλιξη. Τα πέντε (5) σχήματα που προεπιλέχθηκαν έχουν παραλάβει τα τεύχη της Β φάσης του Δημόσιου Κλειστού Διαγωνισμού και θα υποβάλλουν προσφορές, Καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών: 20/03/2009
Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης - Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αχαΐας	Ανέγερση κτιρίου Διοικητηρίου για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αχαΐας - Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αχαΐας	30 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Ο διαγωνισμός για την Επιλογή Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης βρίσκεται σε εξέλιξη. Από τα οκτώ (8) σχήματα που υπέβαλαν αιτήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος επτά (7) προεπιλέχθηκαν να συμμετάσχουν στη Β Φάση του εν λόγω διαγωνισμού.
Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης - Νομαρχιακή	Ανέγερση κτιρίου Διοικητηρίου για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Φθιώτιδας - Νομαρχιακή	28 εκ. ευρώ (+ 20% κόστος βαριάς συντήρησης και	Ο διαγωνισμός για την Επιλογή Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης βρίσκεται σε εξέλιξη. Από τα οκτώ (8) σχήματα που υπέβαλαν

Αυτοδιοίκηση Φθιώτιδας	Αυτοδιοίκηση Φθιώτιδας	ασφάλισης) *	αιτήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος επτά (7) προεπιλέχθηκαν να συμμετάσχουν στη Β' Φάση του εν λόγω διαγωνισμού.
Υπουργείο Δημόσιας Τάξης - Ελληνική Αστυνομία - Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου Α.Ε. (ΚΕΔ)	Υλοποίηση 14 νέων κτιριακών εγκαταστάσεων της Ελληνικής Αστυνομίας (ΕΛ.ΑΣ.) - Κτηματική Εταιρία του Δημοσίου Α.Ε. (ΚΕΔ)	151 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	Ο διαγωνισμός για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης για την υλοποίηση της Αστυνομικής Διεύθυνσης Πειραιά βρίσκεται σε εξέλιξη. Τα έξι (6) σχήματα που προεπιλέχθηκαν έχουν παραλάβει τα τεύχη της Β φάσης του Δημόσιου Κλειστού Διαγωνισμού και θα υποβάλλουν προσφορές, Καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών: 27/03/2009 Ο διαγωνισμός για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης για την υλοποίηση των 13 νέων υποδομών της ΕΛ.ΑΣ. βρίσκεται σε εξέλιξη. Επτά (7) σχήματα υπέβαλαν Αίτηση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος και πέντε (5) έχουν προεπιλεγεί να συμμετάσχουν στη Β' φάση του δημόσιου κλειστού διαγωνισμού.
Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης - Δημόσια Επιχείρηση Ανέγερσης Νοσηλευτικών Μονάδων Α.Ε. (ΔΕΠΑΝΟΜ)	Υλοποίηση του Παιδιατρικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης - Δημόσια Επιχείρηση Ανέγερσης Νοσηλευτικών Μονάδων Α.Ε. (ΔΕΠΑΝΟΜ)	324 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης των υποδομών) *	Ο διαγωνισμός για την Επιλογή Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης βρίσκεται σε εξέλιξη. Από τα οκτώ (8) σχήματα που υπέβαλαν αιτήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος πέντε (5) θα προσκληθούν να συμμετάσχουν στη Β' φάση του εν λόγω διαγωνισμού.
Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης - Δημόσια Επιχείρηση Ανέγερσης Νοσηλευτικών Μονάδων Α.Ε. (ΔΕΠΑΝΟΜ)	Υλοποίηση του νέου Ογκολογικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης - Δημόσια Επιχείρηση Ανέγερσης Νοσηλευτικών Μονάδων Α.Ε. (ΔΕΠΑΝΟΜ)	330 εκ. ευρώ (+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης των υποδομών) *	Η Αναθέτουσα Αρχή του έργου σε συνεργασία με τους Συμβούλους της προετοιμάζει τα τεύχη του διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης.
Υπουργείο	Υλοποίηση του	109 εκ. ευρώ	Αναδείχθηκε Σύμβουλος

Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης - Δημόσια Επιχείρηση Ανέγερσης Νοσηλευτικών Μονάδων Α.Ε. (ΔΕΠΑΝΟΜ)	νέου Γενικού Νοσοκομείου Πρέβεζας - Δημόσια Επιχείρηση Ανέγερσης Νοσηλευτικών Μονάδων Α.Ε. (ΔΕΠΑΝΟΜ)	(+20% κόστος βαριάς συντήρησης και ασφάλισης) *	και αναμένεται η υπογραφή της Σύμβασης Σύμπραξης μετά την έγκριση του Ελεγκτικού Συνεδρίου.
Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων - Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (ΟΣΚ)	Κατασκευή και συντήρηση 31 νέων σχολικών υποδομών στην Κεντρική Μακεδονία - Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (ΟΣΚ)	116 εκ. ευρώ (+ 20% κόστος ασφάλισης και βαριάς συντήρησης) *	Ο διαγωνισμός για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης για την υλοποίηση 16 Σχολικών υποδομών βρίσκεται σε εξέλιξη. Από τα εννέα (9) σχήματα που υπέβαλαν αιτήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος πέντε (5) θα προσκληθούν να συμμετάσχουν στη Β' Φάση του εν λόγω διαγωνισμού.
Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων - Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	Κατασκευή και συντήρηση νέων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου - Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου	74 εκ. ευρώ (+ 20% κόστος ασφάλισης και βαριάς συντήρησης) *	Ο διαγωνισμός για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης βρίσκεται σε εξέλιξη. Επτά (7) σχήματα υπέβαλαν Αίτηση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος και πέντε (5) θα προσκληθούν να συμμετάσχουν στη Β' φάση του δημόσιου κλειστού διαγωνισμού
Υπουργείο Δικαιοσύνης - Θέμις Κατασκευαστική Α.Ε.	Κατασκευή και συντήρηση δύο (2) νέων Δικαστικών Μεγάρων - Θέμις Κατασκευαστική Α.Ε.	100 εκ. ευρώ (+ 20% κόστος ασφάλισης και βαριάς συντήρησης) *	Ο διαγωνισμός για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης βρίσκεται σε εξέλιξη. Από τα επτά (7) σχήματα που υπέβαλαν αιτήσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος πέντε (5) προεπιλέχθηκαν να συμμετάσχουν στη Β' Φάση του εν λόγω διαγωνισμού.
Υπουργείο Δικαιοσύνης - Θέμις Κατασκευαστική Α.Ε.	Κατασκευή και συντήρηση τριών (3) νέων καταστημάτων κράτησης - Θέμις Κατασκευαστική Α.Ε.	198 εκ. ευρώ (+ 20% κόστος ασφάλισης και βαριάς συντήρησης) *	Ο διαγωνισμός για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης βρίσκεται σε εξέλιξη. Έξι (6) σχήματα υπέβαλαν Αίτηση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος και πέντε (5) έχουν προεπιλεγεί να συμμετάσχουν στη Β' φάση του δημόσιου κλειστού διαγωνισμού.
Υπουργείο Δημόσιας Τάξης - Ελληνική Αστυνομία -	Τεχνική διαχείριση δύο (2) κτιριακών εγκαταστάσεων	25 εκ. ευρώ *	Η Αναθέτουσα Αρχή του έργου σε συνεργασία με το Σύμβουλό της προετοιμάζει τα τεύχη

Κτηματική Εταιρία Του Δημόσιου (ΚΕΔ)	της Ελληνικής Αστυνομίας - Κτηματική Εταιρία Του Δημόσιου (ΚΕΔ)		του διαγωνισμού για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων Σύμπραξης.
Υπουργείο Δημόσιας Τάξης - Πυροσβεστικό Σώμα - Κτηματική Εταιρία Του Δημόσιου (ΚΕΔ)	Κατασκευή και συντήρηση επτά (7) νέων Πυροσβεστικών Σταθμών - Κτηματική Εταιρία Του Δημόσιου (ΚΕΔ)		
Υπουργείο Πολιτισμού - Γενική Γραμματεία Ολυμπιακής Αξιοποίησης (Γ.Γ.Ο.Α.)	Δημιουργία Διεθνούς Συνεδριακού Κέντρου στο Κλειστό Γυμναστήριο Π. Φαλήρου (Γήπεδο Tae Kwon Do) - Γενική Γραμματεία Ολυμπιακής Αξιοποίησης (Γ.Γ.Ο.Α.)	54 εκ. ευρώ (+20% κόστος ασφάλισης & βαριάς συντήρησης) *	Ο διαγωνισμός για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης βρίσκεται σε εξέλιξη. Πέντε σχήματα έχουν προεπιλεγεί να συμμετάσχουν στη Β΄ Φάση του Διαγωνισμού.
Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων - Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (ΟΣΚ)	Κατασκευή, αναπαλαίωση και συντήρηση 27 σχολικών υποδομών στην Περιφέρεια Αττικής - Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων (ΟΣΚ)	150 εκ. ευρώ (+ 20% κόστος ασφάλισης & βαριάς συντήρησης) *	Ο διαγωνισμός για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης για την υλοποίηση 14 Σχολικών υποδομών βρίσκεται σε εξέλιξη. Επτά (7) σχήματα υπέβαλαν Αίτηση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος και πέντε (5) έχουν προεπιλεγεί να συμμετάσχουν στη Β' φάση του δημόσιου κλειστού διαγωνισμού Ο διαγωνισμός για την επιλογή Ιδιωτικού Φορέα Σύμπραξης για την υλοποίηση 10 Σχολικών υποδομών βρίσκεται σε εξέλιξη. Οκτώ (8) σχήματα υπέβαλαν Αίτηση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος.

* : Ενδεικτικός προϋπολογισμός έργου